



oštri predmeti
GILLIAN FLYNN



Gillian Flynn

OŠTRI PREDMETI

www.balkandownload.com

PRVO POGLAVLJE

Vesta mi je bila nova, drečavo crvena i ružna. Bio je dvanaesti svibnja, no temperatura se spustila ispod deset stupnjeva, pa sam nakon četiri dana drhtanja u košulji, umjesto preturanja kutija sa zimskom odjećom, spas pronašla na garažnoj rasprodaji u susjedstvu. Proljeće u Chicagu.

Sjedila sam u jutrom obloženu odjeljku i zurila u zaslon računala. Moja današnja priča nije baš bila bogzna kako grozna. Četvero djece u dobi od dvije do šest godina pronađeno je zaključano u sobi na South Sideu s nekoliko sendviča od tune i litrom mlijeka. Ostavljeni sami tri dana, šćućureni kao pilići na tepihu punom hrane i izmeta. Majka im je odlutala popušiti lulu cracka i jednostavno ih smetnula s uma. Katkad se dogodi samo to. Nema opekline od cigareta, nema slomljenih kostiju. Samo nepopravljiv propust. Vidjela sam majku nakon uhićenja, dvadesetdvo godišnju Tammy Davis, plavokosu i debelu s ružičastim rumenilom na obrazima u dva savršena kruga veličine čašica za žestoka pića. Mogla sam je zamisliti kako sjedi na oronulom kauču, njezine usne na tom metalu, oštar nalet dima. Onda je sve počelo plutati, djeca su ostala negdje daleko iza nje, a ona se lansirala natrag u prvi srednje, kad je dečkima još bilo stalo do nje i kad je bila najljepša trinaestogodišnjakinja sjajnih usnica koja je prije poljupca žvakala štapiće od cimeta.

Trbuh. Smrad. Cigarete i ustajala kava. To se u poderanim sportskim cipelama marke Hush Puppies gega Frank Curry, moj uvaženi i umorni urednik.

Zubi mu se kupaju u slini smeđoj od duhana.

“Kako ide priča, mala?” Na mom je stolu bio srebrni čavlić okrenut prema gore. Oprezno ga je gurnuo pod požutjeli nokat palca.

“Skoro sam gotova.” Imala sam pola kartice teksta. Trebale su mi dvije.

“Super. Jebeš nju, spremi to pa onda dođi u moj ured.”

“Mogu odmah.”

“Jebeš nju, spremi to pa onda dođi u moj ured.”

“Dobro. Za deset minuta.” Željela sam da mi vrati čavlić. Kravata mu se njihala blizu prepona.

“Preakerice?”

“Recite, Curry?”

“Jebeš nju.”

Frank Curry misli da sam naivna. Možda zato što sam žena. Možda zato što sam naivna.

Curryjev je ured na trećem katu. Sigurna sam da ga obuzimaju panika i

šiza svaki put kad pogleda kroz prozor i vidi deblo drveta. Dobri urednici ne vide koru, već lišće, ako uopće i vide drveće odozgo s dvadesetog, tridesetog kata. No DailyPost, četvrti po veličini dnevni list u Chicagu, osuđen na predgrađa, ima prostora za rast. Dovoljna će biti tri kata iz kojih se neumoljivo širi van, poput izljeva, neopažen među prodavaonicama tepiha i rasvjetnih tijela na malo. Našu je mjesnu zajednicu stvorio korporativni građevinski poduzetnik u tri dobro organizirane godine od tisuću devetsto šezdeset prve do šezdeset četvrte a zatim ju je nazvao po svojoj kćeri, koja je pretrpjela tešku nesreću na jahanju mjesec dana prije završetka posla. Aurora Springs, zapovjedio je, zastavši radi slikanja pokraj ploče s nazivom potpuno novoga grada. Onda je pokupio obitelj i otišao. Kći, koja sada ima više od pedeset godina i dobro je izuzmu li se trnci u rukama, živi na Floridi i vraća se svakih nekoliko godina kako bi se slikala pokraj te ploče sa svojim imenom, baš poput taticе.

Napisala sam reportažu o njezinu posljednjem posjetu. Curryju je bila odvratna jer mrzi sve priče iz života. Dok ju je čitao, strusio je stari liker Chambord i izašao iz ureda bazdeći po malini. Curry se napija razmjerno tiho, ali često. No to nije razlog zbog kojeg ima tako srdačan pogled na stvari. To je grozan peh.

Ušla sam i zatvorila vrata njegova ureda, koji ne izgleda onako kako sam zamišljala urednikov ured. Žudjela sam za velikim hrastovim pločama i prozorskim oknom u vratima s natpisom "Šef" kako bi nas reporteri pripravnici mogli gledati dok mahnitamo oko prava koja daje prvi amandman. Curryjev je ured bezličan i institucionalan, baš kao i ostatak zgrade. Tu možete debatirati o novinarstvu ili napraviti Papa-test. Sasvim svejedno.

"Pričaj mi malo o Wind Gapu." Curry je na prosijedoj bradi držao vrh kemijske olovke. Mogla sam zamisliti sićušnu plavu mrlju koja će iza nje ostati među čekinjama.

"Smješten je na samom dnu Missourija, u njegovoj peti. Nadomak Tennesseeja i Arkanzasa", rekla sam na brzinu se prisjećajući činjenica. Curry je volio daviti izvjestitelje svim temama koje je smatrao važnim brojem ubojstava u Chicagu protekle godine, demografskim podacima okruga Cook, a sad iz nekog razloga i pričom o mom rodnom gradu, što je bila tema koju sam najradije izbjegavala. "Postoji od prije Građanskog rata", nastavila sam. "Blizu je Mississippija, pa je u jednom trenutku bio i lučki grad. Sad je najvažnija djelatnost svinjokolja. Dolje žive otprilike dvije tisuće stanovnika. Stari bogataši i socijala."

"Medu koje se ti ubrajaš?"

"Ja sam socijala. Iz sloja starih bogataša." Nasmiješila sam se. On se namrštio.

"I što se to, kvragu, događa?"

Sjedila sam u tišini katalogizirajući različite katastrofe koje su mogle pogoditi Wind Gap. To je jedan od onih šugavih gradića koji naginju nesrećama: sudarima autobusa ili tornadima. Eksplozijama u silosu ili utapanju dječice u bunaru. Malo sam se i durila. Nadala sam se, kao i uvijek kad bi me pozvao u svoj ured, da će mi Curry pohvaliti posljednji članak, prebaciti me na bolje teme ili mi makar gurnuti komad papira na kojem piše da mi daje povišicu od jedan posto, pa se nisam pripremila za čavrljanje o najnovijim događajima u Wind Gapu.

“Mama ti je još uvijek tamo, Preakerice, je li?”

“Mama. Očuh.” Polusestra koja je rođena dok sam bila na studiju, pa mi je njezino postojanje tako nestvarno da često zaboravim i kako se zove. Amma. A tu je i Marian, Marian koje nema već odavno.

“Pa dobro, kvragu, čuješ li se kad s njima?” Nisam od Božića, od hladnog, pristojnog poziva upućenog nakon tri burbona. Bojala sam se da će ih majka namirisati preko telefonskih žica.

“Ne u zadnje vrijeme.”

“Isuse Kriste, Preakerice, pročitaj katkad agencijske vijesti. Nije li se prošlog kolovoza tamo dogodilo neko ubojstvo? Nije li zadavljena neka djevojčica?”

Kimala sam kao da znam. Lagala sam. Majka je bila jedina osoba u Wind Gapu s kojom sam imala kakvu-takvu vezu, a ona mi nije rekla ništa.

Zanimljivo.

“Sad je nestala još jedna. Meni se čini da bi se moglo raditi o serijskom ubojici. Odvezi se dolje i napravi mi reportažu. Budi brza. Nacrtaj se dolje već sutra ujutro.”

Nema šanse. “Imamo strašnih priča i ovdje, Curry.”

“Da, ali imamo i tri konkurentna dnevnika s dvostruko više ljudi i love.”

Rukom je prošao kroz kosu, koja mu je padala u neravno podrezanim čupercima. “Dojadilo mi je propuštati vijesti. Ovo nam je prilika da provalimo nešto. Veliko.”

Curry vjeruje da bismo s nekom dobrom pričom preko noći postali omiljene novine u Chicagu i stekli vjerodostojnost u cijeloj zemlji. Prošle godine jedne su druge novine, ne naše, poslale jednog novinara u rodni grad negdje u Teksasu kad se grupa mladih utopila u proljetnim bujicama. Napisao je elegičnu ali informativnu reportažu o prirodi vode i žaljenju te obradio sve od košarkaškoga kluba tih mladića, koji je izgubio tri najbolja igrača, do mjesne mrtvačnice, koja je bila očajno nestručna za uređivanje leševa utopljenika. Priča je dobila Pulitzeru.

No ja i dalje nisam htjela ići. I to tako očito da sam se uhvatila naslona za ruke na stolcu kao da bi me Curry mogao pokušati silom odvojiti od njega.

Sjedio je i gledao me nekoliko trenutaka onim svojim vodenastim očima bolje lješnjaka. Zatim se nakašljao, pogledao ženinu sliku i nasmijao se kao

liječnik koji se sprema priopćiti loše vijesti. Curry je volio režati, što je i pristajalo njegovu imidžu staromodnog urednika, ali ujedno je bio i jedan od najpristojnijih ljudi koje sam poznavala.

“Gledaj, mala, ako ne možeš, ne možeš. Ali mislio sam da bi ti to koristilo.

Da ostaviš neke stvari za sobom. Da opet staneš na noge. To je vraški dobra priča potrebna nam je. Tebi je potrebna.”

Curry me uvijek podupirao. Mislio je da ću biti njegova najbolja novinarka, govorio mi da razmišljam na neobičan način. U dvije godine koliko sam bila na tom radnom mjestu dosljedno sam iznevjeravala očekivanja. Katkad i začuđujuće. Sad sam mogla osjetiti kako me preko stola moli da mu ulijem malo nade. Kimnula sam, nadala sam se, samopouzdana.

“Idem se pakirati.” Ruke su mi ostavile znojne otiske na stolcu.

Nisam imala ljubimaca za koje sam se morala brinuti, a ni biljaka koje sam trebala ostaviti susjedu. U sportsku torbu nagurala sam dovoljno odjeće za pet dana, čime sam se tješila da ću se maknuti iz Wind Gapa prije kraja tjedna. Kad sam ga pogledala na izlasku, stan mi se brzo razotkrio. Izgledao je kao studentski stan: jeftin, privremen i uglavnom nemaštovit. Obećala sam si da ću se po povratku nagraditi za uzbudljivu priču i uložiti u pristojan trosjed. Bila sam sigurna da ću prevrnuti nebo i zemlju.

Na stolu kraj vrata bila je fotografija mene u prepubertetskoj dobi s Marian, kojoj je tada bilo otprilike sedam godina. Obje se smijemo. Njezine su oči razrogačene od iznenađenja, a moje su stisnute. Čvrsto je držim uza se, a kratke joj noge vise. Ne mogu se sjetiti prigode ni čemu smo se smijale.

Tijekom godina to se pretvorilo u neku lijepu zagonetku. Mislim da i ne bih željela znati.

Ja se kupam. Ne tuširam. Ne mogu podnijeti mlaz, koža mi bruji od njega, kao da je netko uključio prekidač. Stoga sam podmetnula tanki motelski ručnik preko rešetke na podu tuša, namjestila se pod mlaznicu u zidu i sjela u tri prsta dubokoj vodi koja se skupila u kabini. Nečija stidna dlaka plutala je pokraj mene.

Izašla sam. Drugog ručnika nije bilo, pa sam otrčala do kreveta i osušila se jeftinom spužvastom dekom. Zatim sam popila topli burbon proklinjući ledomat.

Wind Gap smješten je na nekih jedanaest sati vožnje južno od Chicaga.

Curry mi je velikodušno odobrio troškove jednog noćenja u motelu i doručka, pod uvjetom da jedem na benzinskoj crpki. No kad stignem u mjesto, odsjest ću kod majke. To je odlučio umjesto mene. Već sam znala kakva će me reakcija dočekati kad se pojavim na njezinim vratima. Kratka usplahirenost zbog iznenađenja, ruka u kosi, nespretno zagrljaj zbog kojega će me malo okrenuti u stranu. Razgovor o neredu u kući, kojega neće biti. Pitanje trajanju posjeta uvijeno u ljubaznost.

“Koliko ćeš dugo biti s nama, zlato?” reći će. Što će značiti: “Kad odlaziš?”

Najviše me uzrujava upravo ta pristojnost.

Znala sam da bih trebala pripremiti bilješke, zapisati pitanja. Umjesto toga popila sam još burbona, zatim čvaknula aspirin i isključila svjetlo. Uljuljkana iskašljavanjem klimatizacijskog uređaja i električnim piskutanjem neke videoigre u susjednoj sobi, zaspala sam. Bila sam samo pedeset kilometara udaljena od rodnoga grada, ali trebala mi je još ta posljednja noć nasamo.

Ujutro, pošto sam progutala staru krafnu s marmeladom i zaputila se prema jugu, temperatura je rasla, a s obje se strane prostirala bujna šuma. Taj dio Missourija zlokobno je ravan kilometri neuglednih šuma razbijeni samo tankom crtom autoceste kojom sam vozila. Isti su se prizori ponavljali svake dvije minute.

Wind Gap ne možete uočiti iz daljine jer mu je najviša zgrada trokatnica.

No nakon dvadeset minuta vožnje znala sam da mu se približavam. Najprije se ukazala benzinska crpka. Ispred nje je sjedila skupina žgoljavih srednjoškolaca golišavih prsa koji su se dosađivali. Blizu staroga kamioneta neki je dječčić u pelenama bacao pune šake pijeska u zrak dok je majka punila spremnik. Kosa joj je bila obojena u plavo, ali smeđi izrast dopirao joj je gotovo do uha. Vikala je momcima nešto što u prolazu nisam uspjela razabrati. Nedugo potom šuma se počela rijediti. Prošla sam pokraj trgovačkog centra sa solarijem, prodavaonicom oružja i trgovinom tekstila. Zatim se ukazala slijepa ulica osamljenih kuća koja je zamišljena kao dio nikada dovršenog razvojnog projekta. I onda konačno samo mjesto.

Prolazeći pokraj znaka na kojemu mi se iskazuje dobrodošlica u Wind Gap, suspregnula sam dah, baš kao djeca kad se voze pokraj groblja. Prošlo je osam godina otkako me nije bilo tu, ali prizor sam još uvijek instinktivno prepoznavala. Krenem li niz onu cestu, pronaći ću kuću učiteljice glasovira iz osnovne škole, bivše opatice čiji je dah zaudarao po jajima. Onaj puteljak vodi do majušnog parka gdje sam jednoga znojnoga ljetnog dana popušila prvu cigaretu. Krenem li onim bulevarom, zaputit ću se prema Woodberryju i bolnici.

Odlučila sam krenuti ravno prema policijskoj stanici. Ona se smjestila na jednom kraju Glavne ulice, koja je, kako joj i samo ime govori, glavna ulica u Wind Gapu. U Glavnoj ulici možete pronaći kozmetički salon i željeznariju, robnu kuću pod nazivom Robna kuća i knjižnicu s dvanaest polica. Tu je i prodavaonica odjeće Sportska odjeća Candy, u kojoj možete kupiti džempere, dolčevite i jakne s motivima patki i školskih zgrada. Većina dobrih žena u Wind Gapu učiteljice su, majke ili zaposlenice lokala kao što je Sportska odjeća Candy. Za koju godinu možda naiđete i na Starbucks, koji će mjestu donijeti upravo ono za čime čezne: zapakiranu, neupitnu i konvencionalnu modernost.

Zasad je tu međutim samo neka prčvarnica, koju vodi obitelj čijeg se

prezimana ne mogu sjetiti.

Glavna ulica bila je pusta. Bez automobila, bez ljudi. Niz pločnik je trčao neki pas, a nikakav ga vlasnik nije zvao. Svi su rasvjetni stupovi bili oblijepljeni žutim vrpčama i zrnatim fotokopijama djevojčice. Parkirala sam i skinula jednu obavijest neravno zalijepljenu za znak stop u visini djeteta. Znak je bio kućne izrade, na vrhu je debelim slovima, koja su vjerojatno pisana markerom, pisalo "Nestala". Na fotografiji je bila tamnooka djevojčica divljeg osmijeha i s previše kose na glavi. Onakva nekakva djevojčica kakvu bi nastavnici opisali kao "živahnu". Svidjela mi se.

Natalie Jane Keene

Dob: 10 godina

Nestala 11. 5.

Zadnji put viđena u Parku Jacoba J. Garretta u plavim kratkim trapericama i crvenoj prugastoj majici. Informacije na telefon: 555-7377

Nadala sam se da ću ući u policijsku stanicu i saznati da je Natalie Jane već pronađena. Nije joj ništa. Čini se da je zalutala, uganula gležanj u šumi ili pobjegla od kuće pa se predomislila. Sjela bih u automobil i odvezla se natrag u Chicago ne razmišljajući ni s kime nijednu riječ.

Ispostavilo se da su ulice bile puste jer je pola grada otišlo u potragu u šumu prema sjeveru. Portirka u stanici rekla mi je da mogu pričekati načelnik Bill Vickery vratit će se uskoro na ručak. U čekaonici je vladao onaj lažno udobni ugođaj zubarske ordinacije. Sjedila sam u naslonjaču i listala Redbook.

Iz klimatizacijskog uređaja uključenog u obližnju utičnicu šištao je miris plastike koji me trebao podsjetiti na seoske vjetrove. Trideset minuta poslije prelistala sam sva tri časopisa i već mi se počelo mučiti od tog mirisa. Kad je Vickery konačno ušao, portirka je kimnula prema meni i prošaptala nadobudno prezirno: "Mediji."

Vickery, mršav čovjek u ranim pedesetima, već je znojem natopio odoru.

Košulja mu se prilijepila za prsa, a hlače su mu se nabrale na mjestu gdje bi trebalo biti dupe.

"Mediji?" Piljio je u mene preko velikih bifokalnih naočala. "Kakvi mediji?"

"Načelniče Vickery, ja sam Camille Preaker iz chicaškog Daily Posta."

"Chicaškog? Zašto ste došli ovamo skroz iz Chicaga?"

"Željela bih porazgovarati s vama o djevojčicama o Natalie Keene i curici koja je umorena prošle godine."

"Isusa mu Krista. Kako ste uopće čuli za to gore? Isuse Kriste." Pogledao je portirku, a zatim opet mene, kao da smo se urotile. Zatim mi je pokazao da krenem za njim. "Ruth, nemoj mi spajati telefone."

Portirka je zakolutala očima.

Bill Vickery krenuo je hodnikom načičkanim jeftinim uokvirenim fotografijama pastrva i konja, a zatim ušao u svoj ured, koji nije imao prozora

i zapravo je bio majušni kvadar omeđen metalnim kabinetima. Sjeo je, zapalio cigaretu. Mene nije ponudio.

“Ne želim da ovo izađe u javnost, gospođice. Nemam namjeru to pustiti u javnost.”

“Bojim se, načelnice Vickery, da u tom pogledu nemate mnogo izbora.

Netko napada djecu. Javnost mora biti obaviještena.” Bila je to replika koju sam uvježbavala putem prema dolje. Njome se krivnja svaljuje na bogove.

“Što je to vas briga? To nisu vaša djeca, nego djeca Wind Gapa.” Ustao je, ponovno sjeo, presložio neke papire. “Mislim da sa sigurnošću mogu reći da u Chicagu nikada prije nikog nije bilo briga za djecu Wind Gapa.” Glas mu je na kraju prepukao. Uvlačio je dim, vrtio debeli zlatni prsten na malom prstu i brzo treptao. Iznenada sam se zapitala hoće li se rasplakati.

“U pravu ste. Vjerojatno i nije. Gledajte, ovo neće biti neka lešinarska priča. Važno je. Ako vas to ikako tješi, i ja sam iz Wind Gapa.” Eto vidiš, Curry. Trudim se.

Pogledao me. Buljio mi u lice.

“Kako se zovete?”

“Camille Preaker.”

“Kako to da vas ne znam?”

“Nikad se nisam uvalila ni u kakve nevolje, gospodine.” Malo sam se nasmiješila.

“Obitelj vam je isto Preaker?”

“Moja se majka udala i promijenila djevojačko prezime prije dvadeset sedam godina. Adora i Alan Crellin.”

“Aha. Njih znam.” Njih su svi znali. Novac nije bio baš tako česta pojava u Wind Gapu, barem ne veliki novac. “No i dalje vas ne želim ovdje, gospođice Preaker. Ako napišete tu priču, odsad pa nadalje ljudi će nas znati samo po... tome.”

“Možda bi malo publiciteta pomoglo”, ponudila sam se. “Pomagalo je i u drugim slučajevima.”

Vickery je sjedio tiho, na trenutak razmišljajući o ručku u papirnatou vrećici, zgužvanoj na radnom stolu u kutu. Zaudarala je po parizeru. Mrmljao je nešto o slučaju JonBenet i takvim sranjima.

“Ne, hvala, gospođice Preaker. I nemam komentara. Nemam komentara ni na koju istragu koja je u tijeku. Možete me citirati.”

“Gledajte, imam pravo biti ovdje. Olakšajmo si situaciju. Dajte mi neke informacije. Bilo što. Onda ću vam se na neko vrijeme maknuti s puta. Ne želim vam dodatno otežavati posao. No i ja svoj moram raditi.” Bila je to još jedna replikica koju sam smislila negdje blizu St. Louisa.

Iz policijske sam stanice izašla s fotokopiranim planom Wind Gapa na kojem je načelnik Vickery ucrtao sićušni znak X kako bi označio mjesto na

kojemu je prošle godine otkriveno tijelo umorene djevojčice.

Devetogodišnja Ann Nash pronađena je dvadeset sedmoga kolovoza u Falls Creeku, bučnoj rječici koja je tekla posred sjeverne šume. Od zalaza sunca dvadeset šestoga, kad je primijećen njezin nestanak, spasilačka ekipa češljala je šumu. No malo nakon pet ujutro na nju su naišli lovci. Blizu ponoći zadavljena je običnim užetom za sušenje rublja, koje joj je dvaput omotano oko vrata.

Zatim je bačena u potok, plitak od dugotrajne ljetne suše. Uže se zapetljalo oko goleme stijene, pa je cijelu noć plutala u slaboj matici. Lijes je na sprovodu bio zatvoren. To je bilo sve što mi je rekao Vickery. I za tako malo morala sam mu postavljati pitanja sat vremena.

S javnog telefona u knjižnici okrenula sam broj s plakata o nestaloj djevojčici. Stariji ženski glas predstavio se kao Dežurna linija za Natalie Keene, ali u pozadini se moglo čuti klokotanje stroja za pranje posuđa. Žena me izvijestila da, koliko je njoj poznato, potraga još uvijek traje u sjevernoj šumi.

Svi koji žele pomoći trebali bi se javiti na glavnu prilaznu cestu i ponijeti vodu za sebe. Očekuju se rekordne temperature.

Na zbornome mjestu potrage četiri plavokose djevojke ukočeno su sjedile na deki za piknik razvučenoj na suncu. Pokazale su prema jednoj stazi i uputile me da hodam dok ne naiđem na skupinu.

“Što radite ovdje?” upitala je najljepša. Rumeno joj je lice bilo punačko kao u curice koja je jedva zagazila u pubertet i kosa joj je bila razdijeljena vrpčama, no grudi, koje je ponosno isturila, bile su grudi odrasle žene. Sretne odrasle žene. Smiješila se kao da me poznaje, što nije bilo moguće jer kad sam posljednji put bila u Wind Gapu, još nije išla ni u školu. No izgledala je poznato. Možda je kći neke moje školske prijateljice. Dob bi odgovarala ako je koja zatrudnjela čim je završila srednju školu. Što ne bi bilo nevjerojatno.

“Tu sam da pomognem”, rekla sam.

“Baš”, nasmijuljila se i otpilila me preusmjerivši pozornost na skidanje laka s nokta na nožnom prstu.

Sišla sam sa škripavog vrućeg šljunka i zašla u šumu, koja je bila samo još toplija. Zrak je bio vlažan kao u džungli. Grmovi zlatošipke i divlje rujavice grebli su mi noge, a bijele pahuljice kanadske topole lebdjele su posvuda, zalazile mi u usta, lijepile mi se za ruke. Kad sam bila mala, zvali smo ih vilinske halje, sjetila sam se iznenada.

Ljudi su u daljini zazivali Natalie i ta su se tri sloga dizala i spuštala poput pjesme. Nakon još deset minuta brzog pješaćenja primijetila sam ih: kakvih pedeset ljudi koji su hodali u dugim redovima, štapovima češljajući šikaru pred sobom.

“Zdravo! Ima li kakvih vijesti?” doviknuo mi je trbušasti muškarac koji mi je stajao najbliže. Sišla sam sa staze i prišla mu probivši se kroza šumu.

“Mogu li vam kako pomoći?” nisam baš bila spremna izvući bilježnicu.

“Možete hodati uz mene”, rekao je. “Uvijek dobro dođe još ponetko.

Manje terena moramo pokriti.” Nekoliko smo minuta hodali u tišini, a moj je partner povremeno zastajao kako bi vlažnim, hrapavim kašljem pročistio grlo.

“Ponekad mislim da bismo trebali spaliti ovu šumu”, rekao je naglo. “Čini se kao da se tu nikada ništa dobro nije dogodilo. Jeste prijateljica Keeneovih?”

“Ja sam novinarka, zapravo. Chicago Daily Post.”

“Mmmmm... Tako, znači. Pišete o svemu ovome?”

Iznenada se šumom prolomio vrisak, djevojački vrisak: “Natalie!” Dok smo trčali prema mjestu odakle je dopirao, dlanovi su mi se počeli znojiti.

Vidjela sam kako neke prilike jure prema nama. Tinejdžerica bijele kose i s grimasom na crvenom licu probila se pokraj nas na stazu. Teturala je kao luda pijanica zazivajući Natalieino ime prema nebu. Neki stariji muškarac, možda i njezin otac, sustigao ju je, obgrlio rukama i počeo je izvoditi iz šume. “Pronašli su je?” doviknuo je moj prijatelj.

Skupno odmahivanje glavama. “Mislim da se samo preplašila”, doviknuo je neki drugi čovjek. “To joj je bilo previše. Cure ionako ne bi smjele biti ovdje, ne kako stvari sada stoje.” Čovjek me značajno pogledao, skinuo kapu da obriše čelo, a onda ponovno počeo razmicati travu.

“Tužan posao”, rekao je moj partner. “Tužna vremena.” Polako smo se pomicali naprijed. Nogom sam šutnula zahrđalu limenku piva s puta. Zatim još jednu. U razini oka proletjela mi je jedna ptica, a onda naglo uzletjela prema vrhovima krošnji. Skakavac mi je iznenada skočio na zapešće. Jezovito čarobno.

“Bi li vam smetalo ako vas zamolim za vaše mišljenje o svemu ovome?”

Izvadila sam bilježnicu i mahnula njome.

“Ne znam mogu li mnogo reći.”

“Samo što mislite. Dvije djevojčice u gradiću...”

“Pa, nitko ne zna jesu li slučajevi povezani, je li? Osim ako vi ne znate nešto što ja ne znam. Po svemu što znamo, Natalie bi se mogla pojaviti živa i zdrava. Nije još prošlo ni dva dana.”

“Postoje li kakve teorije o Ann?” upitala sam.

“To je sigurno djelo nekog osamljenog, nekog ludog čovjeka. Neki se tip vozi kroz grad, zaboravio je uzeti tablete, glasovi mu govore. Nešto takvo.”

“Zašto to mislite?”

Zastao je, izvadio paket duhana iz stražnjeg džepa, ugurao debeli prstohvat iznad desni i stao ga utiskivati dok nije dobio prvu sićušnu posjeklinu kroz koju će pripustiti duhan. Sluznica usta počela mi je bridjeti od suosjećanja.

“Zašto biste inače počupali zube mrtvoj djevojčici?”

“Izvadio joj je zube?”

“Sve osim korijena jednog mliječnog kutnjaka.”

Kada je protekao još jedan sat bez ikakvih rezultata i bez mnogo informacija, napustila sam partnera, RONALDA KAMENSA (“Ako baš hoćete, napišite mi ime s inicijalom srednjeg imena, J.”) i otpješačila prema jugu do mjesta gdje je prošle godine pronađeno Annino tijelo. Trebalo mi je petnaest minuta da ostavim za sobom zvuk Natalieina imena. Još deset minuta i čut ću Falls Creek, vedar huk vode.

Bilo bi teško nositi dijete kroz tu šumu. Granje i lišće zaklanjaju stazu, korijenje izrasta iz tla. Ako je Ann bila prava cura iz Wind Gapa, mjesta koje od nježnijeg spola traži potpunu ženstvenost, duga joj je kosa padala niz leđa.

Mrsila bi joj se u okolnu šikaru. Stalno sam u paukovoj mreži vidjela svjetlucave vlasi.

Oko mjesta gdje je pronađeno tijelo trava je još uvijek bila ugažena, pročešljana u potrazi za tragovima. Bilo je tu i nekoliko svježih opušaka koje su za sobom ostavili besposleni znatiželjnici. Klinci koji se iz dosade međusobno plaše pričama o luđaku koji nosi krvave zube.

U potoku se nekada nalazio niz stijena za koje je zapela uzica oko Annina vrata, zbog čega je pola noći privezana plutala u matici poput osuđenice. Sada se preko pijeska valjala samo mirna voda. Gospodin Ronald J. Kamens ponosno mi je rekao: mještani su iskopali stijenje, natrpali ga na kamionet i razbili na samom ulazu u grad. Bila je to dirljiva gesta vjere, kao da su tim uništenjem željeli odvratiti buduće zlo. Izgleda da nije djelovalo.

Sjedeći na obali potoka, prelazila sam dlanovima preko kamenita tla.

Podigla sam gladak, vruć kamen i pritislula ga uz obraz. Pitala sam se je li Ann ikada ovdje bila živa. Možda je novi naraštaj djece u Wind Gapu pronašao zanimljivije načine prekraćivanja ljeta. Kad sam bila djevojčica, plivali smo na jednome mjestu malo nizvodno, gdje su velike plosnate stijene tvorile plitke bazene. Račići bi nam gmizali oko nogu, a mi bismo skakali za njima i vrištali kad bismo kojega stvarno dotakli. Nitko nije nosio kupaći kostim, to je iziskivalo previše planiranja. Umjesto toga samo biste se odvezli kući biciklom u mokrim hlačicama i majicama s bretelama otresajući glavom poput mokra psa.

Katkad bi stariji dečki, opremljeni sačmaricama i ukradenim pivom, promarširali pokraj nas zaputivši se u lov na leteće vjeverice ili kuniće. S remenova su im visjeli krvavi komadi mesa. Ti hvalisavi i pijani klinci, koji su vonjali po alkoholu i agresivno ignorirali našu prisutnost, uvijek su me privlačili. Sada znam da postoje različite vrste lova. Lovac džentlmen s vizijama Teddyja Roosevelta i velike lovine koji dan na terenu završava osvježavajućim džinom s tonikom nije lovac s kojim sam odrasla. Dečki koje sam znala i koji su zarana počeli bili su lovci na krv. Tražili su onaj kobni trzaj pogođene životinje koja jedan tren izmiče lako poput vode, da bi je odmah

potom njihovo zrno oborilo na bok.

Jednom dok sam još išla u gimnaziju moglo mi je biti dvanaest godina zalutala sam u lovačku kolibu dečka iz susjedstva, drvenu baraku u kojoj su derali i tranširali životinje. Trake vlažnog ružičastog mesa visjele su s uzica čekajući da se osuše. Zemljani pod bio je skoren od krvi. Zidovi su bili oblijepjeni fotografijama golih žena. Neke su se djevojke raskrečile, druge su bile pritisnute na tlo i penetrirane. Jedna je bila svezana, oči su joj bile ledene, a grudi razvučene i prošarane žilama kao grožđe dok ju je neki muškarac uzimao straga. Sve sam ih mogla namirisati u gustom, krvavom zraku.

Te sam noći kod kuće zavukla prst u gaćice pa, zadihana i zgađena, prvi put masturbirala.

DRUGO POGLAVLJE

Happy hour. Odustavši od potrage, stala sam u neuglednome mjesnom country-baru Footh'su kako bih se pripremila za posjet adresi Grove 1665, domu Betsy i Roberta Nasha, roditelja dvanaestogodišnje Ashleigh, jedanaestogodišnje Tiffanie, pokojne Ann, zauvijek devetogodišnje, te šestogodišnjeg Bobbyja mlađeg.

Tri curice dok konačno nije došao i dečkić. Pijuckajući burbon i lomeći kikiriki, razmišljala sam o sve većem očaju koji je zacijelo obuzimao Nashove svaki put kad bi provirilo dijete bez penisa. Prva je bila Ashleigh, koja nije bila dečko, ali je bila slatka i zdrava. Ionako su ih oduvijek željeli dvoje. Ashleigh je dobila šminkersko ime s ekstravagantnom grafijom i ormar pun haljina boje šećerne glazure. Držeći fige, pokušali su ponovno, ali su dobili Tiffanie. Sad su već bili nervozni, a dobrodošlica kući bila je manje trijumfalna. Kad je gospođa Nash opet zatrudnjela, muž je kupio malu bejzbolsku rukavicu kako bi kvržicu u njezinu trbuhu malo pogurao u pravom smjeru. Zamislite pravednički čemer koji ga je obuzeo kad je stigla Ann. Prikeljili su joj neko obiteljsko ime čak nije dobila ni dodatno e kojim bi ga malo ukrasili.

Hvala nebesima na Bobbyju. Tri godine nakon razočaravajuće Ann je li to bio slučaj ili zadnji trzaj? Bobby, za kojim su svi ludovali, dobio je ime po ocu, a curice su shvatile koliko su nevažne. Osobito Ann. Nikome ne treba treća djevojčica. No sada je dobila malo pozornosti.

Drugi burbon strusila sam jednim glatkim gutljajem, razgibala ramena, lupnula se po obrazima, sjela u veliki plavi buick i poželjela treće piće. Nisam jedna od onih izvjestitelja koji uživaju kopajući po tuđoj intimi. To je vjerojatno i razlog zbog kojega sam drugorazredna novinarka. Ili barem jedna od njih.

Još uvijek sam se sjećala puta do Ulice Grove. Nalazila se dvije ulice dalje od moje srednje škole, koja je služila svoj djeci u radijusu od sto milja. Srednja škola Millarda Calhona osnovana je tisuću devetsto tridesete i bio je to zadnji trzaj truda u Wind Gapu prije zapadanja u Depresiju. Naziv je dobila po prvom gradonačelniku Wind Gapa, junaku Građanskog rata. Konfederacijskom junaku Građanskog rata, no to nije bilo nimalo važno jer se svejedno radi o junaku.

Gospodin Calhoon dočekaao je cijelu četu Jenkija prve godine Građanskog rata prijeko u Lexingtonu i sam samcat spasio taj missourijski gradić. (Ili barem tako sugerira ploča na školskoj porti.) Hitao je preko seoskih dvorišta i jurio kroz kuće ograđene plotovima, uljudno sklanjajući gugutave dame u stranu kako im Jenkiji ne bi naudili. I dan-danas odete li u Lexington i

zatražite posjet Calhoonovoj kući, lijepom primjerku arhitekture tog razdoblja, vidjet ćete sjevernjačke metke u njezinim daskama. Čovjek pretpostavlja da su južnjački meci gospodina Calhoona zakopani s ljudima koje su ubili.

Sam je Calhoon umro tisuću devetsto dvadeset devete, malo prije stotog rođendana. Sjedio je u sjenici, koje danas nema, na gradskom trgu, koji je popločen, i slušao veliki limeni orkestar koji je svirao njemu u čast, kad se iznenada nagnuo prema pedesetdvođodišnjoj supruzi i rekao: "Sve je to preglasno." Zatim ga je pogodio težak srčani udar, pa je poskočio iz stolca i zamrljao svečanu odoru iz Građanskog rata čajnim kolačićima, samo za njega urešenim južnjačkim zastavama.

Prema Calhoonu sam osjećala posebnu simpatiju. Katkad sve to i jest preglasno.

Kuća Nashovih uvelike se poklapala s mojim očekivanjima, tipski primjerak iz sedamdesetih sličan svim kućama na zapadnoj strani mjesta. Jedna od onih priprostih rančerskih kuća s garažom kao središnjim mjestom. Dok sam se približavala, neuredni plavokosi dječak sjedio je na kolnom prilazu na za njega nekoliko brojeva premalom plastičnom triciklu i stenjao od napora koji je ulagao u okretanje pedala. Kotači su se samo vrtjeli pod njegovom težinom.

"Trebali li te pogurati?" upitala sam izlazeći iz automobila. U pravilu nisam dobra s djecom, ali činilo se da pokušaj ne bi škodio. Na trenutak me pogledao u tišini i gurnuo prst u usta. Pulovert mu se zadigao i izvirio je okrugli trbuščić da me pozdravi. Bobby mlađi izgledao je glupo i preplašeno. Dječak za Nashove, ali i razočaranje.

Prišla sam mu. Skočio je s tricikla, no budući da se zaglavio u njemu, još ga je nekoliko koraka vukao za sobom prije nego što se otkotrljao u stranu.

"Tata!" Otrčao je prema kući cvileći kao da sam ga uštignula.

Kad sam stigla do ulaznih vrata, na njima se pojavio neki čovjek. Pogled sam usredotočila iza njega, u minijaturnu fontanu koja je kloktala u hodniku.

Sastojala se od tri etaže u obliku školjaka i kipa malog dječaka koji se kočoperio na vrhu. Čak i s druge strane vrata s mrežom protiv kukaca voda je imala ustajao miris.

"Mogu li vam pomoći?"

"Jeste li vi Robert Nash?"

Izenada je postao oprezan. To je vjerojatno bilo prvo pitanje koje su mu policajci postavili kad su mu priopćili da mu je kći mrtva.

"Ja sam Bob Nash."

"Jako mi je žao što vam smetam kod kuće. Ja sam Camille Preaker. Iz Wind Gapa sam."

"Mmhmmm."

"No sad pišem za chicaški Daily Post. Izvješćujemo o slučaju... Tu smo

zbog Natalie Keene i ubojstva vaše kćeri.”

Bila sam spremna na viku, lupanje vratima, psovke, udarac. Bob Nash zabio je obje ruke duboko u prednje džepove i ukopao se petama.

“Možemo razgovarati u spavaćoj sobi.”

Pridržao mi je vrata da uđem pa sam počela tražiti put kroz nered u dnevnoj sobi, koševе s prljavim rubljem iz kojih su virile potkošulje i majičice kratkih rukava. Zatim pokraj kupaonice, čija je glavna atrakcija bila potrošena rola toaletnog papira na podu, pa niz hodnik načičkan fotografijama izbljedielim ispod sloja masnoće: plavokose curice nagurane oko obožavanog dečkića, mladi Nash koji ukočenom rukom grli svoju nevjestu dok zajednički drže nož za tortu. Kad sam ušla u spavaću sobu zastori i posteljina iz kompleta, uredna psiha shvatila sam zašto je Nash odabrao to mjesto za intervju. Bio je to jedini dio kuće na izvjesnom stupnju civiliziranosti, kao isturena postaja u džungli očaja.

Nash je sjeo na jedan kraj kreveta. Ja na drugi. Stolaca nije bilo. Mogli smo biti i epizodisti u amaterskom porniću. Osim što smo oboje držali po čašu Kool-Aida s okusom višnje koji nam je donio. Nash je bio uredan čovjek: podrezani brkovi, prorijeđena plava kosa zalizana gelom, jarko zelena polo-majica zatakuta u traperice. Pretpostavljala sam da je on taj koji održava red u ovoj sobi, krasila ju je jednostavna urednost neženje koji se jako trudi.

Nije mu trebala predigra za intervju, na čemu sam mu bila zahvalna. To je kao da se umiljavate na spoju iako oboje znate da ćete se poševiti.

“Ann se vozila biciklom cijeloga prošlog ljeta”, počeo je ničim izazvan.

“Cijeloga ljeta samo okolo-naokolo našeg bloka. Supruga i ja nismo je htjeli pustiti dalje. Bilo joj je samo devet godina. Mi smo vrlo zaštitnički nastrojeni roditelji. No na kraju, malo prije početka škole, supruga je rekla dobro. Ann je cvilila, pa je supruga rekla dobro, Ann se može odvesti do prijateljice Emily.

Nikada nije stigla tamo. Kad smo to shvatili, bilo je već osam sati.”

“U koliko je otišla?”

“Okolo sedam. Znači, uhvatili su je negdje usput, u ovih desetak ulica. Moja si supruga to nikad neće oprostiti. Nikad.”

“Kako to mislite, oni su je uhvatili?”

“Oni, on, svejedno. Gad. Bolesni ubojica djece. Dok ja i moja obitelj spavamo, dok se vi vozite okolo i izvješćujete, neka osoba vani traži dječicu da ih pobije. Jer i vi i ja dobro znamo da mala Keeneova nije samo nestala.”

Dovršio je Kool-Aid jednim gutljajem, obrisao usta. Izjava je bila dobra, iako malo previše dotjerana. Često se susrećem s tim, a proporcionalno je količini televizijskog programa koju ispitanik gleda. Ne tako davno intervjuirala sam ženu čiju je dvadesetdvo godišnju kćer netom ubio njezin dečko, a ona mi je rekla nešto što je od riječi do riječi preuzela iz pravne drame koju je slučajno pogledala večer prije toga: Rado bih rekla da ga žalim,

ali sad se bojim da više nikada nikoga neću moći žaliti.

“Dakle, gospodine Nash, ne pada vam na pamet nitko tko je mogao poželjeti nautiti vama ili vašoj obitelji tako da ozlijedi Ann?”

“Gospođice, ja zarađujem za kruh prodajući stolce, ergonomske stolce preko telefona. Radim u uredu gore u Haytiju s još dvojicom ljudi. Ne viđam nikoga. Supruga radi pola radnog vremena u administraciji osnovne škole. Tu nema nikakve drame. Netko je jednostavno odlučio ubiti našu djevojčicu.”

Posljednji je dio izgovorio zdvojno, kao da ga je ta pomisao shrvala.

Bob Nash otišao je do kliznih vrata na vanjskom zidu sobe. Vodila su na malu terasu. Otvorio je vrata, ali ostao je unutra. “Možda je to učinio i neki topli brat”, rekao je. Odabir riječi zapravo je u tom kraju bio eufemizam.

“Zašto to kažete?”

“Nije ju silovao. Svi kažu da je to neobično kod takvih ubojstava. Ja kažem da je to jedina utjeha koju imamo. Radije bih i da je ubije nego da je siluje.”

“Nije bilo nikakvih znakova zlostavljanja?” upitala sam mrmljajući u nadi da zvučim blago.

“Nikakvih. Ni modrica, ni posjekotina, nikakvog znaka... mučenja. Samo je zadavljena. Iščupani su joj zubi. I nisam mislio ono što sam rekao prije, da je bolje i da je ubijena nego da je silovana. Stvarno sam izrekao glupost. No znate što sam htio reći.”

Nisam govorila ništa, već sam samo pustila diktafon da se vrti dalje snimajući moje disanje, Nashovo zveckanje ledom, mukle odjeke odbojkaške utakmice koja se igrala u susjedstvu pri posljednjim zrakama sunca.

“Tata?” Kroz pritvorena vrata spavaće sobe navirila se lijepa djevojčica plave kose svezane u konjski rep koji je sezao do struka.

“Ne sada, draga.”

“Gladna sam.”

“Možeš si nešto pripremiti”, rekao je Nash. “U hladnjaku ima keksa.

Pobrini se da i Bobby jede.”

Djevojčica se zadržala još nekoliko sekundi gledajući tepih ispred sebe, a zatim je zatvorila vrata. Pitala sam se gdje im je majka.

“Jeste li vi bili kod kuće kad je Ann posljednji put otišla od kuće?”

Zabacio je glavu u stranu, uvukao zrak kroza zube. “Nisam. Vraćao sam se kući iz Haytija. To je na sat vremena vožnje odavde. Nisam učinio ništa nažao svojoj kćeri.”

“Nisam to htjela reći”, lagala sam. “Samo sam se pitala jeste li je uspjeli vidjeti te večeri.”

“Vidio sam je tog jutra”, rekao je. “Ne sjećam se jesmo li razgovarali ili nismo. Vjerojatno nismo. Četvero djece ujutro zna biti malo previše, znate?”

Nash je vrtio led u čaši, koji se sada pretvorio u jednu veliku krutu masu.

Prstima je prolazio ispod čekinjastih brkova. “Nitko dosad nije bio ni od kakve pomoći”, rekao je. “Vickery ima posla preko glave. U Kansas Cityju

slučaj su dodijelili nekom vrhunskom detektivu. On je dijete, ali i samodopadan. Broji dane, jedva čeka da ode. Hoćete li Anninu sliku?" Hoćete je izgovarao kao oiete. I ja tako izgovaram ako ne pazim. Iz novčanika je izvadio veliku školsku fotografiju djevojčice široka, iskošena osmijeha i kose neravno podrezane u visini brade.

"Supruga joj je htjela staviti uvijače večer prije slikanja u školi. Ann ju je radije odrezala. Bila je vrlo svojeglava. Muškobanjasta. Zapravo se čudim da su baš nju ugrabili. Znae, Ashleigh je uvijek bila ljepotica. Ona koju drugi gledaju." Još se jednom zapiljio u fotografiju. "Ann ih je sigurno namučila."

Kad sam odlazila, Nash mi je dao adresu prijateljice koju je Ann išla posjetiti one večeri kad je oteta. Odvezla sam se tamo polako kroz nekoliko savršeno kvadratnih blokova. Ta je zapadna strana bila noviji dio grada. To se moglo zaključiti po tome što je trava bila svjetlije zelene boje, razvučena u unaprijed plaćenim rolama prije samo trideset ljeta. Nije bila poput one tamne, žilave, oštre koja je rasla pred kućom moje majke. Pomoću te se trave bolje učkalo. Mogli ste je rascijepiti po sredini pa puhanjem proizvoditi piskutav zvuk dok vas usne ne bi zasvrbjale.

Ann Nash biciklom bi do prijateljicine kuće stigla za samo pet minuta.

Dodajte daljnjih deset za slučaj da je odlučila poći duljim putem, protegnuti noge jer joj je to bila prigoda da se uistinu provoza tog ljeta. U dobi od devet godina previše ste stari da biste kružili biciklom oko istog bloka. Što se dogodilo s biciklom?

Polako sam se provezla pokraj kuće Emily Stone. Dok je večer plavjela, vidjela sam djevojčicu kako trči pokraj osvijetljena prozora. Mogla bih se kladiti da su Emilyini roditelji prijateljima govorili nešto u stilu: "Sad je svake večeri malo jače zagrlimo." Mogla bih se kladiti da se Emily pitala kamo je Ann odvedena da umre.

Ja sam se pitala. Čupanje dvadeset i nešto zuba, bez obzira na to koliko su mali i bez obzira na to koliko je predmet beživotan, težak je posao. Potrebno ga je obaviti na posebnome mjestu, negdje gdje je sigurno, kako bi osoba povremeno mogla odahnuti na nekoliko minuta.

Gledala sam Anninu fotografiju, čiji su se rubovi svijali kao da je žele zaštititi. Prkosna frizura i taj cerek podsjećali su me na Natalie. I ta mi se djevojčica sviđala. Pospremila sam sliku u pretinac za rukavice. Zatim sam zavrnila rukav košulje i debelom plavom kemijskom na unutarnjoj strani ruke napisala njezino puno ime: Ann Marie Nash.

Kad sam se trebala okrenuti, nisam skrenula ni na čiji kolni prilaz.

Pretpostavljala sam da su ovdašnji ljudi dovoljno nervozni i kad im se naokolo ne motaju nepoznati automobili. Umjesto toga skrenula sam ulijevo na kraju bloka pa duljim putem krenula prema majčinoj kući. U sebi sam raspravljala trebam li je prije nazvati, ali sam odustala tri bloka od kuće. Bilo je prekasno za zvanje, previše neumjesne pristojnosti. Kad jednom prijeđete

granicu savezne države, više ne zovete da pitate možete li svratiti.

Majčina golema kuća u najjužnijem je dijelu Wind Gapa, u bogatoj četvrti, ako se približno tri kvadratna bloka gradića mogu zvati četvrt. Živi kao što sam i ja nekada u golemom razvedenom viktorijanskom zdanju s ograđenim trijemom, verandom koja se proteže oko cijele kuće, ljetnom terasom isturenom u stražnje dvorište te kupolom koja strši na vrhu. Puna je zanimljivih kružnih kutaka i zakutaka. Viktorijancima, osobito onima na Jugu, trebalo je mnogo prostora da se sklone jedni od drugih kako bi se spasili tuberkuloze i gripe, izbjegli nezajajljivu požudu, ogradili se od sladunjavih osjećaja. Dodatni prostor nikad nije naodmet.

Kuća je na samom vrhu vrlo strmog brežuljka. U prvoj brzini možete se uspeti ispucalim starim kolnim prilazom do vrha, gdje sjenica za kočije čuva aute od kiše. Ili možete parkirati u podnožju brežuljka pa se uspeti šezdeset trima stubama na vrh stežući s lijeve strane rukohvat debljine cigare. Kad sam bila dijete, uvijek sam se uspinjala stubama i trkom silazila niz kolni prilaz.

Pretpostavljala sam da je rukohvat s lijeve strane kad se ide prema gore jer sam ja ljevoruka, pa je netko mislio da bi mi se to moglo svidjeti. Čudno je i pomisliti da sam se ikad prepuštala takvim pretpostavkama.

Parkirala sam u podnožju kako bih se doimala manje nametljivom. Stigavši mokra od znoja na vrh, podigla sam kosu, mahnula rukom iza vrata, nekoliko puta protresla košulju. Vulgarne mrlje pod pazusima francuski plave bluze.

Zaudarala sam, što bi majka rekla, zrelo.

Pozvonila sam. Onaj vrisak mačke što se tjera iz mog ranog djetinjstva sad je bio podmukao i skraćen poput nekog bip! koji čujete na dječjim pločama kad dođe vrijeme za okretanje stranice. Bilo je devet i petnaest, taman dovoljno kasno da su već mogli biti u krevetu.

“Tko je?” s druge strane vrata začuo se majčin spremni glas.

“Zdravo, mama. Ja sam, Camille.” Pokušavala sam mirno govoriti.

“Camille.” Kad je otvorila vrata, samo je stajala i nije izgledala iznenađeno niti je uopće ponudila zagrljaj, čak ni onaj mlohavi kakav sam očekivala. “Zar se nešto dogodilo?”

“Nije, mama, baš ništa. U gradu sam poslovno.”

“Poslovno. Poslovno? Oh, bože moj, žao mi je, srce, uđi, uđi. Bojim se da kuća baš i nije spremna za gosta.”

Kuća je bila u savršenu stanju, uključujući i onih desetak odrezanih tulipana u vazama u ulaznom hodniku. Zrak je tako dražio peludom da su mi se ovlažile oči. Naravno da majka nije pitala kakvim bih to poslom uopće mogla dospjeti ovamo. Rijetko je postavljala pitanja od neke važnosti. Ili bi izražavala pretjeranu zabrinutost za nečije privatne stvari ili jednostavno nije mnogo marila ni za što. Prepuštam vam da pogodite koja mi je opcija bila

omiljena.

“Mogu li te ponuditi kakvim pićem, Camille? Alan i ja upravo smo pili koktel od amaretta.” Pokazala je na čašu u ruci. “Dodajem samo malo spritea da pojačam slatkoću. No imam i soka od manga, vina, slatkog čaja ili ledene vode.

Ili mineralne. Gdje ćeš odsjesti?”

“Čudi me što to pitaš. Nadala sam se da bih mogla odsjesti ovdje. Samo na nekoliko dana.”

Kratka stanka i lupkanje po čaši njezinih dugih nokata lakiranih prozirnom ružičastom bojom. “Dobro, sigurna sam da to nije nikakav problem. Voljela bih samo da si nazvala. Samo da znam. Pripremila bih i večeru ili nešto. Dođi pozdraviti Alana. Na stražnjem smo trijemu.”

Počela se udaljavati od mene niz hodnik, iz kojeg su se na sve strane pružale osvjetljene dnevne i radne sobe, a ja sam je promotrila. Nisam je vidjela gotovo godinu dana. Promijenila sam boju kose iz smeđe u crvenu, ali činilo se da nije primijetila. Ona je pak izgledala u dlaku isto, ne mnogo starije od mene iako je u kasnim četrdesetima. Sjajna blijeda koža, duga plava kosa i svijetloplave oči. Bila je poput najbolje djevojčičine lutke, od one vrste kakvima se ne igrate. Nosila je dugu ružičastu pamučnu haljinu i male bijele papuče. U čaši je vrtjela koktel od amaretta ne prolijevajući ni kap.

“Alane, Camille je ovdje.” Nestala je u stražnjoj kuhinji (manjoj od dviju) i čula sam kako pucketa metalnom posudom za led.

“Tko?”

Navirila sam se iza ugla i nasmiješila. “Camille. Žao mi je što ovako upadam.”

Pomislili biste da je ljupko stvorenje kakva je moja majka rođeno da bude s nekom krupnom bivšom nogometnom zvijezdom. Izgledala bi upravo kako valja uz nekog kršnog, brkatog diva. Alan je, ako išta, bio tanji od majke, a jagodične su mu kosti stršile tako visoko i oštro da su mu se oči pretvorile u bademaste proreze. Kad sam ga vidjela, poželjela sam mu dati infuziju. Uvijek se odijevao pretjerano službeno, čak i za večernje koktele s majkom. Sad je sjedio, igličaste noge stršile su mu iz bijelih kratkih safari-hlača, a preko uštirkane košulje bila mu je prebačena svijetloplava vesta. Uopće se nije znojio.

Alan je suprotnost vlage.

“Camille. Drago mi je. Stvarno mi je drago” mrmljao je monotono, slineći.

“Skroz tu do Wind Gapa. Mislio sam da si stavila moratorij na sve što je južnije od Illinoisa.”

“Zapravo sam tu samo poslovno.”

“Posao.” Nasmiješio se. To je bilo najbliže pitanju što sam mogla očekivati. Majka se ponovno ukazala, a kosa joj je sada bila svezana svijetloplavom vrpcom, kao nekoj odrasloj Wendy Darling. Pritisnula mi je

ohlađenu čašu pjenušava amaretta u ruku, dvaput me potapšala po ramenu i sjela dalje od mene, do Alana.

“One djevojčice Ann Nash i Natalie Keene”, natuknula sam. “Pratim to za novine.”

“Oh, Camille.” Majka me ušutkala i skrenula pogled. Kad je srdita, odaje se na osebujan način: ćupka trepavice. Katkad ih i iščupa. Tijekom nekih osobito teških godina dok sam bila dijete, uopće nije imala trepavice, a oči su joj stalno bile ljepljivo ružičaste, ranjive poput očiju laboratorijskog zeca. Zimi su iz njih curile pruge suza kad god bi izašla van. Što nije bilo često.

“To mi je zadatak.”

“Bože, kakvog li zadatka”, rekla je dok su joj prsti lebdjeli blizu očiju.

Zagrebla je kožu tik ispod njih i stavila ruku u krilo. “Ne bi li tim roditeljima bilo dovoljno teško i da ti nisi došla da sve to zapišeš i proširiš po svijetu?”

“Wind Gap ubija svoju djecu!” želiš li da to ljudi pomisle?”

“Jedna je djevojčica ubijena, a druga je nestala. Da, moj je posao obavijestiti ljude o tome.”

“Poznavala sam tu djecu, Camille. I meni je teško, kao što možeš i zamisliti. Mrtve djevojčice. Tko bi to učinio?”

Otpila sam velik gutljaj. Zrna šećera zalijepila su mi se za jezik. Nisam bila spremna za razgovor s majkom. Koža mi je brujala.

“Neću dugo ostati. Stvarno.”

Alan je ponovno sukao rukave veste i rukom gladio nabor kratkih hlača.

Njegov doprinos razgovoru općenito se svodio na neki oblik namještanja: zataknuo bi kragnu ili prekrižio noge.

“Jednostavno ne mogu podnijeti da se o tome priča blizu mene”, rekla je majka. “O ozlijeđenoj djeci. Samo mi nemoj pričati što radiš, nemoj mi pričati ni o čemu što saznaš. Pretvarat ću se da si došla ovamo na ljetne praznike.”

Vrškom prstiju prolazila je po pletenom pruću Alanova stolca.

“Kako je Amma?” upitala sam da promijenim temu.

“Amma?” Majka je djelovala uzburano, kao da se iznenada sjetila da je negdje ostavila dijete. “Dobro je, gore spava. Zašto pitaš?”

Po topotu koraka nekoga tko je jurcao amo-tamo na katu od dječje do šivaće sobe i prozora u hodniku s kojeg se pružao najbolji špijunski pogled na stražnji trijem znala sam da Amma ni u kojem slučaju ne spava, ali nisam joj zamjerila što me izbjegava.

“Samo sam pristojna, mama. Na sjeveru smo i takvi, između ostaloga.”

Nasmiješila sam se kako bih joj pokazala da je zadirkujem, no ona je zakopala lice u piće. Koje se podiglo, ružičasto i odlučno.

“Stvarno, Camille, ostani koliko želiš”, rekla je. “No morat ćeš biti dobra prema sestri. S tim curicama je išla u školu.”

“Veselim se što ćemo se upoznati”, promrmljala sam. “Jako mi je žao zbog

njezinoga gubitka." Tim posljednjim riječima nisam mogla odoljeti, ali majka nije primijetila njihov jetki prizvuk.

"Dat ću ti sobu do dnevne. Tvoju staru dječju sobu. U njoj je kada. Kupit ću svježeg voća i malo paste za zube. I odrezaka. Jedeš li odreske?"

Četiri sata iskidana sna, kao da ležite u kadi ušiju dopola uronjenih u vodu. Trzanje svakih dvadesetak minuta dok mi je srce tuklo tako jako da sam se pitala nije li me upravo to kucanje probudilo. Sanjala sam da sam se pakirala za put, a onda shvatila da sam pripremila potpuno neodgovarajuću odjeću, veste za ljetni odmor. Sanjala sam da sam prije odlaska poslala Curryju pogrešan tekst: umjesto priče o jadnoj Tammy Davis i njezino četvero zaključane djece objavili smo reklamni članak o njezi kože.

Sanjala sam da majka reže jabuku na debele komade mesa i hrani me njima polako i slatko zato što umirem.

Nešto nakon pet ujutro konačno sam zbacila pokrivače. Isprala sam Annino ime s ruke, ali sam na njegovo mjesto negdje između oblačenja, četkanja kose i nanošenja malo ruža napisala Natalie Keene. Odlučila sam ga ostaviti za sreću. Vani je sunce tek izlazilo, no kvaka automobila bila je već vruća. Lice mi je bilo utrnulo od nedostatka sna, pa sam bečila oči i razvlačila usta poput kraljice vriska iz nekog B-filma. Radi nastavka rada u šumi ponovno okupljanje tragača zakazano je za šest ujutro, a ja sam prije početka dana htjela izvući neku izjavu od Vickeryja. Vrebanje pred policijskom stanicom činilo se kao dobar pokušaj.

Glavna ulica isprva je izgledala prazno, ali kad sam izašla iz automobila, nekoliko blokova niže vidjela sam dvoje ljudi. Bio je to besmislen prizor. Neka je starija žena sjedila raširenih nogu nasred pločnika buljeći u bok zgrade, a neki se muškarac nadvijao nad nju. Žena je manično odmahivala glavom poput djeteta koje odbija hranu. Noge je istegnula van pod kutom koji je morao biti bolan. Nezgodan pad? Možda srčani udar. Žustro hodajući prema njima, čula sam stakato od žamora.

Muškarac, sjedokos i uništena lica, pogledao me mliječnim očima.

"Pozovite policiju", rekao je. Činilo se da mu glas izlazi prignječen. "I pozovite hitnu."

"Što nije u redu?" počela sam, a onda sam vidjela.

Nagurano u tridesetak centimetara širok prostor između željeznarije i kozmetičkog salona, na pločnik je stršilo sićušno tijelo. Kao da samo sjedi i razrogačenih smeđih očiju čeka na nas. Prepoznala sam divlje uvojke. No cereka je nestalo. Usne Natalie Keene usukale su se oko njezinih desni u mali krug. Izgledala je poput plastične lutke od one vrste koja ima ugrađenu rupu za hranjenje na bočicu. Natalie sad više nije imala zuba.

Krv mi je brzo navrla u lice i sjajan sloj znoja smjesta mi je prekrpio kožu.

Ruke i noge omlohavjele su mi i na sekundu sam pomislila da bih se mogla stropoštatati na tlo tik do žene, koja je sada tiho molila. Uspravila sam

se, naslonila na parkirani automobil i stavila prste na vrat želeći usporiti bilo što je divljački tuklo. Oči su upijale slike kao besmislene bljeskove: prljavi gumeni vrh starčeva štapa. Ružičasti madež na stražnjoj strani ženina vrata. Flaster na koljenu Natalie Keene. Mogla sam osjetiti kako mi se njezino ime vrelo žari pod rukavom košulje.

Zatim još glasova i šef policije Vickery, koji je trčao prema nama s nekim drugim čovjekom.

“Jebo ga bog”, progundao je Vickery vidjevši je. “Jebo ga bog. Isuse.”

Naslonio je lice na cigleno pročelje kozmetičkog salona, teško dišući. Drugi čovjek, koji je bio otprilike mojih godina, nagnuo se prema Natalie. Oko vrata joj se širio čvor natučene ljubičaste boje, a on je pritisnuo prste točno iznad njega da joj provjeri bilo. Taktika otezanja dok je dolazio k sebi dijete je očito bilo mrtvo. Veliki detektiv iz Kansas Cityja, pretpostavljala sam, mali napuhanko.

No pokazao se dobrim kad je ženu trebalo navesti da prestane moliti i mirno prepriča otkriće. To dvoje bili su muž i žena, vlasnici onog restorana čijega se naziva dan prije nisam mogla sjetiti. Broussard. Išli su otvoriti za doručak kad su je pronašli. Bili su tamo možda pet minuta prije nego što sam naišla.

Policajac u odori koji je stigao prekrio je lice rukama kad je vidio zbog čega su ga pozvali.

“Ljudi, morat ćete se zaputiti u postaju s ovim ovdje policajcem kako bismo vam mogli uzeti izjave”, rekao je Kansas City. “Bille.” U njegovu je glasu bilo neke roditeljske strogosti. Vickery je nepokretno klečao pokraj tijela.

Usne su mu se pomicala kao da i sam moli. Trgnuo se tek kad ga je još dvaput zazvao imenom.

“Čujem te, Richarde. Budi čovjek na sekundu.” Bill Vickery obgrlio je gospođu Broussard i mrmljao joj nešto dok ga nije potapšala po ruci.

Dva sam sata prosjedila u prostoriji boje žumanjka dok je onaj policajac zapisivao moju izjavu. Sve vrijeme razmišljala sam o tome kako Natalie ide na obdukciju i kako bih se voljela tamo ušuljati pa joj staviti novi flaster na koljeno.

TREĆE POGLAVLJE

Majka je za sprovod obukla plavo. Crnina je bila beznadna, a sve druge boje nepristojne. Plavo je nosila i na Marianinu sprovodu, kao i sama Marian.

Zaprepastilo ju je što se toga ne sjećam. Ja se sjećam da je Marian pokopana u svijetloružičastoj haljini. To me nije začudilo. Majka i ja općenito se ne slažemo ni u čemu što se tiče moje mrtve sestre.

Jutra kad je služena misa Adora je lupetala petama po sobama što raspršujući parfem, što stavljajući naušnicu. Ja sam je gledala i opečena jezika pila vruću crnu kavu.

“Ne poznajem ih dobro”, govorila je. “Zapravo su bili povučeni. Ali osjećam da bi im zajednica trebala pružiti podršku. Natalie je bila jako draga.

Ljudi su bili tako dobri prema meni kad...” Sjetno spušten pogled. Možda je čak bio i iskren.

U Wind Gapu bila sam već pet dana, a Amma je još uvijek bila neviđena prisutnost. Majka je nije spominjala. Dotad mi nije pošlo za rukom ni dobiti izjavu od Keeneovih. Od obitelji nisam ni dobila dopuštenje da prisustvujem sprovodu, ali Curry je tu reportažu želio više no išta, a ja sam željela dokazati da mogu s time izići na kraj. Pretpostavljala sam da Keeneovi nikad neće saznati. Naše novine nitko ne čita.

Promrmljani pozdravi i parfimirani zagrljaji u Gospi od Žalosti, nekoliko žena pristojno mi kima nakon što su se uzgakale nad mojom majkom (Adora je tako hrabra što je došla) i pogurale se niže da joj naprave mjesta. Gospa od Žalosti blistava je katolička crkva iz sedamdesetih: brončano-zlatna i nakindurena kao prsten s placa. Wind Gap sićušno je uporište katoličanstva u regiji širećih južnjačkih baptista jer je mjesto osnovala grupa Iraca. Svi ti McMahoni i Malonei iskricali su se u New Yorku tijekom gladi zbog nestašice krumpira, gdje su ih velikodušno iskoristili, pa su (ako su bili pametni) krenuli na zapad. Francuzi su već vladali St. Louisom, pa su skrenuli na jug i zasnovali vlastite gradiće. No nekoliko godina poslije, tijekom Rekonstrukcije, bezobzirno su potisnuti. Missouri, koji je oduvijek bio prostor sukoba, pokušavao se osloboditi južnjačkih korijena, preporoditi se kao prava nerobovlasnička država, pa su neželjeni Irci pometeni sa svim drugim nepoželjnima. Za sobom su ostavili vjeru.

Deset minuta do mise počeo se formirati red za ulazak u crkvu. Promatrala sam natisnute vlasnike sjedećih mjesta u njoj. Nije bilo dječaka u tamnim hlačama koji se igraju autićima na majčinim nogama, nije bilo djevojčica koje ljuljaju krpene lutke. Nijednog lica mlađega od petnaest godina. Nisam znala je li to poštovanje prema roditeljima ili strahom

potaknuta obrana. Nagon kojim ljudi priječe da im djecu pokupe kao budući plijen. Zamišljala sam stotine sinova i kćeri Wind Gapa skrivene u tamne brloge soba kako sišu nadlanice gledajući televiziju i ostaju neobilježeni.

Bez djece kojom bi se bavili, posjetitelji crkve činili su se statičnima poput nekih kartonskih izrezaka koji čuvaju mjesta pravim ljudima. U stražnjem dijelu vidjela sam Boba Nasha u tamnom odijelu. Supruga još nije bilo. Kimnuo mi je, a zatim se namrštitio.

Orgulje su ispuhivale prigušene tonove pjesme "Be Not Afraid", a obitelj Natalie Keen, koja je dotad plakala, grčila se i vrpaljila blizu vrata poput jednoga golemog srca koje je zatajilo, čvrsto se stisnula skupa. Za nošenje sjajnog bijelog lijesa bila su potrebna samo dvojica muškaraca. Da je bio još koji, sudarali bi se međusobno.

Povorku su predvodili Natalieina majka i otac. Ona, krupna žena prijazna izgleda i kose boje pijeska zavezane vrpcom, bila je sedam-osam centimetara viša od njega. Lice joj je bilo pošteno, lice kakvo bi navelo strance da je pitaju za smjer ili vrijeme. Gospodin Keene bio je omalen i mršav, a okruglo dječje lice bilo mu je još okruglije zbog žićanih naočala koje su izgledale poput dvaju zlatnih kotača bicikla. Iza njih je, smeđokose glave pognute na prsa, hodao lijep momak od osamnaest ili devetnaest godina i jecao. Nataliein brat, šapnula je neka žena iza mene.

Niz obraze moje majke tekle su suze i glasno kapale na kožnu torbicu koju je držala u krilu. Žena do nje potapšala ju je po ruci. Ja sam izvukla bilježnicu iz džepa jakne i počela žvrljati bilješke po strani dok me majka nije tresnula po ruci i prošištala: "Nemaš poštovanja i sramotiš nas. Prestani, ili ću te otjerati."

Prestala sam pisati, ali sam ostavila bilježnicu vani osjećajući se podmuklo i prkosno.

Povorka je prošla pokraj nas. Lijes se činio smiješno malim. Zamislila sam Natalie u njemu i opet vidjela njezine noge pahuljaste dlačice, čvornata koljena, flaster. Zaboljelo me, jako, kao točka na kraju rečenice.

Dok je svećenik u svojoj najboljoj mantiji mrtnljao početne molitve, a mi ustajali i sjedali pa ponovno ustajali, razdijeljene su kartice s molitvama. Na prednjoj je strani Djevica Marija zračila iz svoga jarkocrvenog srca na malog Isusa. Na poleđini je bilo otisnuto:

Natalie Jane Keene, draga kćeri, sestro i prijateljice, sad ima novog anđela. Blizu lijesa bila je nasađena velika fotografija Natalie, formalnija od one koju sam vidjela neki dan. Bila je slatko i neugledno stvorenjce šiljaste brade i pomalo izbuljenih očiju, djevojčica koja je mogla izrasti i postati čudnovato upečatljiva. Mogla je oduševljavati muškarce pričama o ružnom pačetu, koje bi zapravo bile istinite. Ili je mogla ostati slatko, neugledno stvorenjce. U dobi od deset godina djevojački je izgled varav.

Natalieina majka probila se do podija stežući komad papira. Lice joj je

bilo mokro, no kad je progovorila, glas joj je bio postojan.

“Ovo je pismo za Natalie, moju jedinu kćer.” Drhtavo je udahnula i riječi su potekle. “Natalie, bila si moja najdraža djevojčica.

Ne mogu vjerovati da su nam te uzeli. Nikad više neću ti pjevati uspavanke niti ću te prstima šakljati po ledima. Nikad više tvoj brat ti neće zavrtati pletenicu niti će te otac držati u krilu. Otac te neće dopratiti do oltara. Tvoj brat nikad neće postati ujak. Nedostajat ćeš nam na nedjeljnim ručkovima i ljetnim odmorima. Nedostajat će nam tvoj smijeh. Nedostajat će nam tvoje suze. No najviše od svega, draga moja kćeri, nedostajat ćeš nam ti. Volimo te, Natalie.”

Kad je gospođa Keene krenula natrag prema sjedalu, njezin je suprug potrčao prema njoj, no nije se činilo da ju je potrebno pridržati. Čim je sjela, mladić joj se ponovno bacio u naručje plaćući u pregibu njezina vrata. Gospodin Keene ljutito je treptao prema klupama iza sebe kao da traži nekoga koga bi udario.

“Izgubiti dijete strašna je tragedija”, intonirao je svećenik. “Dvostruko je strašno izgubiti ga zbog tako zlih djela. Jer ona i jesu zla. Biblija kaže: ‘Oko za oko, a zub za zub.’ No nemojmo razmišljati o osveti. Razmišljajmo umjesto toga o onome što je tražio Isus: ljubi bližnjega svoga. Budimo dobri prema bližnjima u ova teška vremena. Uznesimo srca Bogu.”

“Više mi se sviđjelo ovo oko za oko”, progundao je neki čovjek iza mene.

Pitala sam se je li onaj dio u kojem se spominjao zub za zub još nekoga uznemirio.

Kad smo iz crkve izronili na danje svjetlo, mogla sam razabrati četiri djevojčice kako sjede u redu duž niskog zidića s druge strane ulice. Dugih ždrebećih nogu što su visjele s njega. Grudi zaokruženih pushup-grudnjacima.

Na iste sam te djevojčice naletjela na rubu šume. Smijale su se privijene jedna uz drugu dok jedna od njih, opet ona najljepša, nije pokazala prema meni, pa su sve hinjeno pognule glave. No trbusi su im još uvijek poskakivali.

Natalie je ukopana na obiteljskom imanju pokraj nadgrobnog spomenika na kojem su već stajala imena njezinih roditelja. Znam da se kaže da nijedan roditelj ne bi smio dočekati smrt djeteta, da je takav događaj kao da priroda krene unatrag. No to je jedini način da istinski zadržite svoje dijete. Djeca odrastaju, razvijaju sve čvršću privrženost. Pronađu bračnog druga ili ljubavnika. Neće ih ukopati s vama. Keeneovi će međutim ostati najčišći oblik obitelji. Pod zemljom.

Ljudi su se nakon sprovoda okupili u domu Keeneovih, velikoj kamenoj farmerskoj vili, dobrostojećoj viziji pastoralne Amerike. Nije sličila ničemu u Wind Gapu. Bogati Missouri distancira se od bukolikosti, od takve seoske ubavosti. Razmislite o ovome: u kolonijalnoj Americi imućne su žene nosile suptilne nijanse plavih i sivih tonova kako bi se suprotstavile svojoj glupavoj

slici Novog svijeta, a njihove su se imućne suparnice iz Engleske kitile kao egzotične ptice. Ukratko, dom Keeneovih previše je sličio Missouriju da bi bio u vlasništvu Missourijaca.

Na švedskom stolu nalazilo se uglavnom meso: puretina i šunka, govedina i srnetina. Bilo je krastavaca, maslina i punjenih jaja, sjajnih tvrdih peciva i zapečenog složenca. Gosti su se podijelili na dvije skupine suzni i suhi. Stojeći u kuhinji, stoici su pili kavu i alkohol te razgovarali o predstojećim izborima za gradsko vijeće i budućnosti škola, povremeno prekidajući da prošapnu nešto ljutito o izostanku napretka u slučajevima ubojstava.

“Kunem se da ću, vidim li koga nepoznatog da se približava mojim curicama, ustrijeliti tog kurvinog sina prije nego što procijedi ‘Zdravo!’” rekao je srcoliki muškarac mašući sendvičem od pečene govedine. Njegovi su se prijatelji kimanjem složili s njim.

“Ne znam kog vruga Vickery nije ispraznio šumu bogamu, pa posijeci to proketo mjesto. Znaš da je on u njoj”, rekao je mlađi muškarac riđe kose.

“Donnie, idem s tobom sutra tamo”, rekao je srcoliki. “Češljat ćemo ral po ral. Pronaći ćemo kurvinog sina. Oćete ići?” Muškarci su promrmljali pristanke i popili još alkohola iz plastičnih čaša. Zapisala sam si da sljedećeg jutra prokrstarim cestama blizu šume i pogledam jesu li mamurluci uzmakli pred akcijom ili ne. No već sam mogla zamisliti plahe telefonske razgovore ujutro: Ideš?

Pa, što ja znam, valjda, a ti?

Ja sam, ovaj, obećao Maggie da ću skinuti vanjske prozore...

Dogovori za pivo poslije i vrlo polagano spuštanje slušalice kako bi se prigušio škljocaj krivnje.

Oni koji su plakali, uglavnom žene, činili su to u dnevnoj sobi, na plišanim sofama i kožnim otomanima. Nataliein brat ondje se tresao u majčinu naručju, a ona ga je ljuljala i tiho plakala tapkajući ga po tamnoj kosi. Slatko dijete, tako otvoreno plače. Takvo što nikad nisam vidjela. Gospođe su prolazile nudeći hranu na papirnatim pliticama, ali majka i sin samo su odmahivali glavama.

Moja majka treperila je oko njih poput manične plave šojke, ali oni nisu obraćali pozornost na nju, pa se uskoro povukla sa svojim krugom prijateljica.

Gospodin Keene stajao je u kutu s gospodinom Nashom i obojica su pušila u tišini.

Po sobi su još uvijek bili razbacani dokazi o Natalieinoj nedavnoj prisutnosti. Mala siva vesta prebačena preko naslona stolca, par tenisica s jarkoplavim vezicama pokraj vrata. Na jednoj od polica za knjige stajala je spiralno uvezana bilježnica s jednorogom na naslovnici, a na stalku za novine nalazio se primjerak Nabora u vremenu.

Ja sam bila trula. Nisam pristupila obitelji, nisam se predstavila. Hodala sam njihovim domom i špijunirala, glave pognute kao u posramljena duha.

Vidjela sam Katie Lacey, svoju najstariju prijateljicu iz srednje škole Calhoon, u njezinu lijepo friziranom kružoku, vjernom odrazu skupine moje majke minus dvadeset godina. Kad sam pristupila, poljubila me u obraz.

“Čula sam da si u gradu, nadala sam se da ćeš nazvati”, rekla je mršteći se onim tanko počupanim obrvama, a onda me prepustila ostalim trima ženama, koje su se sve natiskale da mi udije mlohove zagrljaje. Koje su mi sve u nekom trenutku, pretpostavljam, bile prijateljice. Razmijenile smo izraze sućuti i mrmljale kako je sve to tužno. Angie Papermaker (rođena Knightley) izgledala je kao da se još uvijek bori s bulimijom, koja ju je istanjivala tijekom srednje škole vrat joj je bio mršav i žilav kao u kakve starice. Mimi, razmažena bogataška curica (tata joj je bio vlasnik rala i rala peradarskih farmi dolje u Arkanzasu) koja me nikad nije voljela, pitala je za Chicago, a zatim se odmah okrenula kako bi azgovarala s malecnom Tish, koja me odlučila držati za ruku, što je bila utješna ali i neobična gesta.

Angie me obavijestila da ima petogodišnju kćer muž joj je bio kod kuće s njom, čuvao je sačmaricom.

“Bit će to dugo ljeto za malene”, promrmljala je Tish. “Mislim da svi svoju dječicu drže pod ključem.” Pomislila sam na djevojčice koje sam vidjela pred crkvom, ne mnogo starije od Natalie, i zapitala se zašto njihovi roditelji nisu zabrinuti.

“Imaš djecu, Camille?” upitala je Angie glasom slabašnim kao njezino tijelo. “Ne znam ni jesi li udana.”

“Ne i ne”, rekla sam i otpila gutljaj piva vrteći film u kojem Angie povraća u mojoj kući nakon škole pa izlazi iz kupaonice ružičasta i izgledajući trijumfalno. Curry nije imao pravo: biti domaći ovdje više smeta nego što koristi.

“Cure, ne možete cijelu večer daviti došljakinju!” Okrenula sam se i vidjela Jackie O’Neele (rođenu O’Keefe), jednu od majčinih prijateljica, koja je očito imala plastičnu operaciju. Oči su joj još uvijek bile podbuhle, a lice vlažno, crveno i izgrebano, kao da je ljutito novorođenče koje se istiskuje iz maternice. Dijamanti su joj blistali na osunčanim prstima, a kad me zagrlila, mirisala je na žvakaće gume Juicy Fruit i puder. Večer je previše sličila okupljanju starih prijatelja. A ja sam se previše osjećala kao da sam opet dijete nisam se čak ni usuđivala izvući bilježnicu dok je majka bila tu i strijeljala me pogledima upozorenja.

“Curice mala, izgledaš tako lijepo”, prela je Jackie. Imala je lubenicu od glave pokrivenu suviše izbijeljenom kosom te pakostan osmijeh. Jackie je bila zlobna i plitka, ali uvijek potpuno svoja. U mom je društvu bila opuštenija od moje vlastite majke. Upravo mi je Jackie, a ne Adora, udijelila prvu kutiju tampona namignuvši mi da je nazovem ako su mi potrebne upute i upravo je

Jackie bila ta koja me uvijek veselo zadirkivala zbog dečki. Velike male geste.

“Kako si, draga? Tvoja mi mama nije rekla da si u gradu. Ali tvoja mama trenutno ne razgovara sa mnom opet sam je nekako razočarala. Znaš kako to ide. Znam da znaš!” Nasmijala se promuklo, pušački i stisnula mi ruku.

Pretpostavljala sam da sam pijana.

“Vjerojatno sam joj zaboravila poslati čestitku za nešto”, brbljala je dalje, pretjerano gestikulirajući rukom u kojoj je držala čašu vina. “Ili je možda nije zadovoljio onaj vrtlar kojeg sam joj preporučila. Čula sam da pišeš reportažu o djevojčicama; to je baš gadno.” U razgovoru je tako naglo mijenjala teme da mi je trebala minuta da sve obradim. Dok sam se snašla i počela govoriti, već me počela milovati po ruci buljeći u mene vlažnim očima. “Camille, dijete, prošlo je proketo puno vremena otkako te nisam vidjela. A sad te gledam i vidim te isto onako malu kao one curice.

I osjećam se tako tužno. Toliko je toga pošlo po zlu. Ne vidim smisao u tome.” Suza joj je klizila niz obraz. “Pogledaj me, u redu? Možemo razgovarati.”

Iz kuće Keeneovih otišla sam bez izjava. Već sam bila umorna od razgovora, a rekla sam tako malo.

Keeneove sam nazvala poslije, kad sam još malo popila putnu čašicu votke iz njihove zalihe i sigurno se odijelila telefonskim linijama. Zatim sam objasnila tko sam i što želim pisati. Nije prošlo dobro.

Evo što sam te noći poslala:

Tijekom pogreba desetogodišnje Natalie Jane Keene u utorak plakati koji su pledirali za njezin povratak još su uvijek visjeli u gradiću Wind Gap u Missouriju. Dojmljiva služba na sprovodu tijekom koje je svećenik govorio o oprost i iskupljenju nije baš umirila živce ni zacijelila rane. Razlog se krije u tome što je ta zdrava, slatka djevojčica, prema policijskim pretpostavkama, druga žrtva serijskog ubojice. Serijskog ubojice koji napada djecu.

“Svi maleni ovdje prava su srca”, kaže mjesni poljoprivrednik Ronald J.

Kamens, koji je pomagao u potrazi za malom Keene. “Ne mogu ni zamisliti zašto nam se to događa.”

Djevojčičino zadavljeno tijelo otkriveno je 14. svibnja uglavljeno u prostor između dviju zgrada u glavnoj ulici Wind Gapa. “Nedostajat će nam njezin smijeh”, kaže Natalieina majka Jeannie Keene (52). “Nedostajat će nam njezine suze. No ponajviše će nam nedostajati sama Natalie.”

To međutim nije prva tragedija koja je zadesila Wind Gap, gradić smješten u peti te savezne države. Dana 27. kolovoza prošle godine u obližnjem je potoku, također zadavljena, pronađena devetogodišnja Ann Nash. Večer prije toga oteta je dok se biciklom vozila prijateljici, koja je stanovala samo nekoliko blokova dalje. Objema žrtvama ubojica je, navodno, izvadio zube.

Ubojstva su zbunila policijske snage Wind Gapa, koje broje pet ljudi. Kako nemaju iskustva s tako brutalnim zločinima, zatražili su pomoć odjela za

ubojstva iz Kansas Cityja, iz kojega im je poslan policajac obučen za psihološko profiliranje ubojica. Stanovnici gradića (kojih prema popisu ima 2120) sigurni su međutim u jedno: osoba koja je odgovorna za okrutna umorstva ubija bez nekog posebnog motiva.

“Tu negdje oko nas postoji čovjek koji traži djecu da ih ubije”, kaže Annin otac Bob Nash (41), inače prodavač cipela. “Nema tu nikakve skrivene drame, nikakvih tajni. Netko je samo ubio našu malu curicu.”

Vađenje zuba ostaje misterij, a tragova je dosad malo. Mjesna policija odbija komentirati slučaj. Dok se ta ubojstva ne razriješe, Wind Gap brani se sam na snazi je policijski sat, a posvuda po tom nekad mirnom gradiću niču kvartovske straže.

Mještani nastoje i sami zavidati rane. “Ne želim ni s kim razgovarati”, kaže Jeannie Keene. “Samo želim da me se pusti na miru. Svi mi želimo samo da nas se pusti na miru.”

Žbukanje ne morate mi to ni reći. Već dok sam slala Curryju datoteku e-poštom, požalila sam zbog gotovo svake riječi. Navod da policija pretpostavlja da je ubojstvo počinio serijski ubojica bio je nategnut. Vickery nikad nije rekao ništa takvo. Prvu izjavu Jeannie Keene ukrala sam iz njezina posmrtnoga govora. Drugu sam izvukla iz žuči kojom me zasula kad je shvatila da su moji telefonski izrazi sućuti samo izlika. Znala je da planiram secirati ubojstvo njezine djevojčice, iznijeti ga na mesarskom papiru kako bi ga neznanci mogli prožvakati. “Svi mi želimo samo da nas se pusti na miru!” vrištala je. “Danas smo zakopali dijete. Sram vas bilo.” No unatoč svemu bila je to izjava, izjava koja mi je trebala jer me Vickery ignorirao.

Curry je smatrao da je tekst solidan ne sjajan, da se razumijemo, ali solidan početak. Čak je ostavio i moju prenapuhanu rečenicu: “Serijskog ubojice koji napada djecu.” To je, znala sam i sama, trebalo izrezati, ali očajnički mi je trebalo dramatičnih detalja. Zacijelo je bio pijan dok je to čitao.

Naručio je veliku reportažu o obiteljima čim skupim materijal. Još jedna prigoda za iskupljenje. Imala sam sreće činilo se da bi Chicago Daily Post mogao još neko vrijeme imati ekskluzivu iz Wind Gapa. Seksualni skandal u Kongresu raspetljavao se, s užitkom uništavajući ne samo jednog strogog zastupnika Donjeg doma, već njih troje. Od kojih dvije žene. Senzacionalna, sočna stvar. Što je bilo još važnije, neki je serijski ubojica vrebao u glamuroznijem gradu, u Seattleu. Usred magle i kafića netko je sakatio trudnice, porio im utrobe i postavljao njihov sadržaj u šokantne položaje radi vlastite zabave. Tako smo imali sreće što su izvjestitelji specijalizirani za takve stvari bili izbačeni iz stroja. Tu sam bila samo ja, prepuštena očaju u vlastitom krevetu iz djetinjstva.

U srijedu sam spavala dokasna sa znojnim plahtama i dekama prevučenim preko glave. Budila se nekoliko puta zbog zvonjave telefona,

sluškinje koja je usisavala pred vratima, kosilice. Očajnički sam željela ostati u snu, ali dan se stalno ukazivao. Nisam otvarala oči i zamišljala sam da sam se vratila u Chicago na svoj škripavi komad kreveta u garsonijeri koja gleda na cigleni zid supermarketa. Imala sam kartonsku psihi koju sam kupila u tom supermarketu kad sam se prije četiri godine uselila i plastični stol na kojem sam savijenim, sićušnim priborom jela iz kompleta bestežinskih žutih tanjura. Brinulo me jesam li zalila svoju osamljenu biljku, pomalo žutu papratnjaču koju sam pronašla pokraj smeća svojih susjeda. Pokušavala sam zamisliti druge slike iz svog chicaškog života: odjeljak na poslu, pazikuću koji mi još nije zapamtio ime, mutne zelene božićne lampice koje supermarket tek treba skinuti. Nekoliko raspršenih ljubaznih poznanika koji još vjerojatno nisu ni primijetili da me nema.

Mrzila sam što sam u Wind Gapu, no ni dom nije ulijevao nimalo utjehe.

Izvukla sam pljosku tople votke iz ruksaka i vratila se u krevet. Zatim sam pijuckajući procjenjivala okolinu. Očekivala sam da će majka potaracati moju sobu čim odem iz kuće, ali izgledala je isto kao i više od desetljeća prije.

Požalila sam što sam bila tako ozbiljna tinejdžerica: nije bilo plakata popularnih zvijezda ni omiljenih filmova, nije bilo djevojačkih zbirki fotografija ili kitica suhog cvijeća. Umjesto njih bile su tu slike jedrilica, prave pastelne pasturale, portret Eleanor Roosevelt. Potonje je bilo osobito čudno jer sam o gospođi Roosevelt znala malo osim toga da je bila dobra, što je u to doba, pretpostavljam, bilo dosta. Uzevši u obzir moje današnje sklonosti, više bi mi se svidjela snimka supruge "Vojvotkinje", supruge Warrena Hardinga, koja je bilježila sitne uvrede u malu crvenu bilježnicu i adekvatno se osvećivala. Danas volim malo otrovnije prve dame.

Popila sam još malo votke. Najviše od svega poželjela sam ponovno biti nesvjesna, omotana u crninu, nestala. Bila sam razgolićena. Osjećala sam se nabreklo od mogućih suza, poput lubenice zrele za pucanje. Kao da jedva čekam da me probuše. Wind Gap bio je nezdrav za mene. Taj dom bio je nezdrav za mene.

Tiho kucanje na vratima, tek nešto više od jačeg propuha.

"Da?" zataknula sam čašicu votke uz bok kreveta.

"Camille? Majka je."

"Da?"

"Donijela sam ti malo losiona."

Otišla sam do vrata pomalo u izmaglici, a votka mi je davala onaj prvi nužni sloj za podnošenje tog konkretnog mjesta tog konkretnog dana. U pogledu cuge stajala sam dobro već šest mjeseci, no ovdje se ništa nije brojilo. S druge strane vrata lebdjela je majka navirujući se oprezno kao da je riječ o trofejnoj sobi mrtvog djeteta. Skoro. Pružala mi je veliku svijetlozelenu tubu.

"Sadrži vitamin E. Uzela sam ga jutros."

Majka vjeruje u palijativne efekte vitamina E kao da ću uzmem li ga u ogromnim količinama, ponovno postati glatka i bespriječna. Još nije djelovalo.

“Hvala ti.”

Pogledom mi je kružila po vratu, rukama i nogama, golima pod ono malo majice koju sam nosila u krevetu. Zatim ga je, mršteći se, vratila na moje lice.

Uzdahnula je i lagano odmahнула glavom. Zatim je samo stajala ondje.

“Mama, je li ti bilo preteško na sprovodu?” Čak ni sad nisam se mogla suzdržati od te male ponude razgovora.

“Bilo je. Sve tako slično. Onaj mali lijes.”

“I meni je bilo teško”, potužila sam se. “Zapravo sam se iznenadila koliko teško. Nedostaje mi. Još uvijek. Nije li to čudno?”

“Bilo bi čudno da nije tako.

Sestra ti je. To je gotovo jednako teško kao da izgubiš dijete. Čak i unatoč tome što si bila tako mlada.” Dolje u prizemlju Alan je napadno zviždukao, ali činilo se da majka to ne čuje. “Nije mi se baš svidjelo to otvoreno pismo koje je napisala Jeannie Keene”, nastavila je. “Ta to je sprovod, a ne politički skup. I zašto su svi bili tako neformalno obučeni?”

“Meni je pismo bilo lijepo. Bilo je iz srca”, rekla sam. “Nisi li i ti nešto čitala na Marianinu sprovodu?”

“Ne, ne. Jedva sam mogla stajati, a da još držim i govornice. Ne mogu vjerovati da se ne sjećaš tih stvari, Camille. Čovjek bi pomislio da će ti biti neugodno zaboraviti tako mnogo.”

“Mama, imala sam samo trinaest godina kad je umrla. Sjećaš se, bila sam mala.” Prije gotovo dvadeset godina, nije li tako?

“Pa, dobro. Dosta o tome. Želiš li danas još štogod raditi? U Daly Parku cvatu ruže, ako si za šetnju.”

“Trebala bih otići do policijske stanice.”

“Ne govori to dok si ovdje”, obrecnula se. “Reci da imaš nekog posla ili da se moraš naći s prijateljicama.”

“Imam nekog posla.”

“Dobro. Uživaj.”

Bešumno se udaljila plišanim hodnikom, a zatim se začula škripa stuba dok se brzo spuštala.

Okupala sam se uz ugašena svjetla i s još jednom votkom nasađenom na rub kade dopola napunjene hladnom vodom, potom sam se odjenula i ušla u hodnik. Kuća je bila tiha, tiha koliko to dopušta stoljeće stara konstrukcija.

Zastavši ispred kuhinje kako bih se uvjerila da nikoga nema, čula sam kako u njoj bruji ventilator. Onda sam ušla, zgrabila svijetlozelenu jabuku i zagrizla je izlazeći iz kuće. Na nebu nije bilo nijednog oblaka.

Vani na trijemu ugledala sam podmetnuto dijete. Malu djevojčicu lica netremice usmjerena prema golemoj, metar i dvadeset centimetara visokoj

kući za lutke izrađenoj na sliku i priliku majčine kuće. Duga plava kosa razlijevala joj se u discipliniranim potočićima niz leđa, to jest prema meni. Kad se okrenula, shvatila sam da je to ona djevojčica s kojom sam razgovarala na rubu šume, djevojčica koja se s prijateljicama smijala pred crkvom na Natalieinu sprovodu. Najljepša.

“Amma?” upitala sam, a ona se nasmijala.

“Naravno. Tko bi se drugi igrao na Adorinom prednjem trijemu s malom Adorinom kućom?”

Djevojka je bila u djetinjoj kariranoj haljini na bretele koja je pristajala uz slamnati šešir na boku. Prvi put otkako sam je vidjela, izgledala je stara točno onoliko koliko je bila imala je trinaest. Zapravo, ne. Sad je izgledala mlađe. Ta je odjeća više priličila nekoj desetogodišnjakinji. Namrgodila se vidjevši da je procjenjujem.

“Ovo nosim zbog Adore. Kad sam doma, ja sam njezina lutkica.”

“A kad nisi?”

“Onda sam nešto drugo. Ti si Camille. Ti si moja polusestra. Adorina prva kći, prije Marian. Ti si prije, a ja poslije. Nisi me prepoznala.”

“Dugo me nije bilo. A Adora mi je prestala slati fotografije za Božić prije pet godina.”

“Možda ih je prestala slati tebi. Još uvijek snimamo te vražje slike. Svake godine Adora mi kupuje crveno-zelenu kariranu haljinu samo za tu priliku. Aja je bacam u vatru čim završimo s tim.”

Kroz prednja vrata lutkine kuće iščupala je tabure veličine mandarine i pružila mi ga. “Sad ga treba pretapecirati. Adora je promijenila kombinaciju boja iz breskvinih u žute tonove. Obecala mi je da će me odvesti u trgovinu s tkaninama kako bih mogla izraditi nove presvlake koje pristaju. Ta je lutkina kuća moj hir.” Taj moj hir gotovo je uspio zazvučati prirodno. Riječi su tekle iz njezinih usta slatke i meke kao karamele, i mrmljala ih je malo nagnute glave, ali fraziranje je definitivno bilo majčino. Njezina lutkica koja je naučila govoriti baš kao Adora.

“Čini se da ti to ide jako dobro”, rekla sam i slabašno joj mahnula na odlasku.

“Hvala ti”, rekla je. Pogled je usredotočila na moju sobu u lutkinoj kući.

Malim prstom bocnula je krevet. “Nadam se da ćeš uživati u boravku ovdje”, promrmljala je u sobu kao da se obraća nekoj sićušnoj Camille koju nitko ne vidi.

Načelnika Vickeryja pronašla sam kako ispravlja ulupljeni znak Stop na uglu Druge i Elyja, tihe ulice s malim kućama, udaljene nekoliko blokova od policijske postaje. Kvrckao je čekićem, a sa svakim bi se laganim udarcem lecnuo. Leđa košulje već su mu bila mokra, a bifokalne su mu naočale spuznule na vrh nosa.

“Gospođice Preaker, nemam vam što reći.” Tup.

“Načelnice Vickery, znam da je lako biti ogorčen na ovo. Ja zapravo nisam ni htjela taj zadatak. Prisilili su me jer sam odavde.”

“Koliko čujem, nije vas bilo godinama.” Tup.

Nisam rekla ništa. Gledala sam svračicu koja je nicala iz pukotine na pločniku. To gospođice malo me pogodilo. Nisam mogla zaključiti radi li se o ljubaznosti na koju nisam navikla ili peckanju na račun mog neudanog stanja.

Neudana žena i malčice starija od tridesete u ovim je predjelima čudan stvor.

“Pristojna bi osoba dala i otkaz samo da ne piše o mrtvoj djeci.” Tup.

“Oportunizam, gospođice Preaker.”

Na suprotnoj strani ulice postariji se muškarac, stežući karton mlijeka, kratkim koracima vukao prema bijeloj daščanoj kući.

“U pravu ste, trenutno se baš ne osjećam suviše pristojno.” Nisam imala ništa protiv da malo omekšam Vickeryja. Željela sam mu se svidjeti, i to ne samo jer bi mi to olakšalo posao već i zato što me, grozeći se isprazno, podsjećao na Curryja, koji mi je nedostajao. “No malo publiciteta moglo bi svrnuti ponešto pozornosti na ovaj slučaj, pridonijeti njegovom razrešenju.

Događalo se to i prije.”

“Boga mu božjega.” Uz mukli udar bacio je čekić na tlo i okrenuo se prema meni. “Već smo tražili pomoć. Dobili nekog posebnog detektiva iz Kansas Cityja koji dolazi i odlazi već mjesecima. Ni on nije uspio dokučiti baš ništa. Kaže da bi se moglo raditi o nekom pomahnitalom autostoperu kojega je netko izbacio ovdje i kojemu se svidjelo mjesto, pa je odlučio ostati skoro godinu dana. E pa, ovaj grad nije tako velik, a ja sasvim sigurno nisam vidio nikoga tko ovamo ne pripada.” Prijeko me pogledao.

“Ovdje imamo prilično veliku šumu, prilično gustu”, natuknula sam.

“To nije nikakav stranac i pretpostavljam da je to i vama jasno.”

“Mislim ipak da biste htjeli da je stranac.”

Vickery je uzdahnuo, zapalio cigaretu i zaštitnički obujmio stup znaka. “Pa naravno da bih, dovraga”, rekao je. “Ali nisam baš ni tako glup. Dosad nisam radio na ubojstvu, ali nisam prokleti idiot.”

U tom sam trenutku poželjela da nisam pocuclala toliko votke. Misli su mi hlapjele, nisam se mogla uhvatiti ničega što kaže, nisam mogla postaviti prava pitanja.

“Mislite da to radi netko iz Wind Gapa?”

“Nemam komentara.”

“Između nas govoreći, zašto bi netko iz Wind Gapa ubijao djecu?”

“Jednom su me zvali jer je Ann štapom ubila susjedovu pticu. Zašiljila ga je sama jednim od očevih lovačkih noževa. Natalie, kvragu, njezina obitelj se preselila ovamo prije dvije godine jer je u Philadelphiji jednu svoju prijateljicu iz razreda ubola u oko škarama. Tata joj je dao otkaz u nekoj velikoj firmi samo kako bi mogli početi iznova. U državi u kojoj mu je

odrastao djed. U malom mjestu. Kao da mala mjesta nemaju vlastitih problema.”

“Od kojih ne treba zanemariti ni taj što svatko zna tko je mućak.”

“Prokleta točno.”

“Znači, mislite da bi to mogao biti netko tko nije volio tu djecu?

Konkretno, te djevojčice? Možda su mu nešto učinile? Pa je to bila osveta?”

Vickery je povukao vrh nosa, počeo brkove. Ponovno je svrnulo pogled na čekić na podu, i znala sam da razmišlja treba li ga podići i otpiliti me ili nastaviti s razgovorom. Upravo tada pokraj nas je prohujala crna limuzina, a suvozačko je staklo spuznulo prije nego što se automobil i zaustavio. Zastrto sunčanim naočalama, prema nama se navirivalo vozačevo lice.

“Hej, Bille. Mislio sam da se sada trebamo naći u tvom uredu.”

“Imam nekog posla.”

Bio je to Kansas City. Pogledao me i uvježbano spustio naočale. Čuperak svijetlosmeđe kose stalno mu je padao preko lijevog oka. Nasmiješio mi se pokazujući zube savršene poput pepermint.

“Zdravo, zdravo.” Pogledao je Vickeryja, koji se presamitio da podigne čekić, a zatim ponovno mene.

“Zdravo”, rekla sam. Povukla sam rukave preko dlanova, smotala njihove krajeve u dlanovima, prebacila težinu na jednu nogu.

“Dakle, Bille, jesi li za vožnju? Ili si pješak? Mogu nam uzeti nekakvu kavu pa se vidimo ondje.”

“Ne pijem kavu. To si dosad već trebao primijetiti. Bit ću ondje za petnaest minuta.”

“Gledaj da dođeš za deset, ha? Već kasnimo.” Kansas City još me jednom pogledao. “Sigurno ne želiš prijevoz, Bille?”

Vickery nije rekao ništa, već je samo odmahnuo glavom.

“Tko ti je ta prijateljica, Bille? Mislio sam da sam već upoznao sve relevantne Windgapijance. Ili se kaže... Windgapljane?” Iscerio se. Stajala sam tiho poput školarke u nadi da će me Vickery predstaviti.

Tup! Vickery je to odlučio prečuti. U Chicagu bih pružila ruku, predstavila se uz osmijeh i uživala u reakciji. Ovdje sam buljila u Vickeryja, a on je ostao nijem.

“Dobro onda, vidimo se u postaji.”

Prozor je uspuzao natrag i automobil je krenuo.

“Je li to taj detektiv iz Kansas Cityja?” upitala sam.

Umjesto odgovora Vickery je zapalio još jednu cigaretu i odšetao. S druge strane ulice onaj se starac domogao najviše stube.

ČETVRTO POGLAVLJE

U Memorijalnom parku J. Garretta netko je na potpornjima vodotornja sprejem iscrtao plave vitice, što je izgledalo neobično ljupko, kao da nosi kačkane čizmice. Sam park, posljednje mjesto na kojem je Natalie Keene viđena živa, bio je pust. Prašina s bejzbolskog igrališta lebdjela je metar iznad tla. Osjećala sam je u dnu grla kao čaj koji se predugo kuhao. Na rubu šume trava je bila visoka. Začudila sam se što je nitko nije dao pokositi, iskorijeniti kao ono stijenje za koje je zapela Ann Nash.

Dok sam išla u srednju školu, Garrettov park bio je mjesto gdje su se svi sastajali vikendom da piju pivo, puše travu ili im netko izdrka metar dublje u šumi. Upravo sam tu u dobi od trinaest godina dobila prvi poljubac, i to od nogometaša koji je u usta zataknuo gvalju duhana. Duhan me udario jače od poljupca: iza njegova automobila povratila sam vino sa sokom i sićušnim, jarkim komadićima voća.

“James Capisi bio je tu.”

Okrenula sam se i ugledala plavokosog, kratko ošišanog dječaka od kojih deset godina koji je držao raščupanu tenisku lopticu.

“James Capisi?” upitala sam.

“Moj prijatelj, on je bio tu kad je dograbila Natalie”, rekao je klinac.

“James ju je vidio. Nosila je spavaćicu. Igrali su se frizbija preko kod šume i ona je zgrabila Natalie. Mogao je to biti i James, ali on je odlučio ostati ovdje na terenu. Tako je Natalie bila pokraj šume. James je bio ovdje zbog sunca. Ne bi smio izlaziti na sunce jer mu mama ima rak kože, ali svejedno izlazi. Odnosno, izlazio je.” Dječak je odbio tenisku lopticu od tla, i oblak prašine digao se oko njega.

“Više ne voli sunce?”

“Više ništa ne voli.”

“Zbog Natalie?”

Ratoborno je slegnuo ramenima.

“Zbog toga što je James pičkica.”

Dječak me odmjerio od glave do pete, a onda je iznenada snažno bacio lopticu u mene. Pogodila me u kuk i odbila se.

Izletio mu je kratak smijeh. “Oprosti.” Bacio se za lopticom, dramatično doskočio na nju pa naglo ustao i zavitlao je o tlo. Odbila se kojih tri metra u zrak, a zatim se, sve niže odskačući, primirila.

“Nisam sigurna da sam razumjela to što si rekao. Tko je nosio spavaćicu?”

Nisam ispuštala lopticu iz vida.

“Žena koja je odvela Natalie.”

“Čekaj, kako to misliš?” Ja sam čula priču da se Natalie igrala tu s prijateljima, koji su jedan po jedan otišli kući, i da se pretpostavlja da je oteta negdje putem do kuće, koja nije bila daleko.

“James je vidio kako ta žena odvodi Natalie. Bili su samo njih dvoje i igrali su se frizbija, a Natalie je promašila i otišla u travu pokraj šume, pa je ta žena samo pružila ruke i zgrabila je. Onda su nestale. I James je otrčao kući. I sve otad ne izlazi.”

“Kako onda znaš što se dogodilo?”

“Jednom sam ga posjetio. Rekao mi je. Ja sam mu kompa.”

“Živi li James negdje u blizini?”

“Jebeš njega. Preko ljeta ću možda ionako ići kod bake. U Arkanzas. Bolje nego ovdje.”

Dječak je bacio lopticu u žičanu ogradu koja je opasivala romb bejzbolskog terena i zapela je u njoj stresavši metal.

“Ti si odavde?” Počeo je nogama dizati prašinu.

“Aha. Bila sam. Više ne živim tu. U posjetu sam.” Pokušala sam opet: “Živi li James negdje u blizini?” ‘

“Ideš u srednju školu?” Lice mu je bilo duboko preplanulo. Izgledao je poput malenog marinca.

“Ne.”

“Na fakultet?” Brada mu je bila mokra od sline.

“Starija sam.”

“Moram ići.” Odskočio je unatrag, iščupao lopticu iz ograde kao pokvareni zub, okrenuo se i pogledao me vrpoljeći se kukovima u nervoznom plesu.

“Moram ići.” Bacio je lopticu prema ulici, gdje se odbila od mog automobila uz impresivan udar. Potrčao je za njom i nestao.

U telefonskom imeniku tankom kao imenik u osamljenom FaStopu u Wind Gapu pronašla sam Capisi, Janel. Zatim sam napunila veliku konusnu čašu gaziranim sokom od jagode i odvezla se u Ulicu Holmes broj 3617.

Dom Capisijevih nalazio se na rubu jeftine četvrti na krajnjoj istočnoj strani grada, nakupine propalih trosobnih kuća za najam čija je većina stanovnika radila u obližnjem svinjarskom kombinatu, privatnoj tvrtki koja proizvodi dva posto svinjetine u državi. Pronađete li u Wind Gapu siromaha, gotovo uvijek će vam reći da radi na toj farmi, kao što je radio i njegov stari.

Što se tiče uzgoja, prašćićima je potrebno odrezati zube i strpati ih u boksove, krmače oploditi i stjerati u tor, uređivati gnojnice. Gori je dio vezan uz ubijanje.

Neki zaposlenici ukrcavaju svinje i silom ih tjeraju niz prolaze ograđene metalnim ogradama u kojima ih čekaju omamljivači. Drugi ih grabe za stražnje noge, zatežu kuke oko njih i puštaju životinje, koje se zatim uz skvičanje i koprcanje dižu naopačke. Režu im vratove oštrim noževima za klanje, a krv gusta kao boja šiklja na popločene podove. Slijedi bazen za

furenje. Zbog neprestanog cviljenja mahnitog, metalnog skvičanja većina radnika nosi čepove za uši i provodi dane u tihom bijesu. Noću piju slušaju glasnu glazbu. U mjesnom baru Heelah's ne služi se ništa svinjskog porijekla, samo pileći fileti, koje vjerojatno obrađuju jednako bijesni tvornički radnici u nekom drugom usranom gradu.

Kako bismo bili potpuno iskreni, trebala bih dodati da je cijela ta tvrtka u vlasništvu moje majke, koja na račun nje godišnje ostvaruje dobit od približno jedan cijelih dva milijuna dolara. Rukovođenje je prepustila drugima.

Na prednjem trijemu Capisijevih zavijao je mačak, a približavajući se kući, mogla sam čuti graju dnevnog talk-showa. Zalupala sam na vrata i pričekala.

Mačak mi se trljao o noge, kroz hlače sam mu osjećala rebra. Ponovno sam zalupala, i televizor se isključio. Mačak se zavukao pod ljuljačku na trijemu i zamijaukao. Noktom sam na dlanu napisala riječ jao i ponovno pokucala.

“Mama?” Dječji glas na otvorenom prozoru.

Prišla sam mu i kroz prašinu na mreži protiv kukaca vidjela sićušnog dječaka tamnih kovrča i krupnih očiju.

“Zdravo, zdravo, oprostite što te gnjavim. Jesi li ti James?”

“Što želite?”

“Zdravo, James, oprostite što ti smetam. Jesi li gledao nešto dobro?”

“Jeste li vi iz policije?”

“Pokušavam pomoći da se otkrije tko je naučio tvojoj prijateljici. Mogu li razgovarati s tobom?”

Nije se odmicao, samo je prelazio prstom po prozorskoj dasci. Sjela sam na ljuljačku podalje nasuprot njemu.

“Zovem se Camille. Jedan mi je tvoj prijatelj rekao što si vidio. Dječak s vrlo kratkom plavom kosom?”

“Dee.”

“Je li mu to ime? Vidjela sam ga u parku, istom onom parku u kojem si se igrao s Natalie.”

“Odvela ju je. Nitko mi ne vjeruje. Nisam se uplašio. Samo moram ostati u kući i to je sve. Mama mi ima rak. Bolesna je.”

“To mi je i Dee rekao. Ne krivim te. Nadam se da te nisam uplašila kad sam došla ovako.” Predugim noktom počeo je strugati po mreži protiv kukaca.

Od te škripe svrbjele su me uši.

“Ne sličiš joj. Da joj sličiš, pozvao bih policiju. Ili bih te ubio.”

“Kako je izgledala?”

Slegnuo je ramenima. “Već sam rekao. Sto puta.”

“Daj još jednom.”

“Bila je stara.”

“Stara kao ja?”

“Stara kao majka.”

“I što još?”

“Imala je bijelu spavačicu i bijelu kosu. Bila je sva bijela, ali ne kao duh.

To je ono što stalno govorim?”

“Bijela kao što?”

“Baš kao da nikad prije nije bila vani.”

“I ta je žena zgrabila Natalie kad je otišla prema šumi?” To sam pitanje postavila istim laskavim glasom kojim se moja majka obraćala konobarima kojima je bila sklona.

“Ne lažem.”

“Naravno da ne. Žena je zgrabila Natalie dok ste se svi vi igrali?”

“Stvarno brzo”, kimnuo je. “Natalie je otišla u travu potražiti frizbi. I vidio sam ženu koja je hodala iz dubine šume i gledala je. Vidio sam je prije nego Natalie. Ali nisam se uplašio.”

“Vjerojatno ne.”

“Čak i kad je zgrabila Natalie, ispočetka se nisam uplašio.”

“Ali onda jesi?”

“Ne.” Glas mu se razvukao. “Nisam.”

“James, bi li mi mogao reći što se dogodilo kad je dograbila Natalie?”

“Stisnula je Natalie na sebe, kao da je gri. A onda me pogledala. Zabuljila se u mene.”

“Ta žena, je li?”

“Da. Nasmiješila mi se. Na sekundu sam pomislio da bi sve moglo biti u redu. Ali nije ništa govorila. Zatim se prestala smiješiti. Stavila je prst na usne da budem tiho. A zatim je nestala u šumi. S Natalie.” Ponovno je slegnuo ramenima. “To sam već prije ispričao.”

“Policiji?”

“Prvo mami, a onda policiji. Mama me natjerala. Ali policiju nije bilo briga.”

“Zašto ne?”

“Misle da lažem. Ali ne bih to izmislio. To je glupo.”

“Je li Natalie napravila nešto dok se to događalo?”

“Ne. Samo je stajala ondje. Mislim da nije znala što da radi.”

“Je li žena sličila nekome koga si već vidio?”

“Ne. Rekao sam vam.” Odmaknuo se od zaslona i stao preko ramena gledati u dnevnu sobu.

“Dobro, oprostite što ti smetam. Možda bi trebao pozvati nekog prijatelja da dođe k tebi. Da ti pravi društvo.” Ponovno je slegnuo ramenima žvačući nokat.

“Možda bi se osjećao bolje kad bi izašao van.”

“Ne želim. Kako bilo, imamo pištolj.” Pokazao je preko ramena na pištolj

položen na naslon za ruke kauča tik do dopola pojedena sendviča od šunke.
Isuse.

“Jesi li siguran da to treba držati vani, James? Ne treba ti to. Pištolji su vrlo opasni.”

“Nisu tako opasni. Moju mamu nije briga.” Prvi put pogledao me u oči.

“Lijepi ste. Imate lijepu kosu.”

“Hvala ti.”

“Moram ići.”

“U redu. Čuvaj se, James.”

“To i radim.” Odlučno je uzdahnuo i odmaknuo se od prozora. Sekundu poslije ponovno sam začula televizijsku prepirku.

U Wind Gapu postoji jedanaest barova. Otišla sam u jedan meni nepoznat, Sensors, koji je, sudeći prema neonskim cik-cak crtama na zidu i omalenom plesnom podiju u sredini, zacijelo procvao tijekom nekog proplamsaja idiotizma iz osamdesetih. Pila sam burbon i žvrljala bilješke prikupljene tijekom dana kad se na ojastučeno sjedalo nasuprot meni strovalila snaga reda iz KC-ja. Tresnuo je pivom o stol između nas.

“Mislio sam da novinari ne bi smjeli razgovarati s maloljetnicima bez dozvole.” Nasmiješio se i otpio gutljaj. Mora da je zvala Jamesova majka.

“Novinari moraju biti agresivniji kad ih policija potpuno isključi iz istrage”, rekla sam ne dižući pogled.

“Policija zbilja ne može raditi svoj posao ako novinari podrobno izvješćuju o njezinoj istrazi u chicaškim novinama.”

Bila je to stara igra. Vratila sam se bilješkama, raskvašenima od kondenzata s čaše.

“Pokušajmo s drugim pristupom. Ja sam Richard Dick Willis.” Otpio je još jedan gutljaj i pucnuo usnama. “Sad je vrijeme za šale dikanu. Funkcionira na nekoliko razina.”

“Primamljivo.”

“Dikan kao u šupku. Dikan kao policijac.”

“Dobro, shvaćam.”

“A vi ste Camille Preaker, cura iz Wind Gapa koja je uspjela u velikom gradu.”

“E, baš sam ta.”

Nasmiješio se svojim uzbunjenim osmijehom od pepermintaa i provukao ruku kroz kosu. Nema vjenčanog prstena. Pitala sam se kad sam počela primjećivati takve stvari.

“U redu, Camille, što kažete na to da vi i ja proglasimo detant? Barem zasad. Da vidimo kako nam ide. Pretpostavljam da vam ne moram držati predavanje o malom Capisiju.”

“Pretpostavljam da shvaćate da mi nemate o čemu držati predavanje. Zašto je policija odbacila iskaz jedinog svjedoka otmice Natalie Keene?”

Podigla sam olovku kako bih mu pokazala da je to službena izjava.

“Tko kaže da smo je odbacili?”

“James Capisi.”

“Ah, da, to je dobar izvor.” Nasmijao se. “Gospođice Preaker, odat ću vam jednu malu tajnu.” Prilično je dobro oponašao Vickeryja, skroz do zakretanja imaginarnog prstena na malom prstu. “Ni u kojem slučaju ne puštamo devetogodišnjim dječacima da se previše upute u istrage koje još traju.

Neovisno o tome vjerujemo li im ili ne.”

“A vjerujete li?”

“To ne mogu komentirati.”

“Čini mi se da biste, ako imate prilično detaljan opis osumnjičenog ubojice, to ljudima ovdje trebali dati do znanja kako bi mogli otvoriti oči i uši.

No to niste učinili, pa pretpostavljam da ste priču odbacili.”

“Još jednom, to ne mogu komentirati.”

“Koliko sam shvatila, Ann Nash nije bila seksualno zlostavljana”, nastavila sam. “Je li to slučaj i s Natalie Keene?”

“Gospođo Preaker. To trenutno jednostavno ne mogu komentirati.”

“Zašto onda sjedite ovdje i razgovarate sa mnom?”

“Pa, kao prvo, znam da ste neki dan potrošili mnogo vremena, vjerojatno radnog vremena, s našim službenikom kako biste mu ispričali svoju verziju pronalaženja Natalieinog leša. Želio sam vam zahvaliti.”

“Svoju verziju?”

“Svatko ima vlastitu verziju sjećanja”, rekao je. “Vi ste primjerice rekli da su Natalieine oči bile otvorene. Broussardi su rekli da su bile zatvorene.”

“To ne mogu komentirati.” Osjećala sam se zlobno.

“Skloniji sam povjerovati ženi koja zarađuje za život kao izvjestiteljica nego dvoma ostarjelim vlasnicima zalogajnice”, rekao je Willis. “No volio bih čuti koliko ste sigurni.”

“Je li Natalie bila seksualno zlostavljana? Između nas.” Odložila sam olovku.

Na trenutak je sjedio u tišini okrećući bocu piva.

“Ne.”

“Potpuno sam sigurna da su joj oči bile otvorene. No bili ste tamo.”

“Jesam”, rekao je.

“Znači, nisam vam bila potrebna zbog toga. Što je kao drugo?”

“Što?”

“Rekli ste: ‘Kao prvo...’”

“Oh, tako je. Pa, drugi razlog zbog kojega sam želio razgovarati s vama, da budem iskren što je kvaliteta koju, čini se, cijenite krije se u tome što očajnički želim razgovarati s nekim tko nije iz grada.” Oni su me zubi zabljesnuli.

“Mislim, znam da ste odavde. I ne znam kako ste se snalazili. Ovdje sam na

mahove od zadnjeg kolovoza i ludim. Nije da je Kansas City neka uzavrela metropola, ali ima neki noćni život. Kulturnu... nije neka kultura. Ima ljudi.”

“Sigurna sam da vam ide dobro.”

“I bolje da mi ide. Ovdje bih mogao proboraviti neko vrijeme.”

“Da.”

Okrenula sam bilježnicu prema njemu. “I, kakva je vaša teorija, gospodine Willis?”

“Zapravo se kaže ‘inspektore Willis.’” Ponovno se iscerio, a ja sam, dovršivši piće još jednim gutljajem, počela žvakati kržljivu koktel-slamku. “I, Camille, mogu li vas počastiti pićem?” Zatresla sam čašom i kimnula. “Čisti burbon.”

“Fino.”

Dok je bio za šankom, izvadila sam kemijsku olovku i na zapešću okruglim kosim slovima napisala riječ dikan. Vratio se s dva Wild Turkeyja.

“Tako.” Mrdnuo je obrvama prema meni. “Predlažem da samo još malo porazgovaramo. Kao civili? Stvarno žudim za tim. Bill Vickery zapravo i ne umire od želje da me upozna.”

“Znači da nas je dvoje.”

“Dobro. Znači, vi ste iz Wind Gapa, a sad radite za novine u Chicagu. Tribune?”

“Daily Post.”

“Ne znam za taj.”

“Ne biste ni trebali.”

“Tako je jak, ha?”

“Dobar. Samo dobar.” Nisam bila raspoložena da budem šarmantna, nisam čak bila sigurna ni sjećam li se više kako se to radi. Adora je pričalica u obitelji čak i tip koji zaprašuje termite jednom godišnje šalje djetinjasto zaljubljene božićne čestitke.

“Ne dajete mi baš mnogo materijala, Camille. Ako želite da odem, otići ću.”

Zapravo to nisam željela. Bilo ga je lijepo gledati, a od njegova glasa osjećala sam se manje izmoždano. Nije škodilo ni što ni on nije tamo pripadao.

“Žao mi je, neljubazna sam. Kilava sam povratnica. A ni pisanje o svemu ovome ne pomaže.”

“Koliko vas dugo nije bilo?”

“Godinama. Točnije, osam.”

“Ali ovdje još imate obitelj.”

“Oh, da. Zadrte Windgapljane. Što se tiče vašeg današnjeg pitanja, mislim da je to preferirani naziv.”

“Ah, hvala vam. Bilo bi mi grozno vrijeđati ove ovdašnje dobre ljude. Više nego što već jesam. Znači, vašima se ovdje sviđa?”

“Aha. Nikad ne bi ni sanjali o odlasku odavde. Previše prijatelja. Presavršena kuća. I tako dalje.”

“Onda vam je oboje roditelja rođeno ovdje?”

Za stol u obližnjem separeu zasjeli su poznati tipovi približno mojih godina tresnuvši o stol kriglama piva. Nadala sam se da me neće vidjeti.

“Mama jest. Očuh je iz Tennesseeja. Ovamo se preselio kad su se vjenčali.”

“Kad je to bilo?”

“Prije skoro trideset godina, rekla bih.” Pokušala sam usporiti pijenje kako ga ne bih pretekla.

“A otac?”

Nasmiješila sam se s negodovanjem. “Vi ste odrasli u Kansas Cityju?”

“Da. Nikad nisam ni sanjao o odlasku odatle. Previše prijatelja.

Presavršena kuća. I tako dalje.”

“A biti tamo policajac... dobro je?”

“Ima neke akcije. Dovoljno da se ne pretvorim u Vickeryja. Prošle godine radio sam na nekim prilično velikim stvarima. Uglavnom na ubojstvima. I uhvatili smo čovjeka koji je serijski napadao žene po gradu.”

“Silovanja?”

“Ne. Objahao bi ih, a zatim im gurnuo ruku u usta sve bi im grlo izgrebao.”

“Isuse.”

“Uhvatili smo ga. Bio je to neki sredovječni trgovac alkoholom koji je živio s majkom, a pod noktima je još imao tkiva s grla zadnje žene. Deset dana nakon napada.”

Nisam bila sigurna žali li se na čovjekovu glupost ili slabu higijenu.

“Dobro.”

“A sad sam ovdje. Manji grad, ali više prostora za dokazivanje. Kad nas je Vickery nazvao, slučaj još nije bio tako velik, pa su poslali nekog srednje pozicioniranog kao žrtveno janje. Mene.” Nasmijao se gotovo samozatajno.

“Zatim je slučaj postao serijski. Zasad mi dopuštaju da zadržim slučaj, ali podrazumijeva se da mi je bolje da ne zajebem.”

Njegova je situacija zvučala poznato.

“Čudno je probijati se na nečemu tako užasnom”, nastavio je. “No to vam je zacijelo jasno. Kakve priče pokrivete u Chicagu?”

“U crnoj kronici sam, pa se vjerojatno radi o istom smeću koje i vi vidate: zlostavljanja, silovanja, ubojstva.” Željela sam mu dati do znanja da sam se i ja naslušala užasnih priča. Glupo, ali nisam odoljela. “Prošli mjesec imali smo osamdesetdvo godišnjaka. Sin ga je ubio pa ostavio u kadi napunjenoj sredstvom za pročišćavanje odvoda da se rastvori. Čovjek je priznao, ali, naravno, nije mogao smisliti razlog zbog kojeg je to učinio.”

Požalila sam što sam se poslužila riječju smeće kako bih opisala zlostavljanja, silovanja i ubojstva. Bez imalo poštovanja.

“Izgleda kao da smo oboje vidjeli neke gadne stvari”, rekao je Richard.

“Da.” Vrtjela sam pićem u čaši nemajući što reći.

“Žao mi je.”

“I meni.”

Proučavao me. Barmen je smanjio rasvjetu, što je službeni znak da je počela noćna smjena.

“Mogli bismo otići u kino koji put.” Rekao je to pomirljivim tonom kao da bi mi zbog večeri u mjesnome multipleksu sve moglo poći nabolje.

“Možda.” Progutala sam ostatak pića. “Možda.”

Odljepio je naljepnicu s prazne pivske boce do sebe i izravnao je na stolu. Napravio nered. Siguran znak da nikad nije radio u baru.

“Pa, Richarde, hvala vam na piću. Moram ići kući.”

“Bilo je ugodno razgovarati s vama, Camille. Mogu li vas otpratiti do automobila?”

“Ne, u redu sam.”

“Možete li voziti? Ne govorim to kao policajac, kunem se.”

“U redu sam.”

“Dobro. Lijepo sanjajte.”

“I vi isto. Sljedeći put želim nešto službeno.”

Kad sam se vratila, Alan, Adora i Amma bili su na okupu u dnevnoj sobi.

Prizor je bio čudesan, tako je mnogo sličio na stare dane s Marian. Amma i majka sjedile su na kauču majka je držala Ammu, unatoč vrućini odjevenu u vunenu spavaćicu, u naručju i držala joj led na usnama. Moja se polusestra zabuljila u mene s ispraznim zadovoljstvom, a onda se nastavila igrati sjajnim mahagonijskim stolom za ručavanje, navlas jednakim onome u susjednoj sobi, osim što je ovaj bio visok otprilike deset centimetara.

“Nema razloga za brigu”, rekao je Alan podižući pogled s novina. “Amma je samo dobila ljetnu groznicu.”

Osjetila sam navalu zabrinutosti, a zatim nerveze: ponovno sam tonula u staru kolotečinu i već sam bila spremna otrčati u kuhinju da zagrijem malo čaja, baš kao što sam uvijek činila za Marian kad je bila bolesna. Bila sam spremna motati se oko majke i čekati da i mene zagri. Majka i Amma nisu govorele ništa. Majka me čak nije ni pogledala, samo se nosom unosila Ammi u lice i gukala joj na uho.

“Mi Crellini malo smo osjetljivi”, rekao je Alan s izvjesnom krivnjom.

Liječnici u Woodberryju zapravo vjerojatno vide jednog Crellina tjedno i majka i Alan ozbiljno pretjeruju kad je u pitanju zdravlje. Sjećam se da mi je majka kao djetetu pokušavala uvaljivati masti i ulja, meleme i homeopatske besmislice iz kućne radinosti. Katkad sam uzimala ta gadna rješenja, ali često sam ih i odbijala. Zatim se Marian razboljela, stvarno razboljela, i Adora je imala važnijeg posla nego da me nagovara na gutanje ekstrakta od pšeničnih klica.

Sad me malo zapeklo: svi ti sirupi i tablete kojima me nukala, a ja sam ih

odbijala. Tada sam posljednji put dobivala njezinu punu majčinsku pažnju.

Iznenada sam poželjela da sam bila popustljivija.

Crellini. Ovdje su svi osim mene Crellini, pomislila sam djetinjasto.

“Amma, žao mi je što si bolesna”, rekla sam.

“Uzorak na nogama ne valja”, zacviljela je Amma naglo. Gnjevno je pokazala stol majci.

“Imaš tako dobro oko, Amma”, rekla je Adora škiljeći u minijaturu. “No to se jedva i vidi, zlato. Samo ti ćeš znati.” Ponovno joj je zagladila vlažnu kosu s čela.

“Ne može biti krivo”, rekla je Amma bijesno gledajući u to. “Moramo ga poslati natrag. Kakvog smisla ima narudžba po mjeri ako ne valja?”

“Dušo, kunem ti se, čak se i ne vidi.” Majka je potapšala Ammu po licu, ali ova je već ustajala.

“Rekla si da će sve biti savršeno. Obećala si!” Glas joj je podrhtavao, a suze su joj počele kapati niz obraz. “Sad je uništeno. Cijela ta stvar je uništena.

To je blagovaonica u njoj ne može biti stol koji ne pristaje. Mrzim ga!”

“Amma...” Alan je smotao novine i otišao je zagrliti, ali otrgnula se.

“To je sve što želim, to je sve što sam tražila, a tebe čak nije ni briga što ne valja!” rekla je, sada već vrišteći kroz suze u punokrvnom izljevu bijesa od kojeg joj se lice osulo mrljama.

“Amma, smiri se”, hladno je rekao Alan pokušavajući je ponovno uhvatiti.

“To je sve što želim!” zacviljela je Amma i bacila stol na pod, gdje se razmrskao na pet dijelova. Udarala ga je dok se nije rasuo u komadiće, a zatim zakopala lice u jastuk sofe i cmoljila.

“Pa”, rekla je majka. “Čini se da ćemo sad morati nabaviti novi.”

Povukla sam se u sobu, što dalje od te strašne djevojčice koja nimalo nije bila nalik na Marian. Tijelo mi je padalo u ognjicu. Malo sam se ushodala pokušavajući se prisjetiti kako pravilno disati, kako smiriti kožu. No trubila mi je. Katkad moji ožiljci misle svojom glavom.

Znate, ja se režem. A i rezuckam, gulim, urezujem, bodem. Vrlo sam poseban slučaj. Imam cilj. Moja koža, znate, vrišti. Prekrivena je riječima huhar, mafin, mačkica, uvojci kao da je prvoškolac koji vitla nožem učio pisati na mome mesu. Ponekad, ali samo ponekad, smijem se. Izlazeći iz kade i videći krajičkom oka s bočne strane bedra riječ lutka. Navlačeći vestu, a na mesu zapešća opasno. Zašto te riječi? Tijekom tisuća sati terapije dobri su liječnici iznjedrili nekoliko ideja. Te su riječi često ženskaste na način na koji je ružičasto ženskasto u odnosu na plavo, balet u odnosu na nogomet. Ili su apsolutno negativne. Broj sinonima urezanih u mojoj koži: jedanaest. Jedino što pouzdano znam jest da mi je u to doba bilo od presudne važnosti vidjeti ta slova na sebi, i to ne samo vidjeti već i osjetiti. Na lijevom me kuku žari podsuknja.

A blizu nje moja prva riječ, urezana jednoga tjeskobnoga ljetnog dana kad

mi je bilo trinaest godina: opako. Kad sam se probudila tog jutra, bilo mi je vruće i dosadno, bila sam zabrinuta zbog predstojećih sati. Kako ostati na sigurnom kad vam je cijeli dan širok i prazan poput neba? Sve se može dogoditi. Sjećam se kako sam osjećala tu riječ, tešku i pomalo ljepljivu, preko stidne kosti. Majčin nož za odreske. Rezala duž zamišljenih crvenih crta poput djeteta. Prala. Dublje kopala. Prala. Polijevala nož bjelilom i prikradala se kroz kuhinju da ga vratim. Opako. Olakšanje. Ostatak dana provela sam brinući se za ranu. Kopala obline slova O štapićem namočenim u alkohol. Milovala obraz dok ne prestane peći. Losion. Zavoj. Ponovno.

Problem je, naravno, počeo mnogo prije toga. Problemi uvijek počinju mnogo prije nego što ih stvarno, stvarno vidite. S devet sam godina debelom olovkom s tufnicama od riječi do riječi prepisala sve knjige iz serijala Kućica u preriji u spiralne bilježnice jarko zelenih korica.

S deset sam godina plavom kemijskom na traperice pisala svaku drugu riječ koju bi rekla učiteljica. Potajno i s osjećajem krivnje prala sam ih u umivaoniku dječjim šamponom. Riječi su se razmazivale i mackale, ostavljale hijerogliffe boje indiga po nogavicama hlača kao da je po njima skakutala sićušna ptičica umrljana tintom.

U jedanaestoj sam godini već kompulzivno sve što bi mi netko rekao pisala u malu plavu bilježnicu, već sam bila mala novinarka. Svaku je frazu trebalo zabilježiti na papir jer inače nije bila stvarna, bježala bi. Vidjela sam kako riječi vise u zraku Camille, dodaj mlijeko i spirala tjeskobe rasla je u meni kako su počinjale nestajati, poput ispuha mlažnjaka. No kad bih ih zapisala, imala sam ih. Bez brige da će izumrijeti. Bila sam konzervatorica jezika. Bila sam razredna čudakinja, stisnuta nervozna osmašica koja mahnito prepisuje fraze ("Gospodin Feeny totalno je gej", "Jamie Dobson je ružan", "Nikada nemaju čokoladnog mlijeka") s gorljivošću koja graniči s vjerskom.

Marian je umrla na moj trinaesti rođendan. Probudila sam se, tiho spustila u hodnik da je pozdravim što je uvijek bilo prvo što sam činila ujutro i zatekla je otvorenih očiju i deke navučene do brade. Sjećam se da nisam bila iznenađena.

Umirala je otkako sam se sjećala.

Tog ljeta zbilo se još ponešto. Prilično iznenadno postala sam nedvojbeno lijepa. Moglo je biti i jedno i drugo. Marian je, s velikim plavim očima, malim nosom i savršeno oštrom bradom, bila priznata ljepotica. Moje su se crte mijenjale svakim danom, kao da su nada mnom lebdjeli oblaci i bacali mi na lice laskave ili bolesne sjene. No kad se jednom sve sleglo što smo svi primijetili tog ljeta, istog onog ljeta kad sam otkrila kapljice krvi na bedrima, istog onog ljeta kad sam počela kompulzivno, mahnito masturbirati zakačila sam se. Bila sam obuzeta sama sobom nevjerojatan flert u svakom ogledalu koje sam mogla pronaći. Bila sam bestidna poput ždrebe. I ljudi su me

voljeli. Više nisam bila netko vrijedan žaljenja (kome je, začudo, umrla sestra). Bila sam lijepa djevojka (kojoj je, kako tužno, umrla sestra). I bila sam jako popularna.

Toga ljeta počela sam se i rezati i posvetila sam se tome jednako kao i svojoj novootkrivenoj ljupkosti. Obožavala sam se brinuti za sebe, vlažnom krpom obrisati plitku crvenu baru krvi i na neki čaroban način tik iznad pupka otkriti mučno. Nanošenje alkohola jastučićima vate, lijepljenje mucastih niti za krvave crte riječi živahno. Posljednje godine škole bila sam sklona prostotama, što sam poslije korigirala. Nekoliko kratkih rezova i pička je postala pitka, kurac se preobrazio u kukac, klit je postao kat, pri čemu su se l i i prometnuli u klimavo veliko A.

Posljednja riječ koju sam urezala u sebe šesnaest godina nakon što sam počela: nestajanje.

Katkad čujem kako mi se riječi rječaju po cijelom tijelu. S jednog ramena gaće zovu višnju s unutarnje strane desnog članka. Na donjoj strani nožnog palca šav prigušeno prijeti bebi tik pod lijevom sisom. Mogu ih utišati ako mislim na ono nestajanje, koje uvijek tiho i suvereno vlada drugim riječima iz sigurnosti moje šije.

Također: posred leđa, što je bilo preteško dohvatiti, krug je savršene kože veličine šake.

Tijekom godina smislila sam vlastite privatne šale. Mene stvarno možeš pročitati. Želiš li da ti to napišem slovo po slovo? Svakako sam si napisala doživotnu kaznu. Smiješno, nije li? Ne mogu podnijeti pogled na samu sebe ako nisam potpuno pokrivena. Jednoga dana možda ću posjetiti kirurga, vidjeti može li se što učiniti da me se zagladi, ali sada ne mogu podnijeti reakciju.

Umjesto toga pijem kako ne bih razmišljala o tome što sam učinila svom tijelu i tako to više ne činim. No većinu vremena koje provedem budna želim se rezati.

Čak ne ni male riječi. Dvosmisleno. Neartihulirano. Dvolično. U bolnici u Illinoisu ne bi s odobravanjem gledali na tu žudnju.

Za one kojima treba naziv postoji cijela poklon-košara medicinskih pojmova. Ja samo znam da sam se osjećala sigurno režući se. Bio je to dokaz.

Misli i riječi pribilježene negdje gdje ih mogu vidjeti i pratiti. Istina koja peče na mojoj koži u ludačkom stenogramu. Recite mi da idete liječniku, i ja ću na ruku urezati zabrinut. Recite da ste se zaljubili, i ja ću iscrtati obrise tragičnoga preko prsa. Nisam se nužno željela izliječiti. No više nisam imala kamo pisati, rezala sam se između nožnih prstiju loše, plači poput narkomana koji traži zadnju venu. Nestajanje mi je poslužilo za to. Sačuvala sam vrat, tako lijepo prvoklasno mjesto, za posljednje dobro rezanje. Onda sam se predala. U bolnici sam ostala dvanaest tjedana. To je posebno mjesto za ljude koji se režu, od kojih su većina žene, uglavnom mlađe od dvadeset

pet godina. Ja sam otišla s trideset.

Vani sam bila tek šest mjeseci. Osjetljiva vremena.

Jednom me posjetio Curry, donio je žute ruže. Ogulili su sve trnje prije nego što su ga pustili u sobu za prijam, a ostatke su odložili u spremnike. Curry je rekao da su nalikovali na bočice za lijekove koje su zaključali dok nije odneseno smeće. Sjedili smo u dnevnoj sobi, sve sami zaobljeni rubovi i plištani kauči, a ja sam, razgovarajući o novinama, njegovoj ženi i najnovijim vijestima u Chicagu, na njegovu tijelu tražila bilo što oštro. Kopču remena, iglu za kravatu, privjesak za sat.

“Jako mi je žao, curo”, rekao je na kraju posjeta i osjećala sam da to misli jer mu je glas zvučao mokro.

Kad je otišao, toliko sam se zgradila sama sebi da sam povraćala u kupaonici, a povraćajući sam primijetila gumom pokrivena vijke sa stražnje strane školjke. Otpečila sam gumenu kapicu s jednoga i brusila dlan I dok me bolničari nisu odvukli, a krv iz rane šikljala je kao iz stigme.

Potkraj tog tjedna ubila mi se cimerica. Nije se izrezala, što je, dakako, bilo ironično. Progutala je bocu sredstva za čišćenje odvoda koje je ostavila čistačica. Imala je šesnaest godina, bila je bivša navijačica, a rezala se iznad bedra kako nitko ne bi primijetio. Njezini roditelji gnjevno su me gledali kad su došli po njezine stvari.

Depresiju uvijek opisuju u plavim tonovima, ali ja bih bila sretna kad bih se probudila uz zimzelen vidik. Za mene je depresija žute boje mokraćne.

Isprane, iscijeđene milje rijetke mokraćne.

Sestre su nam davale lijekove da ublaže svrbež. I dodatne lijekove za umirenje mozgovog koji su nas pekli. Dvaput tjedno pretraživali su nas za slučaj da uza se imamo kakve oštre predmete, a sjedile smo u grupama teorijski se čisteći od bijesa i mržnje prema samima sebi. Učile smo se okretati sebi. Učile smo kriviti. Nakon mjesec dana dobrog ponašanja zaradili smo svilenkaste kupke i masaže. Učili su nas dobroti dodira.

Moj jedini drugi posjetitelj bila je majka, koju nisam bila vidjela pet godina. Mirisala je na ljubičasto cvijeće i nosila drečavi amulet za kojim sam žudjela kao dijete. Dok smo bile nasamo, govorila je o lišću i nekom novom gradskom pravilu prema kojemu se božićne lampice moraju skinuti do petnaestog siječnja. Kad su nam se pridružili liječnici, rasplakala se mazeći me i kukajući. Milovala mi je kosu i pitala se zašto si to činim.

Zatim su neizbježno došle i priče o Marian. Znate, već je izgubila jedno dijete. To ju je gotovo ubilo. Zašto bi si starije (iako nužno manje voljeno) htjelo namjerno nauditi? Toliko sam se razlikovala od izgubljene djevojčice, koja bi zamislite imala gotovo trideset godina da je poživjela. Marian je prigrlila život, ono malo što joj je preostalo. Bože, pa ona je upijala svijet sjećaš li se, Camille, kako se smijala čak i u bolnici?

Bilo bi mi grozno upozoriti majku da je takvo što u prirodi zbunjene

desetogodišnjakinje kojoj su dani odbrojani. Čemu se truditi? Nemoguće je natjecati se s mrtvima. Voljela bih kad bih mogla prestati pokušavati.

PETO POGLAVLJE

Kada sam se spustila na doručak, Alan je nosio bijele hlače sa crtom koja je izgledala kao presavijeni papir te svijetlozelenu košulju. Sjedio je sam za masivnim stolom od mahagonija u blagovaonici, a njegova laka sjena sjajila je u ulaštenom drvu. Otvoreno sam se navirila pod stol da vidim zbog čega je prethodne večeri izbila sva ona frka oko nogu. Alan je odlučio ne obazirati se na to. Čajnom je žlicom jeo meko pečena jaja iz zdjelice. Kad me pogledao, gumena pruga žumanjka visjela mu je kao slina pokraj brade.

“Camille. Sjedni. Što želiš da ti Gayla donese?” Zvecnuo je srebrnim zvoncem koje je stajalo pokraj njega, i kroz viseća vrata ušla je Gayla, nekadašnja radnica s farme koja je zamijenila svinje za svakodnevno čišćenje i kuhanje u kući moje majke. Bila je moje visine dakle visoka ali nije mogla težiti više od pedeset kilograma. Bijela uštrkana bolničarska haljina koju je nosila kao odoru opušteno se ljuljala pokraj nje poput zvona.

Majka je ušla pokraj nje, poljubila Alana u obraz i postavila krušku na bijelu pamučnu salvetu na svome mjestu za stolom.

“Gayla, sjećaš se Camille.”

“Naravno da se sjećam, gospođo Crellin”, rekla je okrećući svoje prepredeno lice prema meni. Nasmiješila se neravnim zubima i ispucalim, oljuštenim usnama. “Zdravo, Camille. Imam jaja, tost, voće?”

“Samo kavu, molim te. Sa šlagom i šećerom.”

“Camille, birali smo hranu posebno za tebe”, rekla je majka grickajući deblji kraj kruške. “Uzmi makar bananu.”

“I bananu.” Gayla se zaputila u kuhinju glupo se smijuljeći.

“Camille, moram se ispričati za ono sinoć”, počeo je Alan. “Amma prolazi kroz jednu od onih faza.”

“Vrlo je razmažena”, rekla je majka. “Uglavnom na sladak način, ali katkad malo pretjera.”

“Ili više nego malo”, rekla sam. “To je bio ozbiljan izljev bijesa za jednu trinaestogodišnjakinju. Bilo je pomalo jezivo.” To se vraćalo ono moje chicaško ja - samopouzdanije i definitivno lajavije. Laknulo mi je.

“Da, pa nisi ni ti baš bila krotka u svoje vrijeme.” Nisam znala na što je majka mislila - rezanje, plačljive pijanke zbog izgubljene sestre ili previše aktivan spolni život kojem sam se utekla. Odlučila sam da neću kimnuti.

“Pa, nadam se da je dobro”, rekla sam zaključno i ustala da odem.

“Molim te, Camille, sjedni natrag”, mlako je rekao Alan brišući kutove usana. “Pričaj nam o vjetrovitom Chicagu. Odvoji minutu za nas.”

“U vjetrovitom je Chicagu dobro. Posao je još uvijek dobar, dobivam

dobre reakcije.”

“Od čega se sastoje dobre reakcije?” Alan se nagnuo prema meni sklopljenih ruku, kao da misli da mu je pitanje prilično šarmantno.

“Pa, radila sam na nekim prilično velikim pričama. Od početka godine pokrivala sam tri ubojstva.”

“I to je tebi dobro, Camille?” Majka je prestala grickati. “Nikad neću razumjeti odakle ti ta sklonost gadosti. Čini se da je imaš dosta u životu i bez da je namjerno tražiš.” Nasmijala se kreštavo, podižući glas kao neki balon koji se podigne na propuhu.

Gayla se vratila s kavom za mene i bananom čudno utaknutom u zdjelu.

Dok je izlazila, ušla je Amma, kao da su se dvije glumice izmijenile u salonskoj farsu. Poljubila je majku u obraz, pozdravila Alana i sjela nasuprot meni.

Udarila me pod stolom i nasmijala se. Oh, zar si to ti?

“Camille, žao mi je što si me morala vidjeti onakvu”, rekla je Amma.

“Osobito s obzirom na to da se zapravo i ne poznajemo. Samo prolazim kroz neku fazu.” Zabljesnula je namještenim osmijehom. “No sad smo se ponovno okupili. Ti si poput jadne Pepeljuge, a ja sam zločesta posestrima. Polusestra.”

“U tebi nema ni trunke zloće, dušo”, rekao je Alan.

“Ali Camille je bila prva. Prva je obično najbolja. Sad kad se vratila hoćeš li voljeti Camille više od mene?” upitala je Amma. To je pitanje postavila zadirkujući, ali obrazi su joj se crvenjeli dok je čekala majčin odgovor.

“Ne”, rekla je Adora tiho. Gayla je postavila tanjur sa šunkom pred Ammu, koja je zatim po njoj izlila čipkaste krugove od meda.

“Zato što voliš mene”, rekla je Amma između dva zalogaja šunke.

Bolestan zadah mesa i slatkoće lebdio je do mene. “Da sam bar ja ubijena.”

“Amma, nemoj govoriti takve stvari”, rekla je majka problijedjevši. Prsti su joj zalelujali prema trepavicama, a onda se odlučno vratili na stol.

“Onda više nikad ne bih trebala brinuti. Kad umreš, postaješ savršena.

Željela bih biti poput princeze Diane. Sad je svi vole.”

“Ti si najomiljenija djevojka u cijeloj školi, a kod kuće si obožavana, Amma. Ne budi pohlepna.”

Amma me ponovno udarila pod stolom i nasmiješila se sućutno, kao da je raspravljena neka vrlo važna stvar. Za rame je zbacila rub odjevnog predmeta koji je nosila i shvatila sam da je ono što sam smatrala kućnom haljinom pametno omotana plava plahta. I majka je to primijetila.

“Amma, što to, zaboga, imaš na sebi?”

“To je moj djevičanski plašt. Idem se u šumu igrati Ivane Orleanske. Cure će me spaliti.”

“Nećeš to učiniti, dušo”, obreknula se majka otrgnuvši med iz ruke Ammi,

koja se spremala dalje natapati šunku. "Dvije djevojčice tvoje dobi mrtve su, a ti misliš da ćeš se ići igrati u šumu?"

Djeca u šumi igraju se divljih, tajnih igara. Početak pjesme koju sam nekad znala napamet.

"Ne brini, bit ćemo dobro." Amma se nasmiješila pretjerano sladunjavo.

"Ti ostaješ ovdje."

Amma je nabola šunku i prošaptala nešto ružno. Majka se okrenula prema meni nagnute glave, a dijamant na prstenjaku bljeskao mi je u oči kao SOS.

"Dakle, Camille, možemo li barem raditi nešto ugodno dok si ovdje?" upitala je. "Mogli bismo napraviti piknik u stražnjem dvorištu. Ili izvesti kabriolet, provozati se, možda odigrati malo golfa gore u Woodberryju. Gayla, donesi mi malo ledenog čaja, molim te."

"Sve to zvuči lijepo. Moram samo smisliti koliko sam dugo još ovdje."

"Da, i mi bismo to voljeli znati. Ne da nisi dobrodošla ostati koliko želiš", rekla je. "Ali bilo bi lijepo znati kako bismo mogli planirati."

"Naravno." Zagrizla sam bananu, čiji je okus bio svijetlozeleno ništa.

"Ili bismo Alan i ja mogli doći gore ove godine. Zapravo, nikad nismo vidjeli Chicago." Moja bolnica bila je na devedeset minuta južno od grada.

Majka je doletjela na O'Hare i dovezla se taksijem. Stajao je sto dvadeset osam dolara, sto četrdeset s napojnicom.

"I to bi bilo dobro. Imamo divnih muzeja. Svidjelo bi ti se jezero."

"Ne znam hoću li ikad više moći uživati u nekoj vodi."

"Zašto ne?" Već sam znala.

"Sad kad su onu djevojčicu, malu Ann Nash, ostavili u potoku da se utopi." Zastala je da otpije gutljaj ledenog čaja. "Poznavala sam je, znaš."

Amma je zacviljela i počela se vrpeljiti na stolcu.

"No nije utopljena". rekla sam znajući da će je moj ispravak samo izživcirati. "Zadavljena je. Samo je završila u potoku."

"A ona mala Keeneova. Voljela sam ih obje. Jako voljela." Sjetno je odvratila pogled, a Alan je stavio ruku preko njezine. Amma je ustala, ispustila vrisak na način na koji bi uzbuđeni psić mogao iznenada zalajati i potrčala uza stube.

"Jadno stvorenje", rekla je majka. "Njoj je teško gotovo kao i meni."

"Ona je zapravo viđala te djevojčice svakog dana, pa sam sigurna da joj je teško", rekla sam razdražljivo unatoč samoj sebi. "Odakle si ih ti znala?"

"Ne moram te podsjećati da je Wind Gap malo mjesto. One su bile slatke, krasne curice. Upravo krasne."

"Ali nisi ih zapravo poznavala."

"Poznavala sam ih. Dobro sam ih poznavala."

"Odakle?"

"Camille, pokušaj se suzdržati od toga. Upravo sam ti rekla da sam uzrujana i živčana, a ti me, umjesto da me tješiš, napadaš."

“Tako dakle.

Odrekla si se svih voda u budućnosti?”

Majka je ispustila kratak, škripav zvuk. “Sad bi trebala začepiti, Camille.”

Omotala je ubrus oko ostataka kruške kao pelenu i izašla iz sobe. Alan ju je slijedio, manično zviždeći poput starog pijanista koji unosi dramu u nijemi film.

Svaka tragedija koja se dogodi u svijetu pogađa moju majku, a meni se zbog toga više no i zbog čega drugoga okreće želudac. Zabrinjava se zbog zlosretnih ljudi koje nikada nije vidjela. Plače nad vijestima s drugoga kraja planeta. To je sve previše za nju, ta okrutnost ljudskih bića.

Nakon Marianine smrti godinu dana nije izlazila iz sobe. Prekrasne sobe: s krevetom s baldahinom veličine broda, toaletnim stolićem načičkanim satiniranim bočicama parfema. S podom tako veličanstvenim da ga je fotografiralo nekoliko časopisa za uređenje doma: izrađen od čiste slonovače, izrezane u kvadratu, osvjetljivao je sobu odozdo. Ta soba i njezin dekadentni pod ulijevali su mi strahopoštovanje, tim više jer su za mene bili zabranjeni.

Uglednici poput Trumana Winslowa, gradonačelnika Wind Gapa, dolazili su u posjet jednom tjedno, donosili svježije cvijeće i klasične romane. Kad bi se vrata otvorila da prime te ljude, mogla sam na tren baciti pogled na majku. Uvijek bi bila u krevetu, naslonjena na snježni nanos od jastuka i odjevena u komplet tankih krpica na cvjetice. Nikada nisam puštena unutra.

Do Curryjeva roka za reportažu preostala su još samo dva dana, a ja sam mogla izvijestiti o malo čemu. Sjedeći u sobi formalno razvučena na krevetu i ruku sklopljenih poput leša, rezimirala sam sve što znam, silom to gurala u neku strukturu. Nitko nije svjedočio otmici Ann Nash prošloga kolovoza.

Jednostavno je nestala, a tijelo joj se pojavilo nekoliko milja dalje u Falls Creeku deset sati poslije. Zadačljena je četiri sata nakon otmice. Bicikl joj nikad nije pronađen. Da me netko tjerao da nagađam, rekla bih da je poznavala tu osobu. Otmicom djeteta s biciklom protiv njegove volje na ovim bi se mirnim ulicama digla velika buka. Je li to bio netko iz crkve ili čak iz susjedstva? Netko tko je izgledao sigurno.

No ako je prvo ubojstvo počinjeno oprezno, zašto je Natalie oteta usred bijela dana pred prijateljem? To nije imalo smisla. Da je stajao na rubu te šume umjesto da s krivnjom upija sunčane zrake, bi li i James Capisi sada bio mrtav?

Ili je Natalie Keene bila planirana meta? Nju su i držali dulje, nestala je više od dva dana prije negoli joj se pojavilo tijelo, uglavljeno u onih trideset centimetara prostora između željeznarije i kozmetičkog salona u vrlo prometnoj glavnoj ulici.

Što je James Capisi vidio? Dječak me uznemirio. Nisam mislila da je lagao. No djeca drukčije probavljaju užas. Dječak je vidio užas, a taj je užas postao

opaka vještica iz bajki, zla snježna kraljica. No što ako je ta osoba naprosto izgledala ženskasto? Štrkljast muškarac duge kose, transvestit, androgini momak? Žene ne ubijaju na taj način, jednostavno ne ubijaju. Žene serijske ubojice možete nabrojiti na prste jedne ruke, a žrtve su im gotovo uvijek muškarci - obično se radi o nekoj seksualnoj stvari koja je pošla po zlu. No ove djevojčice nisu bile seksualno zlostavljane, a ni to se nije uklapalo u obrazac.

Odabir tih dviju djevojčica također se činio besmislenim. Da nije Natalie Keene, vjerovala bih da su žrtve puke nesreće. No ako James Capisi nije lagao, u otmicu te djevojčice u parku uložena je napor, a ako je ta konkretna djevojčica uistinu bila ona koju je ubojica želio, onda ni Ann nije bila puki hir. Nijedna od djevojčica nije bila lijepa na način koji bi otvarao prostor za opsesiju. Kao što je rekao i Bob Nash, Ashleigh je bila najljepša. Natalie je potjecala iz imućne obitelji, još uvijek prilično nove u Wind Gapu. Ann je bila na donjoj granici srednje klase, a Nashovi su generacijama u Wind Gapu. Djevojčice nisu bile prijateljice. Jedina im je veza bila zločestoća koju su dijelile, ako je vjerovati Vickeryjevim pričama. A bila je tu i teorija o autostoperu. Je li Richard Willis uistinu sumnjao na to? Nalazili smo se blizu glavne ceste za kamione koja vodi do Memphisa. No devet mjeseci predugo je razdoblje da bi neki neznanac ostao neopažen, a šume koje su okruživale Wind Gap dosad nisu dale nikakav trag, u njima čak nije bilo ni mnogo životinja. Izlovljene su prije tko zna koliko godina.

Osjećala sam kako misli hvataju jedna drugu zaprljane starim predrasudama i prevelikom količinom domorodačkog znanja. Iznenada sam osjetila očajničku potrebu za razgovorom s Richardom Willisom, osobom koja nije iz Wind Gapa, koji je ono što se događalo smatrao svojim poslom, projektom koji valja sastaviti i dovršiti, zabiti zadnji čavalo na svoje mjesto i sve uredno pospremiti. Morala sam tako razmišljati.

Okupala sam se u hladnoj vodi uz ugašena svjetla. Zatim sam se sjedeći na rubu kade brzo istrljala majčinim losionom po cijelom tijelu. Lecnula sam se na svakom zadebljanju i utoru na koži.

Navukla sam lagane pamučne hlače i dugu majicu dugih rukava i okruglog izreza. Počešljala sam se i pogledala u ogledalo. Unatoč svemu što sam napravila ostatku tijela, lice mi je i dalje bilo lijepo. Ne onako lijepo da bi netko mogao odabrati neku upečatljivu crtu, već savršeno uravnoteženo. Imalo je nekog začuđujućeg smisla. Velike plave oči, visoke jagodice koje su uokvirivale mali trokut nosa. Pune usne na rubovima lagano savijene prema dolje. Bilo me lijepo gledati dok god sam bila potpuno odjevena. Da su se događaji odvijali drukčije, mogla sam se zabavljati s nizom ljubavnika slomljena srca. Mogla sam se ljubakati s genijalnim muškarcima. Mogla sam se udati.

Vani je naš dio missourijskog neba bio kao i uvijek električno plav. Od

same pomisli na to oči su mi suzile.

Richarda sam pronašla za stolom u zalogajnici Broussardovih kako jede palačinke bez sirupa uz hrpu dosjea visoku gotovo do ramena. Zasjele sam njemu nasuprot osjećajući se nekako čudesno radosno - urotnički i ugodno.

Podigao je pogled i nasmiješio se. "Gospođice Preaker. Poslužite se prepečencem. Kad god dođem ovamo, kažem im da ne želim prepečenic. Čini se da ne djeluje. Kao da pokušavaju ispuniti normu."

Uzela sam krišku i namazala cvjetić maslaca. Kruh je bio hladan i tvrd, a zagrizom sam posula mrvice po stolu. Pomela sam ih pod tanjur i prešla na stvar.

"Gledajte, Richarde. Razgovarajmo. Službeno ili neslužbeno. Ništa ne mogu dokučiti iz ovoga. Ne mogu biti dovoljno objektivna."

Potapšao je hrpu dosjea do sebe, zamahnuo svojim žutim blokom A4 prema meni. "Imam svu objektivnost koju poželim barem od tisuću devetsto dvadeset sedme nadalje. Nitko ne zna što se dogodilo sa spisima starijim od dvadeset sedme. Vjerojatno ih je neki službenik prijamnog ureda bacio, pretpostavljam kako bi malo raskrčio policijsku stanicu."

"Kakvi su to spisi?"

"Izrađujem kriminalni profil Wind Gapa, povijest nasilja u gradu", rekao je mašući dosjeom prema meni. "Jeste li znali da su sedamdeset pete dvije tinejdžerice pronađene mrtve i presječenih zapešća na rubu Falls Creeka, vrlo blizu mjesta gdje se pojavila Ann Nash? Policija je zaključila da su ozljede nanijele same. Djevojke su bile 'suviše bliske, nezdravo intimne za svoju dob.

Postoji sumnja na homoseksualnu vezu.' No nož nikad nije pronađen. Čudno."

"Jedna od njih prezivala se Murray."

"Ah, ipak znate."

"Upravo je bila rodila."

"Da, curicu."

"To će biti Faye Murray. Išla je sa mnom u srednju školu. Zvali su je Gay Murray. Dečki su je nakon škole vodili u šumu i naizmjenice spavali s njom.

Majka joj se ubila, a šesnaest godina poslije Faye se morala jebati sa svim dečkima iz škole."

"Ne razumijem."

"Kako bi dokazala da nije lezbijka. Kakva majka takva kći, zar ne? Da se nije jebala s tim dečkima, nitko ne bi imao nikakvog posla s njom. No ona se jebala. I tako je dokazala da nije lezbijka, već da je drolja. Pa tako nitko nije imao nikakvog posla s njom. To je Wind Gap. Svi znamo tuđe tajne. I svi ih iskorištavamo."

"Krasno mjesto."

"Da. Dajte mi komentar."

"Upravo jesam."

Nasmijala sam se i iznenadila. Mogla sam zamisliti kako Curryju šaljem tekst: Policija nema tragova, ali vjeruje da je Wind Gap "krasno mjesto".

"Gledajte, Camille, imam ponudu. Dat ću vam komentar koji možete citirati, a vi ćete mi pomoći da popunim praznine u ovim starim pričama. Treba mi netko tko će mi reći kakav je ovaj grad uistinu, a Vickery to neće. Ponaša se vrlo... zaštitnički."

"Dajte mi službeni komentar. Ali surađujte sa mnom neslužbeno. Neću iskoristiti ništa što mi date ako ne kažete da je to u redu. Vi možete iskoristiti sve što vam dam." Nije to bio najpošteniji dogovor, ali morat će biti dovoljan.

"Kakvi bi moji komentari trebali biti?" nasmiješio se Richard. "Vjerujete li uistinu da je ta ubojstva počinio neki stranac?"

"Za novine?"

"Aha."

"Nismo nikoga isključili." Stavio je u usta zadnji zalogaj palačinke i zamišljeno sjedio očiju uprtih u strop. "Vrlo pomno istražujemo potencijalne osumnjičene u zajednici, ali pažljivo razmatramo i mogućnost da su ta ubojstva djelo nekog stranca."

"Znači, nemate pojma."

Nacerio se i slegnuo ramenima. "Dao sam vam komentar."

"Dobro, neslužbeno, nemate pojma?"

Nekoliko puta odčepio je i začepio ljepljivu bocu sirupa pa spustio pribor za jelo poprečno na tanjur.

"Neslužbeno, Camille, čini li vam se ovo stvarno kao zločin nekog stranca? Vi ste izvjestiteljica crne kronike."

"Ne čini." Rekavši to naglas, uznemirila sam se. Nastojala sam ne gledati zupce vilice ispred sebe.

"Pametna djevojka."

"Vickery je rekao da mislite kako se radi o autostoperu ili tako nekome."

"Oh, prokletstvo, spomenuo sam tu mogućnost kad sam prvi put stigao ovamo prije devet mjeseci. On se toga drži kao dokaza moje nesposobnosti.

Vickery i ja imamo komunikacijskih problema."

"Imate li ikakvih pravih osumnjičenih?"

"Hajdemo na koje piće ovog tjedna. Želim da mi kažete sve što znate o svima iz Wind Gapa."

Zgrabio je račun, gurnuo bocu sirupa natrag do zida. Za njom je ostao šećerni prsten na stolu i ja sam, ne misleći, umočila prst i stavila ga u usta. Iz rukava su provirili ožiljci. Richard je podigao pogled baš kad sam vraćala ruke pod stol.

Nisam imala ništa protiv zamisli da Richardu ispričam sve priče o Wind Gapu. Nisam osjećala nikakvu posebnu lojalnost prema gradu. To je bilo mjesto u kojem je umrla moja sestra, mjesto u kojem sam se počela rezati. Gradić tako zagušljiv i malen da se svakoga dana spotičete o ljude koje

mrzite. Ljude koji znaju nešto vama. Takvo neko mjesto ostavlja tragove.

Iako je istina da dok sam živjela ovdje, površno gledano, nisam mogla imati bolji tretman. Majka se pobrinula za to. Grad ju je volio, bila je poput šlaga na torti, najljepša, najslađa djevojka ikad rođena u Wind Gapu. Njezini roditelji, moji baka i djed, bili su vlasnici svinjogojilišta i pola kuća oko njega, a majku su odgajali pod istim strogim pravilima koja su se primjenjivala i na njihove radnike: nema pića, nema pušenja, nema psovanja, misa obvezna. Mogu samo zamisliti kako su morali primiti vijest da je moja majka zatrudnjela u sedamnaestoj godini. Neki momak iz Kentuckyja kojega je upoznala u crkvenom kampu došao joj je u posjet za Božić i ostavio mene u trbuhu. U djeda i bake razvili su se tumori blizanci koji su odgovarali majčinu trbuhu koji se širio, pa su umrli od raka u roku od godine dana od mog rođenja.

Majčini roditelji imali su prijatelje u Tennesseeju, pa je njihov sin počeo udvarati Adori i prije nego što sam prešla na čvrstu hranu te ju je posjećivao svakog vikenda. To udvaranje ne mogu zamisliti nikako drukčije nego kao nespretno. Alan, plisiran i uglačan, nadugo i naširoko govori o vremenu. Majka, sama i nezbrinuta prvi put u životu, u potrazi za dobrom partijom smije se...

Šalama? Nisam sigurna je li se Alan ikad našalio u životu, ali sigurna sam da je majka nalazila nekakve razloge da mu se smijulji poput šiparice. A gdje sam u toj slici bila ja? Vjerojatno me u nekoj sobi na suprotnom kraju utišavala sluškinja kojoj je Adora za taj trud davala dodatnih pet dolara. Mogu zamisliti Alana kako prosi majku pretvarajući se da gleda preko njezina ramena ili prčka oko neke biljke, čini sve samo da izbjegne kontakt očima. Moja majka ljupko prihvaća, a zatim mu dolijeva čaja. Valjda razmijene i pokoji suhi poljubac.

Nema veze. Kad sam progovorila, već su bili u braku. Ne znam gotovo ništa o svom pravom ocu. Ime na rodnom listu lažno je: Newman Kennedy, prezimena majčina omiljenoga glumca i predsjednika. Odbijala mi je reći njegovo pravo ime da ga ne bih pronašla. Ne, trebalo me smatrati Alanovim djetetom. To je bilo teško jer je uskoro rodila Alanovo dijete, osam mjeseci nakon što ju je oženio. Imala je dvadeset godina, a on trideset pet i naslijeđeno bogatstvo koje majci nije trebalo jer je imala dovoljno vlastitoga. Nijedno od njih nikada nije radilo. Tijekom godina malo sam doznala o Alanu. Nagrađivani je jahač koji više ne jaše jer se Adora nervira zbog toga. Često je bolestan, a čak i kad nije, uglavnom je nepokretan. Čita bezbrojne knjige o Građanskom ratu i čini se zadovoljan time što majka obavlja većinu razgovora. Gladak je i plitak poput stakla. S druge strane, Adora nikad nije pokušavala uspostaviti neku vezu između nas. Smatrana sam Alanovim djetetom, ali on mi nikada uistinu nije bio otac i nikada se od mene nije tražilo da ga zovem nekako drukčije, a ne po imenu. Alan mi čak nikad nije

dao ni prezime, a ja to od njega nisam ni tražila.

Sjećam se da sam ga jednom, dok sam bila mala, pokušala zvati tatom, a šok na njegovu licu bio je dovoljan da spriječi sve buduće pokušaje. Iskreno, mislim da je Adora željela da se ponašamo kao neznanci. Ona želi da se svi odnosi u kući odvijaju preko nje.

No vratimo se na bebu. Marian je bila slatka nakupina bolesti. Od samog početka imala je problema s disanjem i budila bi se sva flekava i siva hropćući da dođe do zraka. Čula sam je kao neki bolestan vjetar s donje strane hodnika, iz spavaće sobe do majčine.

Palila bi se svjetla i čulo bi se gukanje ili, katkad, plač i vika. Redoviti izleti na odjel za intenzivnu njegu u Woodberyju, udaljenom trideset kilometara.

Poslije je imala problema s probavom i sjedila mrmljajući nešto lutkama u bolničkom krevetu postavljenom u njezinoj sobi dok bi joj majka ulijevala okrepu kroz cijevi za infuziju i hranjenje.

Tijekom posljednjih godina majka je počupala sve trepavice. Nije mogla maknuti prste s njih. Ostavljala ih je u malim hrpama po stolovima. Govorila sam sebi da se radi o vilinskim gnijezdima. Sjećam se da sam pronašla dvije duge plave vlasi zalijepljene za stopalo i tjednima ih čuvala tik do jastuka. Noću bih se njima škakljala po obrazima i usnama sve dok se jednog dana nisam probudila i shvatila da ih je odnio propuh.

Kad mi je sestra konačno umrla, bila sam na neki način zahvalna. Činilo mi se da je na ovaj svijet istjerana nedovoljno formirana. Nije bila spremna za njegovu težinu. Ljudi su nas šaptom tješili da je Marian pozvana natrag u raj, ali majku se nije dalo odvratiti od njezina žalovanja. Ono je i dan-danas njezin hobi.

Moj automobil svijetloplave boje, pokriven ptičjim drekom i s kožnim sjedalima koja su zacijelo plamtjela, nije me zapravo privlačio, pa sam se odlučila na obilazak grada. Na glavnoj ulici prošla sam pokraj trgovine s peradi u kojoj se pilići ostavljaju svježi s arkanzaških polja smrti. Taj smrad štipao me za nosnice. Desetak ili više očerupanih ptica visjelo je lascivno u izlogu, a nekoliko je perca obložilo dasku ispod njih.

Prema kraju ulice, gdje je podignut improvizirani spomenik za Natalie, vidjela sam Ammu i njezine tri prijateljice. Preturale su po balonima i darovima iz drogerije, a ove tri čuvale su stražu dok je moja sestra mažnjavala dvije svijeće, buket cvijeća i plišanog medvjedića. Sve osim medvjedića našlo se u njezinoj prevelikoj torbici. Medvjedića je držala dok su djevojčice, držeći se za ruke, izazivački skakale prema meni. Zapravo, ravno prema meni, pa nisu stale dok mi se nisu približile na nekoliko centimetara, ispunivši zrak onom vrstom teškog parfema koji se raspršuje na testere u časopisima.

“Jesi li nas vidjela? Misliš li to staviti u svoju novinsku priču?” zakreštala je Amma. Nedvojbeno je prežalila lutkinu kuću zbog koje je pobjesnjela. Takve

djetinjaste stvari očito su se ostavljale kod kuće. Sada je zamijenila haljinu minisuknjom, sandalama na visoku petu i majicom bez naramenica. "Ako misliš, napiši mi ime točno: Amity Adora Crellin. Ljudi, ovo je... moja sestra. Iz Chicaga. Obiteljsko kopile." Amma je mrdala obrvama prema meni, a djevojčice su se hihotala. "Camille, ovo su moje kraaasne prijateljice, ali ne moraš zapravo pisati o njima. Ja sam vođa."

"Ona je vođa samo zato što je najglasnija", rekla je niska djevojčica medene kose i promukla glasa.

"I ima najveće sise", rekla je druga djevojčica kose boje mjedi.

Treća, crvenokosa djevojčica zgrabila je Ammu za lijevu sisu i stisnula je: "Dijelom prava, dijelom jastučić."

"Odjebi, Jodes", rekla je Amma i, kao da kroti mačku, udarila je u čeljust.

Djevojčica se zarumenjela i promrmljala ispriku.

"Svejedno, što ti hoćeš, sestro?" željela je znati Amma gledajući medvjedića. "Pišeš reportažu o dvije mrtve cure koje nitko ni prije nije primjećivao? Kao da postaneš popularan kad te ubiju." Dvije djevojčice usiljeno su se nasmijale naglas, a ona treća još je uvijek buljila u pod. Suza je kapnula na pločnik.

Prepoznala sam taj provokativni djevojački jezik. Bio je to ekvivalent guranju nosa u tuđe poslove. I unatoč tome što je dio mene cijenio tu predstavu, osjećala sam se zaštitnički prema Natalie i Ann, a sestrina agresivna bešćutnost dizala mi je živac. Da budem iskrena, trebala bih dodati i da sam bila ljubomorna na Ammu. (Srednje joj je ime Adora?) "Kladim se da Adora ne bi bila sretna kad bi pročitala da joj je kći krala predmete sa spomenika posvećenog jednoj od njenih školskih kolegica", rekla sam.

"Školska kolegica nije isto što i prijateljica", rekla je visoka djevojčica ogledajući se oko sebe ne bi li dobila potvrdu moje gluposti.

"Oh, Camille, samo smo se zezale", rekla je Amma. "Osjećam se užasno. One su bile krasne cure. Samo čudne."

"Definitivno čudne", ponovila je jedna od njih.

"Ma, ljudi, što ako on ubija sve čudakinje?" zahihotala je Amma.

"Zar to ne bi bilo savršeno?" Uplakana djevojčica nato je podigla pogled i nasmijala se. Amma ju je otvoreno ignorirala.

"On?" upitala sam.

"Svi znaju tko je to napravio", rekla je promukla plavuša.

"Nataliein brat. Čudaštvo je nasljedna bolest", objavila je Amma.

"On ima problem s curicama", djevojčica zvana Jodes rekla je nadureno.

"Uvijek traži izliku da razgovara sa mnom" rekla je Amma. "Sad bar znam da me neće ubiti. Previše sam kul." Otpuhnula mi je poljubac, predala medvjedića Jodesici, obgrlila ostale djevojčice uz drsko "pardon" probila se pokraj mene. Jodes se odvukla za njima.

U Amminoj pokvarenosti prepoznala sam natruhu očaja i pravedništva.

Baš kao i kad je cviljela za doručkom: Da sam bar ja ubijena. Amma nije željela da itko dobije više pozornosti od nje. Svakako ne djevojčice koje se nisu mogle natjecati s njom dok su bile žive.

Negdje pred ponoć nazvala sam Curryja kući. Curry putuje na posao izvan grada, devedeset minuta do našeg ureda u predgrađu iz obiteljske kuće koju su mu roditelji ostavili u Mt. Greenwoodu, radničkoj irskoj enklavi na South Sideu. On i supruga Eileen nisu imali djece. Nikad je nisu ni željeli, obrecava se Curry uvijek, ali vidjela sam kako iz daljine gleda dječicu zaposlenika, koliko pažnje poklanja bebama u rijetkim prigodama kad se pojave u našem uredu.

Curry i supruga vjenčali su se kasno. Pretpostavljam da ona nije mogla zanijeti.

Eileen je obla žena crvene kose i pjegava, a upoznao ju je u autopraonici u susjedstvu kad je imao četrdeset dvije godine. Poslije se pokazalo da je ona sestrična njegova najboljeg prijatelja iz srednje škole. Vjenčali su se tri mjeseca od dana kad su prvi put razgovarali. Zajedno su već dvadeset dvije godine.

Volim to što Curry voli pričati tu priču.

Eileen se srdačno javila na telefon, što mi je i trebalo. Naravno da ne spavaju, nasmijala se. Curry zapravo radi na jednoj od svojih slagalica, od četiri i pol tisuće komada. Potpuno je zauzeo dnevnu sobu, a ona mu je dala tjedan dana da je sastavi.

Čula sam kako Curry štroपोće prema telefonu, gotovo sam namirisala njegov duhan. "Preakerice, curo, što ima? Jesi li dobro?"

"Dobro sam. Samo, ovdje nema previše napretka. Sve dosad mi je trebalo samo da dobijem službenu policijsku izjavu."

"Koja glasi?"

"Istražuju sve."

"Puj. To je sranje. Mora biti nešto više. Saznaj. Razgovaraš ponovno s roditeljima?"

"Ne još."

"Razgovaraj s roditeljima. Ako ne možeš ništa provaliti, želim profil tih mrtvih curica. To zanima ljude, ne samo obična crna kronika. Razgovaraj i s drugim roditeljima, vidi imaju li kakvih teorija. Pitaj ih poduzimaju li dodatne mjere opreza. Razgovaraj s bravarima i prodavačima oružja, vidi imaju li više posla. Dovedi svećenika ili neke učitelje. Možda zubara, saznaj koliko je teško iščupati tako mnogo zuba, kakav bi alat za to upotrijebio, treba li imati kakvog iskustva. Razgovaraj s nekim klincima. Želim glasove, želim lica. Daj mi dvjesto redaka za nedjelju, razradimo to dok još imamo ekskluzivu."

Isprva sam bilješke hvatala u blok formata A4, a zatim u glavu jer sam na desnoj ruci flomasterom počela iscrtavati ožiljke. "Misliš, prije nego se dogodi novo ubojstvo."

“Ako policija ne zna mnogo više od onoga što ti kaže, dogodit će se novo ubojstvo, da. Takvi tipovi ne staju nakon drugoga, ne kad je tako ritualno.”

Curry o ritualnom ubijanju ne zna ama baš ništa iz prve ruke, ali tjedno prođe kroz nekoliko manje poznatih istinitih priča o kriminalnim slučajevima, požutjelih izdanja mekih sjajnih korica koja uzima u svom antikvarijatu. Dva za dolar, Preakerice, to ja zovem zabavom.

“Dakle, Gušterice, ima li kakvih teorija o tome radi li se o mještaninu?”

Činilo se da Curry tim nadimkom voli zvati svoju omiljenu novinarku pripravnicu. Glas bi mu uvijek malo zadrhtao kad bi se poslužio njime, kao da se sama riječ crveni. Mogla sam ga zamisliti kako u dnevnoj sobi odmjerava slagalicu dok Eileen povlači kratak dim iz njegove cigarete miješajući mu salatu od tune sa slatkim krastavcima za ručak. Jeo ju je triput tjedno.

“Neslužbeno kažu da se radi.”

“Pa, prokletstvo, navedi ih da kažu službeno. To nam treba. To je dobro.”

“Curry, ovdje je nešto čudno. Razgovarala sam s dečkom koji kaže da je bio s Natalie kad je ugrabljen. Rekao je da se radi o ženi.”

“Ženi? Ma ne radi se o ženi. Što kaže policija?”

“Nema komentara.”

“Tko je taj dečko?”

“Sin svinjara. Sladak dječak. Doima se stvarno uplašenim, Curry.”

“Policija mu ne vjeruje ili bi ti inače čula za to. Je li tako?”

“Iskreno, ne znam. Ovdje su vrlo stisnuti.”

“Kriste, Preakerice, slomi te momke. Dokopaj se nečega službenog.”

“Lako je reći. Nekako mi se čini da je to što sam odavde gotovo smetnja. Ogorčeni su što sam se vratila kući radi ovoga.”

“Natjeraj ih da te zavole. Ti si ljupka osoba. Mama će jamčiti za tebe.”

“Ni moja mama nije sretna što sam ovdje.”

Najprije tišina, a zatim se s Curryjeve strane začuo uzdah, koji mi je zazujao u ušima. Desna ruka bila mi je cestovna karta plave boje.

“Jesi li dobro, Preakerice? Paziš li na sebe?”

Nisam govorila ništa. Iznenada sam osjetila da bih se mogla rasplakati.

“Dobro sam. Ovo mjesto me uništava. Osjećam se... krivo.”

“Drži se, curo. Ide ti stvarno dobro. Bit ćeš ti dobro. A ako ti ne bude dobro, nazovi me. Izvući ću te.”

“Dobro, Curry.”

“Eileen ti poručuje da se čuvaš. Dovraga, ja ti poručujem da se čuvaš.”

ŠESTO POGLAVLJE

Mala mjesta obično služe jednu vrstu pijanica. Ta se vrsta može razlikovati: postoje narodnjački gradići, koji barove drže na prilazima, a posjetitelji se pomalo osjećaju kao prijestupnici. Postoje gradići za više klase koje pijuckaju u barovima s previsokim cijenama džin-sode kako bi sirotinja morala piti kod kuće. Postoje i gradići sa srednjoklasnim gostionicama po trgovačkim centrima, gdje se piva služe uz cvjetiče luka i sendviče slatkih naziva.

U Wind Gapu, srećom, svi piju, pa imamo sve te i mnoge druge barove.

Možda i jesmo mali, ali u natjecanju u pijenju protiv nas većina bi gradova završila pod stolom. Birtija najbliža kući moje majke bila je skupa staklena kutija specijalizirana za salate i špricere, jedini otmjeniji restoran u Wind Gapu.

Bilo je vrijeme marende, a nisam mogla podnijeti pomisao na Alana i njegova ljigava jaja, pa sam sama otišla u La Mere. Moj francuski zastao je u četvrtom srednje, ali, prema agresivno nautičkom dizajnu restorana, mislim da su ga vlasnici željeli nazvati La Mer, More, a ne La Mere, Majka. Naziv je ipak bio prikladan, jer je Majka, moja majka, često zalazila na to mjesto, kao i njezine prijateljice. One sve jednostavno obožavaju pileću salatu, što nije ni francuska ni morska hrana, ali ja neću biti ta koja će inzistirati na tome.

“Camille!” Plavuša u teniskoj odjeći grabila je prostorijom sjajeći se od zlatnih ogrlica i glomaznog prstenja. Bila je to Adorina najbolja prijateljica Annabelle Gasser, rođena Anderson, zvana Annie-B. Svi su znali da Annabelle apsolutno prezire muževo prezime čak je i frktala nosom kad bi ga izgovarala.

Nikad joj nije palo na pamet da ga nije morala uzeti.

“Zdravo, zlato, tvoja mama mi je rekla da si u gradu.” Za razliku od jadne, Adorinom voljom izopćene Jackie O’Neele, koju sam također primijetila za stolom i koja je izgledala jednako pripito kao na sprovodu, Annabelle me poljubila u oba obraza i odmaknula se korak unatrag da me odmjeri. “Još uvijek si lijepa da ljepša ne možeš biti. Hajde, sjedni s nama. Pijemo koju butelju vina i meljemo. Možeš nam smanjiti prosjek godina.”

Annabelle me odvukla za stol za kojim je Jackie čavrljala s još dvije plavokose, preplanule žene. Nije prestala govoriti čak ni dok nas je Annabelle upoznavala, već je samo nastavila naklapati o svojoj novoj spavaćoj sobi, a zatim je, okrećući se prema meni, srušila čašu vode.

“Camille? Ti si tu! Tako sam sretna što te opet vidim, dušo.” Doimala se iskrenom. Onaj miris žvaka Juicy Fruit opet je dopirao od nje.

“Ovdje je već pet minuta”, obrecnula se druga plavuša, preplanulom rukom brišući led i vodu s poda. S dva su prsta blistali dijamanti.

“Tako je, sjećam se. Došla si tu pratiti ubojstva, zločko”, nastavila je Jackie. “Adori to sigurno ide na živce. Spavaš joj u kući s tim svojim malim prljavim mislima.” Nasmiješila se osmijehom koji je prije dvadeset godina zacijelo bio drzak. Sad se činio pomalo luđačkim.

“Jackie!” rekla je neka plavuša strijeljajući je svijetlim diskastim očima.

“Naravno, prije nego što je Adora sve preuzela, sve smo spavale u Joyinoj kući sa svojim malim prljavim mislima. Ista kuća, samo je vodi druga luda baba”, rekla mi je trljajući meso iza ušiju. Šavove od zatezanja lica?

“Ti nikad nisi upoznala svoju baku Joyu, zar ne, Camille?” prela je Annabelle.

“Ooo! Ta je bila mustra, dušo”, rekla je Jackie. “Strašna, strašna žena.”

“Kako to?” upitala sam. Nikad nisam čula takve pojedinosti o svojoj baki.

Adora je dopuštala da je bila malo stroga, ali osim toga nije mnogo pričala.

“Oh, Jackie pretjeruje”, rekla je Annabelle. “Nitko ne voli majku dok ide u srednju školu. A Joya je vrlo brzo nakon toga umrla. Nikad zapravo nisu imale vremena uspostaviti zreli odnos.”

Na sekundu sam osjetila suosjećajan tračak nade da je to razlog zbog kojeg je majka tako distancirana: nije imala prakse. No ta je pomisao odumrla i prije nego što mi je Annabelle prestala dopunjavati čašu.

“Tako je, Annabelle”, rekla je Jackie. “Sigurna sam da bi se, da je Joya danas živa, sjajno zabavljale. Barem Joya bi. Obožavala bi mrcvariti Camille.

Sjećate se onih njezinih dugih noktiju? Nikad ih nije lakirala. Uvijek sam mislila da je to čudno.”

“Promijenimo temu”, nasmiješila se Annabelle, a svaka je riječ zvučala kao zvonjava srebrnog zvonca za služinčad.

“Mislim da je Camillein posao svakako fascinantn”, rekla je jedna od plavuša poslušno.

“Posebno ovaj”, rekla je druga.

“Da, Camille, reci nam tko je to učinio”, ispalila je Jackie. Ponovno se zlobno nasmijala i zatreptala svojim okruglim smeđim očima. Podsjetila me na trbuhozborčevu lutku koja je oživjela. S ogrubjelom kožom i popucalim kapilarama.

Morala sam nazvati neke ljude, ali sam zaključila da bi ovo moglo biti bolje. Kvartet pijanih jezičavih kućanica koje se dosađuju, a znaju sve tračeve u Wind Gapu? Mogla bih prijaviti trošak za poslovni ručak.

“Zapravo, mene bi zanimalo da čujem što sve vi mislite.” Tu rečenicu nisu mogle čuti previše često.

Jackie je umočila kruh u umak od vrhnja i majoneze, kojim se zatim pokapala po prsima. “Pa, svi vi znate što ja mislim. Annin tatica, Bob Nash. On

je perverznjak. Uvijek mi bulji u prsa kad ga vidim u dućanu.”

“U to malo prsa koja imaš”, rekla je Annabelle i gurnula me laktom u šali.

“Ozbiljno vam kažem, to je prevršilo svaku mjeru. Mislila sam tome razgovarati sa Stevenom.”

“Imam super vijesti”, rekla je četvrta plavuša. Dana ili Diana? Zaboravila sam čim nas je Annabelle upoznala.

“Oh, DeeAnna uvijek sazna sočne tračeve, Camille”, rekla je Annabelle stišćući me za mišicu. DeeAnna je zastala kako bi ostavila dojam, oblizala zube, natočila si još jednu čašu vina, a onda se preko nje navirila prema nama.

“John Keene odselio se iz roditeljske kuće”, objavila je.

“Što?” rekla je jedna plavuša.

“Šaaališ se”, rekla je druga.

“Ote mi riječ iz usta”, slinila je treća.

“I to...” rekla je DeeAnna trijumfalno se osmjehujući poput hostese u kvizu koja će uskoro udijeliti nagradu. “K Julie Wheeler. U garažu za kočije iza kuće.”

“Ovo je predobro”, rekla je Melissa ili Melinda.

“Oh, pa znaš da to rade”, smijala se Annabelle. “Nema šanse da bi Meredith mogla i dalje glumiti malu sveticu. Vidiš, Camille”, okrenula se meni, “John Keene stariji je Nataliein brat, a kad se ta obitelj doselila ovamo, cijeli je grad poludio za njim. Mislim, prekrasan je. Pre-kra-san. Julie Wheeler je prijateljica tvoje mame i nas. Nije imala djece negdje do tridesete, a onda kad je rodila postala je nepodnošljiva. Jedna od onih ljudi čija djeca ne mogu ni u čemu pogriješiti. I tako kad je Meredith, njezina kći, upecala Johna, oh, moj Bože. Mislili smo da nikad neće prestati. Meredith, ta mala odlikašica i djevica, uhvatila je veliku facu s fakulteta. Ali nema šanse da bi takav jedan dečko, njegovih godina, bio s curom koja ne daje. To jednostavno tako ne ide. I sada im je sve tako jednostavno. Trebali bismo ih snimiti i zataknuti polaroidne fotografije pod Julieine brisače.”

“Pa, znaš kako ona glumi”, prekinula ju je Jackie. “Bit će joj puna usta toga kako su bili dobri i primili Johna i dali mu malo prostora za disanje dok žaluje.”

“Ali zašto se seli?” upitala je Melissa/Melinda, koja je, kako sam počela vjerovati, bila glas razuma. “Mislim, ne bi li trebao biti sa svojim u ovakvom jednom trenutku? Zašto bi mu trebalo prostora za disanje?”

“Zato što je on ubojica”, izvalila je DeeAnna, a stol se počeo smijati.

“Oh, bilo bi predivno kad bi Meredith Wheeler davala nekom serijskom ubojici”, rekla je Jackie. Stol se iznenada prestao smijati. Annabelle je glasno štucnula i pogledala na sat. Jackie je naslonila bradu na dlan, uzdahnula dovoljno teško da otpuše mrvica kruha s tanjura.

“Ne mogu vjerovati da se to stvarno događa” rekla je DeeAnna gledajući svoje nokte. “U našem gradu, gdje smo odrasle. Te male curice. Zlo mi je od

toga u želucu. Jednostavno zlo.”

“Tako mi je drago da su moje cure odrasle”, rekla je Annabelle.

“Jednostavno ne vjerujem da bih to mogla podnijeti. Jadna Adora sigurno je luda od brige za Ammu.”

Ubola sam komad kruha na ptičji, djevojački način svojih domaćica i skrenula temu razgovora s Adore. “Misle li ljudi stvarno da bi John Keene mogao imati nešto s tim? Ili je to samo zloban trač?” Mogla sam osjetiti kako sam se izlanula s tim posljednjim dijelom. Zaboravila sam kako takve žene ljudima koje ne vole mogu zagorčati život u Wind Gapu. “Pitam samo zato što mi je grupa djevojaka, vjerojatno mlađih srednjoškolki, rekla to isto jučer.”

Smatrala sam da je bolje ne spomenuti da je Amma bila jedna od njih.

“Pusti da pogodim, četiri jezičave plavušice koje misle da su ljepše nego što jesu”, rekla je Jackie.

“Jackie, dušo, shvaćaš li kome si to upravo rekla”, rekla je Melissa/Melinda flisnuvši Jackie po ramenu.

“Oh, sranje. Uvijek zaboravim da su Amma i Camille u nekom rodu različite generacije, znaš?” Jackie se nasmiješila. Glasan prasak začuo se iza nje i podigla je čašu za vino i ne gledajući u konobara. “Camille, možeš to čuti i od nas: tvoja je mala Amma problematična.”

“Čujem da idu na sve srednjoškolske tulumе”, rekla je DeeAnna. “I kupe sve dečke. I rade stvari koje mi nismo radile dok nismo bile stare, udane žene a i tada tek nakon transakcije koja uključuje nekoliko finih komada nakita.”

Zavrtjela je dijamantnom teniskom narukvicom.

Sve su se nasmijale, a Jackie je zapravo udarila objema šakama stol poput novorođenčeta obuzetog bijesom.

“Ali misle...”

“Ne znam misle li ljudi stvarno da je John to učinio. Znam da je policija razgovarala s njim”, rekla je Annabelle. “Oni su definitivno čudna obitelj.”

“Oh, mislila sam da ste bliski”, rekla sam. “Vidjela sam vas u njihovoj kući nakon sprovoda.” Pičke jedne jebene, dodala sam u sebi.

“Svatko tko nešto znači u Wind Gapu bio je u toj kući nakon sprovoda”, rekla je DeeAnna. “Kao da bismo propustile takvu neku svetkovinu.” Pokušala je ponovno izazvati smijeh, ali Jackie i Annabelle zamišljeno su kimale.

Melissa/Melinda ogleđavala se po restoranu kao da se želi naći za nekim drugim stolom.

“Gdje ti je mama?” odjednom je ispalila Annabelle. “Mora doći ovamo.

Moglo bi joj pomoći. Ponaša se stvarno čudno otkako je sve ovo počelo.”

“Ponašala se čudno i prije nego što je sve ovo počelo”, rekla je Jackie razvlačeći čeljust. Pitala sam se hoće li povratiti.

“Daj, molim te, Jackie.”

“Ozbiljno vam kažem. Camille, reći ću samo ovo: sada, dok stvari s tvojom majkom stoje kako stoje, bolje ti je u Chicagu. Trebala bi se što prije vratiti.” S

lica joj je nestalo one maničnosti - izgledala je potpuno ozbiljno. I iskreno zabrinuto. Osjetila sam kako mi se ponovno sviđa.

“Zbilja, Camille...”

“Jackie, zaveži”, rekla je Annabelle i jako bacila kiflu u Jackieino lice.

Odbila joj se od nosa i bubnula o stol. Glup izljev nasilja, sličan onom kad me Dee pogodio teniskom lopticom - sama činjenica da se to uopće dogodilo potrese vas više od samog udarca. Jackie se na udarac osvrnula odmahivanjem rukom i nastavila govoriti.

“Reći ću što mi je drago i kažem da Adora može nauditi...”

Annabelle je ustala, otišla do Jackie i povukla je za ruku.

“Jackie, moraš se ići isповraćati”, rekla je. Glas joj je bio strog, nešto između gukanja i prijatnje. “Previše si popila i inače će ti biti zlo. Daj da te odvedem u zahod i pomognem ti da dođeš k sebi.”

Jackie ju je isprva udarila po ruci, ali Annabellein je stisak bio sve čvršći i njih su dvije uskoro oteturale. Za stolom tišina. Ja sam zinula.

“Nije to ništa”, rekla je DeeAnna. “Mi stare cure malo se posvadimo baš kao i vi mlade. I, Camille, jesi li čula da ćemo možda dobiti Gap?”

Jackieine riječi odzvanjale su mi u ušima: dok stvari s tvojom majkom stoje kako stoje, bolje ti je u Chicagu. Koliko bi razumljiviji morao biti znak da napustim Wind Gap? Pitala sam se zašto su se točno ona i Adora posvadile.

Zacijelo se radilo o nečemu važnijem od neposlane čestitke. Zacrtala sam si da ću svratiti do Jackie kad bude manje pijana. Ako je ikad takva. S druge strane, ja uistinu nisam bila netko tko bi se trebao ljutiti na pijanicu.

Ponesena dobrim vinom, iz trgovine sam nazvala Nashove i javio se neki drhtav djevojački glas, a potom je ušutio. Čula sam disanje, ali odgovora na moje traženje razgovora s mamom ili tatom nije bilo. Zatim se začuo polagan, klizni škljocaj i prekinuta je veza. Odlučila sam iskušati sreću licem u lice.

Na kolnom prilazu Nashovih tik do zahrđaloga žutog Trans Ama stajao je kutijasti minikombi iz ere diska, što je, pretpostavljala sam, značilo da su i Bob i Betsy kod kuće. Na zvono je odgovorila najstarija kći, ali je samo stajala iza mreže protiv kukaca na vratima i buljila u moj trbuh dok sam je pitala jesu li njezini kod kuće. Nashovi su bili sitne građe. Za ovu, Ashleigh, znala sam da ima dvanaest godina, ali poput onog debeljuškastog dječaka kojeg sam upoznala tijekom prvog posjeta izgledala je nekoliko godina premlado za svoju dob. I ponašala se tako. Žvakala je kosu i jedva da je i trepnula kad se mali Bobby dogegao do nje i zaplakao čim me vidio. Zatim je zatulio. Prošla je dobra minuta prije nego što se Betsy Nash pojavila na vratima. Izgledala je smeteno kao i oboje njezine djece i doimala se pomalo zbunjeno kad sam se predstavila.

“Wind Gap nema dnevne novine”, rekla je.

“Tako je, ja sam iz chicaškog Chicago Daily Posta”, rekla sam. “Iz Chicaga. U Illinoisu.”

“Pa, takvim nabavkama bavi se moj muž”, rekla je i stala provlačiti prste kroz sinovu plavu kosu.

“Ne prodajem pretplatu ili tako nešto... Je li gospodin Nash kod kuće? Možda bih s njim mogla na brzinu porazgovarati?”

Sve troje Nashovih odmaknulo se od vrata u hrpi i nakon još nekoliko minuta Bob Nash uveo me unutra te pobacao rublje s kauča kako bih imala kamo sjesti.

“Prokletstvo, ovo je mjesto svinjac”, glasno je došapnuo supruzi.

“Ispričavam se za stanje u kući, gospođice Preaker. Stvari su nekako otišle k vragu otkako se dogodilo ovo s Ann.”

“Oh, ne brinite nimalo”, rekla sam izvlačeći par sićušnih dječaćkih gaćica ispod sebe. “Moj stan tako izgleda cijelo vrijeme.” Bilo je to suprotno istini.

Jedina kvaliteta koju sam naslijedila od majke bila je kompulzivna urednost.

Moram prestati glačati čarape. Kad sam se vratila iz bolnice, prošla sam kroz razdoblje iskuhavanja različitih stvari: pinceta i uvijača trepavica, ukosnica i četkica za zube. Taj sam si hir dopustila. No na kraju sam bacila pincetu u smeće. Previše sam razmišljala do kasno u noć o njezinim sjajnim, toplim vrhovima. Stvarno prljava cura.

Nadala sam se da će Betsy Nash nestati. Doslovce. Bila je tako nematerijalna. Mogla sam je zamisliti kako polako hlapi i ostavlja samo ljepljivu mrlju na rubu sofe. No zadržala se, a pogledom je šarala od mene do muža prije nego što smo uopće i progovorili. Kao da se zagrijava za razgovor.

I djeca su se motala naokolo kao mali plavokosi duhovi zarobljeni u limbu između indolencije i gluposti. Od lijepe bi curice nešto još moglo i biti. No prasolikome srednjem djetetu, koje se sad smeteno dogegalo u sobu, bili su suđeni oskudan seks i prežderavanje keksima. Dječak je bio od one vrste koja na kraju završi oblijevajući se po parkiralištima benzinskih crpki. Sličan onom gnjevnom dokonom klincu kojeg sam vidjela dolazeći u grad.

“Gospodine Nash, trebala bih još malo porazgovarati s vama o Ann. Za jedan veći članak”, počela sam. “Bili ste vrlo ljubazni prošli put, pa sam se nadala da bih mogla dobiti malo više materijala.”

“Ne smeta nam ništa što bi ovom slučaju moglo priskrbiti malo pozornosti”, rekao je. “Što želite znati?”

“Kakve je igre voljela, kakvu je vrstu hrane voljela? Kakvim biste je riječima opisali? Je li bila kolovođa ili povodljiva? Je li imala mnogo prijatelja ili samo nekoliko bliskih? Kako joj se sviđala škola? Što je radila subotom?”

Nashovi su na trenutak tiho zurili u mene. “Samo za početak”, nasmiješila sam se.

“Na većinu tih pitanja mogla bi odgovoriti moja žena”, rekao je Bob Nash.

“Ona je... skrbila za nju.” Okrenuo se prema Betsy Nash, koja je u krilu

slagala i razmatala jednu te istu haljinu.

“Voljela je pizzu i riblje štapiće”, rekla je. “I imala je mnogo cura s kojima je bila dobra, ali samo nekoliko bliskih prijateljica, ako znate što mislim. Često se igrala sama.”

“Gledaj, mama, barbika treba odjeću”, rekla je Ashleigh vitlajući golom plastičnom lutkom pred majčinim licem. Sve smo je troje ignorirali, pa je bacila igračku na pod i počela se vrtjeti po sobi u izvještačenim baletnim pokretima.

Uočivši rijetku prigodu, Tiffanie se bacila na barbiku pa počela razvlačiti i skupljati gumene noge boje kože.

“Bila je čvrsta, bila je moje najčvršće dijete”, rekao je Bob Nash. “Da je bila dečko, mogla je igrati nogomet. Znala je glupo pasti samo trčeći naokolo, imala je ogrebotina i modrica.”

“Ann je bila moja pričalica”, rekla je Betsy tiho. Onda više nije govorila.

“Kako to mislite, gospođo Nash?”

“Voljela je puno pričati, rekla bi što god joj je palo na pamet. Na dobar način. Uglavnom.” Ponovno je zašutjela na nekoliko sekundi, ali vidjela sam joj u očima da razmišlja o prošlosti, pa nisam govorila ništa. “Znate, mislila sam da će jednoga dana biti odvjetnica ili članica debatnog kluba na fakultetu ili nešto jer je bila samo... nikad nije zastajala da odvagane riječi. Poput mene. Ja mislim da je sve što kažem glupo. Ann je mislila da bi svi trebali čuti sve što ima za reći.”

“Gospođice Preaker, spomenuli ste školu”, prekinuo ju je Bob Nash. “Tu ju je njezina pričljivost uvaljivala u nevolje. Znala je malo šefovati i tijekom godina nastavnici su nas nekoliko puta zvali jer nije dobro govorila razredu.

Bila je malo divlja.”

“Ali katkad mislim da je takva bila zato što je bila tako pametna”, rekla je Betsy Nash.

“Da, da, bila je izuzetno oštroumna”, kimao je Bob Nash. “Ponekad sam mislio da je pametnija i od svog starog. Ponekad je i ona mislila da je pametnija od svog starog.”

“Pogledaj me, mamice!” Prasence Tiffanie, koja je glupavo žvakala barbikine nožne prste, dotrčala je usred dnevne sobe i počela izvoditi salta.

Ashleigh, obuzeta nekim fantomskim bijesom, vrisnula je vidjevši da majka poklanja pozornost drugoj kćeri i jako je gurnula. Zatim ju je suosjećajno potegnula za kosu. Tiffanieino se lice zacrvenjelo i rastegnulo od tuljenja, zbog čega je Bobby mlađi ponovno počeo plakati.

“Tiffanie je kriva”, vrisnula je Ashleigh, a zatim je i ona počela cmoljiti.

Razbila sam neku osjetljivu dinamiku. Kućanstvo s više djece jazbina je sitnih ljubomora, to sam znala, a djecu Nashovih obuzimala je panika od pomisli na natjecanje, kako međusobno tako s mrtvom sestrom. Suosjećala sam s njima.

“Betsy”, tiho je promrmljao Bob pomalo podignutih obrva. Bobby mladi brzo je pokupljen i posađen u krilo, Tiffanie je jednom rukom podignuta s poda, a druga je ruka obgrlila sada neutješnu Ashleigh i uskoro je sve četvero napuštalo sobu.

Bob Nash malo je buljio za njima.

“Te djevojčice takve su sada već skoro godinu dana”, rekao je. “Ponašaju se kao bebe. Iako bi trebale jedva čekati da odrastu. Annin odlazak promijenio je ovu kuću više nego...” Premjestio se na sofi. “Radi se samo o tome da je ona bila prava osoba, znate? Mislite: devetogodišnjakinja, što je to? Čega tu ima?”

No Ann je imala osobnost. Mogao sam pogađati što misli o stvarima. Znao sam, kad bismo gledali televiziju, što bi joj bilo smiješno, a što glupo. S ostalom djecom to ne mogu. Dovraga, ne mogu to ni sa ženom. Ann biste jednostavno osjećali oko sebe. Ja samo...” Boba Nasha izdalo je grlo. Ustao je i okrenuo se od mene, još jednom se okrenuo natrag, zatim opet od mene, zaobišao kauč pa stao preda me. “Prokletstvo, želim je natrag. Mislim, što sad? Je li to to?”

Zamahnuo je rukom po sobi i prema vratima kroz koja su izašli žena i djeca.

“Jer ako je to to, baš nema mnoga smisla, zar ne? I prokletstvo, netko mora pronaći tog čovjeka jer mi on mora reći: zašto Ann? To moram znati. Ona je bila jedina za koju sam uvijek mislio da će biti dobro.”

Na trenutak sam sjedila tiho, osjećala sam bilo u vratu. “Gospodine Nash, načula sam da je Annina osobnost, koju ste opisali kao vrlo jaku, možda nekim ljudima smetala. Mislite li da bi to moglo imati ikakve veze s ovim?”

Osjetila sam kako postaje oprezan prema meni, vidjela sam to u načinu na koji je sjeo, namjerno se naslonio na kauču i raširio ruke hineći ležernost.

“Smetala kome?”

“Pa, koliko sam shvatila, bilo je nekih problema s Ann i susjedovom pticom? Ozlijedila je susjedovu pticu?”

Bob Nash protrljao je oči, pogledao u stopala.

“Bože, kako ljudi tračaju u ovom gradu. Nitko nikad nije dokazao da je Ann to učinila. Ona i susjedi već su bili u zavadi. Joe Duke preko puta. Njegove su djevojčice starije i jako su gnjavile Ann, zadirkivale je mnogo. Onda su ju jednog dana pozvale k sebi da se igraju. Ne znam zapravo što se dogodilo, ali kad se Ann vratila ovamo, sve su vrištale da im je ubila prokletu pticu.”

Nasmijao se slegnuo ramenima. “Što se mene tiče, nema veze i ako jest, bila je to glasna stara živina.”

“Mislite li da bi Ann mogla učiniti tako nešto kad bi bila izazvana?”

“Pa, taj koji je provocirao Ann bio je budala”, rekao je. “Nije dobro prihvaćala takve stvari. Nije baš bila mlada dama.”

“Mislite li da je poznavala osobu koja ju je ubila?”

Nash je uzeo ružičastu majicu sa sofe i presavio je u kvadrat poput rupčića.

“Prije sam mislio da nije. Sad mislim da jest. Mislim da je otišla s nekim koga je poznavala.”

“Je li vjerojatnije da je otišla s muškarcem ili sa ženom?” upitala sam.

“Znači, čuli ste za priču o Jamesu Capisiju?”

Kimnula sam.

“Pa, vjerojatnije je da bi djevojčica vjerovala osobi koja je podsjeća na mamu, je li tako?”

Ovisi o tome kakva joj je mama, pomislila sam.

“No ja još uvijek mislim da je to muškarac. Ne mogu zamisliti da bi žena napravila sve... to djetetu. Čujem da John Keene nema alibi. Možda je poželio ubiti neku djevojčicu, gledao je Natalie svaki dan i nije mogao svladati nagon, pa je izašao i ubio neku drugu muškobanjastu curicu sličnu Natalie. No onda na kraju nije mogao odoljeti, pa je uzeo i Natalie.”

“Zar se to priča?” upitala sam.

“Djelomično, pretpostavljam.”

Na vratima se iznenada pojavila Betsy Nash. Gledajući dolje u svoja koljena, rekla je: “Bobe. Adora je došla.” Želudac mi se stisnuo bez mog dopuštenja.

Moja je majka uletjela mirišući na svijetloplavu vodu. Izgledala je opuštenije u kući Nashovih od same gospođe Nash. Nametnuti drugim ženama osjećaj suvišnosti bio je Adorin prirodni dar. Betsy Nash povukla se u sobu poput neke sluškinje iz filmova iz tridesetih. Majka me nije htjela ni pogledati, već je prišla ravno Bobu Nashu.

“Bobe, Betsy mi je rekla da je ovdje novinarka, pa sam odmah znala da je to moja kći. Jako mi je žao. Ne mogu ti se dovoljno ispričati za tu nametljivost.”

Bob Nash pogledao je Adoru pa mene. “To je tvoja kći? Nisam imao pojma.”

“Vjerojatno nisi. Camille baš nije obiteljski tip.”

“Zašto niste ništa rekli?” upitao me Nash.

“Rekla sam vam da sam iz Wind Gapa. Nisam imala pojma da vas zanima tko mi je majka.”

“Ma nemojte me krivo shvatiti, nisam ljut. Radi se samo o tome da nam je vaša majka jako dobra prijateljica”, rekao je kao da je riječ o nekoj velikodušnoj zaštitnici. “Ann je od nje dobivala poduku iz engleskog i pravopisa. Vaša majka i Ann bile su vrlo bliske. Ann je bila vrlo ponosna na to što ima odraslu prijateljicu.”

Sjedeći ruku prekrivenih u krilu i suknje razvučene po kauču, majka me gledala i treptala. Osjećala sam se kao da me upozorava da ne kažem nešto, ali nisam znala što.

“Nisam imala pojma”, rekla sam na koncu. Istina. Mislila sam da majka izigrava žaljenje, pretvara se da je poznavala te djevojke. Sad me iznenadilo koliko je suptilna bila. No u čemu je, pobogu, poučavala Ann? Majčinsku pomoć u školi pružala je još dok sam bila dijete, i to uglavnom kako bi provodila vrijeme s ostalima kućanicama iz Wind Gapa, ali nisam mogla zamisliti da se njezina plemenitaška obveza dobročinstva proteže na provođenje poslijepodneva s neurednom djevojčicom iz zapadnog dijela grada. Povremeno sam podcjenjivala Adoru. Valjda.

“Camille, mislim da bi trebala otići”, rekla je Adora. “Ovdje sam u društvenom posjetu, a ovih mi se dana teško opustiti pokraj tebe.”

“Nisam baš završila razgovor s gospodinom Nashom.”

“Da, jesi.” Adora je pogledom tražila potvrdu gospodina Nasha, a on se nespretno smješкао poput nekoga tko netremice bulji u sunce.

“Možda bismo ovo mogli nastaviti poslije, gospođice... Camille.” Na donjem predjelu kuka iznenada mi je bljesnula riječ: kazna. Osjećala sam kako se žari.

“Hvala vam što ste odvojili vrijeme za mene, gospodine Nash”, rekla sam i dugim koracima izašla iz sobe ne pogledavši majku. Čim sam došla do auta, zaplakala sam.

SEDMO POGLAVLJE

Jednom sam stajala na uglu u Chicagu čekajući da se upali zeleno svjetlo, kad mi je prišao slijepac kuckajući štapom. Koje se ulice križaju ovdje, upitao me pa se, budući da nisam odgovorila, okrenuo prema meni i rekao: Ima li koga?

Ja sam ovdje, rekla sam i osjetila neku šokantnu utjehu u tim riječima. Kad god me obuzme panika, kažem ih naglas sama sebi. Ja sam ovdje. Obično ne osjećam da jesam. Osjećam se kao da bi me mogao otpuhati topli zapuh vjetrova i kao da bih mogla nestati zauvijek, da od mene ne ostane ništa, čak ni crno pod noktima. Nekih me dana ta pomisao umiruje, drugih me dana zebe.

Osjećaj bestežinskog stanja, mislim, potječe od činjenice da znam tako malo o svojoj prošlosti ili su to barem izmislili psihijatri u klinici. Odavno sam prestala pokušavati otkriti nešto o tati - kad ga zamislim, to je slika "tipičnog" oca. Ne mogu podnijeti da njemu razmišljam previše konkretno, da ga zamišljam kako kupuje namirnice ili pije jutarnju kavu, vraća se kući djeci.

Hoću li jednog dana naletjeti na djevojku koja izgleda poput mene? Kao dijete, uporno sam tražila neku čvršću sličnost između sebe i majke, neku vezu koja bi dokazala da potječem od nje. Proučavala bih je kad ne bi gledala, krala uokvirene portrete iz njezine sobe i pokušavala se uvjeriti da imam njezine oči.

Ili da se možda radi o nečemu što nije na licu. Oblini lista ili šupljini na vratu.

Nikad mi nije ispričala čak ni kako je upoznala Alana. To što znam o njima čula sam iz priča drugih ljudi. Sjećam se kako sam se šokirala čuvši na koji način moja cimerica na koledžu razgovara sa svojom majkom: minuciozni detalji i izostanak cenzure činili su mi se dekadentnim. Govorila bi glupe stvari, primjerice kako se zaboravila prijaviti za kolegij, potpuno je zaboravila da triput tjedno mora slušati uvod u geografiju, a to bi rekla istim onim hvalisavim tonom djeteta vrtićkog uzrasta koje pokazuje bojicama izrađen crtež zlatne zvijezde.

Sjećam se da sam joj konačno upoznala mamu i da je jurcala po stanu postavljajući tako mnogo pitanja, znajući već tako mnogo o meni. Za Alison je donijela veliku plastičnu vrećicu sigurnosnih igala jer je smatrala da bi joj mogle poslužiti, a kad su otišle na ručak, iznenadila sam samu sebe briznuvši u plač. Ta gesta tako slučajna i draga posve me smela. Zar se time majke bave, pitaju se trebaju li vam sigurnosne igle? Moja je zvala jednom mjesečno i uvijek postavljala neka praktična pitanja (o ocjenama, kolegijima,

nadolazećim troškovima).

Ne sjećam se da sam ikad kao dijete rekla Adori koja mi je omiljena boja ili kako bih željela nazvati kćer kad odrastem. Mislim da nikad nije saznala koje mi je omiljeno jelo, a ja se sigurno nisam spuštala u njezinu sobu u ranim jutarnjim satima uplakana od noćnih mora. Uvijek mi dođe žao te djevojčice kakva sam bila jer mi nikad nije palo na pamet da bi me majka možda mogla utješiti. Nikad mi nije rekla da me voli, a ja nikad nisam ni pretpostavljala da je to tako. Skrbila je za mene. Opsluživala me. Oh, da, i jednom mi je kupila losion s vitaminom E.

Neko sam se vrijeme uvjeravala da je Adorina distanca bila obrana izgrađena nakon svega što se dogodilo s Marian. No, istinu govoreći, mislim da je uvijek imala više problema s djecom no što bi ikada priznala. Mislim da ih zapravo mrzi. Postoji tu neka ljubomora, ogorčenje koje osjećam čak i sad dok se prisjećam. U nekom joj se trenutku vjerojatno svidjela zamisao da ima kćer.

Kladim se da je kao djevojčica sanjarila o majčinstvu, o maženju, o tome da liže dijete poput mačke koja doji. Prema djeci iskazuje tu neku proždrljivost.

Salijeće ih. Čak sam i ja u javnosti bila voljeno dijete. Kad je razdoblje njezina žalovanja za Marian konačno završilo, paradirala bi sa mnom po gradu smijuljeći se i zadirkujući me, škakljajući me dok bi razgovarala s ljudima na pločniku. Kad bismo stigle kući, povlačila bi se u sobu poput nedovršene rečenice, a ja bih sjedila vani lica naslonjena na vrata i u glavi ponovno proživljavala dan tragajući za naznakama nečega čime sam je ozlovoljila.

Jedna se uspomena zaglavila u meni poput gadnog ugruška krvi. Marian je bila mrtva dvije godine, a majka je pozvala nekoliko prijateljica na poslijepodneвно piće. Jedna je od njih dovela bebu. Satima se djetetu gukalo na uho, gušilo ga se poljupcima crvenog ruža, uređivalo maramicama pa ponovno cmakalo ružem. Ja sam trebala čitati u svojoj sobi, ali sam ih promatrala sjedeći na vrhu stuba.

Konačno je dijete dano mojoj majci, a ona ga je energično ljuljala. Oh, kako je divno ponovno držati bebu! Adora ga je njihala na koljenu, vodala ga po sobi, šaptala mu na uho, a ja sam to promatrala odozgo poput zlobne male božice naslonivši nadlanicu na lice i zamišljajući kako je to biti licem uz lice s majkom.

Kad su žene otišle u kuhinju da pomognu pospremiti posuđe, nešto se promijenilo. Sjećam se da je majka ostavši sama u dnevnoj sobi, gotovo lascivno piljila u dijete. Čvrsto je pritiskala usne o dječji obraz nalik na krišku jabuke. Zatim je neznatno otvorila usta, uvukla komadić mesa među zube i lagano ga zagrizla.

Dijete je zatulilo. Crvenilo je izbljedjelo, a Adora je posjevši dijete u krilo

rekla drugim ženama da je malo cendravo. Otrčala sam u Marianinu sobu i zavukla se pod pokrivače.

Ponovno u Footh'su na piću nakon majke i Nashovih. Cugam previše, ali nikad se ne napijam, pravdala sam se sama sebi. Trebao mi je samo gutljaj.

Uvijek sam bila pristrana prema slici alkohola kao podmazivača - sloj zaštite od svih oštrih misli u glavi. Šanker je bio dečko široka lica, mlađi od mene dvije godine, koji se, bila sam prilično sigurna, zvao Barry, no nisam bila dovoljno sigurna da ga tako i oslovim. "Dobro došla natrag", promrsio je puneći dvije trećine konusne čaše burbonom i dolijevajući malo kole. "Na račun kuće", rekao je držaču ubrusa. "Ovdje ne primamo novac lijepih žena." Vrat mu je pocrvenio i iznenada se počeo pretvarati da na drugom kraju šanka ima nekog hitnog posla.

Kući sam se vratila Neeho Driveom. Ta ulica, u kojoj je živjelo nekoliko mojih prijatelja, presijecala je grad i postajala sve ulickanija kako se približavala Adorinoj kući. Primijetila sam nekadašnji dom Katie Lacey, nesolidnu vilu koju su njezini roditelji izgradili kad joj je bilo deset godina pošto su staru viktorijansku kuću sravnili sa zemljom.

Na udaljenosti od jednog bloka ispred mene vukla se djevojčica u autiću za golf s cvjetnim naljepnicama. Kosu je svezala u kićene pletenice poput neke švicarske djeve na kutiji kakaa. Amma. Iskoristila je Adorin posjet Nashovima kako bi pobjegla. Nakon Natalieina ubojstva djevojčice koje same putuju bile su kuriozitet u Wind Gapu.

No umjesto da nastavi kući, skrenula je i zaputila se na istok, što je značilo prema usranim kućama i svinjskoj farmi. Skrenula sam za ugao i slijedila je toliko sporo da mi se gotovo ugasio motor.

Na tom se pravcu Ammi nudila lijepa nizbrdica, pa je autić klizio tako brzo da su pletenice letjele za njom. Za deset minuta izašle smo na selo. Visoka žuta trava i krave koje ne znaju što bi sa sobom. Staje nakrivljene poput staraca.

Neko sam vrijeme stajala s autom u leri kako bih joj dala prednost, a zatim sam vozila na dovoljnoj udaljenosti da je držim na oku. Pratila sam je pokraj seljačkih kuća i dečka iza štanda s orasima uz cestu koji je držao cigaretu nehajno poput filmske zvijezde. Uskoro je zrak zamirisao na govna i ustajalu slinu, pa sam znala kamo smo se zaputile. Prošlo je još deset minuta i na vidiku su se ukazali metalni kavezi za svinje, izduženi i sjajni poput redova klamerica.

Od skvičanja su mi se preznojavale uši. Kao škripa hrđave pumpe za vodu.

Nosnice su mi se raširile protiv moje volje, a oči su mi počele suziti. Ako ste ikad bili u blizini postrojenja za obradu životinja, znate o čemu govorim. Miris nije nalik na vodu ili zrak - to je nešto kruto. Kao da biste u smradu trebali prosjeci rupu da osjetite kakvo-takvo olakšanje. A ne možete.

Amma je projurila kroz vrata postrojenja. Čovjek u portirnici samo joj je

mahnuo. Meni je bilo teže, sve dok nisam izrekla magičnu riječ: Adora.

“Aha, tako je. Adora ima odraslu kćer. Sjećam se”, rekao je starac. Na znački s imenom pisalo mu je Jose. Pokušala sam vidjeti nedostaje li mu koji prst. Meksikanci ne dobivaju lagane poslove ako im se nešto ne duguje.

Tvornice ovdje dolje i rade na taj način: Meksikanci dobivaju najusranije, najopasnije poslove, a bijelci se dalje žale.

Amma je parkirala autić tik do nekog kamioneta i otresla prašinu sa sebe.

Zatim je na neki poslovan način prošla ravno pokraj klaonice, iza redova kaveza za svinje, u kojima su se između otvora za zrak mrdale one vlažne ružičaste njuške, pa prema velikoj metalnoj staji u kojoj se odvija dojenje. Većina krmača višekratno se inseminira i prasi leglo za leglom dok ih tijela ne izdaju, a zatim idu na klanje. No dok su korisne, tjera ih se da doje zavezane i polegnute na bok u toru za prasenje, raširenih nogu i izloženih bradavica. Svinje su iznimno pametna i društvena stvorenja, pa od tog prisilnog zbližavanja na tvorničkoj traci krmače koje doje požele umrijeti. Što im i uspije čim presuše.

Čak i samu pomisao na tu praksu smatram odbojnom. No od pogleda na to nešto vam se dogodi, izgubite nešto ljudskosti. Kao da gledate silovanje i ne kažete ništa. Vidjela sam Ammu kako na stražnjem kraju staje stoji na rubu jednog metalnog tora za prasenje. Nekoliko muškaraca izvlačilo je nekoliko skvičećih praščića iz odjeljka i bacalo drugu toru unutra. Pomakla sam se na dalji kraj staje kako bih mogla stajati iza Amme tako da me ne vidi. Svinja je ležala na boku gotovo komatozno, a iz trbuha izloženog kroz metalne šipke poput prstiju su stršile crvene, krvave bradavice. Jedan od muškaraca uljem je istrljao najkrvaviju, a zatim je krvrcnuo prstom i nasmijao se. Na Ammu nisu obraćali nimalo pozornosti, kao da je potpuno normalno da je tamo. Namignula je jednom od njih dok su zaključavali još jednu krmaču u tor pa se odvezli da dovuku novu toru.

Praščići u toru koprcali su se preko krmače poput mrava na hrpi želea.

Jagmili su se za bradavicama, koje su im upadale u usta ispadale iz njih bibajući se poput napete gume. Krmačine oči izvrnule su se u glavi. Amma je prekrštenih nogu sjedila i to netremice zadivljeno gledala. Nakon pet minuta bila je u istom položaju, ali sada se smijala i vrpaljila. Morala sam otići.

Najprije sam hodala polako, ali onda sam pojurila prema automobilu. Uz zatvorena vrata, treštanje radija i burbon što mi je pržio grlo odvezla sam se od tog smrada i buke. I tog djeteta.

OSMO POGLAVLJE

Amma. Sve to vrijeme nije me mnogo zanimala. Sad jest. Od onoga što sam vidjela na farmi grlo mi se stezalo.

Majka je rekla da je ona najpopularnija cura u školi, a ja sam joj vjerovala.

Jackie je rekla da je najzlobnija, a i njoj sam vjerovala. Život u viru Adorine gorčine morao je malo pokvariti čovjeka. A što, pitala sam se, Amma misli o Marian? Kako je zbunjujuće živjeti u sjeni sjene. No Amma je bila pametna djevojčica glumila je podalje od kuće. U Adorinoj blizini bila je poslušna, slatka, prohtjevna baš onakva kakva je trebala biti kako bi dobila majčinu ljubav.

No ta nasilna crta izljev gnjeva, udaranje prijateljica, a sad i ova gadost.

Sklonost činjenju i gledanju groznih stvari. To me iznenada podsjetilo na priče o Ann i Natalie. Amma nije bila nalik na Marian, ali možda je pomalo sličila njima.

Kasno poslijepodne, tek što je prošlo vrijeme za večeru, odlučila sam drugi put obići Keeneove. Trebala mi je izjava za reportažu, a ako je ne dobijem, Curry će me povući. Osobno ne bih osjetila nikakvu bol da napustim Wind Gap, ali morala sam dokazati da se znam snaći, osobito ako se uzme u obzir moj uzdrmani kredibilitet. Djevojka koja se reže nije prva na popisu za teške zadaće.

Provezla sam se pokraj mjesta na kojem je otkriveno Natalieino tijelo.

Ono što je Amma procijenila bezvrijednim za krađu, ležalo je na tužnoj hrpi: tri patrljka odavno ugašenih svijeća s jeftinim cvijećem još uvijek omotanim u celofan iz supermarketa. Mlohavi balon helija u obliku srca koji se beskorisno bibao.

Na kolnom prilazu kući Keeneovih Nataliein brat sjedio je na suvozačkom sjedalu crvenoga kabrioleta i razgovarao s plavokosom djevojkom čija je ljepota gotovo bila ravna njegovoj. Parkirala sam iza njih i vidjela kako potajice brzo izmjenjuju poglede, a zatim se pretvaraju da me ne primjećuju. Djevojka se počela živahno smijati provlačeći crveno lakirane nokte kroz momkovu tamnu kosu. Kimnula sam im brzo i nespretno, što zacijelo nisu ni vidjeli, a zatim se provukla pokraj njih prema ulaznim vratima.

Otvorila ih je Natalieina majka. Iza nje kuća je bila u tami i tiha. Lice joj je ostalo u čudu, nije me prepoznala.

“Gospođo Keene, žao mi je što vas gnjavim u ovom trenutku, ali uistinu moram razgovarati s vama.”

“O Natalie?”

“Da, mogu li ući?” Bio je to prljav trik da se uvučem u nečiji dom ne

predstavivši se. Novinari su kao vampiri, Curry voli reći. Ne mogu vam ući u kuću bez poziva, ali kad jednom uđu, nećete ih izbaciti dok vam ne popiju svu krv. Širom je otvorila vrata.

“Unutra je stvarno lijepo i hladno, hvala vam”, rekla sam. “Danas je trebalo biti najviše trideset dva, ali mislim da smo to već prešlišali.”

“Čula sam da je trideset pet.”

“Vjerujem da jest. Mogu li vas zagnjaviti za čašu vode?” Još jedan tradicionalni trik: manje je vjerojatno da će vas neka žena izbaciti van ako vam ponudi gostoprimstvo. Ako ste alergični ili prehladjeni, još je bolje zamoliti za maramicu. Žene vole ranjivost. Većina žena.

“Naravno.” Zastala je gledajući me kao da osjeća da bi trebala znati tko sam, pa joj je neugodno pitati. Mrtvozornici, svećenici, policajci, liječnici, žalobnici u posljednjih je nekoliko dana vjerojatno upoznala više ljudi nego cijele prethodne godine.

Dok se gospođa Keene gubila u kuhinji, zavirivala sam naokolo. Soba je danas s pokuštvom na svome mjestu izgledala potpuno drukčije. Na obližnjem stolu stajala je fotografija dvoje djece Keeneovih. Odjeveni u traperice i crvene veste, naslonili su se svatko sa svoje strane hrasta. On se smješкао od neugode, kao da čini nešto što bi trebalo ostati nedokumentirano. Ona je bila možda upola niža od njega, a izgledala je odlučno ozbiljno, poput lika na nekoj staroj dagerotipiji.

“Kako vam se zove sin?”

“To je John. On je vrlo drag, nježan dečko. Time se oduvijek jako ponosim. Upravo je maturirao.”

“Malo su to skratili kad sam ja išla ovdje u školu, morali smo čekati do lipnja.”

“Aha. Lijepo je imati dugo ljeto.”

Nasmiješila sam se. Nasmiješila se i ona. Sjela sam i otpila vodu. Nisam se mogla sjetiti što je Curry savjetovao za trenutak kad se na prevaru uvučete nekome u dnevnu sobu.

“Zapravo se nismo upoznale kako valja. Ja sam Camille Preaker. Iz Chicago Daily Posta? Neku večer nakratko smo razgovarale na telefon.”

Prestala se smješkati. Počela je mrdati čeljusti.

“To ste trebali reći prije.”

“Znam da su ovo teški trenuci za vas, ali kad bih vam mogla postaviti samo nekoliko pitanja...”

“Ne biste mogli.”

“Gospođo Keene, želimo biti pošteni prema vašoj obitelji, zato sam ovdje. Što više informacija budemo mogli dati ljudima...”

“Više ćete novina moći prodati. Zlo mi je od svega toga. Sad ću vam reći jednom zavgda: ne dolazite više ovamo. Nemojte pokušavati stupati u vezu s nama. Nemam vam apsolutno ništa reći.” Stajala je nagnuta nada mnom. Na

sebi je, kao i na sprovodu, imala perle od drva s velikim crvenim srcem u sredini. Ono joj je poskakivalo naprijed-natrag na prsima poput hipnotizerova sata. "Smatram vas parazitom", pljunula me. "Mislim da ste odvratni. Nadam se da ćete se jednom osvrnuti za sobom i vidjeti koliko ste gadni. A sad idite, molim vas."

Pratila me u stopu do vrata kao da nije vjerovala da ću uistinu otići dok me ne vidi kako izlazim iz kuće. Zatvorila je vrata za mnom dovoljno snažno da lagano zazvoni zvoncem.

Stajala sam na trijemu crveneći se i misleći kako bi ta ogrlica sa srcem bila lijep detalj u mojoj reportaži, kad sam vidjela da ona djevojka u crvenom kabrioletu bulji u mene. Dečka nije bilo.

"Vi ste Camille Preaker, je li tako?" doviknula mi je.

"Da."

"Sjećam vas se", rekla je djevojka. "Kad ste živjeli ovdje, bila sam jako mala, ali svi smo vas znali."

"Kako se zoveš?"

"Meredith Wheeler. Ne biste me se sjećali, bila sam tek mala budalica dok ste vi išli u srednju školu."

Djevojka Johna Keenea. Zahvaljujući majčinim prijateljima ime mi je bilo poznato, ali osobno je se nisam mogla sjećati. Dovraga, kad sam posljednji put živjela ovdje, moglo joj je biti šest ili sedam godina. Ipak, nisam se začudila što me poznaje. Djevojčice koje odrastaju u Wind Gapu opsesivno proučavaju starije djevojke: tko izlazi s nogometnim zvijezdama, tko je kraljica početka školske godine, tko je važan. Omiljene se djevojke razmjenjuju kao sličice. Još uvijek se sjećam CeeCee Wyatt, koja je bila kraljica maturalne zabave u srednjoj školi Calhoon kad sam bila mala. Jednom sam kupila jedanaest ruževa u drogeriji pokušavajući pronaći točno onu nijansu ružičaste koju je imala kad me jednog jutra pozdravila.

"Sjećam te se", rekla sam. "Ne mogu vjerovati da već voziš." Nasmijala se i činilo se da je zadovoljna mojom laži.

"Vi ste sad novinarka, je li tako?"

"Da, u Chicagu."

"Nagovorit ću Johna da razgovara s vama. Ostat ćemo u vezi." Meredith je odjurila. Sigurna sam da se osjećala prilično zadovoljna sobom. Ostat ćemo u vezi dodajući malo sjajila za usne i nimalo ne razmišljajući o mrtvoj desetogodišnjakinji koja je trebala biti tema razgovara.

Nazvala sam glavnu željeznariju u gradu, onu pokraj koje je otkriveno Natalieino tijelo. Ne predstavivši se, počela sam čavrljati o mogućem uređivanju kupaonice, možda i kupnji novih pločica. Nije bilo preteško skrenuti razgovor na ubojstva. Pretpostavljam da mnogi u posljednje vrijeme preispituju sigurnost kuća, natuknula sam.

"Jest, gospođo. U zadnjih nekoliko dana imamo navalu na lance i zasune",

rekao je gundavi glas.

“Stvarno? Koliko ih je otišlo?”

“Rekao bih nekih tridesetak.”

“Uglavnom obitelji? Ljudi s djecom?”

“Oh, da. Oni su ti koji imaju razloga za brigu, je li? Strašne stvari. Nadamo se da ćemo uspjeti skupiti za neku donaciju obitelji male Natalie.” Zastao je.

“Želite li doći ovamo, pogledati koji uzorak pločica?”

“Baš bih mogla, hvala.”

Još jedan dosadni novinarski zadatak prekrižen na popisu, a čak se nisam morala ni izvrnuti pogrdama ožalošćene majke.

Za sastanak i večeru Richard je odabrao Gritty's, “obiteljski restoran” sa salatnim barom u kojem su se nudile sve vrste hrane osim salate. Zelena salata uvijek je stajala u maloj posudi na kraju pulta kao neka masna, blijeda primisao.

Kad sam uletjela kasneći dvadeset minuta, Richard je zapričavao jedru hostesu.

Činilo se čak da ta djevojka, čije je lice pristajalo pitama koje su se vrtjele u vitrini iza nje, i ne primjećuje da se motam tuda. Bila je uronjena u mogućnosti koje je nudio Richard: u glavi je već pisala dnevnički zapis za tu večer.

“Preakerice”, rekao je ne skidajući pogled s djevojke. “Tvoje je kašnjenje skandalozno. Sretna si što je ovdje bila JoAnn da mi pravi društvo.” Djevojka se nasmijuljila, a zatim me prostrijelila pogledom odvođeci nas u odjeljak u kutu, gdje je pred mene tresnula masni jelovnik. Na stolu se još uvijek vidio otisak čaše prethodnoga gosta.

Pojavila se konobarica, gurnula mi čašicu vode, a Richardu poslužila stiropornu čašu gaziranog soka. “Hej, Richarde sjetila sam se, vidiš?”

“Zato mi i jesi omiljena konobarica, Kathy.” Baš slatko. “Zdravo, Camille, čula sam da si u gradu.” Nisam više htjela čuti tu rečenicu. Kad sam je ponovno pogledala, pokazalo se da je konobarica moja nekadašnja razredna kolegica. U drugom razredu družile smo se jedno polugodište jer smo izlazile s najboljim prijateljima - mojim Philom i njezinim Jerryjem - sportašima koji su u jesen igrali nogomet, zimi se hrvali, a cijele godine u Philovoj podrumskoj teretani organizirali tulum. Na trenutak sam se prisjetila kako smo se držale za ruke da održimo ravnotežu dok smo pišale u snijegu ispred kliznih staklenih vrata jer smo bile prepijane da bismo izašle na oči njegovoj majci na katu. Sjećam se da mi je rekla da se seksala s Jerryjem na biljarskom stolu. To je objašnjavalo zašto je čoja bila ljepljiva.

“Hej, Kathy, drago mi je da te vidim. Kako ide?”

Pružila je ruke i bacila pogled na restoran.

“Oh, vjerojatno možeš i zamisliti. No, hej, tako ti i bude ako se motaš ovdje, je li tako? Bobby te pozdravlja. Kidder.”

“Oh, tako je! Bože...” Zaboravila sam da su se vjenčali. “Kako je on?”

“Bobby je uvijek isti. Trebala bi svratiti koji put. Ako uhvatiš vremena. Preko smo na Fisheru.”

Mogla sam zamisliti glasno kucanje sata dok sjedim u dnevnoj sobi Bobbyja i Kathy Kidder pokušavajući smisliti što bih rekla. Kathy bi jedina govorila, uvijek je bila takva. Ona je bila osoba koja bi radije čitala i prometne znakove naglas nego patila u tišini. Ako je on još uvijek onaj isti stari Bobby, bio je tih i prijazan, čovjek s malo interesa i sivoplavim očima koje bi se zažarile samo kad bi se razgovor skrenuo na lov. Dok smo išli u srednju školu, čuvao je papke svih jelena koje je ubijao, pa bi u džepu uvijek imao najnoviji par i vadio ga kako bi bubnjao po prvoj slobodnoj tvrdoj površini koju bi ugledao. To sam uvijek smatrala Morseovom abecedom mrtvog jelena, zakasnjeli SOS sutrašnje srnetine.

“Kako bilo, hoćete li naručiti?”

Ja sam zatražila pivo, nakon čega je nastupila moćna stanka. Kathy se osvrnula preko ramena na zidni sat. “Hm, ne bismo trebali služiti alkohol prije osam. No vidjet ću mogu li ti prošvercati jedno za dobra stara vremena, je li tako?”

“Pa, ne bih te htjela uvaliti u probleme.” Ta proizvoljna pravila pijenja posve su nalik na Wind Gap. Pet sati imalo bi barem nekog smisla. Osam sati samo je nečiji način da vam usadi osjećaj krivnje.

“Bože, Camille, to bi bilo nešto najzanimljivije što mi se dogodilo u zadnjih tko zna koliko vremena.”

Dok mi je Kathy krijumčarila piće, Richard i ja punili smo tanjure prženim pilećim fileom, zobenom kašom, pire-krumpirom i, u Richardovu slučaju, drhtavom hrpom želea koja se kad smo se vratili za stol već otopila na njegovu hranu. Kathy mi je diskretno ostavila bocu piva na jastučiću sjedala.

“Uvijek piješ ovako rano?”

“Samo jedno pivo.”

“Kad si ušla, osjetio ti se miris alkohola u dahu ispod sloja Certa - s okusom wintergreen?” Nasmiješio mi se kao da je jednostavno znatiželjan, da nimalo ne osuđuje. Kladam se da je blistao u sobi za ispitivanja.

“Bomboni da, alkohol ne.”

Istini za volju, to je bio razlog mog kašnjenja. Prije nego što sam skrenula na parkiralište, shvatila sam da je brzi gutljaj koji sam popila otišavši od Keeneovih potrebno nekako prikriti, pa sam se odvezla još nekoliko blokova dalje do trgovine živežnim namirnicama kako bih kupila neki pepermint.

Wintergreen.

“Dobro, Camille”, rekao je blago. “Nemaj brige. To se mene ne tiče.”

Stavio je zalogaj pire-krumpira crvenkastog od želea u usta i nastavio šutjeti.

Činilo se da je malo posramljen.

“I, što želiš znati o Wind Gapu?” Osjećala sam da sam ga gadno razočarala, kao da sam neki neodgovoran roditelj koji nije održao rođendansko obećanje da će ga odvesti u zoološki vrt. Tada sam mu bila voljna reći istinu, odgovoriti mu pouzdano na sljedeće pitanje koje postavi kako bih mu to nadoknadila i iznenada sam se upitala nije li to razlog zbog kojeg je uopće i našeo temu mog pijenja. Pametan murjak.

Zapiljio se u mene, pa sam spustila pogled. “Želim znati o njegovom nasilju. Svako mjesto ima vlastitu posebnu vrstu. Događa li se na otvorenom ili je skriveno? Jesu li počinitelji skupine u tučnjavama po birtijama, grupnim silovanjima ili je specifično, osobno? Tko su počinitelji? Tko su žrtve?”

“Pa, ne znam mogu li baš iznijeti sažeto izvješće cijele povijesti nasilja ovdje.”

“Navedi neki istinski nasilan slučaj koji si vidjela dok si odrastala.”

Moja majka s onom bebom.

“Vidjela sam kako neka žena ozljeđuje dijete.”

“Tukla ga po guzi? Udarala?”

“Ugrizla ga je.”

“Dobro. Dječaka ili djevojčicu?”

“Djevojčicu, mislim.”

“Dijete je bilo njezino?”

“Ne.”

“U redu, u redu, to je dobro. Znači, vrlo osoban čin nasilja prema ženskom djetetu. Tko ga je počinio, provjerit ću.”

“Ne znam ime te osobe. To je bila nečija rođakinja koja nije bila iz grada.”

“Pa, tko bi mogao znati njezino ime? Mislim, ako ima veza ovdje, vrijedilo bi to ispitati.”

Osjećala sam kako se udovi odvajaju od mene i plutaju u blizini kao trupci na jezeru mirnom kao ulje. Vrške prstiju pritiskala sam zupce vilice. Već i pričajući tu priču, uspaničila sam se. Nisam čak ni pomislila da bi Richard mogao poželjeti pojedinosti.

“Hej, mislila sam da je ovo trebao biti samo profil nasilja”, rekla sam, a glas mi je šuplje odjekivao iza krvi u ušima. “Nemam nikakvih detalja. Bila je to neka žena koju nisam prepoznala, a ne znam ni s kim je bila. Samo sam pretpostavljala da nije iz grada.”

“Mislio sam da novinari ne pretpostavljaju.” Ponovno se smijao.

“Tada nisam bila novinarka, bila sam samo djevojčica...”

“Camille, žao mi je, mučim te.” Izvukao je vilicu iz mojih prstiju, namjerno je stavio na svoju stranu stola pa me uhvatio za ruku i poljubio je. Vidjela sam kako mi iz desnog rukava puzi riječ ruž. “Žao mi je, nisam te mislio pržiti na vatri. Igrao sam se zlog policajca.”

“Teško mi je vidjeti u tebi zlog policajca.”

Iscerio se. “Istina, malo je nategnuto. Prokleta bila ta dječaka ljepota!”

Na trenutak smo samo pijuckali pića. Vrteći soljenku, rekao je: “Mogu li ti postaviti još nekoliko pitanja?” Kimnula sam. “Koji ti još incident pada na pamet?”

Od nesnosnog mirisa salate od tunjevine na mom tanjuru okretao mi se želudac. Tražila sam Kathy kako bih naručila još jedno pivo.

“Peti razred. Dva dečka stjerala su curu u nišu i natjerala je da gura štap u sebe.”

“Protiv njezine volje? Prisilili su je?”

“Aha... valjda malo jesu. Bili su nasilnici, rekli su joj da to učini, pa je učinila.”

“A ti si to vidjela ili si čula za to?”

“Nekima od nas rekli su da gledamo. Kad je nastavnica saznala, morali smo se ispričavati.”

“Curi?”

“Ne, cura se također morala ispričavati. Razredu. ‘Mlade dame moraju kontrolirati svoja tijela jer dečki svoja ne kontroliraju.’”

“Isuse. Ponekad zaboraviš koliko su stvari bile drukčije, i to prije ne tako mnogo godina. Kako samo... neinformirano.” Richard je bilježio u bilježnicu i gurao malo želea niz grlo. “Čega se još sjećaš?”

“Jednom se jedna osmašica napila na srednjoškolskom tulumu, pa su četvorica ili petorica dečki iz nogometne momčadi spavala s njom, na neki se način izredala. Broji li se i to?”

“Camille. Naravno da se broji. To valjda znaš, ha?”

“Pa, samo nisam znala broji li se to kao otvoreno nasilje ili...”

“Da, kad grupa propalica siluje trinaestogodišnju djevojčicu, to bih nazvao otvorenim nasiljem, dabome da bih.”

“Je li sve u redu?” Kathy se iznenada nasmijala iznad nas. “Misliš li da bi mi mogla prošvercati još jedno pivo?”

“Dva”, rekao je Richard.

“U redu, ovo ću učiniti samo kao uslugu Richardu, s obzirom na to da daje najbolje napojnice u gradu.”

“Hvala, Kathy.” Richard se smiješio.

Nagnula sam se preko stola. “Ne kažem da je to loše, Richarde, samo pokušavam shvatiti kakve imaš kriterije u pogledu nasilja.”

“Dobro, a ja dobivam dobru sliku nasilja s kakvim se ovdje suočavamo već i iz činjenice da me pitaš broji li se to. Je li prijavljeno policiji?”

“Naravno da nije.”

“Čudi me da se nije morala ispričavati što im je uopće dopustila da je siluju. Osmi razred. Zlo mi je od toga.” Pokušao me ponovno primiti za ruku, ali sam je zatakla u krilo.

“Znači, to je silovanje zbog dobi.”

“Bilo bi silovanje u bilo kojoj dobi.”

“Ako se ja večeras malo napijem, poludim i poseksam se s četvoricom tipova, to bi bilo silovanje?”

“Pravno, ne znam, ovisilo bi o mnogo stvari tvome odvjetniku na primjer. No etički naravno da da.”

“Ti si seksist.”

“Što?”

“Ti si seksist. Već mi je zlo od lijevo liberalnih muškaraca koji provode seksualnu diskriminaciju pod firmom zaštite žena od seksualne diskriminacije.”

“Uvjeravam te da ne činim ništa takvo.”

“U uredu radim s jednim tipom osjetljivim. Kad su me zaobišli u promaknuću, predložio mi je da ih tužim za diskriminaciju. Mene se nije diskriminiralo, bila sam osrednja novinarka. A pijane žene ponekad nisu silovane, već samo donose glupe odluke, a kad netko kaže da zaslužujemo poseban tretman kad smo pijane samo zato što smo žene, kad kaže da na nas treba paziti, ja to smatram uvredljivim.”

Kathy se vratila s pivom pa smo pijuckali u tišini dok ga nismo iscijedili.

“Isuse, Preakerice, u redu, odustajem.”

“U redu.”

“No vidiš obrazac, zar ne? U napadima na žene. U stavu prema tim napadima.”

“S tom razlikom što ni Nashova ni Keeneova djevojčica nisu bile seksualno zlostavljane. Je li tako?”

“Mislim da je u glavi tog tipa čupanje zuba ekvivalentno silovanju. Radi se samo o moći invazivno je, potrebna je prilična snaga, a sa svakim zubom koji izađe... odušak.”

“Je li to službeno?”

“Ako vidim ovo u novinama, ako pod tvojim imenom vidim čak i naznaku da je ovaj razgovor vođen, ti i ja više nikad nećemo razgovarati. A to bi bilo prilično loše jer volim razgovarati s tobom. Živjela.” Richard je kvrcnuo svojom praznom čašom o moju. Nastavila sam šutjeti.

“Zapravo, daj da te izvedem van”, rekao je. “Samo za zabavu. Bez razgovora o poslu. Mozak mi očajnički žudi za večeri slobodnom od tih stvari. Mogli bismo raditi nešto primjereno malom mjestu.”

Podigla sam obrve.

“Rolati karamele? Hvatati nauljenu svinju?” počeo je nabrajati aktivnosti na prste. “Sami si napraviti sladoled? Provesti se glavnom ulicom u onim dječjim autićima? Oh, ima li negdje u blizini kakav ubavi sajam mogao bih ti demonstrirati svoju snagu.”

“Takvim si se stavom sigurno svidio mještanima.”

“Kathy me voli.”

“Zato što joj daješ napojnice.”

Završili smo u Garrettovu parku, gdje smo se, zaglavljani u ljuljačkama premalenim za nas, ljuljali naprijed-natrag te prašnjave, vruće večeri. Na mjestu gdje je Natalie Keene posljednji put viđena živa, ali nijedno od nas to nije spominjalo. S druge strane stadiona stara kamena fontana štrcala je unedogled - neće prestati do Praznika rada.

“Ovdje noću viđam mnoge klince iz srednje škole kako tulumare”, rekao je Richard. “Vickery je ovih dana suviše zaposlen da bi ih tjerao.”

“Tako je bilo čak i kad sam ja išla u srednju školu. Ovdje dolje pijenje baš i nije velik problem. Osim, kako se čini, u Gritty’su.”

“Volio bih da sam te upoznao kad si imala šesnaest. Probat ću pogoditi, bila si buntovna kći konzervativnih roditelja. Lijepa, bogata i pametna. Valjda je to recept za problem ovdje. Mogu te zamisliti točno ondje”, rekao je pokazujući na ispucale tribine. “Kako se natječeš s dečkima u piću.”

Moj najmanji ispad u tom parku. U kojem sam, osim što sam se prvi put poljubila, s trinaest godina prvi put i popušila kurac. Četvrtašu iz bejzbolskog tima koji me uzeo pod svoje okrilje, a zatim poveo u šumu. Nije me htio poljubiti dok ga ne opslužim. Zatim me nije htio poljubiti jer su mi usta bila tamo gdje su bila. Mladenačka ljubav. Nedugo zatim uslijedila je moja divlja noć na tulumu nogometaša, ona priča zbog koje se Richard tako ražestio. Osmi razred, četvorica dečki. Tad sam bila aktivnija nego u posljednjih deset godina.

Osjećala sam kako mi se opako žari uz zdjelicu.

“Dobro sam se zabavljala”. rekla sam. “Ljepota i novac u Wind Gapu daleko te odvedu.”

“A pamet?”

“Pamet prikrivaš. Imala sam mnogo prijateljica, ali ni s jednom nisam bila bliska, znaš?”

“Mogu zamisliti. Jesi li bila bliska s mamom?”

“Ne baš.” Previše sam popila, osjećala sam da mi je lice stisnuto i vruće.

“Zašto?” Richard je izvrnuo ljuljačku kako bi me pogledao. “Jednostavno mislim da neke žene nisu stvorene za majke. A neke žene nisu stvorene za kćeri.”

“Je li te ikad ozlijedila?” Pitanje me uzrujalo, osobito nakon onog našeg razgovora za večerom. Nije li me ozlijedila? Bila sam sigurna da ću se jednog dana u snu sjetiti kako me grebla, grizla ili štipala. Osjećala sam se kao da se to dogodilo. Zamislila sam se kako skidam bluzu i pokazujem mu ožiljke vrišteći: Da, vidi! Popustljivo.

“Richarde, to je bizarno pitanje.”

“Žao mi je, samo si zvučala tako... tužno. Ludo. Nekako.”

“To je znak nekoga tko ima zdrav odnos s roditeljima.”

“Kriv sam.” Nasmijao se. “Kako bi bilo da promijenimo temu?”

“Može.”

“Dobro, da vidimo... lagan razgovor. Razgovor za ljuljačke.” Richard je razvukao lice pretvarajući se da razmišlja. “Dobro, koja i je omiljena boja, omiljena vrsta sladoleda i omiljeno godišnje doba.”

“Plava, kava i zima.”

“Zima. Nitko ne voli zimu.”

“Rano se smrači, a to volim.”

“Zašto?”

Zato što to znači da je dan završio. Volim križati dane na kalendaru prekrižila sam već sto pedeset jedan, a ništa se istinski užasno nije dogodilo. Sto pedeset dva, a svijet još nije propao. Sto pedeset tri, a ja još nikoga nisam uništila. Sto pedeset četiri, a još me nitko uistinu ne mrzi. Katkad mislim da se nikad neću osjećati sigurno dok dane koji su mi preostali ne budem mogla izbrojiti na prste jedne ruke. Morat će proći još samo tri dana, i više se neću morati brinuti zbog života.

“Jednostavno volim noć.” Već sam gotovo rekla više, ne mnogo više, ali više, no žuta trkaća krtinja bučno se zaustavila s druge strane ulice, a sa stražnjih su se sjedala iskrcale Amma i njezine plavuše. Amma se nagnula kroz vozačev prozor provocirajući dekolteom dečka, koji je imao dugu, masnu, prljavu plavu kosu koju biste očekivali od nekoga tko još uvijek vozi žuti trkaći automobil. Tri su djevojke stajale iza nje isturivši kukove, a najviša među njima okrenula im je dupe i nagnula se onako mršava i visoka pretvarajući se da veže cipelu. Lijepe kretnje.

Cure su klizile prema nama, a Amma je mahala rukama, ekstravagantno prosvjedujući protiv crnog oblaka iz ispušne cijevi. Morala sam priznati da su pravi mali komadi. Duge plave kose, srcolikih lica i mršavih nogu. U minicama i majičicama koje su otkrivale ravne dječje trbuščiće. A osim djevojke po imenu Jodes, čije su grudi bile previsoke i prekrute da bi bile išta više od umetaka, ostale su imale sise, pune, uzbibane i dobrano prezrele. Od sveg onog mlijeka, svinjetine i govedine od malih nogu. Od svih onih dodatnih hormona koje dajemo stoci. Još malo i početak ćemo vidati bebe s cicama.

“Hej, Dikane”, pozdravila je Amma. Lizala je neku preveliku crvenu lizalicu.

“Zdravo, dame.”

“Zdravo, Camille, jesi li već napravila zvijezdu od mene?” upitala je Amma plazeći jezikom oko lizalice. Alpama nadahnute pletenice nestale su, kao i odjeća koju je nosila u postrojenje i koja je morala odisati vonjem svih vrsta i podvrsta. Sad je nosila potkošuljicu i suknju tek palac dulju od prepona.

“Ne još.” Imala je rumenu, meku kožu, tako pošteđenu prištića i bora, a lice joj je bilo tako savršeno i beskarakterno kao da je netom provirila iz maternice. Sve su se činile nedovršenima. Željela sam da odu.

“Dikane, kad ćeš nas malo provozati?” upitala je Amma dok je sjedala u

prašinu pred nama i podizala noge otkrivajući gaćice pogledu.

“Da bih to učinio, morao bih vas uhititi. Možda ću morati uhititi one dečke s kojima visite naokolo. Srednjoškolci su prestari za vas.”

“Oni nisu srednjoškolci”, rekla je visoka djevojka.

“Da”, nasmijuljila se Amma. “Ispisali su se.”

“Amma, koliko ti je godina?” upitao je Richard.

“Upravo sam navršila trinaest.”

“Zašto ti je uvijek toliko stalo do Amme?” prekinula ih je djevojka mjedeno plave kose. “I mi smo tu, znaš. Vjerojatno nam ne znaš ni imena.”

“Camille, jesi li upoznala Kylie, Kelsey i Kelsey?” rekao je Richard pokazujući na visoku djevojku, mjedenu djevojku te djevojku koju je moja sestra zvala...

“To je Jodes”, rekla je Amma. “Imamo dvije Kelsey, pa nju zovemo po prezimenu. Da ne bi bilo zabune. Je li tako, Jodes?”

“Mogu me zvati Kelsey ako žele”, rekla je djevojka, čiji je niski položaj na hijerarhijskoj ljestvici vjerojatno bio kazna za to što je najmanje lijepa. Slabašna brada.

“A Amma ti je polusestra, je li tako?” nastavio je Richard. “Nisam baš tako izvan toka.”

“Ne, izgleda da si baš u toku”, rekla je Amma. Potrudila se da te riječi zvuče seksualno, iako u njima nisam mogla dokučiti nikakvo skriveno značenje.

“I, ljudi, vidate li se vi ili što? Čula sam da je naša mala Camille vrlo tražena. Ili je bar bila.”

Richard je ispustio groktaj smijeha, šokirano graknuo. Bezvrijedna me žarila uz nogu.

“Istina je, Richarde. Nekad sam nešto značila.”

“Nešto”, rugala se Amma. Dvije su se djevojke nasmijale. Jodes je štapom luđački vukla crte po prašini. “Dikane, trebao bi čuti te priče. Dobro bi se napalio. Ili možda već jesi.”

“Dame, moramo ići, ali, kao i uvijek, to je definitivno bilo nešto”, rekao je Richard i primio me za ruku kako bi mi pomogao da ustanem s ljujlačke. Nije ju pustio i dok smo hodali prema autu dvaput ju je stisnuo.

“Nije li kavalir”, viknula je Amma pa su njih četiri ustale i počele nas pratiti. “Zločin ne može riješiti, ali ima vremena da odvede Camille u svoj usrani auto.” Okomile su se na nas, a Amma i Kylie čak su nam i doslovce bile za petama. Osjećala sam kako mi se na mjestu gdje mi je Ammina sandala očešala Ahilovu tetivu žari bolesno. Zatim je izvadila mokru lizalicu i zavukla mi je u kosu.

“Prestani”, promrsila sam. Okrenula sam se i zgrabila je za zapešće tako jako da sam joj osjetila bilo. Sporiije od moga. Nije migoljila, zapravo se samo privila bliže meni. U šupljini vrata osjećala sam njezin dah s aromom jagode.

“Hajde, učini nešto.” Amma se smijala. “Mogla bi me ubiti na licu mjesta, a Dikan ni to ne bi uspio provaliti.” Pustila sam je i odgurnula od sebe pa smo se Richard i ja odvukli do auta brže nego što bih voljela.

DEVETO POGLAVLJE

Usnula sam slučajno i teško u devet sati, a sljedećeg me jutro u sedam probudilo ljutito sunce. Isušeno stablo šuštalalo je granama o prozorsko staklo kao da se želi popeti i leći do mene da me utješi.

Obukla sam odoru na duge rukave, dugu suknju i odlutala u prizemlje. Gayla se žarila u stražnjem dvorištu u bijeloj bolničarskoj opravi koja je sjala u tom zelenilu. Nosila je srebrnu pliticu, na koju je majka stavljala nesavršene ruže.

Majka je bila obučena u haljinu na bretele boje putra koja joj je pristajala uz kosu. Sa škarama se šuljala kroz grmove u ružičastom i žutom cvatu. Svaki je cvijet žudno proučavala, čupala latice, gurala, razgrtala.

“Ove moraš više zalijevati, Gayla. Pogledaj što si im učinila.”

Odvojila je ružičastu ružu od grma, povukla je do tla, pritisnula elegantnim stopalom i odrezala pri korijenu. Gayla je na plitici zacijelo imala dva tuceta ruža. Malo se toga lošeg vidjelo na njima.

“Camille, ti i ja idemo u kupnju u Woodberry danas”, doviknula mi je majka i ne podigavši pogled. “Hoćemo li?” Nije govorila ništa o jućerašnjoj konfrontaciji kod Nashovih. To bi bilo suviše izravno.

“Moram obaviti neke stvari”, rekla sam. “Usput, nisam znala da si se sprijateljila s Nashovima. S Ann.” Malo me pekla savjest što sam je mućila zbog te djevojčice za doručkom neki dan. Nije da sam se uistinu osjećala loše što sam uzrujala majku više sam mrzila dugove u njezinoj rubrici.

“Aha. Alan i ja sljedeće subote priređujemo zabavu. Planirana je mnogo prije nego što smo doznali da dolaziš. Iako mi se čini da zapravo i nismo znali da dolaziš dok nisi stigla.”

Još jedna odsječena ruža.

“Mislila sam da jedva poznaješ te djevojčice. Nisam shvatila...”

“Fino. Bit će to lijepa ljetna zabava s mnogo uistinu finih ljudi, pa će ti trebati haljina. Sigurna sam da nisi ponijela haljinu?”

“Ne.”

“Dobro onda, bit će to lijepa prilika da se malo napričamo. Ovdje si već tjedan dana, mislim da je vrijeme.” Stavila je zadnju stabljiku na pliticu.

“Dobro, Gayla, ove možeš baciti. Poslije ćemo uzeti neke pristojne za kuću.”

“Odnijet ću ove u svoju sobu, mama. Meni izgledaju dobro.”

“Nisu dobre.”

“Ne smeta mi.”

“Camille, upravo sam ih pregledala i nisu dobro procvjetale.” Bacila je

škare na tlo i počela vući jednu stabljiku.

“Ali meni su dobre. Za moju sobu.”

“Oh, pogledaj što si učinila. Krvarim.” Majka je podigla trnjem izbodene ruke i curci tamne crvene boje počeli su joj se slijevati niz zapešća. Kraj razgovora. Krenula je prema kući, Gayla je pošla za njom, a ja za Gaylom.

Kvaka na stražnjim vratima bila je ljepljiva od krvi.

Alan je ekstravagantno previo majčine dlanove, a kad smo se gotovo spotakle o Ammu, koja je ponovno radila na lutkinoj kući na trijemu, Adora ju je zadirkujući povukla za pletenicu i rekla joj da pođe s nama. Ova ju je slijedila pokorno, a ja sam čekala one sitne udarce po petama. No ništa od njih dok je majka u blizini.

Adora je htjela da ja vozim njezin svijetloplavi kabriolet do Woodberryja, koji su krasila dva butika visoke mode, ali nije htjela spustiti krov. “Prehladimo se”, rekla je urotnički se osmjehujući Ammi. Djevojka je sjedila u tišini iza majke, a kad sam je uhvatila kako bulji u mene u retrovizoru, razvukla je usta u mudrijaški osmijeh. Svakih nekoliko minuta vršcima prstiju dirala bi majčinu kosu nježno da ova ne primijeti.

Kad sam parkirala mercedes ispred njezine omiljene trgovine, Adora je slabašno zatražila da joj otvorim vrata automobila. Bilo je to prvo što mi je rekla u dvadeset minuta. Lijepo smo se napričale. Otvorila sam joj i vrata butika, a ženskasto zvono pristajalo je uz oduševljeni prodavačičin pozdrav.

“Adora!” A zatim mrštenje. “Bože, draga, što ti se dogodilo s rukama?”

“Zapravo samo jedna nezgoda. Radila sam nešto oko kuće. Poslijepodne idem doktoru.” Naravno da ide. Išla bi i da se poreže na papir.

“Što se dogodilo?”

“Oh, zapravo ne želim razgovarati o tome. No želim te predstaviti svojoj kćeri, Camille. Ona je u posjetu.”

Prodavačica je pogledala Ammu, a zatim mi se nesigurno osmjehnula.

“Camille?” Onda brzo izvlačenje: “Mislim da sam zaboravila da imaš treću kćer.” Na riječi “kćer” spustila je glas kao da se radi o prisezi. “Zacijelo sličići ocu”, rekla je žena navirujući mi se u lice kao da sam konj kojeg bi mogla kupiti. “Amma ti tako sličići, a i Marian isto, na slikama. Ova pak...”

“Ne sličići mi mnogo”, rekla je majka. “Ima očevu put i jagodice. A i njegov temperament.”

To je bilo najviše što sam o ocu čula od majke u životu. Pitala sam se koliko je drugih prodavačica slušalo takve sočne sitnice o njemu. Na trenutak sam zamislila kako zapričavam sve prodavačice u južnom Missouriju i sastavljam nejasan profil tog čovjeka.

Rukama obloženim gazom majka me pomilovala po kosi. “Moramo mom srcu uzeti novu haljinu. Nešto šareno. Voli crno i sivo. Broj trideset šest.”

Žena, tako tanka da su joj kosti kuka stršile iz suknje poput jelenjih rogova, počela je izvlačiti iz kružnih vješalica i uvlačiti u njih, stvarajući buket

od kričavo zelenih, plavih i ružičastih haljina.

“Ovo bi odlično izgledalo na tebi”, rekla je Amma pokazujući svjetlucavu zlatnu majicu majci.

“Prestani, Amma”, rekla je majka. “To je vulgarno.”

“Zar te stvarno podsjećam na svog oca?” nisam mogla odoljeti, a da ne pitam Adoru. Osjećala sam kako mi obrazi gore zbog te drskosti.

“Znala sam da nećeš samo tako prijeći preko toga”, rekla je popravljajući ruž u zrcalu prodavaonice. Gaza na rukama ostala joj je nemoguće neumrljana.

“Samo sam bila znatiželjna nikad mi nisi rekla da te moj karakter podsjeća na...”

“Tvoj me karakter podsjeća na nekoga tko mi nije nimalo sličan. A svakako ne sličiš ni Alanu, pa pretpostavljam da bi to morao biti tvoj otac. A sada dosta o tome.”

“Ali, mama, samo sam željela znati...”

“Camille, zbog takvog tvog ponašanja još više krvarim.” Podigla je previjene ruke, koje su sada bile prošarane crvenim točkicama. Željela sam je ogrepsti.

Prodavačica nas je saletjela šarenim asortimanom haljina. “Ovu svakako morate imati”, rekla je pružajući mi tirkiznu haljinu. Bez naramenica.

“A što je s ovom slatkicom ovdje”, rekla je žena kimajući prema Ammi.

“Njoj bi već vjerojatno pristajali mali brojevi.”

“Ammi je tek trinaest. Još nije spremna za takvu vrstu odjeće”, rekla je majka.

“Tek trinaest, blagi bože. Stalno to zaboravljam kad izgleda kao prava velika cura. Sigurno si smrtno zabrinuta zbog svega što se sad zbiva u Wind Gapu.”

Majka ja obgrlila Ammu i poljubila je u tjeme. “Ima dana kad mislim da neću moći podnijeti tu brigu. Želim je negdje zaključati.”

“Kao mrtve žene Modrobradog”, mumljala je Amma.

“Kao Matovilku”, rekla je majka. “Pa, hajde, Camille pokaži sestri kako lijepa znaš biti.”

Tiho i pravednički odvušla me do garderobe. U maloj kabini sa zrcalom, ispred koje je majka zasjela na stolac, razmatrala sam ponuđene mogućnosti.

Bez naramenica, s bretelama, kratkih rukava. Majka me kažnjavala. Pronašla sam ružičastu haljinu tričetvrt rukava i, brzo svukavši hlače i košulju, navukla je. Dekolte je bio dublji no što sam mislila: riječi na prsima izgledale su pod fluorescentnim svjetlom natečeno, kao da su mi se pod kožu zavukli crvi.

Cviljeti, musti, boljeti, krvariti.

“Camille, daj da vidim.”

“Uh, ovo neće ići.”

“Daj da vidim.” Na desnom kuku peklo me omalovažiti.

“Daj da probam još jednu.” Brzo sam prebivala kroz ostale haljine. Sve su podjednako otkrivale. Na trenutak sam se vidjela u zrcalu. Izgledala sam užasno.

“Camille, otvori vrata.”

“Što je toj Camille?” uplela se i Amma.

“Ovo neće ići.” Bočni smičak je zapeo. Na golim rukama sjali su tamnoružičasti i ljubičasti ožiljci. Čak i ne gledajući izravno u zrcalo, vidjela sam kako se reflektiraju prema meni velika mrlja spržene kože.

“Camille”, pljunula je majka.

“Zašto nam se jednostavno ne želi pokazati?”

“Camille.”

“Mama, vidjela si haljine, znaš zašto nisu dobre”, preklinjala sam.

“Daj samo da vidim.”

“Ja ću jednu isprobati, mama”, ulagivala se Amma.

“Camille...”

“Dobro.” S treskom sam otvorila vrata. Majka, kojoj je lice bilo točno u visini mog dekoltea, lecnula se.

“Oh, bože dragi.” Osjećala sam njezin dah na sebi. Podigla je previjenu ruku kao da mi želi dodirnuti prsa, a zatim ju je pustila da padne. Iza nje Amma je cviljela poput psića. “Pogledaj što si sama sebi napravila”, rekla je Adora.

“Pogledaj.”

“Gledam.”

“Nadam se da ti se jako sviđa. Nadam se da možeš podnijeti samu sebe.”

Zalupila je vratima, a ja sam natezala haljinu, čiji je smičak još uvijek bio zaglavljen, dok mahnitim trzajima nisam razvukla zupce dovoljno da je prevučem preko kukova, pa sam iz tog položaja izmigoljila, a smičak mi je ostavio trag ružičastih ogrebotina na koži. Zgužvala sam pamučnu haljinu preko usta i vrisnula.

Iz susjedne prostorije čula sam majčin odmjereni glas. Kad sam izašla, prodavačica je zamatala čipkastu bluzu dugih rukava i visokog ovratnika te suknju boje koralja koja mi je sezala do gležnjeva. Amma je buljila u mene ružičastim zaigranim očima, a zatim je izašla da nas pričeka kod auta.

Po povratku kući dopratila sam Adoru u hodnik, gdje je ruku zaguranih u džepove lanenih hlača u lažno opuštenoj pozi stajao Alan. Prolepršala je pokraj njega prema stubama.

“Kako ste se proveli vani?” doviknuo je za njom.

“Grozno”, cendrala je majka. Čula sam kako se gore zatvaraju vrata. Alan me mrko pogledao i otišao se pobrinuti za majku. Amma je već nestala.

Ušla sam u kuhinju i prišla ladici s priborom za jelo. Željela sam pogledati noževe koje sam nekad isprobavala na samoj sebi. Nisam se htjela rezati, već

si samo dopustiti taj oštri pritisak. Već sam osjećala vrh noža nježno pritisnut o debele jastučice pod vršcima prstiju, onu finu napetost neposredno prije reza.

Ladica se izvukla samo za palac, a onda se zaglavila. Majka ju je zaključala lokotom. Povlačila sam i povlačila. Čula sam srebrno zveckanje svih tih oštrica koje su strugale jedna o drugu. Kao neke mušičave metalne ribe.

Koža mi je gorjela. Baš sam mislila nazvati Curryja, kad se svojim pristojnim tonom ušuljalo zvono na vratima.

Navirujući se iza ugla, vidjela sam da vani stoje Meredith Wheeler i John Keene.

Osjećala sam se kao da su me zatekli dok masturbiram. Grizući usne iznutra, otvorila sam vrata. Čim je ušla, Meredith je stala odmjeravati sobe kličući s aromom mentola kako je sve lijepo i zračeci valovima teškog parfema, mnogo primjerenijeg društvenoj zaštitnici negoli mladoj djevojci u zeleno-bijelom kostimu navijačice. Vidjela me kako je gledam.

“Znam, znam. Škola je gotova. Sada ga zapravo nosim zadnji put. Imamo navijačke vježbe s curama iz sljedeće generacije. To ti je kao neka predaja štafete. Bila si navijačica, je li tako?”

“Bila sam, vjerovala ti ili ne.” Nisam bila naročito dobra, ali izgledala sam lijepo u suknjici. Još onih dana dok sam rezanje ograničavala na trup.

“Vjerujem. Bila si najljepša cura u cijelom gradu. Moj bratić je išao u prvi razred kad si ti išla u četvrti. Dan Wheeler? Uvijek je pričao o tebi. Lijepa i pametna, lijepa i pametna. I dobra. Ubio bi me kad bi znao da ti ovo govorim.

Sad živi u Springfieldu. Ali nije oženjen.”

Njezin me ulagivački ton podsjećao na onu vrstu cura u čijem se društvu nikad nisam ugodno osjećala, na cure koje trguju nekom plastičnom bliskošću, koje o sebi govore stvari kakve bi trebale znati samo prijateljice, koje same sebe opisuju kao “druželjubive osobe”.

“Ovo je John”, rekla je kao da je iznenađena što ga vidi uza se.

Bio je to prvi put da ga vidim izbliza. Uistinu je bio lijep, gotovo androgin, onako visok i mršav s opsceno punim usnama i očima boje leda. Zataknuo je snop crne kose za uho i nasmijao se ruci koju mi je pružio kao da se radi o nekom obožavanom ljubimcu koji izvodi novi trik.

“I, ljudi, gdje biste htjeli razgovarati?” upitala je Meredith. Na sekundu sam se premišljala bih li se trebala riješiti djevojke jer sam se bojala da neće znati kada ili kako treba začepiti. No činilo se da je njemu potrebno društvo, a nisam ga htjela zaplašiti.

“Vi sjednite u dnevnu sobu”, rekla sam. “Ja ću nam napraviti slatkog čaja.”

Najprije sam skoknula na kat, gurnula novu kasetu u minidiktafon i osluhнула kroz vrata majčine sobe. Osim zujanja ventilatora čula se samo tišina.

Je li spavala? Ako jest, je li se Alan sklupčao uz nju ili sjedi na stolcu od

psihe i samo gleda? Čak ni nakon sveg tog vremena nisam mogla ni pretpostaviti kako izgleda privatni život Adore i njezina supruga. Prolazeći pokraj Ammine sobe, vidjela sam je kako sjedi vrlo dolično na rubu stolca za ljuljanje i čita knjigu pod naslovom Grčke božice. Otkako sam ovdje, izigravala je Ivanu Orleansku, ženu Modrobradog i princezu Dianu - sve mučenice, shvatila sam. Među božicama će pronaći čak i nezdravije uzore. Ostavila sam je knjizi.

U kuhinji sam ulila pića. Zatim sam, izbrojivši punih deset sekunda, pritiskala zupce vilice u dlan. Koža mi se počela smirivati.

Ušavši u dnevnu sobu, ugledala sam Meredith kako ljubi Johna u vrat, a noge su joj visjele iz njegova krila. Nije prestala ni kad sam zvecnula pliticom za čaj po stolu. John me pogledao i polako se odlijepio od nje.

“Danas nisi zabavan” napućila je usta.

“Pa, Johne, stvarno mi je drago što si odlučio razgovarati sa mnom”, počela sam. “Znam da ti je mama imala zadržku.”

“Da. Ne želi razgovarati gotovo ni s kim, ali posebno ne s... novinarima. Vrlo je povučena.”

“Ali tebi ne smeta?” upitala sam. “Imaš osamnaest godina, pretpostavljam?”

“Upravo sam ih navršio.” Pijuckao je čaj formalno, kao da u ustima odmjerava žlice.

“Jer ja zapravo želim opisati tvoju sestru našim čitateljima”, rekla sam.

“Otac priča o Ann Nash, a ja ne želim da se Natalie izgubi u toj priči. Zna li tvoja majka da razgovaraš sa mnom?”

“Ne, ali to je u redu. Mislim da ćemo se morati složiti da se oko ovoga ne slažemo.” Njegov je smijeh zvučao kao brzo štektnje.

“Njegova je mama pomalo čudna kad je riječ o medijima”, rekla je Meredith pijući iz Johnove čaše. “Iznimno je povučena. Hoću reći, mislim da jedva zna i tko sam ja, a zajedno smo već više od dvije godine, je li tako?”

Kimnuo je. Ona se namrštila razočarana što, pretpostavljala sam, nije želio ništa dometnuti toj priči o njihovoj ljubavi. Skinula mu je noge s krila, prekrižila ih i počela ćupkati rub kauča.

“I čujem da sad živiš preko kod Wheelera?”

“Smjestili smo ga u stražnjem dvorištu, u nekadašnjoj garaži za kočije”, rekla je Meredith. “Moja sestrice je poludjela jer je to bilo mjesto na kojem je visila sa svojim prijateljicama, koje su sve grozne. Osim tvoje sestre. Tvoja sestra je super. Znaš moju sestru, je li tako? Kelsey?”

Naravno, takva muštra sigurno je u nekoj vezi s Ammom. “Visoku Kelsey ili nisku Kelsey?” upitala sam.

“Baš tako. U ovom gradu ima previše Kelsey. Moja je visoka.”

“Upoznala sam je. Čine se bliskima.”

“I bolje im je”, rekla je Meredith stisnuto. “Mala Amma glavna je u toj školi.”

Samo bi joj se budala zamjerila.”

Dosta o Ammi, pomislila sam, ali slike nje kako gnjavi manje djevojčice kod garderoba sudarale su mi se po glavi. Kraj osnovne škole gadno je razdoblje.

“I, Johne, jesi li se dobro snašao gore?”

“Dobro mu je”, uplela se Meredith. “Spakirali smo mu poklon-košaricu stvari za muškarce. Moja mama čak mu je nabavila i CD-player.”

“Zar zbilja?” upitno sam pogledala Johna. Vrijeme je da progovoriš, prijatelju. Nemoj da gubim vrijeme na papučara.

“Sad se samo moram malo maknuti od kuće”, rekao je. “Svi smo malo na rubu, znaš, i Natalieine su stvari posvuda, a mama ne da nikome da ih dirne.

Cipele su joj u hodniku, a kupaći kostim joj visi u kupaonici koju dijelimo, pa ga moram vidjeti svakog jutra kad se tuširam. Ne mogu se nositi s tim.”

“Mogu zamisliti.” Mogla sam: sjećala sam se Marianina ružičastoga kaputića koji je visio u ormaru u hodniku dok nisam otišla na fakultet. Možda je još uvijek tamo.

Uključila sam diktafon i gurnula ga preko stola prema dečku.

“Johne, reci mi kakva je bila tvoja sestra.”

“Uh, bila je dobro dijete. Bila je vrlo pametna. Jednostavno nevjerojatna.”

“Kako pametna? Kao dobra u školi ili samo bistra?”

“Pa, nije joj išlo tako dobro u školi. Imala je malo problema s disciplinom”, rekao je. “Ali mislim da je to bilo samo zato jer se dosađivala.

Mislim da je trebala preskočiti razred ili dva.”

“Njegova je mama mislila da bi je to stigmatiziralo”, prekinula ga je Meredith. “Uvijek se brinula zbog toga odskače li Natalie.”

Pogledala sam ga podignuvši obrve.

“To je istina. Mama je stvarno htjela da se Natalie uklopi. Bila je jedna od onih šašavih klinki, pomalo muškobanjasta i jednostavno na neki način čudna.”

Smijao se buljeći u svoja stopala.

“Misliš li pritom na neku konkretnu priču?” upitala sam. Anegdote su bile Curryjevo platno sredstvo. A i zanimalo me.

“Oh, jednom je primjerice izmislila cijeli jedan novi jezik, znaš?”

I da se radi o običnom djetetu, to bi bila glupost. Ali Natalie je smislila cijelo pismo izgledalo je kao rusko. I zapravo me učila tome. Ili pokušavala naučiti. Vrlo brzo izgubila je strpljenje sa mnom.” Opet se nasmijao, isto ono štektanje, kao da dolazi iz podzemlja.

“Je li voljela školu?”

“Pa, teško je biti novi učenik, a cure ovdje... pa, mislim da cure svuda znaju biti malo prgave.”

“Johnny! To je bezobrazno!” Meredith se pretvarala da ga odguruje. Nije se obazirao na nju.

“Mislim, tvoja sestra... Amma, je li tako?” Kimnula sam. “Zapravo su se neko vrijeme družile. Trčale su zajedno po šumi, a Natalie bi se vratila sva izgrebena i luda.”

“Stvarno?” Uzevši u obzir prijezir s kojim je spominjala Natalieino ime, nisam to mogla zamisliti.

“Neko vrijeme vrlo su se intenzivno družile. Ali mislim da je Natalie dosadila Ammi jer je bila nekoliko godina mlađa. Ne znam. Znam da su imale nekakvu svađu.” Amma je to naučila od majke - lajavo odbacivanje prijateljica. “Ipak, to je bilo u redu”, rekao je John kao da me želi umiriti. Ili sebe. “S jednim se klinkcem puno igrala, s Jamesom Capisijem. Seljačićem, oko godinu dana mlađim od nje, s kojim nitko nije razgovarao. Unatoč tome činilo se da se dobro slažu.”

“On kaže da je zadnji vidio Natalie živu”, rekla sam.

“On je lažljivac”, rekla je Meredith. “I ja sam čula tu priču. Uvijek izmišlja stvari. Mislim, mama mu umire od raka. Tatu nema. Nema nikog tko bi mu poklanjao pažnju. I zato servira tu ludu priču. Nemojte slušati ništa što on govori.”

Opet sam pogledala Johna, koji je slegnuo ramenima.

“To ti je neka luda priča, znaš? Poludjela žena otima Natalie usred bijela dana”, rekao je. “Osim toga zašto bi neka žena to učinila?”

“Zašto bi neki muškarac to učinio?” upitala sam.

“Tko zna zašto muškarci rade tako čudne stvari”, dodala je Meredith. “To je nešto u genima.”

“Moram te pitati, John, je li te policija ispitala?”

“Zajedno s oboje mojih roditelja.”

“I imaš alibi za noći ubojstava?” Čekala sam reakciju, ali nastavio je mirno pijuckati čaj.

“Ne. Izašao sam van i vozio se. Katkad se moram maknuti odavde, znaš?”

Uputio je brz pogled prema Meredith, čija su se usta naškubila kad ga je uhvatila da je gleda. “Ovaj je grad jednostavno manji nego što sam navikao.

Ponekad se moram malo izgubiti. Znam da ne razumiješ, Mer.” Meredith je šutjela.

“Ja razumijem”, ponudila sam se. “Sjećam se da je odrastanje ovdje znalo biti vrlo klaustrofobično, a ne mogu ni zamisliti kako je to preseliti se ovamo odnekud.”

“Johnny je samo plemenit”, prekinula nas je Meredith. “Obje je noći bio sa mnom. Samo me ne želi uvaliti u probleme. To objavite.” Meredith se vrpaljila na rubu kauča ukočena, uspravna i pomalo odsutna, kao da govori u religioznom transu.

“Meredith”, mrmljao je John. “Ne.”

“Ne mislim pustiti ljude da vjeruju kako je moj dečko jebeni ubojica djece, hvala lijepa, John.”

“Kažeš li tu priču policiji, oni će saznati istinu za sat vremena. Izgledat će čak i gore po mene. Nitko stvarno ne misli da sam ubio vlastitu sestru.” John je primio uvojak Meredithine kose i prošao prstima nježno od korijena do vrhova.

S mog desnog boka slučajno je bljesnulo škakljanje. Vjerovala sam dečku.

Javno je plakao, pričao glupe priče o sestri i igrao se kosom svoje djevojke, pa sam mu vjerovala. Gotovo da sam mogla čuti kako Curry frkće nosom na moju naivnost.

“Kad smo već kod priča”, počela sam. “Moram te pitati za jednu. Je li istina da je Natalie ozlijedila jednu kolegicu iz razreda u Philadelphiji?”

John se ukipio, okrenuo prema Meredith i prvi je put izgledao neugodno.

Bio je slika i prilika prezirnog osmijeha. Cijelo mu se tijelo trzalo i mislila sam da će pojuriti prema vratima, ali onda se naslonio i duboko udahnuo.

“Super. Zato moja mama i mrzi medije”, progundao je. “Dok smo još živjeli doma, o tome je izašao članak u novinama. Bio je dug samo nekoliko odlomaka. U njemu je Natalie prikazana kao životinja.”

“Reci mi, onda, što se dogodilo.”

Slegnuo je ramenima. Gricnuo nokat. “Bio je sat likovnoga, klinici su rezali i bojili i djevojčica je stradala. Natalie je bila temperamentna klinka, a ta joj je cura uvijek nekako šefovala. I jednom se dogodilo da je Natalie imala škare u ruci. Nije se radilo o napadu s predumišljajem. Mislim, u to je doba imala devet godina.” Na trenutak sam zamislila kako Natalie, to ozbiljno dijete s fotografije obitelji Keene, vitla oštricama prema očima djevojčice. Slika svijetlocrvene krvi neočekivano se pomiješala s pastelnim vodenim bojama.

“Što se dogodilo s tom djevojčicom?”

“Spasili su joj lijevo oko. Desno joj je bilo, uh, uništeno.”

“Natalie joj je ozlijedila oba oka?”

Ustao je i pogledao me svisoka, pod gotovo istim kutom kao i njegova majka. “Natalie je godinu dana nakon toga hodala psihijatru, suočavala se s tim.

Natalie se mjesecima budila od noćnih mora. Imala je devet godina. To je bio nesretan slučaj. Svi smo se osjećali grozno. Moj je tata osnovao zakladu za tu djevojčicu. Morali smo otići kako bi Natalie mogla krenuti ispočetka. Zato smo morali doći ovamo tata je prihvatio prvi posao koji je uspio pronaći. Preselili smo se usred noći, poput kriminalaca. Ovamo. U ovaj prokleti grad.”

“Joj, Johne, nisam znala da ti je tako grozno”, promrmljala je Meredith.

On je zatim ponovno sjeo i počeo plakati zaronivši glavu u dlanove.

“Nisam mislio da mi je žao što sam došao ovamo. Mislio sam da mi je žao što je ona došla ovamo jer je sad mrtva. A mi smo pokušavali pomoći. A ona je mrtva.” Ispustio je tihi jecaj, a Meredith ga je preko volje zagrlila. “Nitko mi je ubio sestru.”

Večeras neće biti formalne večere jer se gospođa Adora ne osjeća dobro, obavijestila me Gayla. Pretpostavljala sam da je majčina afektiranost zahtijevala to gospođa ispred njezina imena i pokušala sam zamisliti kako je mogao izgledati taj razgovor. Gayla, najbolje sluge u najboljim kućanstvima svoje gazdarice oslovljavaju službenim titulama. A mi želimo biti najbolje, zar ne?

Nekako tako.

Je li uzrok nevolja bio moj ili Ammin razgovor s majkom, nisam znala.

Čula sam ih kako se svađaju u majčinoj sobi poput nekih lijepih ptica, pri čemu je Adora opravdano optuživala Ammu da je vozila autić za golf bez dopuštenja.

Kao i svi ruralni gradići Wind Gap opsjednut je mašinerijom. Većina kućanstava posjeduje automobil i pol na svakog stanara (pri čemu je ta polovica, ovisno o platnom razredu, antikni oldtajmer ili stara kanta na ciglama) te čamce, skutere, motocikle, traktore i, kad se radi o eliti Wind Gapa, autiće za golf, kojima mlađa djeca bez dopuštenja šibaju gradom. Što je, strogo gledano, protuzakonito, ali ih nitko nikada ne zaustavlja. Pretpostavljala sam da je nakon ubojstva majka pokušala Ammi uskratiti to zrnce slobode. Ja bih ga uskratila.

Njihova je svađa škripala poput stare klackalice gotovo pola sata. Nemoj meni lagati, curo... To je upozorenje bilo tako poznato da sam osjetila onu staru nelagodu. Znači, i Ammu povremeno uhvate.

Kad je zazvonio telefon, podigla sam slušalicu tek toliko da Amma ne izgubi nit i iznenadila se čuvši navijački stakato svoje stare prijateljice Katie Lacey. Angie Papermaker pozvala je curo na tulum sažaljenja. Popit će se dosta vina, pogledati neki tužan film, plakati, tračati. I ja bih trebala doći. Angie je živjela u novobogataškom dijelu grada, koji su činile velike vile na prilazima Wind Gapu. Gotovo u Tennesseeju. Po njezinu glasu nisam mogla zaključiti je li Katie zbog toga zavidna ili podrugljiva. Poznajući nju, vjerojatno pomalo i jedno i drugo. Uvijek je bila jedna od onih cura koje žele sve što imaju drugi, čak i ako ne želi.

Kad sam kod Keeneovih vidjela Katie i njezine prijateljice, znala sam da ću se morati podvrgnuti barem jednom večernjem izlasku. Mogla sam birati između toga ili dovršetka transkripta razgovora s Johnom, što me opasno rastuživalo. A bilo je vjerojatno da će mi to okupljanje k tome, baš kao i ono s Annabelle, Jackie i onim lajavim prijateljicama moje majke, dati više informacija negoli bih ih mogla prikupiti u deset formalnih intervjua.

Čim je parkirala pred kućom, shvatila sam da se Katie Lacey, sada Katie Brucker, kao što se moglo i predvidjeti, dobro snašla. To sam znala po činjenici da joj je trebalo samo pet minuta da dođe po mene (pokazalo se da joj je kuća u susjednom bloku) i po onome čime je došla po mene, jednim od onih velikih, glupih terenaca, koji stoje više od kuća nekih ljudi, a pružaju

podjednako komforna. Iza glave, unatoč tome što nije bilo djece, čula sam hihot iz neke dječje emisije s DVD-playera. Ispred mene je navigacijski uređaj s kontrolne ploče davao nepotrebne detaljne upute.

Njezin suprug Brad Brucker učio je od njezina oca, a kad se tatica umirovio, sam je preuzeo tvrtku. Trgovali su kontroverznim hormonom koji služi za tovljenje pilića jezivom brzinom. Moja je majka uvijek frktala nosom na to ona se nikada ne bi poslužila ničim što tako iznimno ubrzava proces rasta.

To nije značilo da je izbjegavala hormone; majčine su svinje bile filane hormonima dok ne bi podbuhle i pocrvenjele kao prezrele trešnje, dok god bi im noge mogle nositi sočni obujam. No to se postizalo mnogo ležernijim ritmom.

Brad Brucker bio je tip muža koji živi ondje gdje mu Katie kaže, oplodi Katie kad ona to zatraži od njega, kupi sofu iz Pottery Barna kad je Katie poželi, a inače šuti. Izgledao je dobro ako ste ga gledali dovoljno dugo, a kurac mu je bio velik kao moj prstenjak. To sam znala iz prve ruke zahvaljujući jednom pomalo mehaničkom odnosu u prvom srednje. No čini se da je mališan funkcionirao dobro: Katie je bila na kraju prvog tromjesečja s trećim djetetom.

Nastavit će pokušavati dok ne dobije dečka. Zbilja želimo da nam mali vražićak trči naokolo.

Koja riječ o meni, Chicago, još neudana, ali držim fige! Koja riječ o njoj, njezina kosa, njezin novi vitaminski program, Brad, njezine dvije curice, Emma i Mackenzie, ženski klub Wind Gap i ono ruglo koje su priredili za paradu na Dan Sv. Patricka. Zatim uzdah: jadne te curice. Da, uzdah: potpuno se slažem za te jadne male curice. Izgleda da joj do toga nije bilo tako stalo jer se vrlo brzo vratila na ženski klub i kako su se rasule sad kad je Becca Hart (rođena Mooney) postala direktorica aktivnosti. Becca je u našim danima bila djevojka srednje popularnosti, a status društvene zvijezde stekla je prije pet godina obrlativši Erica Harta, čiji su roditelji bili vlasnici propulzivne turističke znamke s trkalištem za karting, vodenim toboganom i minigolfom u najružnijem dijelu Ozarksa. Situacija je bila prilično sramotna. Bit će tu i večeras, a mogla sam vidjeti i sama. Ona se jednostavno nije uklapala.

Angieina kuća izgledala je poput djetetova crteža vile, bila je tako tipična da gotovo i nije bila trodimenzionalna. Kad sam ušla u sobu, shvatila sam koliko ne želim biti tu. Bila je tu Angie, koja je nepotrebno skinula pet kila od srednje škole i koja mi se nasmijala suzdržano pa otišla poslužiti topljeni sir.

Bila je tu Tish, koja je čak i nekad bila mala mama grupe, ona koja vam uvijek drži kosu dok povraćate, a povremeno je obuzimaju napadaji plača zato što je nitko ne voli. Udala se za tipa iz Newcastlea, doznala sam (prigušenim glasom od Katie), pomalo glupavog čovjeka solidnih primanja. Mimi se izvalila preko kožnoga kauča boje čokolade. Ljepota te nekad

blistave adolescentice nije prenesena u odraslo doba. Činilo se da to nitko drugi ne primjećuje. Svi su je još uvijek nazivali "komadom". Dokaz tome: golemi kamen u njezinoj ruci, znak pažnje Joeyja Johansena, krakatog slatkog dečka koji se u trećem razredu prometnuo u srednjeg braniča i iznenada počeo zahtijevati da ga se zove Jo-ha.

(To je uistinu sve čega se sjećam o njemu.) Sjedeći među njima, jedna je Becca izgledala nadobudno i nespretno, odjevena gotovo komično slično svojim domaćicama (je li Angie odvela Beccu u kupnju?). Slala je osmijehe svima čiji bi pogled uhvatila, ali nitko joj se nije obraćao.

Gledali smo Plaie.

Tish je jecala kad je Angie ugasila svjetla.

"Vratila sam se na posao", objavila je cvileći i pritišćući koraljno ružičaste nokte preko očiju. Angie je ulila vino i potapšala je po koljenu buljeći u nju hinjeno zabrinuto.

"Blagi bože, zlato, a zašto?" promrmljala je Katie. Čak joj je i šapat zvučao djevojački i pucketavo. Kao da tisuću miševa gricka krekere.

"Sad kad je Tyler u maloj školi činilo mi se da to želim", rekla je Tish između jecaja. "Kao da mi treba neki smisao." Posljednju je riječ ispljunula kao da je zagađena.

"Imaš ti smisao", rekla je Angie. "Nemoj da ti društvo govori kako ćeš odgajati svoju obitelj. Nemoj da ti feministice", tu je pogledala u mene, "usađuju osjećaj krivnje zbog toga što imaš ono što one nemaju."

"U pravu je, Tish, potpuno je u pravu", ponudila se Becca.

"Feminizam znači dopustiti ženama da donose sve odluke koje žele."

Žene su sumnjičavo pogledale Beccu, kad su iznenada iz Mimina kuta doprli jecaji, pa se pozornost, kao i Angie s vinom, okrenula prema njoj.

"Steven više ne želi imati djece", ridala je.

"Zašto ne?" upitala je Katie zadivljujuće kreštavim glasom.

"Kaže da je troje dovoljno."

"Dovoljno njemu ili tebi?" obrecnula se Katie.

"To sam rekla i ja. Želim curicu. Želim kćer." Žene su je milovale po kosi.

Katie ju je milovala po trbuhu. "A ja želim sina", cendrala je ona, otvoreno buljeći u fotografiju Angieina trogodišnjeg sina na polici iznad kamina.

Tish i Mimi izmjenjivale su se u plakanju i kukanju: - Fale mi moja dječica... - Uvijek sam sanjala o velikoj kući prepunoj djece, to je sve što sam ikad htjela... - Što ima loše u tome da budem samo mama?

Bilo mi ih je žao činile su se stvarno izbezumljene a ja sam svakako mogla suosjećati sa životom koji se nije razvijao prema planovima. No nakon podosta kimanja i odobravajućeg mrmljanja nisam se mogla sjetiti ničeg korisnog što bih mogla reći, pa sam pobjegla u kuhinju da narežem malo sira i maknem im se s puta. Taj mi je ritual bio poznat još iz srednje škole, a znala sam da mu i ne treba mnogo da postane gadan. Becca mi se uskoro pridružila

u kuhinji i stala prati suđe.

“To se događa skoro svakog tjedna”, rekla je, napola okrećući očima i pretvarajući se da je više odsutna duhom nego izivcirana.

“Valjda je katarzično”, natuknula sam. Osjetila sam da želi da kažem više.

Znam taj osjećaj. Kad sam na rubu dobre izjave, čini mi se kao da bih mogla posegnuti u usta te osobe i iščupati joj je s jezika.

“Nisam imala pojma da mi je život tako jadan dok nisam počela dolaziti na Angieina mala okupljanja”, prošaptala je Becca vadeći netom oprani nož da odreže malo grojera. Imali smo dovoljno sira da pristojno nahranimo cijeli Wind Gap.

“Ah, što ćeš, biti u sukobu znači da možeš živjeti isprazan život, a da ne moraš biti isprazna osoba.”

“Zvuči prilično točno”, rekla je Becca. “Jeste li takve bile i u srednjoj školi?” upitala je Becca.

“Oh, uglavnom da, kad si nismo zabijale nož u leđa.”

“Onda bi mi valjda trebalo biti drago što sam bila jadnica”, rekla je i nasmijala se. “Pitaš li se kako to da sam danas manje popularna?” I ja sam se tada nasmijala i nalila joj čašu vina, pomalo smetena zbog apsurdne situacije u kojoj sam se neprimjetno vratila u tinejdžerske godine.

Kad smo se vratile, još uvijek se pomalo hihoćući, sve su žene u sobi plakale i sve su istodobno podigle poglede kao da je oživio neki odvratan viktorijanski portret.

“E, pa drago mi je da se vas dvije zabavljate”, obrecnula se Katie.

“Uzimajući u obzir što se događa u gradu”, dodala je Angie. Tema se očito proširila.

“Što je to sa svijetom? Zašto bi netko audio djevojčicama?” plakala je Mimi. “Jadne male.”

“A da im još izvadi i zube, to stvarno ne mogu provariti”, rekla je Katie.

“Voljela bih samo da se prema njima bolje ophodilo dok su bile žive”, jecala je Angie. “Zašto su cure tako okrutne jedne prema drugima?”

“Cure su ih kinjile?” upitala je Becca.

“Jednog dana nakon škole zaskočile su Natalie u kupaonici... i ošišale je”, jecala je Mimi. Lice joj je bilo izobličeno, podbuhlo i flekavo. Tamni potočići maskare umrljali su joj bluzu.

“Ann su natjerale da pokaže... intimne organe dečkima”, rekla je Angie.

“Uvijek su kinjile te curice samo zato što su bile malo drukčije”, rekla je Katie, pažljivo brišući suze o rukav.

“Tko su to one?” upitala je Becca.

“Pitaj Camille, ona izvješćuje o svemu tome”, rekla je Katie podižući bradu, a te sam se geste sjećala još iz srednje škole. To je značilo da se okomljuje na vas, ali osjećajući da je posve u pravu. “Znaš kako je grozna tvoja sestra, je li tako, Camille?”

“Znam da cure znaju biti jadne.”

“Znači, braniš je?” mrko me pogledala Katie. Osjećala sam kako se uvlačim u politiku Wind Gapa i uspaničila se. Na listu mi je potmulo bubnjala šora.

“Oh, Katie, ja je čak i ne poznajem dovoljno dobro da je branim ili ne branim”, rekla sam hineći umor.

“Jesi li bar jednom plakala zbog tih curica?” rekla je Angie. Sad su sve bile u grupi i netremice buljile u mene.

“Camille nema djece”, rekla je Katie pobožno. “Mislim da ne može kao mi osjetiti kako to boli.”

“Jako sam tužna zbog tih curica”, rekla sam, ali sam zvučala izvještačeno, poput natjecateljice na natjecanju ljepote koja se kune u svjetski mir. Zapravo se jesam osjećala tužno, ali činilo mi se jeftinim to artikulirati.

“Ne bih htjela da ovo zvuči okrutno”, počela je Tish, “ali čini se da ti neki dio srca nikad ne može funkcionirati ako nemaš djece. Kao da će uvijek biti isključen.”

“Slažem se”, rekla je Katie. “Dok u sebi nisam osjetila Mackenzie, nisam zapravo postala žena. Mislim, danas se jako puno priča o suprotnosti Boga i znanosti, ali čini se da se s bebama obje strane slažu. Biblija nam govori da budemo plodne i da se množimo, a znanost, mislim, sve se svodi na to da je žena stvorena za to, je li tako? Za rađanje djece.”

“Ženska snaga”, promrmljala je Becca ispod glasa.

Kući me odvela Becca jer je Katie poželjela prespavati kod Angie. Valjda će se dadilja pozabaviti njezinim dragim djevojčicama ujutro. Becca se nekoliko puta našalila na račun opsesije tih žena majčinstvom, na što sam odgovorila kratkim graktajima smijeha: lako je tebi reći, ti imaš dvoje djece. Osjećala sam se očajnički nadureno.

Odjenula sam čistu spavaćicu i sjela uspravno nasred kreveta. Više nema cuge za večeras, prošaptala sam. Potapšala sam obraz i opustila ramena. Samu sebe zvala sam dušo. Željela sam rezati: na bedru mi je gorio šećer, na koljenu je žarilo gadno. Željela sam urezati jalovo u kožu. Takva ću ostati, neiskorištene utrobe. Prazna i djevičanski netaknuta. Zamislila sam kako mi se zdjelica rastvara i otkriva urednu šupljinu, kao neko gnijezdo nestale životinje.

Te curice. Što je s tim svijetom? plakala je Mimi, no to se jedva primijetilo jer je ta tužaljka veliko opće mjesto. Ali sad sam osjetila. Nešto je pošlo po zlu, baš ovdje, nešto je užasno pošlo po zlu. Mogla sam zamisliti Boba Nasha kako sjedi na rubu Annina kreveta i pokušava se prisjetiti što je posljednje rekao kćeri. Vidjela sam Natalieinu majku kako plače u jednu od njezinih starih majica. Vidjela sam sebe, očajnu trinaestogodišnjakinju, kako jecam na podu sobe mrtve sestre držeći malu cipelu s cvjetnim uzorkom. Ili Ammu, također trinaestogodišnjakinju, ženu dijete prekrasna tijela koja žarko želi biti curica koju oplakuje moja majka. Svoju majku koja plače nad Marian. Koja grize onu

bebu. Ammu kako demonstrira moć nad nižim stvorenjima, smije se dok s prijateljicama zarezuje Natalieinu kosu, a uvojci padaju na popločeni pod.

Natalie kako kopa oči nekoj curici. Koža mi je vrištala, a u ušima su mi odzvanjali otkucaji srca. Sklopila sam oči, stisnula se rukama i zaplakala.

Nakon deset minuta jecanja u jastuk počela sam se izvlačiti iz napadaja plakanja, a prozaične su mi se misli provlačile glavom: izjave Johna Keenea koje bih mogla upotrijebiti u članku, činjenica da sljedeći tjedan moram platiti stanarinu kući u Chicagu, miris jabuke koja se ukiselila u košu za smeće do kreveta.

Zatim je pred vratima Amma tiho prošaptala moje ime. Zakopčala sam spavaćicu, spustila rukave i pustila je unutra. Nosila je ružičastu spavaćicu na cvjetice, niz ramena joj je tekla plava kosa, a noge su joj bile bose. Izgledala je uistinu adoracije vrijedno, nema bolje riječi.

“Plakala si”, rekla je pomalo preneraženo.

“Malo.”

“Zbog nje?” Posljednja je riječ bila bremenita, mogla sam je zamisliti kako se okrugla i teška uz potmuli udar duboko zabija u jastuk.

“Malo, valjda.”

“I ja.” Buljila je u moje porube: ovratnik spavaćice, krajeve rukava.

Pokušavala je na trenutak vidjeti ožiljke. “Nisam znala da se ozljeđuješ”, rekla je na koncu.

“Više ne.”

“To je dobro, valjda.” Drhtala je na rubu moga kreveta. “Camille, imaš li ikad osjećaj da će se dogoditi nešto loše, a da ti to ne možeš spriječiti? Da ne možeš ništa učiniti, nego samo moraš čekati?”

“Kao neki napadaj tjeskobe?” Nisam mogla prestati buljiti u njezinu kožu, bila je tako glatka i smečkasta, poput toplog sladoleda.

“Ne. Ne baš.” Zvučala je kao da sam je razočarala, kao da nisam uspjela riješiti pametnu zagonetku. “No, kako bilo. Donijela sam ti poklon.” Pružila mi je kvadrat ukrasnog papira i rekla mi da ga pažljivo otvorim. Unutra: uredno smotani džoint.

“Bolje je od te votke koju piješ”, rekla je Amma automatski se braneći.

“Puno piješ. Ovo je bolje. Nećeš biti tako tužna.”

“Amma, stvarno...”

“Mogu li opet vidjeti tvoje porezotine?” Stidljivo se smješkala.

“Ne.” Tišina. Podigla sam džoint. “I, Amma, mislim da ne bi trebala...”

“Ali ja mislim, pa uzmi ili ostavi. Samo sam htjela biti ljubazna.”

Namrštila se i presavila kut spavaćice.

“Hvala ti. Lijepo je što mi pokušavaš pomoći da se osjećam bolje.”

“I ja znam biti dobra, znaš?” rekla je, još uvijek nabranog čela. I sama se činila na rubu suza.

“Znam. Samo se pitam zašto si sad odlučila biti dobra prema meni.”

“Ponekad ne mogu. Ali trenutno mogu. Kad svi spavaju i sve je tiho, lakše je.” Pružila je ruku i dlan joj se poput nekog leptira našao pred mojim licem, a zatim ju je spustila, potapšala koljeno i otišla.

DESETO POGLAVLJE

“Žao mi je što je došla ovamo jer je sad mrtva”, rekao je ožalošćeni John Keene (18) o svojoj mlađoj sestri Natalie (10). “Netko je ubio moju seku.”

Tijelo Natalie Keene otkriveno je 14. svibnja uglavljeno između kozmetičkog salona Cut-N-Curl i željeznarije Bifty’s u malome mjestu Wind Gap u Missouriju. Ona je već druga djevojčica ubijena tu u posljednjih devet mjeseci: prošloga kolovoza u obližnjem potoku pronađena je devetogodišnja Ann Nash.

Obje su djevojke zadavljene, objema je ubojica izvadio zube.

“Ona je bila ta šašava klinka”, rekao je John Keene, tiho plačući, “pomalo muškobanjasta.” Keene, koji se doselio ovamo iz Philadelphije prije dvije godine i koji je nedavno maturirao, svoju mlađu sestru opisao je kao bistru, maštovitu djevojčicu. Jednom je čak izmislila i vlastiti jezik i upotpunila ga funkcionalnim pismom. “Da se radilo o običnom djetetu, to bi bila glupost”, rekao je Keene smijući se sjetno.

Glupost su dosad bile i policijske spoznaje; policijski službenici iz Wind Gapa i Richard Willis, detektiv za ubojstva posuđen od Kansas Cityja, priznaju da je tragova malo. “Još nismo nikoga isključili”, rekao je Willis. “Vrlo pomno obrađujemo potencijalne osumnjičene unutar zajednice, ali pažljivo razmatramo i mogućnost da bi ova ubojstva mogla biti djelo nekog stranca.”

U policiji odbijaju komentirati jednog potencijalnog svjedoka, dječaka koji tvrdi da je vidio osobu koja je otela Natalie Keene: neku ženu. Izvor blizak policiji kaže da oni vjeruju da je ubojica vjerojatno muškarac iz lokalne zajednice. James L. Jellard (56), zubar iz Wind Gapa, slaže se s tim i dodaje da je za vađenje zuba “potrebna stanovita snaga. Oni ne ispadnu samo tako.”

Dok policija radi na slučaju, u Wind Gapu vlada pomama za sigurnosnim bravama i vatrenim oružjem. U mjesnoj željeznariji prodano je tridesetak sigurnosnih brava, a gradski trgovac pištoljima i puškama obradio je više od trideset dozvola za vatreno oružje od ubojstva Natalie Keene. “Mislio sam da većina ovdašnjeg naroda već ima puške, za lov”, kaže Dan R. Sniya (35), vlasnik najveće prodavaonice vatrenog oružja u gradu. “No mislim da i oni koji nemaju oružje - dakle, da će ga i oni nabaviti.”

Jedan od stanovnika Wind Gapa koji je povećao arsenal jest i Robert (42), otac Ann Nash. “Imam još dvije kćeri i sina i oni će biti zaštićeni”, rekao je.

Nash je opisao pokojnu kćer kao prilično bistru. “Ponekad sam mislio da je pametnija od svog starog. Ponekad je i ona mislila da je pametnija od svog starog.” Rekao je da je, baš kao Natalie, i njegova kći bila muškobanjasta, da je bila djevojčica koja se voljela penjati po stablima i voziti na biciklu, što je

činila i kad je prošloga kolovoza oteta.

Otac Luois D. Bluell iz lokalne katoličke župe kaže da osjeća učinke ubojstava na stanovnicima. Posjećenost nedjeljne mise znatno se povećala, a mnogi pripadnici Crkve došli su po duhovne savjete. "Kad se štogod ovakva desi, ljudi osjećaju istinsku čežnju za duhovnom hranom", kaže. "Žele znati kako se nešto takvo dogodilo."

Isto želi i policija.

Prije nego što smo to otisnuli, Curry se sprdao sa svim srednjim inicijalima. Blagi bože, južnjaci vole te svoje formalnosti. Istaknula sam da je Missouri, strogo gledano, Srednji zapad, a on mi se nacerio. A ja sam, strogo gledano, sredovječni muškarac, ali reci to jadnoj Eileen kad se mora nositi s mojim bursitisom. Također je izbacio sve osim najopćenitijih pojedinosti mog intervjua s Jamesom Capisijem. Ispast ćemo naivci ako poklonimo previše pozornosti klincu, osobito ako policija ne grize. Izrezao je i jednu izjavu o Johnu koju je dala njegova majka: "On je dobar, drag dječak." Bio je to jedini komentar koji sam dobila od nje prije nego što me izbacila iz kuće, jedino zbog čega taj jadni posjet nije bio posve bezvrijedan, ali Curry je smatrao da samo odvlači pozornost. Vjerojatno je bio u pravu. Bio je prilično zadovoljan što konačno imamo osumnjičenoga na kojeg se možemo usredotočiti, mog "muškarca iz lokalne zajednice". Moj "izvor blizak policiji" bila je fabrikacija ili, blaže rečeno, amalgam svi od Richarda do popa smatrali su da je to učinio neki mještatin. Nisam rekla Curryju za tu laž.

Onog jutra kad je objavljena reportaža, ostala sam u krevetu i buljila u bijeli telefon s brojčanikom čekajući da zazvoni s prijekovima. Bit će to Johnova mama, koja će se jako razljutiti kad otkrije da sam došla do njezina sina. Ili Richard, jer sam se izlajala da je osumnjičeni mještatin.

Prošlo je nekoliko tih sati tijekom kojih sam se sve više preznojavala, pred prozorskim su staklom zujali obadi, a Gayla je lebdjela pred vratima jedva čekajući da joj se omogući pristup u moju sobu. Naša posteljina i ručnici za kupanje uvijek su se mijenjali. Svakodnevno dolje u podrumu perilica neprestano vrti. Mislim da je to navika koja je zaostala još od vremena kad je Marian bila živa. Svježa, čista odjeća kako bismo zaboravili sva curenja i vlažne mirise koji nam izlaze iz tijela. Kad sam shvatila da volim miris seksa, već sam bila na fakultetu. Ušla sam u prijateljičinu sobu jedno jutro nakon što je neki dečko proletio pokraj mene smijući se usput i zadijevajući čarape u stražnji džep. Ona je ljenčarila u krevetu flekava i gola, a jedna joj je gola noga visjela ispod plahti. Taj slatkasti i blatni miris bio je čisto životinjski, nalik na najdalji zakutak medvjede špilje. Taj udomaćeni, cjelonoćni vonj bio mi je gotovo stran.

Miris kojega sam se najviše sjećala iz djetinjstva bilo je bjelilo.

Kako se pokazalo, prvi ljutiti pozivatelj nije bio nitko koga sam očekivala.

"Ne mogu vjerovati da si me potpuno izostavila iz priče", odzvanjao je

glas Meredith Wheeler u telefonu. "Nisi iskoristila ništa od onoga što sam rekla.

Čovjek ne može ni znati da sam bila ondje. Ja sam bila ta koja te spojila s Johnom, sjećaš se?"

"Meredith, nisam ti nikad rekla da ću upotrijebiti tvoje komentare", rekla sam ozlojeđena njezinom nametljivošću. "Žao mi je ako si stekla takav dojam."

Podmetnula sam mekanog plavog medvjedića pod glavu, a zatim osjetila krivnju i vratila ga u podnožje kreveta. Čovjek bi trebao imati obzira prema predmetima iz djetinjstva.

"Jednostavno ne znam zašto me nisi uvrstila", nastavila je. "Ako je cijela ideja bila saznati nešto o tome kakva je bila Natalie, onda ti je trebao John. Ako ti je trebao John, trebala sam ti i ja. Ja sam njegova cura. Mislim, on je praktički moje vlasništvo, pitaj koga hoćeš."

"Pa, ti i John zapravo niste u središtu priče", rekla sam. Iza Meredithina daha čula sam kako svira neka country rock-balada te ritmično udaranje i šištanje.

"Ali imaš druge ljude iz Wind Gapa u priči. Imaš glupog oca Bluella.

Zašto ne i mene? John jako pati, a ja sam mu zbilja bila važna i prolazim s njim kroza sve to. Stalno plače. Ja sam ta koja ga držim na okupu."

"Kad budem radila neku drugu priču u kojoj će biti potrebni drugi glasovi iz Wind Gapa, intervjuirat ću te. Ako imaš što dodati priči."

Udar. Šištanje. Peglala je.

"Znam mnogo o toj obitelji, mnogo o Natalie što John ne bi mogao ni zamisliti. Ili reći."

"Odlično onda. Javit ću ti se. Uskoro." Prekinula sam ne baš mirna zbog onoga što mi je djevojka nudila. Kad sam pogledala dolje, shvatila sam da sam preko ožiljaka na lijevoj nozi oblim djevojačkim kurzivom ispisala "Meredith".

Na trijemu je Amma bila umotana u ružičasti svileni prekrivač, a na čelu je držala mokru krpu. Majka je držala srebrnu pliticu s čajem, tostom i raznim bocama te je kružnim pokretom pritiskala Amminu nadlanicu o svoj obraz.

"Djetešce, djetešce, djetešce", šaptala je ljuljajući ih obje na ljuljački.

Amma se pospano njihala kao novorođenče u dekici, povremeno cmačući usnicama. Bio je to prvi put da vidim majku nakon izleta u Woodberry. Nadvila sam se nad nju, ali ona nije skidala pogled s Amme.

"Zdravo, Camille", konačno je prošaptala Amma i kiselo mi se osmjehnula.

"Sestra ti je bolesna. Otkako si kod kuće, dobila je temperaturu od brige", rekla je Adora, još uvijek kružno pritišćući Amminu ruku. Zamislila sam kako majčini zubi stružu jedan o drugi s unutarnje strane obraza.

Alan je, shvatila sam, sjedio unutra i promatrao ih kroz mrežu protiv kukaca na prozoru s dvosjeda u dnevnoj sobi.

“Camille, moraš joj omogućiti da se osjeća ugodnije u tvom društvu, ona je još mala curica”, gukala je majka Ammi na uho.

Mala mamurna curica. Amma je prethodne večeri otišla iz moje sobe i otišla malo sama piti. Tako je funkcionirala ta kuća. Ostavila sam ih da si šapuću, a na koljenu mi je brujalo omiljeno.

“Hej, Ekskluzivka.” Richard se vozio pokraj mene u svojoj limuzini.

Pješačila sam prema mjestu gdje je pronađeno Natalieino tijelo kako bih pohvatala konkretne pojedinosti o balonima i porukama koji su ostavljeni tamo.

Curry je htio članak o “ožalošćenom gradiću”. To jest, ako nema tragova o ubojstvima. Što je podrazumijevalo da mi je bolje da bude nekih tragova, i to uskoro.

“Zdravo, Richarde.”

“Lijepa priča danas.” Prokleti internet. “Drago mi je da si pronašla izvor blizak policiji.” To je rekao smiješeći se.

“I ja.”

“Ulazi, imamo posla.” Odgurnuo je suvozačka vrata.

“Ja imam i svog posla. Dosad iz suradnje s tobom nisam izvukla ništa osim neiskoristivih komentara bez komentara. Urednik će me uskoro povući.”

“Dakle, to ne možemo dopustiti. Onda ne bih imao nikakvu razbibrigu”, rekao je. “Hajde sa mnom. Treba mi vodič kroz Wind Gap. Zauzvrat ću ti potpuno i istinito odgovoriti na tri pitanja. Neslužbeno, dakako, ali bit ću otvoren. Hajde, Camille. Osim ako nemaš čvenk s policijskim izvorom.”

“Richarde.”

“Ne, stvarno, ne želim se miješati u tek procvalu ljubavnu aferu. Ti i taj tajanstveni momak zacijelo ste zgodan par.”

“Daj šuti.” Ušla sam u auto. Nagnuo se nad mene, povukao moj sigurnosni pojas, zakopčao ga i zastao na trenutak približivši usne mojima.

“Moram te čuvati.” Pokazao je na plastični balon koji se ljuljao u procjepu u kojem je pronađeno Natalieino tijelo. Na njemu je pisalo Ozdravi brzo.

“Meni to”, rekao je Richard, “savršeno ocrtava Wind Gap.”

Richard je želio da ga provedem po svim skrovitim mjestima u gradu, zakucima za koje znaju samo mještani. Mjestima gdje se ljudi sastaju da se poševe ili popuše travu, gdje tinejdžeri piju ili kamo čovjek odlazi sjesti u miru i dokučiti kad mu se raspao život. Svakome se dogodi neki trenutak kad mu život ispadne iz tračnica. Moj je bio dan kad je umrla Marian. Dan kad sam uzela onaj nož slijedi ga u stopu.

“Još uvijek nismo pronašli ubijalište ni za jednu djevojčicu”, rekao je Richard držeći jednu ruku na volanu, a drugu prebacivši na naslon mog sjedala.

“Samo odlagališta, a i ona su prilično kontaminirana.” Zastao je. “Oprosti.

‘Ubijalište’ je ružan izraz.”

“Prikladniji za mesoprerađivačku industriju.”

“Opa. Učena riječ, Camille. Još učenja u Wind Gapu.”

“Je, zaboravila sam kako ste vi iz Kansas Cityja kulturni.” Uputila sam Richarda na neoznačenu makadamsku cestu pa smo parkirali u travi visokoj do koljena nekih petnaest kilometara južno od mjesta na kojem je pronađeno Annino tijelo. Zračila sam vrat na vlažnom zraku i navlačila duge rukave zalijepljene za ruke. Pitala sam se može li Richard osjetiti miris sinoćnje cuge koji mi je sad hlapio iz kapljica znoja na koži. Otpješačili smo u šumu, nizbrdo pa natrag uzbrdo. Topole su se kao i uvijek ljeskale na imaginarnom povjetarcu.

Povremeno bismo čuli kako neka životinja bježi, pticu kako polijeće. Richard je sigurno grabio za mnom trgajući lišće i polako ga komadajući putem. Kad smo došli do mjesta, odjeća nam je bila natopljena, a s lica mi se cijedio znoj. Bila je to stara škola koja se sastojala od jedne prostorije, lagano naherena na jednu stranu, a kroz dašćice joj se povijala loza.

Unutra je za zid bila zakucana polovica ploče. Na njoj su se kočili detaljni crteži penisa koji se probijaju u vagine bez pripadajućih tijela. Pod je bio prekriven suhim lišćem i bocama alkoholnih pića te pokojom limenkom piva iz doba prije čepova na povlačenje. Ostalo je nekoliko sićušnih klupa. Jedna je bila prekrivena stolnjakom, a nasred nje stajala je vaza s uvelim ružama. Jedno mjesto za romantičnu večeru. Nadam se da je prošla dobro.

“Lijep uradak”, rekao je Richard pokazujući na jedan crtež u pastelama.

Svijetloplava košulja priljepila se uz njega. Nazirao mu se obris mišićavih prsa.

“To je uglavnom izlazište za klince, što je očito”, rekla sam. “No blizu je potoka, pa sam mislila da bi ga trebao vidjeti.”

“Aha.” Gledao me u tišini. “Što radiš kod kuće u Chicagu kad ne radiš?”

Nagnuo se na stol, iščupao uvelu ružu iz vaze i počeo joj mrviti listove.

“Što radim?”

“Imaš li dečka? Kladim se da imaš?”

“Ne. Već dugo nemam dečka.”

Počeo je trljati peteljke ruže. Nisam mogla dokučiti zanima li ga moj odgovor. Podigao je pogled i iscerio se.

“Opasna si ti, Camille. Ne daješ mnogo od sebe. Tjeraš me da radim.

Volim to, drukčije je. Većinu djevojaka ne možeš natjerati da zašute. Bez uvrede.”

“Ne pokušavam biti teška. To samo nije pitanje koje sam očekivala”, rekla sam ponovno ustajući na noge u tom razgovoru. Čavrljanje i nadmudrivanje. To mogu. “Imaš li ti curu? Kladim se da imaš dvije. Plavušu i brinetu da ti pristaju uz kravate.”

“Pogrešno u svakom pogledu. Nemam curu, a zadnja mi je bila

crvenokosa. Nije pristajala ni uz što moje. Morala je otići. Velika šteta, dobra djevojka.”

Richard je bio tip muškarca koji mi se inače ne bi svidio, netko tko je od malih nogu imao sve: izgled, šarm, pamet, vjerojatno i novac. Takvi mi muškarci nikad nisu bili jako zanimljivi nisu bili oštri i obično su bili kukavice.

Nagonski su bježali iz svih situacija koje bi im mogle prouzročiti poniženje ili neugodu. No Richard mi nije bio dosadan. Možda zato što se cerio pomalo opako. Ili zato što je za život zarađivao baveći se gadnim stvarima.

“Camille, jesi li ikad bila ovdje dok si bila klinka?” Glas mu je bio tih, gotovo stidljiv. Gledao je u stranu, a na poslijepodnevnom suncu kosa mu je imala zlatan sjaj.

“Jasna stvar. Savršeno mjesto za neprimjerene aktivnosti.” Richard je prišao, uručio zadnju ružu i prošao mi prstom po znojnom obrazu.

“To vidim”, rekao je. “Ovo je prvi put da sam požalio što nisam odrastao u Wind Gapu.”

“Ti i ja mogli smo se baš lijepo slagati”, rekla sam, a to sam i mislila.

Iznenada sam se rastužila što odrastajući nikad nisam poznavala dečka kao što je Richard, nekoga tko bi mi predstavljao makar mali izazov.

“Znaš da si prekrasna, ha?” upitao je. “Rekao bih ti to, ali to mi izgleda kao nešto na što bi se otresla. Umjesto toga mislio sam...” Podigao mi je glavu prema sebi i poljubio me, najprije sporo, a zatim me, kad se nisam otrgla, presavio u naručju i gurnuo mi jezik u usta. To mi je bio prvi poljubac u gotovo tri godine. Prošla sam rukama između njegovih lopatica mrveći mu ružu niz leđa. Razdrjljila sam mu kragu na vratu i poljubila ga.

“Mislim da si najljepša djevojka koju sam ikad vidio”, rekao je prolazeći mi prstom niz čeljusnu kost. “Kad sam te prvi put vidio, do kraja dana nisam mogao ni razmišljati. Vickery me poslao kući.” Nasmijao se.

“Mislim da si i ti vrlo zgodan”, rekla sam držeći mu ruke da ne lutaju.

Košulja mi je bila tanka, pa nisam htjela da mi napipa ožiljke.

“Mislim da si i ti vrlo zgodan?” Nasmijao se. “Isuse, Camille, zbilja nisi za romantiku, ha?”

“Samo sam zatečena nespremna. Mislim, kao prvo, ovo je loša ideja, ti i ja.”

“Užasna.” Poljubio mi je ušnu resicu.

“I, mislim, ne želiš li razgledati ovo mjesto?”

“Gospođice Preaker, ovo sam mjesto pretražio drugog tjedna svog boravka ovdje. Samo sam htio prošetati s vama.”

Richard je, pokazalo se, pokrio već i druga dva mjesta koja sam imala na umu. U napuštenoj lovačkoj kolibi u južnom dijelu šume pronađena je žuta vrpca od pletenice koju roditelji nijedne djevojčice nisu mogli prepoznati.

Strme obale istočno od Wind Gapa, na kojima ste mogli sjediti i u daljini dolje promatrati rijeku Mississippi, ponudile su otisak dječje tenisice koji nije odgovarao cipelama nijedne djevojčice. Pronađeno je i malo sasušene krvi poprskane po vlatima trave, ali krvna grupa nije se podudarala ni s jednom od njih. Još sam se jednom pokazala beskorisnom. S druge strane, činilo se da Richarda to nije briga. Svejedno smo se odvezli do obale, uzeli paket od šest boca piva i sjedili na suncu promatrajući kako se Mississippi presijava sivo poput neke lijene zmije.

To je bilo jedno od omiljenih Marianinih mjesta kad je mogla ustati iz kreveta. Na trenutak sam na leđima osjetila njezinu dječju težinu, njezino vruće smijuljenje na uhu, mršave ruke čvrsto obavijene oko mojih ramena.

“Kamo bi odvela djevojčicu da je zadaviš?” upitao je Richard. “U auto ili kući”, rekla sam naglo se uspravivši.

“A da joj izvadiš zube?”

“Nekamo gdje bih sve mogla dobro oribati. U podrum. U kadu. Curice su prvo bile mrtve, je li?”

“Je li to jedno od tvojih pitanja?”

“Naravno.”

“Obje su bile mrtve.”

“Dovoljno dugo mrtve da nije bilo krvi kad su im vađeni zubi?” Neka teglenica što je plutala niz rijeku počela se okretati bočno struji, pa su se na palubi pojavili muškarci s dugim motkama i okrenuli je natrag u pravom smjeru.

“Kod Natalie je bilo krvi. Zubi su izvađeni odmah nakon davljenja.”

Predočila sam si Natalie Keene s otvorenim smrznutim smeđim očima kako joj klonuloj u kadi netko čupa zube iz usta. Krv na njezinoj bradi. Ruku na kliještima. Žensku ruku.

“Vjeruješ li Jamesu Capisiju?”

“Stvarno ne znam, Camille, i ne prodajem ti maglu. Mali je izludio od straha. Njegova nas mama stalno zove da pošaljemo nekoga na stražu. Siguran je da će ga ta žena doći srediti. Malo sam ga pritisnuo, prozvao ga lažljivcem, pokušao vidjeti hoće li promijeniti priču. Ništa.” Okrenuo se licem prema meni.

“Reći ću ti ovo: James Capisi vjeruje u svoju priču. No ne vidim kako bi mogla biti istinita. Ne uklapa se ni u jedan profil za koji sam ikad čuo. Imam osjećaj da to nije to. Murjačka intuicija. Mislim, i ti si razgovarala s njim. Što ti se činilo?”

“Slažem se s tobom. Pitam se nije li se samo ustrtario jer mu mama ima rak, pa na neki način projicira taj strah. Ne znam. A što s Johnom Keeneom?”

“Što se tiče profila, odgovarajuća dob, iz obitelji jedne od žrtava, djeluje možda malo suviše slomljeno zbog cijele te stvari.”

“Sestra mu je ubijena.”

“Točno. Ali... Ja sam muško i mogu ti reći da će se tinejdžeri prije ubiti nego plakati u javnosti. A on cmizdri po cijelom gradu.” Richard je šuplje zatrubio na boci piva, poziv na parenje šlepu u prolazu.

Kad me Richard dovezao kući, mjesec je već izašao, a cvrčci su se glasali punim ritmom džungle. Njihovo cvrčanje pratilo je pulsiranje među mojim nogama, ondje gdje sam mu dala da me dira. Kroz otkopčan smičak svojom sam rukom vodila njegovu do klitorisa i držala je tamo da ne bi istraživao i naletio na uzdignute obrise ožiljaka. Zadovoljili smo jedno drugo poput nekih školaraca (dok sam svršavala, na bedru mi je ružičasto bubnjala slatkica), a zatim sam, ljepljiva i zaudarajući na seks, otvorila vrata i pronašla majku kako sjedi na dnu stuba s vrčem koktela od amaretta.

Na sebi je imala ružičastu spavaćicu s djevojački podstavljenim rukavima i satenskom vrpcom oko ovratnika. Ruke je nepotrebno prepakirala u onu snježnu gazu, koju je uspijevala održati netaknutom unatoč tome što je bila dobro naliveana. Dok sam prolazila kroz vrata, lagano se zaljuljala, poput nekog gosta koji razmišlja bi li trebao nestati. Ostala je.

“Camille. Dođi, sjedni.” Domahnula mi je oblacima od svojih ruku. “Ne!

Najprije iz stražnje kuhinje donesi čašu. Možeš valjda popiti piće s majkom. Sa svojom majkom.”

To bi trebalo biti jadno, promrmljala sam grabeći čašu. No ispod toga javila se misao: neko vrijeme nasamo s njom! Zaostalo šuštanje iz djetinjstva.

Riješi se toga.

Majka je točila ležerno ali savršeno i napunila mi je čašu gotovo do samog ruba. No i dalje ju je bilo teško prinijeti ustima, a da se ne prelije. Malo se cerila dok me promatrala. Zavukavši noge pod sebe, leđima se oslonila o stupčić rukohvata i pijuckala.

“Mislim da sam konačno shvatila zašto te ne volim”, rekla je.

Znala sam da me ne voli, ali nikad je nisam čula da to tako priznaje.

Pokušavala sam reći samoj sebi da sam zaintrigirana, poput nekog znanstvenika na rubu otkrića, ali grlo mi se stisnulo i morala sam se prisiljavati da dišem.

“Podsjećaš me na moju majku. Joyu. Hladna, daleka i tako samozadovoljna. Ni moja majka mene nikad nije voljela. A tko ne voli mene, ne volim ni ja njega.”

Val bijesa projurio je kroz mene. “Nikad nisam rekla da te ne volim, to je smiješno. To je jebeno smiješno. Ti nisi nikad voljela mene, čak ni kao dijete.

Nikad od tebe nisam osjetila ništa osim hladnoće, stoga se nemoj ni usuditi okrenuti to protiv mene.” Počela sam čvrsto trljati dlan o rub stuba. Majka se nasmijala toj radnji, pa sam prestala.

“Uvijek si bila tako svojeglava, nimalo draga. Sjećam se kad si imala šest ili sedam godina. Htjela sam ti staviti uvijače u kosu radi školske fotografije.

Umjesto toga ti si je svu izrezala škarama za platno.” Nisam se toga

sjećala.

Sjećam se da sam čula da je Ann to učinila.

“Mislim da nisam, mama.”

“Tvrdoglava. Baš kao i one curice. Pokušavala sam se zbližiti s tim curicama, s tim mrtvim curicama.”

“Kako to misliš zbližiti?”

“Podsjećale su me na tebe kad bi trčale po gradu kao da su divlje. Poput nekih lijepih malih životinja. Mislila sam da ću te bolje razumjeti ako se budem mogla zbližiti s njima. Da ću ako ih budem mogla zavoljeti, možda zavoljeti i tebe. Ali nisam mogla.”

“Naravno da nisi.” Na djedovu satu odzvonilo je jedanaest. Pitam se koliko je puta majka to čula odrastajući u toj kući.

“Dok si bila u meni, dok sam bila djevojka tako mnogo mlađa nego što si ti sada, mislila sam da ćeš me spasiti. Mislila sam da ćeš me voljeti. I da će me onda voljeti i moja majka. Varala sam se.” Majčin glas postao je visok i grub, poput crvene marame na vjetru.

“Bila sam beba.”

“Od samog početka bila si neposlušna, nisi htjela jesti. Kao da si me kažnjavala što si rođena. Zbog tebe sam izgledala kao budala. Kao dijete.”

“Ti i jesi bila dijete.”

“I sada se vratiš, a meni jedino pada na pamet ‘Zašto Marian, a ne ona?’”

Gnjev se smjesta izravnao u tamni očaj. Prsti su mi naišli na klamericu za drvo u podnoj dasci. Zarila sam je pod nokat. Neću plakati zbog te žene.

“Ako te to imalo tješi, mama, ni ja nisam bila tako zadovoljna što sam ostala ovdje.”

“Tako si puna mržnje.”

“Ugledala sam se na tebe.”

Majka je nato nasrnula na mene, zgrabila me za obje ruke. Zatim je pružila ruku iza mene i jednim nohtom napravila krug oko mjesta na leđima na kojem nije bilo nijednog ožiljka.

“To ti je jedino mjesto koje ti je ostalo”, šapnula mi je. Dah joj je bio slatkast i zaudarao na mošus.

“Da.”

“Jednog ću dana tu urezati svoje ime.” Protresla me pa me pustila i ostavila na stubama s toplim ostacima našeg pića.

Popila sam ostatak koktela i usnula tamne, ljepeljive snove. Majka me razrezala i stala mi vaditi organe slažući ih u red na krevetu, a moje se meso vijorilo na obje strane. U sve je organe ušila svoje inicijale, a zatim ih ubacila natrag u mene zajedno s mnoštvom zaboravljenih predmeta: fluorescentnom narančastom gumenom loptom koju sam dobila s deset godina, parom ljubičastih vunениh čarapa koje sam nosila s dvanaest, jeftinim pozlaćenim prstenom koji mi je kupio jedan dečko u prvom razredu. Sa svakim sam

predmetom osjećala olakšanje što više nije izgubljen.

Kad sam se probudila, prošlo je podne i bila sam dezorijentirana i uplašena. Kako bih ublažila paniku, potegnula sam gutljaj iz pljoske, a zatim potrčala u kupaonicu i povratila je zajedno s nitima šećerno smeđe sline od koktela od amaretta.

Svukla sam se i ušla u kadu, porculan mi je hladio leđa. Ispružila sam se, pustila vodu da plazi po meni, punila uši dok nisu uronile uz zadovoljavajući *vuup* broda koji je upravo potonuo. Hoću li se ikad uspjeti disciplinirati i pustiti vodi da mi prekrije lice, utopiti se otvorenih očiju? Jednostavno odbiti podići se pet centimetara, i bit će gotovo.

Voda mi je ušla u oči, pokrila nos, a zatim me obujmila. Zamislila sam da se gledam odozgo: išibana koža i mirno lice koje se presijava pod vodom. Tijelo mi je odbijalo spokoj. Steznik, prljavo, hvocanje, udovica! vrištalo je. Trbuh i grlo grčili su mi se, očajnički pokušavajući uvući zrak. Prst, kurva, praznina'.

Nekoliko trenutaka discipline. Kako čista smrt. Cvat, cvijet, ubavo.

Trznula sam se na površinu, grčevito udahнула zrak. Svoj zadihanoj, glava mi se nagnula prema stropu. Polako, polako, govorila sam si. Polako, slatka curice, bit ćeš ti dobro. Milovala sam se po licu, tepala si kako jadno ali disanje mi se umirilo.

Zatim nalet panike. Pružila sam ruku iza sebe da pronađem onaj krug kože na leđima. Još uvijek je bio gladak.

Crni su se oblaci nisko nadvili nad gradić, pa se sunce uvijalo oko njihovih rubova i bojilo sve bolesno žutom bojom, kao da smo bube pod fluorescentnim lampama. Budući da sam još bila slaba od susreta s majkom, taj mi se slabašni odsjaj činio prikladnim. Imala sam dogovoren intervju kod Meredith Wheeler vezan uz Keeneove. Nisam bila sigurna hoće li iznjedrati mnogo toga važnog, ali barem ću uzeti izjavu, što mi je bilo potrebno jer od Keeneovih nisam čula ni riječ od svog posljednjeg članka. Istini za volju, sad kad je John živio iza Meredithine kuće, do njih sam mogla doprijeti samo putem nje. Sigurna sam da joj se to jako sviđalo.

Otpješačila sam do glavne ulice po auto koji sam ostavila tijekom jučerašnjeg izleta s Richardom. Mlitavo sam se spustila na vozačko sjedalo.

Ipak sam uspjela doći do Meredith pola sata prerano. Svjesna sveg licanja i šminkanja u sklopu priprema za moj posjet, pretpostavljala sam da će me ostaviti iza na trijemu, pa ću imati prilike provjeriti kako je John. Na koncu se pokazalo da uopće nije bila ondje, ali iza kuće čula se glazba, pa sam krenula za njom i ugledala četiri male plavuše u fluorescentnim bikinijima kako dijele džoint na jednom kraju bazena i Johna kako ih promatra iz sjene s druge strane.

Amma je bila preplanula, plava i slasna, na njoj nije bilo ni traga jučerašnjeg mamurluka. Bila je sićušna i šarena kao aperitiv.

Suočena sa svom tom glatkom puti, osjećala sam kako mi koža počinje cvokotati. Nisam mogla podnijeti izravan kontakt povrh te mamurne panike.

Stoga sam špijunirala s ruba kuće. Svatko me mogao vidjeti, no nikoga nije bilo briga. Ammine tri prijateljice uskoro su zapale u spiralu marihuane i vrućine te se izvalile licem prema dolje na ručnicima.

Amma je ostala uspravna te se, bezobrazno zureći u Johna, mazala uljem za sunčanje po ramenima, prsima, dojčkama, gurala prste ispod grudnjaka i gledala kako je John promatra. John nije reagirao, poput nekog klinca koji već šesti sat gleda televiziju. Što se lascivnije Amma trljala, on se manje pomicao.

Jedan trokut grudnjaka spao joj je na stranu i otkrio bujnu dojku. Samo joj je trinaest godina, mislila sam, ali osjećala sam neko divljenje prema toj djevojci.

Kad sam bila tužna, ja sam se ozljeđivala. Amma je ozljeđivala druge. Kad sam htjela pažnju, podavala sam se dečkima: Radi što hoćeš, samo me voli. Ammina seksualna ponuda izgledala je kao neki oblik agresije. Duge mršave noge, tanka zapešća i visoki, dječji glas, a sve to upereno kao pištolj. Radi što ja hoću, možda te i zavolim.

“Hej, Johne, na koga te podsjećam?” zazvala je Amma.

“Na curicu koja se ne zna ponašati i misli da je slađa nego što jest”, doviknuo joj je John. Sjedio je na rubu bazena u kratkim hlačama i majici, a stopala je točao u vodi. Noge mu je pokrivao rijedak, gotovo ženskast sloj tamne dlake.

“Stvarno? Zašto me onda ne prestaneš gledati iz tog svog malog skrovišta”, rekla je pokazujući nogom na garažu za kočije i njezin mali potkrovni prozor ukrašen plavim kariranim zastorima. “Meredith će biti ljubomorna.”

“Volim te držati na oku, Amma. Znaj da te uvijek držim na oku.”

Moja pretpostavka: moja polusestra ušla mu je u sobu bez dozvole i kopala mu po stvarima. Ili ga je čekala pod krevetom.

“Ti to sigurno znaš”, rekla je nasmijavši se i široko raširivši noge. Na zagasitom svjetlu, pri kojem su zrake sunca bacale džepove sjena po njezinu licu, izgledala je odvratno.

“Jednog ćeš dana i ti doći na red, Amma”, rekao je. “Uskoro.”

“Velika faca. Čujem”, doviknula mu je Amma. Kylie je podigla pogled, zagledala se u prijateljicu, nasmijala pa legla.

“I strpljiva također.”

“To će ti i trebati.” Poslala mu je poljubac.

Oni kokteli od amaretta okretali su se protiv mene i bilo mi je zlo od tog prepucavanja. Nije mi se svidjelo što John Keene očijuka s Ammom, bez obzira na to koliko je provokativna ona bila. Imala je tek trinaest godina.

“Zdravo?” doviknula sam prenuvši Ammu, koja je mahnula prstima prema meni. Dvije od triju plavuša podigle su pogled, a onda se ponovno izvalile.

John je u dlanove uzeo malo bazenske vode i istrljao lice, a zatim je okrenuo kutove usta prema meni. Prisjećao se razgovora nagađajući koliko sam čula. Bila sam na istoj udaljenosti od obiju strana, pa sam krenula prema Johnu i sjela dobra dva metra od njega.

“Jesi li pročitao reportažu?” upitala sam. Kimnuo je.

“Da, hvala ti, bila je dobra. Barem onaj dio o Natalie.”

“Danas sam došla malo popričati s Meredith o Wind Gapu, a možda se povede razgovor i o Natalie”, rekla sam. “Je li to u redu što se tebe tiče?”

Slegnuo je ramenima.

“Naravno. Još nije doma. Nema dovoljno šećera za slatki čaj. Poludjela je i bez šminke otrčala do trgovine.”

“Skandalozno.”

“Za Meredith jest.”

“Kako stvari stoje ovdje?”

“Oh, u redu”, rekao je. Počeo se lupkati po desnom dlanu. Samoutjeha.

Bilo mi ga je žao. “Ne znam je li išta igdje dobro, pa je teško procijeniti je li ovo bolje ili lošije, ako znaš što mislim?”

“Recimo: ovdje je jedno i želim umrijeti, ali ne mogu zamisliti nijedno drugo mjesto na kojem bih radije bila”, pretpostavila sam. Okrenuo se i zapiljio u mene, a plave su mu oči odražavale ovalni bazen.

“Upravo sam to mislio.” Navikni se na to, pomislila sam.

“Jesi li razmišljao o nekom savjetovanju, odlasku terapeutu?” upitala sam.

“To bi stvarno moglo pomoći.”

“Da, Johne, moglo bi ti primiriti neke nagone. Oni znaju biti smrtonosni, znaš? Ne želiš da se još koja djevojčica pojavi bez zuba.” Amma je skliznula u bazen i plutala tri metra dalje.

John je naglo ustao i na trenutak mi se činilo da će skočiti u bazen i zadaviti je. Umjesto toga uperio je prst u nju, otvorio pa zatvorio usta, a zatim otišao u svoju sobu u potkrovlju.

“To je zbilja bilo okrutno”, rekla sam joj.

“Ali zabavno”, rekla je Kylie plutajući na vrućem ružičastom zračnome madracu.

“Koji čudak”, dodala je Kelsey bučkajući se pokraj nje.

“Bila si tako draga prema meni neku noć. Sad si se tako promijenila”, šapnula sam Ammi. “Zašto?”

Na djelić sekunde izgledala je nesigurno. “Ne znam. Voljela bih kad bih to mogla popraviti. Voljela bih.” Otplivala je prema prijateljicama, a na vratima se pojavila Meredith i mrzovoljno me pozvala unutra.

Kuća Wheelerovih izgledala je poznato: prenapuhana plišana sofa, stolić na kojem je stajala replika jedrilice, veseli baršunasti otoman boje limete, crno-bijela fotografija Eiffelova tornja snimljena pod oštrim kutom. Pottery Barn, ljetni katalog. Nasred tanjura boje limuna koje je Meredith sada

postavljala na stol ležale su glazirane pite od šumskog voća.

Nosila je lanenu haljinu na bretele boje nezrele breskve, a kosu je preko ušiju zategnula u labav konjski rep na vratu, koji je bio tako savršen da ga je zacijelo trebalo slagati dvadeset minuta. Iznenada mi se učinila vrlo sličnom mojoj majci. Bila bi uvjerljivije Adorino dijete od mene. Dok nam je nalijevala po čašu slatkog pića smiješila se, osjećala sam kako mi navire ogorčenje, koje sam nastojala zadržati u sebi.

“Nemam pojma što ti je moja sestra govorila, ali mogu pretpostaviti da je bilo pogano i prljavo, pa ti se ispričavam”, rekla je. “Iako sam sigurna da znaš kako je ovdje pravi kolovođa Amma.” Gledala je pitu, ali činilo se da je nije voljna pojesti. Bila je previše lijepa.

“Ti Ammu vjerojatno poznaješ bolje od mene”, rekla sam. “Ona i John ne čine se...”

“Ona je vrlo zahtjevno dijete”, rekla je prekriživši pa raširivši noge i poravnavajući haljinu. “Amma se boji da će se ispuhati i nestati ako joj drugi stalno ne poklanjaju pažnju. Posebice dečki.”

“Zašto ne voli Johna? Davala je naslutiti da je on taj koji je naudio Natalie.” Izvadila sam diktafon i pritisnula tipku za uključivanje, dijelom zato što nisam željela gubiti vrijeme na igre ega, a dijelom i zato što sam se nadala da će reći nešto o Johnu što bi bilo vrijedno objaviti. Ako je on, barem u glavama Windgapljana, glavni osumnjičeni, trebao mi je komentar.

“To je samo Amma. Ima nešto zločesto u sebi. John voli mene, a ne nju, pa ga napada. Kad mi ga ne pokušava ukrasti. Kao da će se to dogoditi.”

“Čini se ipak da mnogi govorkaju, smatraju da bi John mogao imati nekakve veze s tim. Što misliš zašto?”

Slegnula je ramenima, napućila donju usnu i nekoliko sekunda promatrala kako se vrti traka.

“Znaš kako je. Nije iz mjesta. Pametan je, kulturni i izgleda deset puta bolje od svih drugih ovdje. Ljudi bi htjeli da to bude on jer bi to značilo da to... zlo nije poteklo iz Wind Gapa. Da je poteklo izvana. Pojedi pitu.”

“Vjeruješ li da je nevin?” Zagrizla sam, a glazura mi je kapnula s usne.

“Naravno da vjerujem. Sve je to trač besposličara. Samo zato što se netko ode provozati... mnogi ljudi to ovdje čine. John je samo izabrao loše vrijeme.”

“A što je s obitelji? Što mi možeš reći o tim curicama?”

“Bile su drage curice, dobro odgojene i slatke. Čini se kao da je Bog iz Wind Gapa k sebi u raj uzeo najbolje djevojčice.” Vježbala je, govorila je naučenim ritmom. Čak joj se i osmijeh činio odmjeranim: premaleni je škrt, preveliki neprimjereno zadovoljan. Ovaj je osmijeh bio taman. Govorio je: hrabro i s nadom.

“Meredith, znam da nisi tako mislila o tim curicama.”

“Pa, kakvu onda izjavu želiš?” obrecnula se.

“Iskrenu.”

“To ne mogu. John bi me zamrzio.”

“Ne moram te imenovati u članku.”

“Kakvog bi onda moj intervju imao smisla?”

“Ako znaš nešto o curicama što ljudi ne govore, trebala bi mi reći. To bi, ovisno o informaciji o kojoj se radi, moglo odvratiti pozornost od Johna.”

Meredith je uzela damski gutljaj čaja pa ubrusom posušila krajeve usana boje jagode.

“No može li se ipak negdje u članak ubaciti moje ime?”

“Mogu te po imenu navesti u nekom drugom dijelu članka.”

“Želim ovaj dio o Bogu koji ih je uzeo u raj”, gukala je Meredith. Kršeći prste, osmjehnula mi se postrance.

“Ne. To ne. Staviti ću izjavu o tome kako John nije odavde pa ga stoga ljudi tako ogovaraju.”

“Zašto ne možeš staviti ono što ja želim?” Mogla sam vidjeti Meredith u dobi od pet godina kako se, odjevena kao princeza, tuži jer njezina omiljena lutka ne voli njezin imaginarni čaj.

“Zato što je to suprotno mnogim stvarima koje sam čula i zato što nitko zapravo ne govori na taj način. Zvuči lažno.”

To je bilo najpatetičnije sučeljavanje koje sam ikad imala s nekim ispitanikom, a ujedno i nimalo etičan način obavljanja posla. No htjela sam njezinu jebenu priču. Meredith je vrtjela srebrnim lančićem oko vrata i proučavala me.

“Mogla si biti manekenka, znaš?” rekla je odjednom.

“Čisto sumnjam”, otpovrnula sam. Kad god ljudi kažu da sam lijepa, pomislim na sve ono ružno što mi se vrzma ispod odjeće.

“Mogla si. Uvijek sam htjela biti ti kad odrastem. Mislim na tebe, znaš?”

Mislim, naše su mame prijateljice i sve to, pa sam znala da si bila u Chicagu i zamišljala sam te u velikoj vili s nekoliko kovrčavih glavica i nekim pastuhom i investicijskim bankarom od muža. Svi zajedno u kuhinji pijete sok od naranče, a on ulazi u jaguar i odlazi na posao. No izgleda da sam krivo zamišljala.”

“Jesi. Ipak, zvuči lijepo.” Uzela sam još jedan zalogaj pite. “Pričaj mi dakle o curicama.”

“Samo posao, ha? Nikad nisi bili najljubaznija. Znam za tvoju sestru. Da si imala sestru koja je umrla.”

“Meredith, jednom možemo porazgovarati. Voljela bih to. Nakon ovoga.

No pozabavimo se sada ovom pričom, pa se poslije možemo prepustiti užitku.”

Nisam namjeravala ostati ni minutu nakon kraja intervjuja.

“Dobro... Dakle ovako. Mislim da znam zašto su... zubi...” pantomimom je pokazivala vađenje.

“Zašto?”

“Ne mogu vjerovati da to nitko ne želi priznati”, rekla je.

Meredith se ogledala po sobi.

“Nisi to čula od mene, u redu?” nastavila je. “Curice, Ann i Natalie, grizle su.”

“Kako to misliš, grizle?”

“Obje. Bile su teške ćudi. Mislim, vrlo gadne ćudi. Kao dječaci. Ali se nisu tukle. One su grizle. Vidi.”

Pokazala mi je desni dlan. Tik ispod palca vidjela su se tri bijela ožiljka koja su sjala na poslijepodnevnom svjetlu.

“To je od Natalie. I ovo.” Povukla je kosu i otkrila lijevo uho sa samo pola resice. “Za ruku me ugrizla kad sam joj lakirala nokte. Na pola puta shvatila je da joj se ne sviđa, ali sam joj ja rekla da me pusti da završim, pa je kad sam joj pritisnula ruku dolje, zarila zube u mene.”

“A resica?”

“Jedne sam noći prespavala ondje kad mi auto nije htio upaliti. Spavala sam u gostinskoj sobi i sljedeće ćega se sjećam bila je krv posvuda po plahtama, a uho me peklo kao da gori, kao da želim pobjeći od njega, ali ne mogu jer mi je pričvršćeno za glavu. A Natalie je vrištala kao da ona gori. To vrištanje bilo je strašnije od ugriza. Gospođa Keene morala ju je držati. Klinka je imala ozbiljnih problema. Potražili smo resicu da vidimo može li se natrag prišiti, ali nije je bilo. Vjerojatno ju je progutala.” Smijeh joj je zvučao poput obrnutoga grčevitog udisaja. “Uglavnom sam je samo žalila.”

Laž.

“A Ann, je li ona bila tako zločesta?” upitala sam je.

“I gora. Po cijelom gradu ima ljudi s tragovima njezinih zuba. Uključujući i tvoju majku.”

“Što?” Ruka mi se počela znojiti, a vrat mi se ohladio.

“Tvoja joj je mama davala instrukcije, a Ann nije razumjela. Potpuno se pogubila, iščupala tvojoj mami malo kose i ugrizla je za zapešće. Jako. Mislim da je tu moralo biti i šavova.” Slike majčine tanke ruke uhvaćene među sićušnim zubima, Ann koja otresa glavom poput psa, krvi koja se širi majčinim rukavom, Anninim usnama. Vrisak, popuštanje.

Mali prsten od zupčastih crtica, a u njemu krug savršene kože.

JEDANAESTO POGLAVLJE

Telefonski pozivi u moju sobu, od majke ni traga. Čula sam Alana u prizemlju kako napada Gaylu jer je pogrešno izrezala filete.

“Znam, Gayla, da se to čini trivijalnim, ali ja na to gledam ovako: u trivijalnim se pojedinostima ogleda razlika između dobrog obroka i doživljaja objedovanja.” Gayla je ispustila zvuk slaganja. Čak i njezino aha ima neki prizvuk.

Nazvala sam Richarda, koji je bio jedan od malobrojnih ljudi u Wind Gapu koji ima mobitel, iako ja ne bih trebala pljuvati jer sam ja jedina u Chicagu koja ga još nema. Jednostavno nikad ne želim biti tako dostupna.

“Detektiv Willis.” Čula sam kako zvučnik zaziva neko ime u pozadini.

“Jeste li zauzeti, detektive?” Zacrvenjela sam se. Neozbiljnost je djelovala kao flert, a flert kao glupost.

“Zdravo, zdravo”, začuo se njegov službeni glas. “Dovršavam neke stvari ovdje, mogu li te nazvati poslije?”

“Naravno, ja sam u...”

“Broj mi se prikazuje na zaslonu.”

“Šminka.”

“Baš tako.”

Dvadeset minuta poslije: “Žao mi je, bio sam u bolnici u Woodberryju s Vickeryjem.”

“Neki trag?”

“Pomalo.”

“Komentar?”

“Sinoć mi je bilo vrlo lijepo.”

Na nogu sam dvanaest puta napisala policajac Richard policajac Richard i morala sam se zaustaviti jer sam pala u napast da uzmem žilet.

“I meni isto. Gledaj, moram te nešto otvoreno pitati i želim da mi kažeš.

Neslužbeno. Zatim mi treba i komentar koji mogu objaviti u sljedećem članku.”

“Dobro, Camille, pokušat ću ti pomoći. Što me želiš pitati?”

“Možemo li se naći u onom kičastom baru u kojem smo prvi put pili?”

Moram to obaviti u četiri oka i moram izaći iz kuće i, bit ću iskrena, treba mi piće.”

Kad sam došla u Sensors, ondje su već bila trojica tipova iz mog razreda, dobri dečki, među njima i jedan čuven po tome što je jedne godine na državnom sajmu osvojio plavu vrpču za opsceno veliku krmaču iz koje je curilo mlijeko.

Narodni stereotip koji bi se Richardu svidio. Razmjenjivali smo ljubaznosti platili su mi prve dvije runde i fotografije djece, ukupno njih četvero. Jedan od njih, Jason Turnbough, još uvijek je bio plavokos i okrugla lica poput djeteta.

Jezik što je virio iz kuta usta, ružičasti obrazi, okrugle plave oči koje su tijekom većine razgovora kružile između mog lica i grudi. Zastao je čim sam izvukla diktafon i postavila pitanje o ubojstvima. Zatim su njegovu punu pozornost zaokupili oni kotačići što se okreću. Ljudi dobiju takav naboj kad vide svoja imena u novinama. Dokaz postojanja. Mogla sam zamisliti prepirku duhova koji prebiru po hrpama novina. Pokazuju na neko ime na stranici. Vidiš, evo me.

Rekao sam ti da sam živio, rekao sam ti da jesam.

“Tko bi od nas pomislio dok smo kao djeca išli u školu da ćemo sjediti ovdje i razgovarati o ubojstvima u Wind Gapu?” čudio se Tommy Ringer, koji je sada izrastao u tamnokosa čovjeka s tankom bradicom.

“Znam, ovaj, ja radim u supermarketu, za ime božje”, rekao je Ron Laird, dobričina mišjeg lica i gromka glasa. Njih su trojica sjala od neprimjerenoga građanskog ponosa. Zlo je došlo u Wind Gap i oni se nose s njim. Mogli su nastaviti raditi u supermarketu, drogeriji, mrestilištu. Kad umru, to će uz brak i djecu biti na popisu njihovih djela. A bilo je to nešto što im se jedva i događalo.

Ne, to je, točnije, bilo nešto što se događalo u njihovu gradu. Nisam baš bila posve sigurna u Meredithinu procjenu. Neki bi ljudi htjeli da ubojica bude netko tko je rođen i odrastao u Wind Gapu. Netko s kim su jednom išli pecati, netko s kim su bili u izviđačima. Priča je tako bolja.

Richard je širom otvorio vrata, koja su bila začuđujuće laka u odnosu na to kako su izgledala. Sve mušterije koje nisu bile redoviti gosti primjenjivale su previše snage, pa bi svakih nekoliko minuta vrata udarila u postranični zid zgrade. To je davalo zanimljive naglaske razgovoru.

Dok je ulazio prebacivši sako preko ramena, trojica su muškaraca gundala.

“Taj tip.”

“Čovječe, jebeno sam impresioniran.”

“Sačuvaj malo moždanih stanica za slučaj, stari. Trebat će ti.”

Poskočila sam sa stolca, oblizala usne i nasmiješila se.

“Dobro, dečki, moram na posao. Vrijeme je za intervju. Hvala vam na pićima.”

“Bit ćemo ovdje kad ti dosadi”, doviknuo mi je Jason. Richard mu se samo nasmijao promrsivši kroz zube: idiot.

Strusila sam treći burbon, uhvatila konobaricu da nas posluži, a kad su pića stigla pred nas, naslonila sam bradu na dlanove i zapitala se želim li uistinu razgovarati o poslu. Imao je ožiljak točno iznad desne trepavice i

sićušni prištić na bradi. Dvaput me nagazio po nozi, gdje nitko nije mogao vidjeti.

“I, Ekskluzivka, što ima?”

“Gledaj, moram nešto znati. Zbilja to moram znati, a ako mi ne možeš reći, ne možeš mi reći, ali molim te da dobro razmisliš.” Kimnuo je.

“Kad razmišljaš o osobi koja je počinila ta ubojstva, imaš li neku specifičnu osobu na umu?” upitala sam.

“Imam ih nekoliko.”

“Muških ili ženskih?”

“Camille, zašto si me sad to morala tako hitno pitati?”

“Samo moram znati.”

Zastao je, otpio gutljaj, rukom protrljao čekinjastu bradu.

“Ne vjerujem da bi neka žena na taj način sredila te curice.” Ponovno me nagazio po nozi. “Hej, što se događa? Sad mi reci istinu.”

“Ne znam, samo ludim. Jednostavno sam morala znati kamo usmjeriti energiju.”

“Daj da ti pomognem.”

“Jesi li znao da su te curice bile poznate po tome što su grizle ljude?”

“U školi sam doznao da se dogodio neki incident u kojem je Ann ozlijedila susjedovu pticu”, rekao je. “No Natalie je bila na prilično kratkoj uzdi zbog onoga što se dogodilo u njezinoj bivšoj školi.”

“Natalie je odgrizla ušnu resicu nekome koga je poznavala.”

“Ne. Nijedan incident vezan uz Natalie nije evidentiran otkako je došla ovamo.”

“Onda ga nisu prijavili. Vidjela sam uho, Richarde, resice nema, a nema ni razloga da ta osoba laže. A Ann je također nekog napala. Nekog ugrizla. No pitam se sve više i više nisu li se djevojčice namjerile na pogrešnu osobu. Čini se kao da su ukroćene. Poput neposlušnih životinja. Možda su im zato i izvađeni zubi.”

“Hajdemo polako. Kao prvo, koga je to svaka od njih ugrizla?”

“Ne mogu ti reći.”

“Pobogu, Camille, ne zajebavam se. Reci mi.”

“Ne.” Iznenadio me njegov bijes. Očekivala sam da mi se nasmije i kaže da sam lijepa kad sam prkosna.

“Ovo je jebeni slučaj ubojstva, u redu? Ako imaš kakve informacije, potrebne su mi.”

“Pa, radi onda svoj posao.”

“Pokušavam, Camille, ali ta tvoja zajebancija sa mnom ne pomaže.”

“Sad znaš kako to izgleda”, promrmljala sam djetinjasto.

“Super.” Protrljao je oči. “Danas mi je stvarno dug dan, pa... laku noć.

Nadam se da sam ti bio od pomoći.” Ustao je i gurnuo mi svoju polupunu čašu.

“Treba mi službena izjava.”

“Poslije. Moram stvari malo sagledati iz neke perspektive. Možda si bila u pravu kad si rekla da smo mi grozna ideja.” Otišao je, a oni su me dečki pozvali da se vratim i pridružim im se. Odmahnula sam glavom, dovršila piće i sve dok nisu otišli pretvarala se da hvatam bilješke. No pisala sam samo bolesno mjesto bolesno mjesto uvijek iznova preko dvanaest stranica.

Ovoga me puta po povratku kući dočekao Alan. Sjedio je u viktorijanskom dvosjedu od bijelog brokata i crne orahovine odjeven u bijele sportske hlače i svilenu košulju, a na nogama je imao nježno bijele svilene papuče. Da se radilo o fotografiji, bilo bi ga nemoguće vremenski smjestiti - viktorijanski gospodin, edvardijanski dendi ili šminker iz pedesetih? Muž kućanica iz dvadeset prvog stoljeća koji nikad ne radi, često pije i povremeno vodi ljubav s mojom majkom.

Alan i ja vrlo smo rijetko razgovarali kad nije bilo moje majke. Kao dijete jednom sam naletjela na njega u hodniku, a on se ukočeno nagnuo do razine mojih očiju i upitao: “Zdravo, nadam se da si dobro.” Tad smo živjeli u istoj kući već više od pet godina, a to je bilo sve što je on mogao smisliti. “Da, hvala ti”, bilo je sve čime sam mu mogla uzvratiti.

No sada se činilo da me se Alan spremao napasti. Nije izgovorio moje ime, samo je potapšao kauč do sebe. Na koljenu mu se ljuljao tanjurić s nekoliko velikih srebrnastih sardina. Njihov se smrad osjećao već na ulazu.

“Camille”, rekao je bockajući rep malom vilicom za ribu, “majka ti je bolesna zbog tebe. Ako se uvjeti ne promijene, morat ću te zamoliti da odeš.”

“Kako je to bolesna zbog mene?”

“Tako što je mučiš. Tako što konstantno spominješ Marian. Ne možeš spekulirati pred majkom mrtvog djeteta kako sad tijelo toga mrtvog djeteta izgleda pod zemljom. Ne znam je li to nešto od čega se ti možeš odalečiti, ali Adora to ne može.” Komad ribe otkotrljao mu se niz prsa ostavljajući masne mrlje veličine dugmadi.

“Ne možeš joj govoriti o leševima onih dviju mrtvih djevojčica ili o tome koliko je krvi moralo isteći iz njihovih usta kad su im vadili zube ili o tome koliko je toj osobi trebalo da ih zadavi.”

“Alane, nikada nisam rekla ništa od toga majci. Čak ni približno. Stvarno nemam pojma o čemu govoriš.” Nisam osjećala čak ni ogorčenje, samo umor.

“Molim te, Camille, znam ja kako je napet tvoj odnos s majkom. Znam koliko si oduvijek bila zavidna na dobrobiti drugih ljudi. Istina je, znaš, stvarno si slična Adorinoj majci. Ona je bdjela nad ovom kućom poput... vještice, stare i ljutite. Smijeh ju je vrijeđao. Jedini put kad se nasmijala bilo je kad nisi htjela da te Adora doji. Kad si odbijala sisu.”

Ta riječ na Alanovim nauljenim usnama upalila me na deset različitih mjesta. I cuclanje i kuju i gumu zahvatio je plamen.

“A to si čuo od Adore”, sugerirala sam.

Kimnuo je, blaženo napućivši usne.

“Kao što si čuo od Adore i da sam govorila užasne stvari o Marian i onim mrtvim djevojčicama.”

“Točno tako”, rekao je, precizno odsijecajući slogove.

“Adora je lažljivica. Ako to ne znaš, onda si idiot.”

“Adora je imala težak život.”

Nasilu sam se nasmijala. Alan se nije obeshrabrio. “Kad je bila dijete, mama joj je znala usred noći ulaziti u sobu i štupati je”, rekao je, patetično mjerkajući zadnji komad sardine. “Govorila je da to čini jer se boji da bi Adora mogla umrijeti u snu. Ja mislim da je to bilo samo zato što joj je voljela nanositi bol.”

Zveckanje uspomene: Marian dolje niz hodnik u svojoj pulsirajućoj sobi punoj uređaja. Oštar bol u mojoj ruci. Majka sjedi nada mnom u neprozirnoj spavaćici i pita me jesam li dobro. Ljubi taj ružičasti krug i kaže mi da nastavim spavati.

“Mislim da bi trebala znati te stvari”, rekao je Alan. “Možda ćeš zbog njih biti malo bolja prema majci.”

Nisam planirala biti nimalo bolja prema majci. Samo sam htjela završiti taj razgovor. “Otići ću čim budem mogla.”

“Ako se ne možeš korigirati, to bi mogla biti dobra zamisao”, rekao je Alan. “No možda bi se bolje osjećala kad bi pokušala. To bi ti moglo pridonijeti iscjeljenju. Barem uma.”

Alan je zgrabio zadnju mlohavu sardinu i cijelu je usisao u usta. Zamišljala sam kako se te sićušne kosti drobe dok je žvače.

Čaša puna leda i cijela boca burbona ukradene iz stražnje kuhinje, a zatim povratak u sobu i pijenje. Cuga me udarala brzo, vjerojatno zato što sam je tako i pila. Uši su mi bile vruće, a koža je prestala treptati. Razmišljala sam o onoj riječi na svom vratu. Nestajanje. Nestajanje će okončati moje jade, razmišljala sam u krug. Nestajanje će okončati moje nevolje. Bismo li bili tako gadni da Marian nije umrla? Druge obitelji prelaze preko takvih stvari. Prežale i krenu dalje. Ona je još uvijek lebdjela nad nama, plavokosa curica čija je kosa možda bila preduga za njezino dobro, koja je bila možda malo previše voljena. To prije nego što se razboljela, stvarno razboljela. Imala je nevidljivog prijatelja, velikog plišanog medvjeda kojeg je zvala Ben. Kakvo to dijete ima imaginarnog prijatelja koji je plišana životinja? Skupljala je svoje vrpce i slagala ih abecednim redoslijedom prema nazivu boje. Bila je djevojčica koja je svoju ljupkost iskorištavala tako veselo da joj niste mogli zamjeriti. Treptala je okicama, zabacivala uvojke. Majku je zvala Maja, a Alana... kvragu, Alana je možda zvala Alan, u tim ga uspomenama ne mogu smjestiti u sobu. Uvijek je čistila svoj tanjur, sobu održavala iznimno urednom i nije htjela nositi ništa drugo osim haljina i sandalica. Mene je zvala Mille i nije mogla odvojiti ruke od mene.

Obožavala sam je.

I dalje pijuci iako sam već bila pripita, uzela sam čašu pića i iskrala se niz hodnik do Marianine sobe. Ammina vrata, jednu sobu niže, bila su satima zatvorena. Kako je bilo odrastati uz sobu mrtve sestre koju nikad nisi upoznala?

Ražalostila sam se zbog Amme. Alan i majka bili su u svojoj velikoj spavaćoj sobi u kutu kuće, ali svjetlo je bilo ugašeno, a ventilator je zujao. U tim starim viktorijanskim kućama nema nikakvih središnjih klimatizacija, a majka sobne jedinice smatra neukusnim i ljeti se znojimo na trideset dva stupnja, ali u toj sam se vrućini osjećala sigurno, kao da hodam pod vodom.

Na jastuku na njezinu krevetu još uvijek je bilo malo uleknuće. Komplet odjeće bio je izložen kao da prekriva živo dijete. Ljubičasta haljina, bijele tajice, sjajne crne cipele. Tko je to učinio majka? Amma? Stalak za infuziju koji je Marian tako neumoljivo vukla za sobom posljednje godine stajao je spreman i sjajan tik do ostataka medicinske opreme: kreveta koji je bio pola metra dulji od standardnoga kako bi se omogućio pristup bolesnici, monitora srčanog ritma, noćne posude. Gadilo mi se što majka nije očistila te stvari. Bila je to klinička i potpuno beživotna soba. Marianina omiljena lutka pokopana je s njom, velika krpena lutka sa žutim platnenim uvojcima koji su pristajali sestrinima. Evelyn.

Ili Eleanor? Ostale su bile posložene uza zid na nekoliko stalaka kao navijači na tribinama. Njih dvadesetak s bijelim porculanskim licima i dubokim staklastim očima.

Tu sam je mogla tako lako vidjeti kako sjedi prekrivenih nogu na tom krevetu, mala i prošarana grašcima znoja s ljubičastim prstenovima oko očiju.

Kako miješa karte, češlja lutkinu kosu ili bijesno boji. Mogla sam čuti taj zvuk, pastele koje u grubim crtama prelaze preko papira. Tamne žvrljotine pastela koje je pritiskala tako snažno da su kidale papir. Podigla je pogled prema meni dišući teško i plitko.

“Umorna sam od umiranja.”

Odmaglila sam u svoju sobu kao da me netko proganja.

Prije nego što se Eileen javila, telefon je zvonio šest puta. Stvari koje Curryjevi nemaju u kući: mikrovalka, videorekorder, perilica posuđa, automatska sekretarica. Pozdrav joj je bio gladak ali napet. Pretpostavljam da ne primaju previše poziva nakon jedanaest. Pravila se da nisu zaspali, da jednostavno nisu čuli telefon, ali trebalo je još dvije minute da dobijem Curryja na vezi. Zamišljala sam ga kako lašti naočale krajičkom pidžame, navlači stare kožne papuče, gleda užareno lice budilice. Utješna slika.

Zatim sam shvatila da se prisjećam reklama za neku chicašku ljekarnu otvorenu cijelu noć.

Od posljednjeg razgovora s Curryjem prošla su tri dana. U Wind Gapu bila

sam već gotovo dva tjedna. U bilo kojim drugim okolnostima zvao bi me triput dnevno da čuje novosti. No nije se mogao natjerati da me zove kod civila, a još manje kod moje majke dolje u Missouriju, što je u njegovu chicaškom umu bilo jednako krajnjem Jugu. U bilo kojim drugim okolnostima trubio bi mi preko telefona što nisam odsjela u okviru proračuna, ali ne i danas. “Gušterice, jesi li dobro? Što ima novo?”

“Pa, ovo nisam dobila službeno, ali hoću. Policija definitivno misli da je ubojica muškarac, definitivno iz Wind Gapa, a nemaju ni DNK ni mjesto ubojstva, zapravo imaju vrlo malo. Ubojica je ili odličan planer ili je slučajno ispao genij. Čini se da se grad usredotočio na brata Natalie Keene, Johna. Imam izjavu njegove cure kako se buni protiv toga jer smatra da je nevin.”

“Dobro, dobre stvari, ali zapravo sam mislio... pitao sam za tebe. Je li ti dobro dolje? Moraš mi reći jer ti ne mogu vidjeti lice. Nemoj mi glumiti stoika.”

“Nisam tako dobro, ali kao da je to važno?” Glas mi je ispao viši i ogorčeniji no što sam planirala. “Ovo je dobra priča i mislim da sam na rubu nečega. Čini mi se da još nekoliko dana, tjedan i... ne znam. Te curice su grizle ljude. To sam saznala danas, a čak ni murjak s kojim sam surađivala to nije znao.”

“Jesi li mu to rekla? Kakav je bio njegov komentar?”

“Nikakav.”

“Zašto, dovraga, nisi izvukla komentar, curo?”

Vidiš, Curry, detektiv Willis je smatrao da zadržavam neke informacije, pa se nadurio, baš kao što se svi muškarci dure kad im ne ide po planu sa ženama s kojima se spetljaju.

“Zajebala sam. Ali izvući ću ga. Treba mi još nekoliko dana da pošaljem tekst, Curry. Da dobijem još malo lokalnog kolorita, poradim na tom murjaku.

Mislim da sam ih skoro uvjerila da bi uz malo publiciteta mogli nešto iscijediti.

Nije doduše da itko ovdje dolje čita naše novine.” Ili ondje gore.

“Čitat će. Mala, po ovome će te ozbiljno zapaziti. Tvoje stvari postaju skoro dobre. Upri jače. Idi razgovarati s nekim starim prijateljicama. Možda bi mogle biti otvorenije. A to bi moglo biti i dobro za članak onaj serijal o poplavama u Teksasu koji je dobio Pulitzera imao je cijelu priču iz perspektive tog tipa koji se vraćao kući usred tragedije. Sjajno štivo. A ljubazno lice i nekoliko piva mogli bi ti koristiti. Zvučiš kao da si ih već popila nekoliko večeras?”

“Nekoliko.”

“Osjećaš li se... kao da je ovo loša situacija za tebe? U pogledu oporavka?”

Čula sam kresanje upaljača, struganje kuhinjskog stolca po linoleumu, Curryjevo stenjanje dok je sjedao.

“Oh, ne moraš ti brinuti o tome.”

“Naravno da moram. Gušterice, nemoj izigravati mučenicu. Neću te kazniti ako budeš morala otići. Moraš se čuvati. Mislio sam da bi ti boravak kod kuće mogao koristiti, ali... katkad zaboravljam da roditelji nisu uvijek... dobri za svoju djecu.”

“Kad god sam ovdje”, zastala sam pokušavajući se pribrati. “Kad sam ovdje, jednostavno se osjećam kao loša osoba.” Zatim sam počela plakati, tiho jecati dok je Curry zamuckivao s druge strane. Mogla sam ga zamisliti kako paničari i maše Eileen da dođe i preuzme uplakanu curu. Ali ne.

“Ohh, Camille”, prošaptao je. “Ti si jedna od najpristojnijih osoba koje znam. A na svijetu baš nema mnogo pristojnih ljudi, znaš? Otkako su moji umrli, u osnovi ste ostali još samo ti i Eileen.”

“Ja nisam pristojna.” Vrh olovke u moje je bedro duboko žvrljao riječi koje su me greble. Pogrešno, žena, zubi.

“Camille, jesi. Vidim kako se odnosiš prema ljudima, čak i najbezzvrednijim govornima koja mogu zamisliti. Daješ im malo... dostojanstva.

Razumijevanja. Što misliš, zašto te držim ovdje? Ne zato što si sjajna novinarka.” S moje strane tišina i debele suze. Pogrešno, žena, zubi.

“Je li to uopće bilo smiješno? Htio sam da bude smiješno.”

“Nije.”

“Moj djed je glumio u vodvilju. No izgleda da me taj gen mimoišao.”

“Je li?”

“Oh, da, čim je sišao s broda iz Irske u New Yorku. Bio je urnebesno smiješan, svirao je četiri instrumenta...” Još jedna iskra upaljača. Navukla sam tanke pokrivače preko sebe, sklopila oči i slušala Curryjevu priču.

DVANAESTO POGLAVLJE

Richard je živio u jedinoj stambenoj zgradi u Wind Gapu, u industrijskoj kutiji izgrađenoj za četiri stanara. Useljena su bila samo dva stana. Na stupovima koji su držali nadstrešnicu za automobile crvenim je sprejem četiri puta zaredom pisalo "Zaustavite demokrate, zaustavite demokrate, zaustavite demokrate", a zatim bez ikakva reda: "Sviđa mi se Louie."

Srijeda ujutro. Oluja je još sjedila u oblaku iznad grada. Vruće i vjetrovito, svjetlost žute boje pišaline. Zalupala sam na njegova vrata rubom boce burbona.

Nosi darove ako ne možeš podnijeti ništa drugo. Prestala sam nositi suknje. U njima su mi noge suviše pristupačne nekome sklonom dodirima. Ako je još uvijek bio.

Otvorio je vrata mirišući na san. Raskuštrana kosa, bokserice, izvrnuta majica. Bez osmijeha. Stan je održavao frigidnim. S mjesta na kojem sam stajala osjećala sam hladnoću.

"Želiš ući ili želiš da ja izađem?" upitao je češući se po bradi. Zatim je opazio bocu. "Ah, uđi. Pretpostavljam da se idemo napiti." Stan je bio u neredu, što me iznenadilo. Hlače prebačene preko stolaca, kanta za smeće iz koje se gotovo presipalo, kutije novina naslagane na neobičnim mjestima u hodniku zbog kojih ste se, da biste prošli pokraj njih, morali okretati bočno. Pokazao mi je da sjednem na ispucalu kožnu sofpu pa se vratio s posudom leda i dvjema čašama. Nalio je dobre porcije.

"Dakle nisam trebao biti tako nepristojan sinoć", rekao je. "Da. Mislim, čini mi se kao da ti dajem popriličnu količinu informacija, a ti meni ne daješ ništa."

"Pokušavam razriješiti ubojstvo. Ti nastojiš izvješćivati o tome.

Mislim da ja imam prioritet. Postoje neke stvari, Camille, koje ti jednostavno ne mogu reći."

"Vrijedi i obratno imam pravo štititi svoje izvore."

"Čime ujedno možeš zaštititi i osobu koja je počinila ta ubojstva."

"Richard, možeš razumjeti. Dala sam ti gotovo sve. Isuse, odradi nešto i sam."

Buljili smo jedno u drugo.

"Volim kad preda mnom glumiš opasnu novinarku." Richard se nasmiješio. Odmahnuo glavom. Bocnuo me bosom nogom. "Zapravo, ponešto i odrađujem."

Nalio nam je svakome po još jednu čašu. Bit ćemo zgaženi prije podneva.

Privukao me k sebi, poljubio u resicu, zavukao mi jezik u uho.

“I, djevojko iz Wind Gapa, koliko si točno zločesta?” prošaptao je. “Pričaj mi kako ti je bilo prvi put kad si to radila.” Zahvaljujući onome mom kreševu u osmom razredu, prvi je put bio ujedno i drugi i treći i četvrti. Odlučila sam se zadržati na prvome.

“Bilo mi je šesnaest”, lagala sam. Raspoloženju je više pristajala starija dob. “Pojebala sam nogometaša u kupaonici na jednom tulumu.”

Bolje sam podnosila alkohol od Richarda, oči su mu već bile staklaste i prstima se igrao mojom nabrekliom bradavicom ispod košulje.

“Mmmm... i jesi li svršila?”

Kimnula sam. Sjećam se da sam se pretvarala da svršavam. Sjećam se nekog šuma orgazma, ali to je bilo tek kad su me proslijedili trećem tipu.

Sjećam se da sam mislila kako je slatko što mi stalno dašće na uho: “Je li ovako dobro? Je li ovako dobro?”

“Želiš li svršiti sad? Sa mnom?” prošaptao je Richard. Kimnula sam i bio je na meni. Posvuda te ruke koje su mi se pokušavale uvući pod košulju, pa se mučile da mi otkopčaju hlače, povuku ih dolje.

“Čekaj, čekaj. Na moj način”, šapnula sam. “Volim to odjevena.”

“Ne. Želim te dirati.”

“Ne, dragi, na moj način.”

Samo sam malo svukla hlače, ostavila trbuh pokriven košuljom i odvlačila mu pozornost dobro naciljanim poljupcima. Zatim sam ga uvela u sebe i jebali smo se potpuno odjeveni, a ispucala koža kauča grebla mi je dupe. Fukara, pumpa, mala, djevojčica. To mi je bio prvi put da sam s nekim muškarcem nakon deset godina. Fukara, pumpa, mala, djevojčica! Njegovo je stenjanje uskoro nadglasalo moju kožu. Tek sam tad mogla uživati. Tih posljednjih nekoliko slatkih uboda.

Kad je završilo, zadihan je ležao dopola pokraj mene, dopola na meni, i dalje mi šakom stežući ovratnik košulje. Dan je postao crn. Drhtali smo na rubu oluje.

“Reci mi u koga sumnjaš”, rekla sam. Izgledao je šokirano. Je li očekivao “Volim te”? Nekoliko trenutaka vrtio je moju kosu među prstima, gurao mi jezik u uho. Kad im se uskrati pristup drugim dijelovima tijela, muškarci se fiksiraju na uho. To je nešto što sam naučila tijekom posljednjeg desetljeća.

Richard mi nije mogao dirati sise, dupe, ruke ili noge, ali činilo se da je zasad zadovoljan s mojim uhom.

“Među nama, to je John Keene. Mali je bio vrlo blizak sa sestrom. Na nezdrav način. Nema alibi. Mislim da ima neku sklonost curicama kojoj se pokušava oprijeti, ali završi tako da ih ubije i iščupa im zube radi uzbuđenja.

Ipak, neće se još dugo moći obuzdavati. To će se ubrzati. Provjeravamo je li bilo kakvog čudnog ponašanja u Philadelphiji. Moglo bi biti da Natalieini problemi nisu bili jedini razlog za selidbu.”

“Trebalo mi nešto službeno.”

“Tko ti je rekao za grizenje i koga su curice grizle?” šapnuo mi je vrućim dahom na uho. Kiša je vani počela tući po pločniku kao da netko piša.

“Meredith Wheeler rekla mi je da joj je Natalie odgrizla ušnu resicu.”

“I što još?”

“Ann je ugrizla moju majku. Za zapešće. To je to.”

“Vidiš, nije bilo tako teško. Dobra curica”, šaptao je ponovno mi milujući bradavicu.

“Sad mi daj nešto službeno.”

“Ne.” Nasmiješio mi se. “Na moj način.”

Richard me pojebao drugi put tog poslijepodneva i konačno mi nevoljko izjavio da ima nove spoznaje vezane uz slučaj te da će vjerojatno biti uhićenja.

Ostavila sam ga da spava u krevetu i po kiši otrčala do auta. Glavom mi se vrzmala slučajna misao: Amma bi izvukla više iz njega.

Odvezla sam do Garrettova parka i sjedila u automobilu buljeći u kišu jer nisam htjela ići doma. Sutra će se to mjesto napuniti klincima kojima počinje dugo lijeno ljeto. Sada sam tu bila samo ja i osjećala sam se ljepljivo i glupo.

Nisam mogla zaključiti jesu li me iskoristili. Richard, oni dečki koji su mi uzeli nevinost, netko drugi. Nikad ni u kojoj prepirci nisam bila na svojoj strani.

Voljela sam starozavjetnu pakosnost fraze dobila je što je zaslužila. Katkad žene to vole.

Najprije šutnja, a zatim ne. Žuti trkaći automobil zabrujao je do mene, a suvozačko su sjedalo dijelile Amma i Kylie. Momak rijetke kose sa sunčanim naočalama s benzinske pumpe i prljavom potkošuljom nalazio se na vozačevu sjedalu, a straga neki njegov dvojnik. Iz auta je kuljao dim zajedno s mirisom nekog alkoholnog pića od citrusnog voća.

“Upadaj, idemo malo tulumariti”, rekla je Amma. Nudila je bocu jeftine votke s okusom naranče. Isplazila je jezik i puštala da joj na nj padaju kapi kiše.

S kose i majice bez rukava već joj je kapalo.

“Neka, hvala, dobro sam.”

“Ne izgledaš baš tako. Hajde, patroliraju parkom. Sigurno ćeš dobiti kaznu za vožnju pod utjecajem. Bazdiš.”

“Hajde, chiquita”, zvala je i Kylie. “Možeš nam pomoći da držimo ove dečke na uzdi.”

Razmišljala sam o mogućnostima koje su mi se nudile. Ići kući i piti sama.

Ići u bar, piti sa svakim tipom koji naleti. Ići s tim klinkama i možda, u najgorem slučaju, čuti neki zanimljiv trač. Sat vremena. Onda kući na spavanje.

Bile su tu i Amma i njezina tajanstvena ljubaznost prema meni. Mrzila sam što to moram priznati, ali ta me djevojka počela opsjedati.

Klinke su klicale dok sam ulazila na stražnje sjedalo. Amma je prosljedila neku drugu bocu, vrući rum koji je imao okus losiona za sunčanje. Bojala sam se da će tražiti od mene da im kupim piće. Ne zato što ne bih. Iako je to bilo patetično, htjela sam da me samo žele uza se. Kao da sam ponovno popularna.

A ne nakaza. Da sam po volji najpopularnijoj curi u školi. Ta misao bila je gotovo dovoljna da iskočim iz auta i otpješačim kući. No Amma je ponovno poslala bocu. Oko ruba grlića bio je prsten ružičastog sjajila za usne.

Dečko do mene, koji je predstavljen samo kao Nolan, kimnuo je i obrisao znoj s gornje usne. Mršave ruke s aknama i lice puno prišteva. Metamfetamin.

Missouri je po ovisnosti druga država u Uniji. Tamo dolje nam je dosadno, a imamo mnogo kemikalija s farmi. U vrijeme mog odrastanja to su uzimali uglavnom najokorjeliji. Sad je to bila rekreativna droga. Nolan je prelazio prstom gore-dolje po plastičnim rebrima vozačeva sjedala ispred sebe, ali gledao me dovoljno dugo da kaže: "Imaš otprilike godina kao i moja mama. To mi se sviđa."

"Sumnjam da baš imam godina kao tvoja mama."

"Ona ima negdje trideset tri, trideset četiri?" Dovoljno blizu.

"Kako se zove?"

"Casey Rayburn." Poznavala sam je. Nekoliko godina starija od mene. S tvorničke strane. Previše gela u kosi i sklonosti prema meksikanskim ubojicama pilića dolje na granici s Arkanzasom. Tijekom izleta u crkvu rekla je grupi da se pokušala ubiti. Cure iz škole počele su je zvati Casey Žilet.

"Sigurno je bila prije mog vremena", rekla sam.

"Čovječe, ova koka je previše fora da bi visila s onom drogiranom kurvom od tvoje mamice", rekao je vozač.

"Jebi se", prošaptao je Nolan.

"Camille, vidi što imamo", Amma se nagnula preko suvozačkog sjedala tako da joj je stražnjica udarala Kylie u lice. Protresla mi je bočicom pilula pred licem. "Oksikodon. Od toga se osjećaš super." Isplazila je jezik, stavila na njega tri tablete slične bijeloj dugmadi, a zatim ih prožvakala i progutala uz gutljaj votke. "Probaj."

"Ne bih, hvala, Amma." Oksikodon je dobra stvar. Uzimanje oksikodona sa sestrom nije.

"Ma, daj, Mille, samo jedan", ulagivala se. "Bit će ti lakše. Trenutno se osjećam tako sretno i dobro. Moraš i ti."

"Osjećam se dobro, Amma." Zovući me Mille, podsjetila me na Marian.

"Kunem se."

Okrenula se natrag i uzdahnula neutješno mrzovoljno.

"Daj, Amma, pa sigurno ti nije tako jako stalo", rekla sam dodirujući joj rame.

"Je." Nisam to mogla podnijeti, gubila sam tlo pod nogama osjećajući

opasnu potrebu da udovoljim, kao u starim danima. A jedna me stvarno neće ubiti.

“Dobro, dobro, daj mi jednu. Jednu.”

Odmah se razvedrila i hitro se okrenula prema meni.

“Stavi je na jezik. Kao pričest. Pričest u drogi.”

Isplazila sam jezik, a ona je stavila tabletu na njegov vrh i zacičala.

“Dobra curica.” Smijala se. Danas sam već bila umorna od te fraze.

Parkirali smo pred jednom od sjajnih windgapskih viktorijanskih vila, potpuno renoviranom i prebojenom u sulude plave, ružičaste i zelene tonove koji su trebali biti otkačeni. Umjesto toga kuća je izgledala kao dom ludog sladoledara. U grmlju uz kuću povraćao je neki momak bez košulje, u ostacima cvjetnjaka hrvala su se dva klinca, a na dječjoj ljuljački u pravom je paukovu zagrljaju bio neki mladi par.

Nolan je ostavljen u automobilu, i dalje je prolazio prstima gore-dolje niz one cijevi. Damon, vozač, zaključao ga je “da ga nitko ne bi jebao”. To sam smatrala šarmantnom gestom.

Zahvaljujući oksikodonu osjećala sam se prilično neustrašivo, pa sam ulazeći u vilu shvatila kako tražim lica iz svoje mladosti: kratko ošišane dečke u bejzbolskim jaknama i cure sa spiralnim trajnama i debelim zlatnim naušnicama. Miris Drakkar Noira i Georgia.

Sve je to nestalo. Dečki ovdje bili su djeca u širokim skejterskim kratkim hlačama i tenisicama, cure su imale haltere, minice i probušene trbuhe, a svi su buljili u mene kao da bih mogla biti murjak. Nisam, ali sam pojebala jednoga poslijepodne. Smiješila sam se i kimala. Užasno sam vesela, mislila sam lakomisleno.

U prostranoj dnevnoj sobi stol je bio odgurnut u jednu stranu kako bi se oslobodio prostor za ples i hladnjake. Amma je odskakala u krug i stala miješati bokovima pred nekim dečkom dok mu šija nije pocrvenjela. Šaputala mu je nešto na uho, a kad je kimnuo, otvorila je hladnjak i izvukla četiri piva, koja je pridržavala uz mokro poprsje pretvarajući se da jedva žonglira njima dok je prolazila pokraj zadovoljne skupine dečki.

Cure su bile manje zadovoljne. Čula sam kako pljuvanje pršti tulumom poput reda petardi. No malim su plavušama u prilog išle dvije stvari. Kao prvo, bile su s mjesnim dilerom droge, koji je zacijelo bio nekakav autoritet. Kao drugo, bile su ljepše od gotovo svih drugih žena tu, što je značilo da ih dečki neće najuriti. A taj je tulum priredio neki dečko, sudeći po fotografijama nad kaminom u dnevnoj sobi, neki tamnokos, neutralno zgodan dečko koji je pozirao u kapi i ogrtaču na fotografiji iz četvrtog razreda blizu slike ponosnih oca i majke. Poznavala sam mamu, bila je to starija sestra jedne moje prijateljice iz srednje škole. Zbog pomisli da sam na tulumu njezina djeteta zapljusnuo me prvi val nerveze.

“Obožeobožeobožeobože.” Brineta očiju iskolačenih kao žaba, odjevena u

majicu s koje je ponosno vrištalo Gap, protrčala je pokraj mene i zgrabila djevojku sličnog vodozemnog izgleda. "Došli su. Baš su došli."

"Sranje", odgovorila je prijateljica. "To je predobro. Moramo li ih pozdraviti?"

"Mislim da treba čekati i vidjeti što se događa. Ako ih J. C. neće ovdje, onda se ne smijemo miješati u to."

"Totalno tako."

Znala sam i prije nego što sam ga vidjela. Meredith Wheeler ušla je u dnevnu sobu vukući za sobom Johna Keenea. Nekoliko mu je dečki kimnulo, nekoliko ga je potapšalo po ramenu. Ostali su mu otvoreno okrenuli leđa i zatvorili se u svoje krugove. Ni John ni Meredith nisu me primijetili, zbog čega sam odahnula. Meredith je primijetila kružok mršavih cura izduženih nogu, kolegica navijačica, pretpostavljala sam, koje su stajale na kuhinjskim vratima.

Zacičala je i poskočila k njima ostavljajući Johna u dnevnoj sobi. Cure su bile čak i hladnije nego dečki.

"Boook", rekla je jedna ne osmjehnuvši se. "Mislila sam da si rekla da nećeš doći."

"Shvatila sam da je to jednostavno glupo. Svatko tko ima imalo mozga zna da je John super. Nećemo biti jebeni otpadnici samo zbog sveg tog... sranja."

"Nije super, Meredith. J. C.-ju to baš nije super", rekla je crvenokosa, koja je bila J. C.-jeva cura ili je to željela biti.

"Ja ću popričati s njim", cviljela je Meredith. "Daj da popričam s njim."

"Mislim da biste jednostavno trebali otići."

"Jesu li zbilja uzeli Johnovu robu?" upitala je treća sićušna curica, koja je izgledala nekako majčinski. Kao ona koja na kraju drži kosu prijateljicama koje povraćaju.

"Da, ali to je zato da ga potpuno isključe. Ne zato što je u gabuli."

"Kako god", rekla je crvenokosa. Mrzila sam je.

Meredith je pogledom tražila manje neprijateljska lica po sobi i ugledala mene, pa se zbunila, a zatim je ugledala i Kelsey, pa je pobjesnula.

Ostavivši Johna pokraj vrata da se pretvara kako gleda na sat, veže cipelu i izgleda nonšalantno dok gomila počinje brujati o pravom skandalu, domarširala je do nas.

"Što ti radiš ovdje?" Oči su joj bile pune suze, a na čelu su joj probijali grašci znoja. Činilo se da pitanje nije upućeno nijednoj od nas. Možda je pitala samu sebe.

"Damon nas je doveo", zacvrkutala je Amma. Dvaput je poskočila na vršcima prstiju. "Ne mogu vjerovati da si ti tu. A posebno ne mogu vjerovati da je on pomolio nos."

"Bože, stvarno si mala kučka. Pojma ti nemaš, jebena jebačice narkomana." Meredithin je glas zadrhtao poput zvrka koji se vrti prema rubu

stola.

“Bolje i to nego taj kojeg ti jebeš”, rekla je Amma. “Boook, ubojice.”

Mahnula je Johnu, koji isprva kao da je nije prepoznao, a onda je iznenada izgledao kao da ga je netko ošamario.

Spremao se prići, kad je iz druge sobe ušao J. C. i odveo Johna na stranu.

Dva visoka momka koja raspravljaju o smrti i kućnim tulumima. Soba se prebacila na potmuli šapat promatrajući kako J. C. tapše Johna po leđima na način koji ga je usmjerivao ravno prema vratima. John je kimnuo prema Meredith i krenuo van. Ona ga je brzo slijedila pognuvši glavu i podigavši ruke do lica. Netom prije nego što je John prošao kroz vrata, neki dečko visokim je zadirkujućim glasom bubnuo: “Ubojico djece!” Nervozno smijanje i kolutanje očima. Meredith je divljački zacviljela pa se okrenula oko sebe, iskešenih se zuba proderala “Jebite se svi” te zalupila vratima.

Isti taj dečko oponašao je to stidljivo, djevojačko Jebite se svi pred okupljenima isturivši kuk na jednu stranu. J. C. ponovno je pojačao glazbu, sintetizirani pop-glas neke tinejdžerice koji provocira u vezi s pušenjem kurčeva.

Htjela sam poći za Johnom i samo ga zagrliti. Nikad nisam vidjela nikoga tako osamljenog, a Meredith se nije činila nekom utjehom. Što će raditi kad se sam vrati u tu praznu garažu za kočije? Prije nego što sam mogla potrčati za njim, Amma me zgrabila za ruku i odvukla gore u “VIP-sobu”, gdje su ona, plavuše i dva srednjoškolca s istim, obrijanim glavama preturali po ormaru J. C-jeve majke bacajući njezinu najbolju odjeću s vješalica kako bi savili gnijezdo.

Popeli su se na krevet u krug od satena i krzna pa me Amma povukla do sebe i iz grudnjaka izvukla tabletu ekstazija.

“Nikad nisi igrala kružni rulet?” upitala me. Odmahnula sam glavom.

“Šalješ eks s jezika na jezik, a jezik na kojem se rastopi sretni je dobitnik. To je najbolje Damonovo sranje, pa ćemo svi malo zaokružiti.”

“Ja neću, hvala”, rekla sam. Gotovo sam i pristala, ali sam vidjela uzburjani izgled na licima dečki. Zacijelo sam ih podsjećala na njihove majke.

“Ma, daj, Camille, neću nikom reći, za boga miloga”, cviljela je Amma čupkajući zanokticu. “Daj sa mnom. Jesmo sestre?”

“Moolim te, Camille!” cendrale su Kylie i Kelsey. Jodes me tiho promatrala.

Oksikodon, cuga i seks od prije, oluja koja je vani još uvijek mokro visjela, moja uništena koža (frižider je nadobudno iskakao na jednoj ruci) i prljave misli o majci. Nisam znala što je jače udaralo, ali iznenada sam dopustila Ammi da me uzbuđeno ljubi u obraz. Potvrдно sam kimnula i Kylie se jezikom okomila na jednog dečka, koji je nervozno prenio tabletu do Kelsey, koja je polizala drugog dečka, koji je vučje dugim jezikom nahranio Jodes, koja je nestrpljivo isplazila drhtavi jezik prema Ammi, a ova je uvukla tabletu

u sebe pa mekim, malim i vrućim jezikom prosljedila eks u moja usta omatajući ruke oko mene i utiskujući tabletu čvrsto u moj jezik dok nisam osjetila da mi se mrvu u ustima. Rastopila se poput slatke vune.

“Pij puno vode”, šapnula mi je, a zatim se naglas zahihotala pred kružokom, bacajući se na leđa na neki nerc.

“Jebiga, Amma, igra još nije bila ni počela”, obrecnuo se dječak vuk, a obrazi su mu se zarumenjeli.

“Camille je moja gošća”, rekla je Amma tobože oholo. “A i trebalo bi joj malo sunca. Imala je prilično usran život. Imamo mrtvu sestru baš kao John Keene. Nikad se nije znala nositi s tim.” Objavila je to kao da pomaže probiti led između gostiju na koktel-zabavi: David ima vlastitu prodavaonicu tekstila, James se upravo vratio s privremenog rada u Francuskoj, a Camille, oh, da, nikad nije prežalila svoju mrtvu sestru. Treba li kome donijeti još pića?

“Moram ići”, rekla sam ustajući suviše naglo, a s boka mi je visio crveni satenski halter. Preostalo mi je još otprilike petnaest minuta dok me ne počne furati, a to nije bilo mjesto na kojemu sam željela biti kad se to dogodi. No opet se pojavio problem: nije bilo vjerojatno da će Richard, iako je pio, podržavati bilo što ozbiljnije, a sasvim sigurno nisam htjela u svojoj sparnoj spavaćoj sobi sama i ušlagirana oslušivati hoće li se pojaviti majka.

“Hajde sa mnom”, ponudila se Amma. Zavukla je ruku u svoj suviše podstavljeni grudnjak, iz podstave izvukla tabletu pa je gurnula u usta smijući se grohotom i okrutno ostalim klincima, koji su gledali s nadom, ali prestrašeno. Za njih ništa.

“Idemo plivati, Mille, bit će savršeno kad nas počne furati”, iscerila se pokazujući savršene kvadratne bijele zube. U meni nije ostalo snage za borbu činilo se jednostavnijim prepustiti se. Sišli smo stubama u kuhinju (rumeni su nas mladići zbunjeno ocjenjivali jedna malčice premlada, druga definitivno prestara). Uzimali smo flaširane vode iz frižidera (ta je riječ iznenada počela dahtati na mojoj koži poput psića koji vidi većeg psa) prepunog sokova, složenaca, svježeg voća i bijeloga kruha, a mene je iznenada dirnuo nevin, zdrav obiteljski hladnjak, tako nesvjestan razvrata koji se događa u ostatku kuće.

“Hajdemo, jedva čekam zaplivati”, mahnito je zvala Amma vukući me za ruku kao dijete. Što je i bila. Drogiram se sa svojom trinaestogodišnjom sestrom, šapnula sam si. No prošlo je dobrih deset minuta i ta je pomisao donijela samo drhtaj sreće. Bila je zabavna cura, moja sestrice, najpopularnija djevojka u Wind Gapu, a željela se družiti sa mnom. Voli me kao što me voljela Marian. Nasmijala sam se. Eks je ispustio svoj prvi val kemijskog optimizma, osjećala sam kako se diže u meni poput velikog balona ispunjenog toplim zrakom i zapljuskuje mi nepce rasprskavajući dobro raspoloženje. Gotovo sam ga mogla okusiti, kao neki pjenušav, ružičast žele.

Kelsey i Kylie počele su nas slijediti do vrata, pa se Amma okrenula

smijući se. "Ne želim da vi idete", graknula je. "Vi ostajete ovdje. Pomozite Jodes da se poševi, treba joj dobra jebačina."

Kelsey je iza sebe mrko odmjerila Jodes, koja se nervozno motala po stubama. Kylie je promatrala Amminu ruku oko mog struka. Pogledale su jedna drugu. Kelsey se privila uz Ammu, stavila joj glavu na rame.

"Ne želimo ostati ovdje, želimo ići s tobom", cviljela je. "Molimo."

"Samo budi dobra i odjebi, u redu?" rekla je Amma. "Tako sam umorna od svih vas. Jako ste dosadne."

Kelsey se zbunjeno odmaknula, još uvijek ispruženih ruku. Kylie je slegnula ramenima prema njoj, plešući se vratila u gomilu pa uzela pivo iz ruku nekog starijeg dečka i obliznula usne pred njim osvrćući se da vidi gleda li je Amma. Nije ju gledala.

Amma je umjesto toga poput pažljivog pratitelja meni pokazivala put kroz vrata pa niza stube na pločnik, gdje su iz pukotina nicala sićušne žute kiselice.

Pokazala sam na njih. "Predivno."

Amma je pokazala na mene i kimnula. "Volim žuto kad me fura. Osjećaš li ti nešto?" Kimnula sam, a i njezino je lice titralo dok smo, zaboravivši plivanje, prolazili pokraj uličnih svjetiljki na autopilotu prema Adorinoj kući.

Osjećala sam kako noć visi na meni poput meke vlažne spavačice i nakratko sam se vidjela kako se budim sva u znoju u bolnici u Illinoisu uz očajan zvižduk u uhu. Moja cimerica, navijačica, na podu sva ljubičasta i zgrčena uz bocu sredstva za čišćenje odvoda. Komični cvilež. Vjetar postmortem. Prasak mog šokiranog smijeha ovdje i sada u Wind Gapu kao jeka onog koji sam ispustila u toj jadnoj sobi tog blijedožutog jutra. Amma je stavila svoju ruku u moju. "Što misliš o... Adori?" Osjetila sam kako furanje posustaje, a onda ponovno hvata zalet.

"Mislím da je vrlo nesretna žena", rekla sam. "I poremećena."

"Čujem je kako zaziva imena dok drijema: Joya, Marian... ti."

"Drago mi je da to ne moram slušati", rekla sam tapšući Ammu po ruci. "Ali mi je žao što ti moraš."

"Voli me njegovati."

"Super."

"Čudno je to", rekla je Amma. "Poslije njezine njege želim se seksati."

Zadigla je suknju odostraga, nakratko mi pokazala seksi ružičaste tange.

"Mislím da ne bi trebala dati dečkima da ti rade neke stvari, Amma. Jer to je upravo to. U tvojoj dobi nije recipročno."

"Ponekad, kad daš da ti ljudi rade neke stvari, ti zapravo to radiš njima", rekla je Amma izvlačeći lizalicu iz džepa. Od višnje. "Znaš što mislim? Ako ti netko želi raditi nešto sjebano i ti mu puštiš, time ga činiš još sjebanijim. Onda imaš kontrolu. Dok god ne poludiš."

"Amma, samo sam..." No ona je već nastavila brbljati.

"Sviđa mi se naša kuća", prekinula me. "Sviđa mi se njezina soba. Pod je

famozan. Vidjela sam ga jednom u nekom časopisu. Naslov je bio 'Zdravica od slonovače: južnjački život iz prošlih vremena'. Jer danas, naravno, ne možeš dobiti slonovaču. Velika šteta. Stvarno velika šteta."

Zabila je lizalicu u usta i uhvatila krijesnicu u zraku pa joj, držeći je između dva prsta, iščupala zadak. Prošla je svjetlom oko prsta kako bi načinila sjajan prsten. Bacila je umiruću bubu u travu diveći se ruci.

"Jesu li te cure voljele dok si odrastala?" upitala je. "Jer prema meni definitivno nisu dobre."

Pokušala sam uskladiti pojam Amme, onako bezobzirne, sklone zapovijedanju, katkad strašne (dok mi je gazila po petama u parku - kakva to trinaestogodišnjakinja podbada odrasle na taj način), s djevojčicom prema kojoj su svi otvoreno zločesti. Vidjela mi je pogled i pročitala misli.

"Zapravo ne mislim da nisu dobre prema meni. Rade što god im kažem.

Ali me ne vole. Čim sjebem, čim učinim nešto što nije fora, bit će prve koje će se urotiti protiv mene. Ponekad sjedim u sobi prije spavanja i zapisujem sve što sam napravila i rekla tog dana. Onda ocjenjujem, pet za savršen potez, jedan za trebala bih se ubiti kakva sam jadnica."

Kad sam išla u srednju školu, svaki sam dan bilježila svu odjeću koju sam nosila. Ponavljanja nije smjelo biti do kraja mjeseca.

"Večeras mi je na primjer Dave Rard, jedan vrlo seksi dečko iz trećeg razreda, rekao da ne zna može li čekati još jednu godinu, znaš, da bude sa mnom, dok ne krenem u srednju školu? A ja sam rekla: 'Pa, onda nemoj.' I otišla sam, a svi su dečki bili kao: 'Opa.' Znači, to je petica. Ali jučer sam se spotakla na glavnoj ulici pred curama i one su mi se smijale. To je jedinica.

Možda dvojka, jer sam do kraja dana bila tako zla prema njima da su i Kelsey i Kylie plakale. A Jodes uvijek plače, pa to zapravo i nije neki izazov."

"Sigurnije je da te se boje nego da te vole", rekla sam.

"Machiavelli", graknula je i odskakutala naprijed smijući se, ali nisam mogla zaključiti je li to bila gesta ismijavanja njezine dobi ili iskrene mladenačke energije.

"Odakle to znaš?" divila sam se i iz minute u minutu sve mi se više sviđala. Pametna, sjebana curica. Zvučalo je poznato.

"Znam hrpu stvari koje ne bih trebala znati", rekla je, a ja sam počela skakutati uz nju. Eks me digao i iako sam bila svjesna da u trijeznim okolnostima to ne bih činila, bila sam previše sretna da bi me bilo briga. Mišići su mi pjevali.

"Zapravo sam pametnija od većine nastavnika. Bila sam na testu inteligencije. Trebala bih ići u drugi srednje, ali Adora misli da bih trebala biti s djecom svoje dobi. Svejedno. U srednju školu ću ići negdje drugdje. U Novoj Engleskoj."

Rekla je to s blagim udivljenjem nekoga tko tu regiju zna samo s fotografija, djevojčice koja gaji predodžbe koje sponzoriraju elitna

sveučilišta: U Novu Englesku idu pametni ljudi. Nije doduše da bih ja trebala suditi, ni ja nikad nisam bila ondje.

“Moram se maknuti odavde”, rekla je Amma afektirajući iscrpljeno poput neke tetošene kućanice. “Stalno mi je dosadno. Zato i glumatam. Znam da znam biti malo... čudna.”

“Misliš u seksu?” Zastala sam, a srce mi je u grudima tuklo u ritmu rumbe. Zrak je mirisao na irise i osjećala sam kako mi taj miris ulazi u nos, pluća, krv.

Vene su mi mirisale ljubičasto.

“Ma, znaš, iskaliti se. Znaš. Znam da znaš.” Uzela me za ruku i nasmiješila mi se čisto i slatko, milujući me po dlanu, što je možda bio bolji dodir od svih koje sam dotad doživjela. Na mom lijevom listu iznenada je uzdahnula nakaza.

“Kako se iskaljuješ?” Sad smo već bile blizu majčine kuće i furanje je bilo na vrhuncu. Kosa mi je šištala na ramenima poput tople vode, a ja sam se ljuljala lijevo-desno ni na koju posebnu glazbu. Na rubu pločnika ležala je puževa kućica i pogled mi se zapleo u njezinu viticu.

“Znaš. Znaš kako ponekad imaš potrebu nanijeti bol.”

Rekla je to kao da prodaje novi proizvod za kosu.

“Za prevladavanje dosade i klaustrofobije postoje i bolji načini od nanošenja bola”, rekla sam. “Ti si pametna cura, znaš to.” Shvatila sam da je zavukla prste u rukave moje košulje, da dira ispupčenja mojih ožiljaka. Nisam je zaustavljala.

“Režeš li se, Amma?”

“Ja nanosim bol”, zacičala je, zavrtjela se na ulicu pa se neobuzdano okretala zabačene glave i ruku ispruženih u obliku labuda. “Obožavam to!” vrištala je. Jeka je potekla niz ulicu, gdje je na uglu stražarila majčina kuća.

Amma se vrtjela dok se nije srušila na pločnik, a jedna od njezinih srebrnih narukvica otkvačila se i pijano otkoturala niz ulicu. Htjela sam porazgovarati s njom o tome, biti odrasla, ali eks se ponovno opraio i umjesto toga potegnula sam je s ceste (smijući se njezinu rasječenu i krvavu laktu) pa smo jedna drugu navlačile u krugovima putem do majčine kuće. Osmijeh joj je dijelio lice na dva dijela, zubi su joj bili mokri i dugi, a ja sam shvatila kako bi mogli ushititi ubojicu. Kvadratni blokovi sjajne kosti, prednji nalik na mozaične pločice koje biste mogli utisnuti u stol.

“Tako sam sretna s tobom”, smijala se Amma, a njezin dah na mom licu bio je vruć i slatkast od cuge. “Ti si mi kao srodna duša.”

“Ti si mi kao sestra”, rekla sam. Blasfemija? Nije me bilo briga.

“Volim te”, vrisnula je Amma.

Vrtjele smo se tako brzo da su mi obrazi lepetali i škakljali me. Smijala sam se poput djeteta. Nikad nisam bila sretnija nego sad, pomislila sam. Ulična rasvjeta bila je gotovo ružičasta, a Ammina duga kosa draškala mi je

ramena dok su joj visoke jagodice stršile poput grudica maslaca na osunčanoj koži. U želji da ih dotaknem izvukla sam ruku iz njezine i pružila je, ali uslijed razdvajanja našeg kruga divljački smo se zavrtjele na pod.

Osjetila sam kako mi kost gležnja struže o rubnik. *Pras!* Krv je eksplodirala i oblila mi nogu. Ammi, koja je i sama skliznula niz pločnik, crveni su mjehurići počeli navirati po prsima. Svojim sjajno plavim haskijevskim očima pogledala je dolje pa u mene, prošla prstom po krvavoj mreži na prsima i otegnuto vrisnula, a zatim mi, smijući se, položila glavu u krilo.

Prstom je otrla prsa održavajući plosnati krug krvi na njegovu vršku i, prije nego što sam je uspjela zaustaviti, utrljala mi ju je u usne. Imala je okus po medenom limu. Pogledala me i pomilovala po licu, a ja sam joj to dopustila.

“Znam da misliš da Adora više voli mene, ali to nije istina”, rekla je. Kao na neki znak, na trijemu naše kuće skroz na vrhu brežuljka upalilo se svjetlo.

“Želiš li spavati u mojoj sobi?” ponudila mi je Amma nešto tiše.

Zamislila sam nas u njezinu krevetu pod tufnastim pokrivačima kako si šapućemo na uho tajne i isprepletene tonemo u san, a onda sam shvatila da zamišljam sebe i Marian. Nju kako, pobjegavši iz bolesničke postelje, spava uz mene. Vruće zvukove predenja koje je ispuštala sklupčana uz moj trbuh. Morala sam je prošvercati u njezinu sobu prije nego što se majka ujutro probudi. Velika drama u tihoj kući, tih pet sekundi što sam je vukla niz hodnik blizu majčinih vrata pribojavajući se, a pomalo i nadajući da bi se upravo tad mogla širom otvoriti. Mama, ona nije bolesna. To sam mislila povikati ako nas ikad uhvate.

Dobro je da je ustala iz kreveta jer zapravo nije bolesna. Zaboravila sam kako sam očajnički, pozitivno vjerovala u to.

Zahvaljujući drogama međutim to su sada bile samo sretne uspomene, koje sam prelistavala u mislima poput stranica knjige bajki za djecu. Marian je u tim uspomenama imala neku auru zeke, maloga kunića odjevenog poput moje sestre. Gotovo sam osjećala njezino krzno kad sam se pridigla i otkrila da mi Ammina kosa miluje nogu.

“I, hoćeš?” upitala je.

“Ne večeras, Amma. Mrtva sam umorna i želim spavati u svom krevetu.”

To je bila istina. Droga je udarila brzo i jako, a onda je počela isparavati.

Osjećala sam da ću se otrijezniti za deset minuta i nisam željela Ammu uza se kad se prizemljim.

“Mogu li ja onda spavati kod tebe?” Stajala je na svjetlu ulične svjetiljke u suknji od traperera koja joj je visjela s majušnih kostiju kukova i halteru, naherenom i potrzanom. S mrljom krvi pokraj usta. Puna nade.

“Ne. Hajdemo jednostavno spavati odvojeno. Družiti ćemo se sutra.”

Nije rekla ništa, već se samo okrenula i potrčala koliko su je noge nosile

prema kući, pružajući noge pred sebe poput nekog ždrijepca iz crtica.

“Amma!” vikala sam za njom. “Stani, možeš prenoćiti kod mene, u redu?”

Potrčala sam za njom. Gledati je kroz drogu i mrak bilo je kao da pokušavam pratiti nekog gledajući unatrag u ogledalo. Nisam uspjela shvatiti da se njezina skokovita prilika okrenula i da zapravo trči prema meni. U mene. Zabila se u mene frontalno, tresnula me čelom u vilicu, pa smo ponovno pale, ovog puta na pločnik. U glavi mi je nešto oštro puknulo kad sam udarila u asfalt, a donji su mi se zubi upalili od bola. Na trenutak sam ležala na tlu držeći u šaci smotanu Amminu kosu, a nad glavom mi je treptala krijesnica u ritmu bila krvi. Zatim je Amma počela graktati pipajući čelo i pritišćući to mjesto koje je već bilo tamnoplavo kao obris šljive.

“Sranje. Mislim da si mi ulupila lice.”

“Ja mislim da si ti ulupila moj potiljak”, prošaptala sam. Pridigla sam se u sjedeći položaj osjećajući mučninu. Mlaz krvi zaustavljen pločnikom sad mi je curio niz vrat. “Isuse, Amma. Pregruba si.”

“Mislila sam da voliš grubo.” Pružila je ruku i podigla me, a krv u glavi pretila mi se iz zatiljka u čelo. Zatim je skinula mali zlatni prsten sa svijetlozelenim peridotom sa srednjaka i stavila mi ga na mali prst. “Evo. Želim da to imaš.”

Odmahnula sam glavom. “Tko god da ti ga je dao, htio bi da ga zadržiš.”

“To je bila Adora na neki način. Nju nije briga, vjeruj mi. Htjela ga je dati Ann, ali... ovaj, sad kad Ann više nema naprosto je ležao tamo. Gadno, zar ne?”

Prije sam se pretvarala da mi ga je ona dala. Što baš nije vjerojatno s obzirom na to da me mrzi.”

“Ne mrzi te.” Počele smo hodati prema kući, a svjetlo s trijema sjalo je s vrha brežuljka.

“Tebe ne voli”, usudila se Amma.

“Ne, ne voli.”

“E, pa ne voli ni mene. Samo na neki drugi način.” Uspele smo se stubama gnječeći dud pod nogama. Zrak je mirisao na glazuru dječje torte.

“Je li te voljela više ili manje kad je Marian umrla?” upitala je zavlačeći ruku pod moju.

“Manje.”

“Znači, nije pomoglo.”

“Što?”

“Njezino umiranje nije pomoglo.”

“Ne. Sad budi tiho dok ne uđemo u moju sobu, u redu?”

Na vršcima prstiju penjale smo se stubama, ja držeći ruku pod pregibom vrata da skupim krv, Amma opasno se vukući za mnom, zastajući da pomiriše ružu u vazi u hodniku, smiješeći se svom odrazu u zrcalu. U Adorinoj sobi po običaju tišina. Onaj ventilator što je zujao u tami iza zatvorenih vrata.

Zatvorila sam vrata svoje sobe za nama, svukla kišom natopljene tenisice

(karirane kvadratićima svježe pokošene trave), obrisala sok zgnječenog duda s noge i počela skidati košulju, a onda sam osjetila Ammin pogled. Spustivši košulju, pretvarala sam se da se ljuljam na krevetu, suviše iscrpljena da se svučem. Navukla sam pokrivače i sklupčala se podalje od Amme promrmljavši joj laku noć. Čula sam kao baca svoju odjeću na pod i za tren svjetlo se ugasio, a ona se sklupčala u krevetu pokraj mene gola izuzmu li se gaćice. Došlo mi je da zaplačem zbog pomisli na to da spavam uz nekoga bez odjeće ne brinući se koja bi riječ mogla spuznuti niz rukav ili nogavicu.

“Camille?” Glas joj je bio tih, djetinji i nesiguran. “Znaš kako ljudi ponekad kažu da moraju nanositi bol jer ako je ne nanesu, toliko su tupi da ne osjećaju ništa?”

“Aha.”

“Što ako je suprotno?” šapnula je Amma. “Što ako nanose bol jer je to tako dobar osjećaj? Kao da te nešto svrbi, kao da ti netko ostavi uključen neki prekidač u tijelu. I taj prekidač možeš isključiti samo nanoseći bol? Što to znači?”

Pretvarala sam se da spavam. Pretvarala sam se da ne osjećam kako prstima neprestano prati nestajanje na mom vratu.

San. Marian u svojoj bijeloj spavaćici ljepljivoj od znoja, s plavim uvojkom zalijepljenim preko lica. Uzima me za ruku i pokušava izvući iz kreveta. “Ovdje nije sigurno”, šapće. “Ovdje za tebe nije sigurno.” Kažem joj da me pusti na miru.

TRINAESTO POGLAVLJE

Kada sam se probudila, prošlo je dva i trbuh mi je bio uvučen u sebe, a vilica me boljela od škrgutanja zubima pet sati zaredom. Jebeni eks. I Amma ima problema, pretpostavljala sam. Ostavila je sićušnu hrpicu trepavica na jastuku do moga. Pomela sam ih u ruku i vrtjela ih po njoj. Kruti od maskare, ostavili su tamnoplavu mrlju u šupljini dlana. Smela sam ih na tanjurić na stoliću uz uzglavlje. Onda sam otišla u kupaonicu i povratila. Povraćanje mi nikad nije smetalo. Kad bih se kao dijete razboljela, sjećam se da bi mi majka pridržavala kosu i govorila utješnim glasom: Izbaci sve to ružno van, dušo.

Nemoj stati dok sve ne izađe. Pokazalo se da volim to gušenje, slabost i pljuvanje. Predvidljivo, znam, ali istinito.

Zaključala sam vrata, svukla svu odjeću i vratila se u krevet. Glava me boljela od lijevog uha preko vrata i niz kičmu. Crijeva su mi radila, jedva sam pomicala ustima od bola, a gležanj mi je gorio. I još uvijek sam krvarila, to sam znala po crvenim cvjetovima posvuda po plahtama. I Ammina je strana bila krvava: svijetle kapi na mjestu gdje je izgredla prsa, tamnija mrlja na samom jastuku.

Srce mi je prejako tuklo i nisam mogla doći do daha. Morala sam saznati zna li majka što se dogodilo. Je li vidjela svoju Ammu? Jesam li u nevolji?

Osjećala sam se panično zlo. Nešto će se užasno dogoditi. U svoj toj paranoji znala sam što se događa: razine serotonina, sinoć tako visoke od droge, splasnule su i ostavile me na tamnoj strani. To sam si govorila čak i kad sam zarila lice u jastuk i počela jecati. Zaboravila sam na one djevojčice, ma vraga, nikad nisam stvarno ni mislila na njih, na mrtvu Ann i mrtvu Natalie. Što je još gore, izdala sam Marian, zamijenila je za Ammu, ignorirala je u snovima. Bit će posljedica. Plakala sam na isti onaj rigajući, pročišćujući način na koji sam i povraćala dok mi se jastuk nije natopio, a lice mi se potpuhnulo kao pijancu.

Onda je zazveckala kvaka na vratima. Prigušila sam se milujući obraz, nadajući se da će nestati zbog tišine.

“Camille. Otvori.” Majka, ali ne ljutito. Ulagujući se. Čak i ljubazno.

Ostala sam tiha. Još nekoliko zveketa. Kucanje. Zatim tišina jer se udaljila.

Camille. Otvori. Slika majke kako sjedi na krevetu sa žlicom punom sirupa kiselog mirisa lebdjela je nada mnom. Od njezinih lijekova uvijek mi je bilo gore nego prije. Slab želudac. Ne tako slab kao Marianin, ali svejedno slab.

Ruke su mi se počele znojiti. Molim te, ne daj da se vrati. Zamislila sam kako Curry upada u sobu da me spasi, a preko trbuha mu se divljački ljulja jedna od onih njegovih usranih kravata. Odnosi me u svoj zadimljeni Ford

Taurus, a Eileen me na povratku u Chicago miluje po kosi.

Majka je ugurala ključ u bravu. Nisam znala da ima ključ. Ušla je u sobu samodopadno, brade uzdignute visoko kao i obično, a ključ joj je visio s duge ružičaste vrpce. Na sebi je imala svijetloplavu haljinu na bretele, a nosila je bocu alkohola za trljanje, kutiju maramica i crvenu satensku torbicu za kozmetiku.

“Zdravo, curice”, uzdahnula je. “Amma mi je ispričala što vam se dogodilo. Jadne moje malene. Ona se čisti cijelo jutro. Kunem se i znam da to zvuči hvalisavo, ali s izuzetkom našeg malog postrojenja meso u zadnje vrijeme postaje potpuno nepouzđano. Amma je rekla da se vjerojatno radi o piletini?”

“Valjda”, rekla sam. Mogla sam samo potvrđivati svaku laž koju je Amma napričala. Bilo je jasno da zna manevrirati bolje od mene.

“Ne mogu vjerovati da ste se obje onesvijestile baš na našim stepenicama dok sam ja spavala tik do vas iznutra. Odvratna mi je ta pomisao”, rekla je Adora. “A njezine modrice! Pomislila bih da se potukla.”

Nema šanse da je majka nasjela na tu priču. Bila je stručnjak za bolesti i ozljede i ne bi se dala uvjeriti u to da nije željela. Sad se spremala pobrinuti i za mene, a ja sam bila preslaba i preočajna da je odbijem. Ponovno sam počela plakati i nisam se mogla zaustaviti.

“Zlo mi je, mama.”

“Znam, srce.” Skinula je plahtu s mene i jednim je učinkovitim potezom bacila preko mojih nožnih prstiju, a kad sam se nagoniski pokrila rukama, uhvatila ih je i čvrsto mi ih pritisnula uz bokove.

“Camille, moram vidjeti što nije u redu.” Pomaknula mi je vilicu lijevo-desno i povukla mi donju usnu dolje kao da pregledava konja. Polako mi je podigla jednu pa drugu ruku i zagledala mi se pod pazuha zabijajući prste u šupljine, a zatim mi je protrljala vrat da napipa natečene žlijezde. Sjećala sam se postupka. Brzo, profesionalno, stavila mi je ruke među noge. To je najbolji način da se procijeni temperatura, uvijek je govorila. Zatim mi je nježno, lagano prošla hladnim prstima niz noge i zarila palac ravno u otvorenu ranu na smrskanom gležnju. Pred očima su mi se rasprsnule svijetlozelene iskre i automatski sam podvukla noge pod sebe, okrenula se na bok. Ona je iskoristila taj trenutak da mi čvrsto prepipa glavu i pronade ono mjesto nalik na zgaženo voće na tjemenu.

“Još samo malo, Camille, i sve će biti gotovo.” Navlažila je maramice alkoholom i stala mi trljati gležanj dok se sve što sam vidjela nije pretvorilo u suze i šmrklje. Zatim ga je čvrsto povila gazom koju je izrezala majušnim škaricama iz torbe za kozmetiku. Krv iz rane smjesta je probila, pa je zavoj uskoro izgledao kao japanska zastava: čisto bijel s prkosnim crvenim krugom.

Zatim mi je jednom rukom nagnula glavu dolje i osjetila sam užurbano povlačenje za kosu. Šišala ju je oko rane. Počela sam se izmicati.

“Da se nisi usudila, Camille. Porezat ću te. Lezi dolje i budi dobra curica.”

Hladnom rukom pritisnula mi je obraz držeći mi glavu na jastuku i rec-rec odrezala mi čuperak kose, a onda sam osjetila popuštanje. Pružila sam ruku i napipala peckavi predio veličine pola dolara na glavi. Majka mi je brzo odvukla ruku, zatakla mi je pod bok i počela mi alkoholom trljati vlasište. Opet sam ostala bez daha, gotovo sam se onesvijestila od bola.

Preokrenula me na leđa i mokrom mi maramicom obrisala udove kao da sam prikovana za krevet. Oči su joj na mjestima gdje je čupala trepavice bile ružičaste. Obrazi su joj se djevojački rumenjeli. Izvukla je torbicu za kozmetiku i počela prekopavati po raznim kutijama za tablete i tubama da bi konačno na dnu pronašla maramu smotanu u kvadrat, vatiranu i malo umrljanu. Iz nje je izvukla električno plavu tabletu.

“Sekundicu, srce.”

Čula sam njezin žurni topot koraka po stubama i znala sam da se zaputila u kuhinju. Zatim isti ti užurbani koraci na povratku u moju sobu. U ruci je držala čašu mlijeka.

“Evo, Camille, popij ovo s tim.”

“Što je to?”

“Lijek. On će spriječiti infekciju i očistiti bakterije koje si dobila iz te hrane.”

“Što je to?” upitala sam ponovno.

Majčino poprsje osulo se ružičastim mrljama, a osmijeh joj je počeo drhtati poput svijeće na propuhu. Uključeno, isključeno, uključeno, isključeno u rasponu od jedne sekunde.

“Camille, ja sam ti majka, a ti si u mojoj kući.” Staklaste ružičaste oči.

Okrenula sam se od nje i zapljusnuo me novi val panike. Nešto loše. Nešto što sam učinila.

“Camille. Otvori.” Utješan glas, nagovarajući. Blizu lijevog pazuha počelo mi je pulsirati njegovanje.

Sjećam se da sam je kao mala izgubila odbijajući sve te tablete i lijekove.

Podsjećala me na Ammu i njezin ekstazi, na ulagivanje, na njezinu potrebu da uzmem ono što mi je nudila. Odbijanje je nosilo mnogo više posljedica nego poslušnost. Na mjestima gdje me čistila koža mi je gorjela i osjećala sam onu zadovoljavajuću vrućinu kao nakon reza. Mislila sam na Ammu i to kako se doimala zadovoljnom u majčinu naručju, krhka i znojna.

Ponovno sam se okrenula prema majci, pustila da mi stavi tabletu na jezik, ulije toplo mlijeko u grlo i poljubi me.

Nakon nekoliko minuta zaspala sam, a smrad vlastitog daha lebdio mi je u snovima poput smoga. Majka mi je došla u sobu i rekla mi da sam bolesna.

Legla je na mene i prislonila usta na moja. U grlu sam osjećala njezin dah.

Počela me kljuvati. Kad se odmaknula, nasmijala mi se i zalizala mi kosu.

Zatim je ispljunula moje zube u svoje ruke.

Probudila sam se osjećajući vrtoglavicu i vrućinu, a niz grlo mi se protezala skorena crta sasušene sline. Slabost. Omotala sam tanki ogrtač oko sebe i ponovno zaplakala sjetivši se kruga na zatiljku. Samo silaziš s eksa, šaptala sam si tapšući rukom obraz. Ružna frizura nije kraj svijeta. Nositi ćeš konjski rep.

Škripavih zglobova i članaka natečenih ni iz kojeg razloga kojeg sam se mogla sjetiti, odvukla sam se u hodnik. U prizemlju je majka pjevala. Pokucala sam na Ammina vrata i čula cvilež dobrodošlice.

S palcem u ustima sjedila je gola na podu pred svojom ogromnom lutkinom kućom. Krugovi pod očima bili su joj gotovo ljubičasti, a majka joj je zalijepila zavoje na čelo i prsa. Amma je zamotala omiljenu lutku u papirnatu maramicu, posvuda istočkanu crvenim markerom, i posjela je u krevet.

“Što je tebi napravila?” upitala je sanjivo dopola se smijući.

Okrenula sam se da joj pokažem svoj krug u žitu.

“I dala mi je nešto od čega sam se stvarno osjećala ošamućeno i loše”, rekla sam.

“Onu plavu?”

Kimnula sam.

“Da, ta joj se sviđa”, promrmljala je Amma. “Zaspiš sva vruća i slinava, a ona zatim dovodi svoje prijateljice da te gledaju.”

“Radila je to i prije?” Tijelo mi se ohladilo ispod znoja. Bila sam u pravu, dogodit će se nešto grozno.

Slegnula je ramenima. “Meni ne smeta. Ponekad je ne uzmem - samo se pretvaram. Onda smo obje sretne. Ja se igram lutkama ili čitam, a kad je čujem da dolazi, pretvaram se da spavam.”

“Amma?” Sjela sam na pod do nje i pomilovala je po kosi. Morala sam biti nježna. “Daje li ti često tablete i drugo?”

“Samo kad sam na rubu da se razbolim.”

“Što se onda događa?”

“Ponekad mi je užasno vruće i poludim, pa me mora kupati u hladnoj vodi.

Ponekad moram povratiti. Ponekad počnem sva drhtati i osjećam se tako slabo i umorno da samo želim spavati.”

To se ponavljalo. Baš kao s Marian. Osjećala sam žuč u stražnjem predjelu grla, stezanje. Počela sam ponovno jecati, pa sam ustala, sjela. Želudac mi se prevrtao. Spustila sam glavu u ruke. Amma i ja bile smo bolesne baš kao Marian. To mi se moralo tako očito demonstrirati prije nego što sam konačno razumjela gotovo dvadeset godina poslije. Htjela sam vrištati od srama.

“Camille, hajdemo se igrati lutkama.” Moje suze ili nije primijetila ili ih je ignorirala.

“Ne mogu, Amma. Moram raditi. Ne zaboravi se pretvarati da spavaš kad se mama vrati.”

Navukla sam odjeću na bolnu kožu i pogledala se u ogledalo. Misliš lude misli. Nerazumna si. Ali nisam. Majka je ubila Marian. Majka je ubila one curice.

Oteturala sam do zahoda i povratila mlaz tople slane vode, a kako sam klečala, voda iz školjke poprskala mi je obraze. Kad mi se želudac opustio, shvatila sam da nisam sama. Majka je stajala iza mene.

“Jadno moje zlato”, šaptala je. Pokrenula sam se, na sve četiri oteturala od nje. Naslonila sam se na zid i pogledala je.

“Zašto si obučena, dušo?” upitala je. “Ne možeš ići nikamo.”

“Moram izaći. Moram obaviti neki posao. Svjež zrak dobro će mi doći.”

“Camille, vrati se u krevet.” Glas joj je bio strog i visok. Odmarširala je do mog kreveta, razmaknula pokrivače i potapšala ga. “Hajde, zlato, moraš biti pametna kad je zdravlje u pitanju.”

Nesigurno sam ustala, zgrabila ključeve od auta sa stola i projurila pokraj nje.

“Ne mogu, mama, neću dugo.”

Ostavila sam Ammu gore s njezinim bolesnim lutkama i pojurila niz kolni prilaz tako brzo da sam ulupila prednji branik na mjestu gdje se brijeg naglo izravnavao na razinu ulice. Neka debela žena koja je gurala kolica odmahнула je glavom.

Vozila sam nikamo pokušavajući sabrati misli, prolazeći kroz lica ljudi koje znam u Wind Gapu. Trebao mi je netko tko će mi jasno reći da se varam u pogledu Adore jer sam inače bila u pravu. Netko tko je poznao Adoru, tko je imao odrasli pogled na moje djetinjstvo, tko je bio ovdje dok mene nije bilo.

Iznenada sam se sjetila Jackie O’Neele, njezinih žvakaćih guma, cuge i tračeva.

Njezine poremećene majčinske topline prema meni i komentara koji je sada zvučao kao upozorenje: Toliko je toga pošlo po zlu. Trebala mi je Jackie, potpuno nefiltrirana jer ju je Adora odbacila, žena koja je moju majku poznavala cijeli život. Koja je tako očito htjela nešto reći.

Kuća joj se nalazila samo nekoliko minuta dalje, moderno zdanje koje je trebalo izgledati kao vila na plantaži prije Građanskog rata. Mršav, blijed klinac pogrbljeno je vozio kosilicu naprijed-natrag u urednim linijama i pušio. Leđa su mu bila prošarana debelim upaljenim prištevima, tako velikim da su izgledali kao rane. Još jedan dečko na metamfetaminu. Jackie bi se trebala riješiti posrednika i dati dvadeset dolara izravno dileru.

Ženu koja je otvorila vrata znala sam. Geri Shilt, cura iz srednje škole Calhoon iz generacije godinu starije od moje. Nosila je uštirkanu bolničarsku haljinu, istu kao i Gayla, i još uvijek je imala onaj okrugli ružičasti madež na obrazu zbog kojega sam je oduvijek sažalijevala. Kad sam vidjela Geri, jedno tako prozaično lice iz prošlosti, gotovo sam se okrenula, vratila u auto i prestala se obazirati na sve svoje brige. Zbog nekog tako običnog u mom

svijetu, morala sam se zapitati što mi je. No nisam otišla.

“Zdravo, Camille, što mogu učiniti za tebe?” Činila se posve nezainteresiranom za razloge mog posjeta i po tom se očitom nedostatku radoznalosti razlikovala od ostalih žena iz Wind Gapa. Vjerojatno nije imala nijednu prijateljicu s kojom bi mogla tračati.

“Hej, Geri, nisam znala da radiš za O’Neeleove.”

“Nema ni razloga da znaš”, rekla je otvoreno.

Jackieina tri sina, rođena jedan za drugim, trebala su biti u ranim dvadesetima: mogli su imati dvadeset, dvadeset jednu, odnosno dvadeset dvije godine. Sjećala sam ih se kao mišićavih dječaka bikovskih šija koji su uvijek nosili poliesterske sportske gaćice i velike zlatne prstenove srednje škole Calhoon s kričavo plavim draguljima u sredini. Imali su Jackieine abnormalno okrugle oči i blistave bijele zube krivih zagrizi. Jimmy, Jared i Johnny. Sad sam ih čula najmanje dvojicu kako se nabacuju nogometnom loptom u stražnjem dvorištu, pristigli kući sa studija na ljetni raspust. Sudeći po njezinu napadno bezizražajnom pogledu Geri je zacijelo zaključila da će joj s njima biti najlakše ako im se bude klonila s puta.

“Vratila sam se...” počela sam.

“Znam zašto si ovdje”, rekla je bez ikakve optužbe ili ljubaznosti. Obična izjava. Ja sam joj bila samo još jedna prepreka tog dana.

“Jackie je prijateljica moje mame, pa sam mislila...”

“Vjeruj mi, znam ja s kim je Jackie prijateljica”, rekla je.

Činilo se da me ne kani pustiti unutra. Umjesto toga je najprije odmjeravala mene, a zatim auto iza mene.

“Jackie je prijateljica mnogim mamama tvojih prijateljica”, dodala je Geri.

“Aha. Ali zapravo u zadnje vrijeme ovdje nemam puno prijateljica.” Na tu sam činjenicu bila ponosna, ali sam te riječi namjerno izgovorila razočarano.

Što joj manje budem mrska, prije ću ući, a osjećala sam potrebu da što prije porazgovaram s Jackie, dok samu sebe ne odgovorim od toga. “Zapravo, mislim da čak ni dok sam živjela ovdje, nisam imala tako mnogo prijateljica.”

“Katie Lacey. Njezina mama visi sa svima njima.”

Stara dobra Katie Lacey, koja me odvušla na onaj tulum sažaljenja i okrenula se protiv mene. Mogla sam je zamisliti kako u onom terencu bruji po gradu sa svojim curicama uspravljenim na stražnjem sjedalu, savršeno odjevenim i spremnim vladati drugim polaznicima vrtića. Od mame će naučiti da budu posebno okrutne prema ružnim curama, jadnim curama, curama koje samo žele da ih drugi puste na miru. Previše traže.

“Sramim se što sam se družila s curama kao što je Katie Lacey.”

“Da, dobro, ti si bila u redu”, rekla je Geri. Tek sam se tad sjetila da je imala konja zvanog Putar. Šalile smo se da čak i Gerin ljubimac deblja.

“Ne baš.” Nikad nisam sudjelovala u izravnim okrutnostima, ali nikad ih nisam ni zaustavljala. Uvijek sam stajala po strani poput neke zlovoljne

sjenke i pretvarala se da se smijem.

Geri je nastavila stajati na vratima natežući jeftin sat oko zapešća, napeta kao gumena vrpca, očito izgubljena u svojim uspomenama. Lošima.

Zašto bi onda ostala u Wind Gapu? Otkako sam se vratila, naletjela sam na tako mnogo istih lica. Cura s kojima sam odrastala i koje nikad nisu imale snage otići. To je mjesto bilo zadojeno samozadovoljstvom putem kableske televizije i robne kuće. Oni koji su ostali tu bili su jednako segregirani kao i prije. Plitke, lijepe cure kao što je Katie Lacey sad su vjerojatno živjele u obnovljenim viktorijanskim kućama nekoliko blokova podalje od nas, igrale u istom teniskom klubu u Woodberryju kao i Adora, svaka tri mjeseca isto tako hodočastile u St. Louis radi šopinga. A ružne, viktimizirane cure kao što je Geri Shilt i dalje su čistile za lijepima i zlovoljno pognutih glava čekale nova zlostavljanja. Te žene nisu bile dovoljno jake ili pametne da odu. Žene bez imaginacije. I tako su ostajale u Wind Gapu i beskonačno reproducirale svoje mladenačke živote. A ja sam sad zapela s njima i nisam se mogla izvući.

“Čekaj da kažem Jackie da si ovdje.” Geri je do stražnjih stuba otišla duljim putem okolo-naokolo kroz dnevnu sobu umjesto kroz kuhinju sa staklenom stijenom kroz koju bi se izložila Jackieinim dečkima.

Soba u koju sam uvedena bila je opsceno bijela s kričavim razmazima boje, kao da je neko nestašno dijete slikalo prstima. Crveni ukrasni jastučići, žuto-plave zavjese, jarko zelena vaza načičkana keramičkim crvenim cvjetovima. Iznad kamina visjela je crno-bijela fotografija Jackie apsurdno iskešena lica, kose prenatapirane, pandža čedno skvrčenih ispod brade.

Izgledala je poput pretjerano nakindžurena psića. Nasmijala sam se unatoč svom bolesnom stanju.

“Draga Camille!” Jackie je prolazila kroz sobu ispruženih ruku.

Na sebi je imala satensku kućnu haljinu i dijamantne kockaste naušnice.

“Došla si u posjet. Izgledaš grozno, dušo. Geri, napravi nam koji Bloody Mary, pod hitno!” Doslovce je zarežala, najprije na mene, a potom na Geri.

Pretpostavljam da je to bio smijeh. Geri je stajala na vratima dok Jackie nije pljesnula rukama prema njoj.

“Ozbiljno ti kažem, Geri. I ovaj put ne zaboravi posoliti rub čaša.”

Okrenula se natrag k meni. “Danas je tako teško doći do dobre posluge”, ozbiljno je progundala ne shvaćajući da tako zapravo ne govori nitko tko nije na televiziji. Sigurna sam da je Jackie neprestano gledala televiziju držeći piće u jednoj, a daljinski u drugoj ruci uz navučene zastore dok jutarnji intervjui popuštaju pred saponicama, ove se pretapaju u TV-sudnicu, koja konačno ustupa mjesto reprizama, komedijama, kriminalističkim dramama i kasnonoćnim filmovima o ženama koje su silovane, uhođene, izdane ili ubijene.

Geri je donijela koktele na plitici s posudama celera, kiselih krastavaca i maslina pa je po uputama navukla zavjese i izašla. Jackie i ja sjedile smo u

polumraku u ledeno klimatiziranoj bijeloj sobi i buljile jedna u drugu. Zatim se Jackie naglo nagnula i izvukla ladicu iz stolića. U njoj su bile tri bočice laka za nokte, raskupusana Biblija i sedam-osam narančastih bočica za lijekove. Sjetila sam se Curryja i njegova obrezanog ružina trnja.

“Analgetik? Imam nekoliko dobrih.”

“Mislim da bih ipak trebala ostati koliko-toliko pri sebi”, rekla sam iako nisam bila potpuno sigurna misli li ozbiljno. “Čini se da bi ovdje mogla otvoriti vlastitu ljekarnu.”

“Oh, sigurno. Užasno sam sretna.” Mirisala sam njezin bijes pomiješan sa sokom od rajčice. “Imam OxyContin, Percocet, Percodan, koju god tabletu moj najnoviji doktor ima na zalihama. Ali moram priznati da su zabavni.” Nasula je nekoliko okruglih bijelih tableta na dlan, progutala ih pa mi se osmjehnula.

“Što ti je?” upitala sam je gotovo se pribijavajući odgovora.

“Jebiga, dušo, to je najbolje. Nitko ne zna. Jedan kaže lupus, drugi kaže artritis, treći kaže neka vrsta autoimunog sindroma, četvrti i peti kažu da je sve to u mojoj glavi.”

“A što ti misliš?”

“Što ja mislim?” upitala je i zakolotala očima. “Mislim da me vjerojatno nije baš puno briga dok god dobivam lijekove.” Ponovno se nasmijala. “Stvarno su zabavni.”

Je li se samo držala hrabro ili je zbilja bila ovisna, nisam mogla zaključiti.

“Nekako sam iznenađena što se Adora nije bacila na bolesti”. zlobno se osmjehnula. “Mislila sam, kad ja uđem u to, ona će morati povisiti ulog, je li tako? Ipak, ona ne bi imala glupi stari lupus. Našla bi neki način da dobije... što ja znam, rak mozga. Je li tako?” Otpila je još jedan gutljaj Bloody Mary, iza čega joj je na gornjoj usni ostala crvena crta prošarana solju, pa je izgledala natečeno. Taj ju je drugi gutljaj smirio i, baš kao na Natalieinu sprovodu, zapiljila se u mene kao da mi pokušava zapamtiti lice.

“Bože dragi, tako je čudno vidjeti te odraslu” rekla je tapšući me po koljenu. “Zašto si ovdje, zlato? Je li kod kuće sve u redu? Vjerojatno nije. Radi li se... radi li se o tvojoj mami?”

“Ne, nije to.” Mrzila sam se što sam tako očita.

“Oh.” Izgledala je razočarano, a ruka joj je drhtala na haljini kao nešto iz crno-bijelog filma. Pogrešno sam odigrala, zaboravila sam da se ovdje potiče otvorena žudnja za tračem.

“Mislim, oprost mi, sad baš nisam bila iskrena. Želim razgovarati o majci.”

Jackie se smjesta razgalila. “Ne možeš je baš provaliti, ha? Anđeo, đavo ili i jedno i drugo, je li tako?” Jackie je pod svoj sićušni zadak postavila zeleni satenski jastuk i gurnula mi stopala u krilo. “Zlato, hoćeš li me malo izmasirati?”

Čiste su.” Ispod sofe je izvukla vrećicu čokoladica, onakvih kakve biste

davali za Noć vještica, i stavila ih na trbuh. "Bože, poslije ću se morati riješiti ovih, ali kad ih gutaš, stvarno imaju dobar okus."

Iskoristila sam taj sretni trenutak. "Je li moja majka uvijek bila... ovakva kakva je sad?" Lecnula sam se od nezgrapnosti tog pitanja, ali Jackie je graknula kao neka vještica.

"A kakva bi to bila, zlato lijepa, šarmantna, voljena, zla?" Mrdala je prstima, odmatajući čokoladicu. "Masiraj." Počela sam joj gnječiti hladna stopala, a tabani su joj bili tvrdi kako kornjačin oklop. "Adora. Neka bude, kvragu. Adora je bila bogata i lijepa, a njezini ljudi roditelji bili su glavni u gradu. Dovedi su tu prokletu farmu svinja u Wind Gap, otvorili na stotine radnih mjesta tada je tu bila i plantaža oraha. Oni su bili gazde. Svi su se ulizivali Preakerima."

"Kako joj je izgledao život... kod kuće?"

"Adora je imala pretjeranu... majčinsku skrb. Nikada nisam vidjela da joj se tvoja baka Joya smiješi ili da je dira na neki nježan način, ali nije mogla skinuti ruke s nje. Uvijek joj je popravljala kosu, navlačila odjeću i... oh, radila joj je to nešto. Umjesto da poliže palac i obriše neku mrlju, polizala bi samu Adoru. Zgrabila bi je za glavu i polizala je. Kad se Adora gulila zbog opekline od sunca kao i svi mi tada, nismo bili upućeni u zaštitne faktore kao tvoja generacija Joya bi sjela do tvoje mame, svukla joj košulju i gulila kožu u dugim trakama. Joya je to voljela."

"Jackie..."

"Ne lažem. Moraš gledati kako prijateljicu svlače pred tobom i... timare.

Ne moram ni reći da ti je mama bila stalno bolesna. Uvijek su u nju zabijali cjevčice i igle."

"Od čega je болоvala?"

"Od svega pomalo. Mnogo je toga bio sam stres zbog života s Joyom. Ti dugi nelakirani nokti nalik na muške. I ona duga kosa, koju je puštala da sijedi, na leđima."

"Gdje je u svemu tome bio moj djed?"

"Ne znam. Čak mu se ni imena ne sjećam. Herbert? Herman? Nikad ga nije bilo, a kad bi i bio tu, bio je tih i... odsutan. Znaš taj tip. Kao Alan."

Smazala je još jednu čokoladicu i mrdnula prstima u mojim rukama.

"Znaš, tvoje rođenje je trebalo uništiti tvoju majku." Ton joj je bio prijekoran, kao da nisam uspjela obaviti jednostavan kućanski posao. "Da je bilo koja druga cura onda bila napumpana prije braka ovdje u Wind Gapu, za nju bi sve bilo gotovo", nastavila je Jackie. "No tvoja majka je uvijek znala iznaći neki način da je ljudi maze. Ljudi ne samo dečki već i cure, njihove majke, nastavnici."

"Kako to?"

"Draga moja Camille, lijepa cura uvijek se može izvući s čim god želi ako dobro odigra. Ti to sigurno znaš. Sjeti se svega što su dečki napravili za tebe

tijekom godina, a što ne bi napravili da nisi imala to lice. A ako su dečki dobri, i cure su dobre. Adora je krasno odigrala tu trudnoću: bila je ponosna, ali malo slomljena i vrlo tajnovita. Tvoj tata je došao u taj sudbonosni posjet i više se nikad nisu vidjeli. Tvoja mama nikad nije pričala o tome. Bila si samo njezina od samog početka. To je i ubilo Joyu. Njezina je kći konačno imala nešto što ona nije mogla imati.”

“Je li majka prestala pobolijevati kad je Joya umrla?”

“Neko je vrijeme bila dobro”, rekla je Jackie preko čaše. “No nedugo nakon toga došla je Marian, a poslije više stvarno nije imala kad biti bolesna.”

“Je li moja majka...” Osjećala sam kako mi u grlu navire jecaj, pa sam ga progutala s razblaženom votkom. “Je li moja majka bila... dobra osoba?”

Jackie je opet graknula. Maznula je čokoladicu, a krema od lješnjaka zalijepila joj se za zube. “To te zanima? Je li bila dobra?” zastala je. “Što ti misliš?” dodala je izazivajući me.

Jackie je ponovno prokopala po ladici, odvrnula poklopce triju bočica, iz svake izvadila po tabletu i poslagala ih od najveće prema najmanjoj na lijevu nadlanicu.

“Ne znam. Nikad nismo bile bliske.”

“Ali ste bile blizu. Nemoj igrati igrice sa mnom, Camille. To me iscrpljuje.

Da si mislila da ti je mama dobra osoba, ne bi bila ovdje kod njezine najbolje prijateljice i pitala je li dobra.”

Jackie je uzimala jednu po jednu tabletu od najveće prema najmanjoj i sve ih drobila u čokoladu, koju je zatim progutala. Papirićima je uneredila poprsje, crvena mrlja i dalje joj je pokrivala usnu, a debelo punjenje od karamele i dalje visjelo sa zuba. Stopala su joj se počela znojiti u mojim rukama.

“Žao mi je. U pravu si”, rekla sam. “Samo, misliš li da je... bolesna?”

Jackie je prestala žvakati, stavila svoju ruku u moju i teško uzdahnula.

“Reći ću naglas jer razmišljam o tome već dugo, a misli za mene znaju biti malo škakljive pobjegu od tebe, znaš. Kao da pokušavaš uloviti ribu rukama.”

Nagnula se i stisnula mi mišicu. “Adora te proždire, a ako joj to ne dopustiš, bit će ti još gore. Pogledaj što se događa s Ammom. Pogledaj što se dogodilo s Marian.”

Da. Tik ispod moje lijeve sise počeo me svrbjeti paket.

“I, što misliš?” upitala sam. Reci to.

“Mislim da je bolesna i mislim da je to od čega boluje zarazno”, prošaptala je Jackie, a zahvaljujući njezinim drhtavim rukama led joj je u čaši zazveckao.

“I mislim da je vrijeme da odeš, zlato.”

“Žao mi je, nisam mislila iskoristiti tvoju dobrodošlicu.”

“Mislila sam da odeš iz Wind Gapa. Ovdje za tebe nije sigurno.” Manje od minute poslije zatvorila sam vrata pred Jackie, a ona je buljila u onu svoju

fotografiju koja ju je mjerkala s daske nad kaminom.

ČETRNAESTO POGLAVLJE

Skoro sam se stropoštala niz Jackieine stube, noge su mi bile tako drhtave.

Iza leđa sam čula kako njezini dečki pjevaju navijačku nogometnu pjesmu srednje škole Calhoon. Odvezla sam za ugao, parkirala ispod gustih krošnji stabala duda i spustila glavu na volan.

Je li moja majka uistinu bila bolesna? A Marian? Amma i ja? Katkad mislim da bolest čuči u svakoj ženi i čeka trenutak da procvate. U životu sam upoznala tako mnogo bolesnih žena. Muškarci, dakako, imaju svoje lomove, svoja bolna leđa, podvrgnu se pokojem zahvatu, izvade krajnik, umetnu sjajan plastični kuk. Žene izgore. Što nije ni čudo s obzirom na golemu količinu prometa koje ženino tijelo podnese. Tamponi i dilatatori. Kurčevi, prsti, vibrator i drugo, između nogu, straga, u ustima. Muškarci vole stavljati stvari u žene, zar ne? Krastavce, banane, boce, perle, marker, šaku. Jednom je u mene neki tip htio ugurati voki-toki. Odbila sam.

Bolesno, bolesnije, najbolesnije. Što je bilo stvarno, a što je bilo lažno? Je li Amma stvarno bila bolesna i trebala moju majku ili joj je bilo loše od lijeka?

Jesam li od njezine plave tablete povraćala ili me ona samo čuvala da se još više ne razbolim?

Bi li Marian bila mrtva da joj Adora nije bila majka?

Znala sam da bih trebala nazvati Richarda, ali nisam se mogla sjetiti ničega što bih mu rekla. Bojim se. U pravu sam. Želim umrijeti. Provezla sam se ponovno pokraj majčine kuće pa na istok prema farmi svinja, a zatim sam stala kod Heelah'sa, tog utješnog bara u obliku kvadra bez prozora, gdje će svatko tko je prepozna mudro ostaviti šefičinu kćer njezinim mislima.

To je mjesto zaudaralo po svinjskoj krvi i mokraći, čak su i kokice u zdjelama duž šanka zaudarale na meso. Nekoliko muškaraca u bejzbolskim kapama i kožnim jaknama s dugim brkovima i mrkim pogledima podiglo je poglede, a zatim se vratilo svom pivu. Barmen mi je bez riječi ulio burbon. Iz zvučnika je zujala pjesma Carole King. Kad sam naručivala drugu rundu, barmen je pokazao iza mene i upitao: "Tražite njega?"

John Keene sjedio je pogrbljeno nad pićem u jedinom odjeljku u baru čupkajući raskoljeni rub stola. Od alkohola mu je bijela koža bila prošarana ružičastim mrljama, a po mokrim usnama i načinu na koji je pucketao jezikom pretpostavljala sam da je već povraćao. Zgrabila sam piće i, ne rekavši ništa, sjela nasuprot njemu. Nasmiješio mi se, pružio ruku prema mojoj preko stola.

"Zdravo, Camille. Kako si? Izgledaš tako lijepo i čisto." Ogledao se oko

sebe. "Ovdje... ovdje je tako prljavo."

"Ja sam dobro, Johne, valjda. Jesi ti dobro?"

"Oh, naravno, super sam. Sestra mi je ubijena, mene će uhapsiti, a djevojka koja se, otkako sam se preselio u ovaj truli grad, prilijepila za mene kao čičak počinje uviđati da više nisam srećka. Nije da mi je previše stalo. Ona je dobra, ali nije..."

"Nije iznenađujuća", sugerirala sam.

"Aha. Aha. Prije ovog s Natalie spremao sam se prekinuti s njom. Sad ne mogu."

Takav bi potez secirao cijeli grad i Richard. Što to znači? Kako to dokazuje njegovu krivnju?

"Ne vraćam se u kuću svojih roditelja", prošaptao je. "Radije ću otići u jebenu šumu i ubiti se prije nego što se vratim svim onim Natalieinim stvarima koje bulje u mene."

"Ne krivim te."

Podigao je soljenku, počeo je vrtjeti po stolu.

"Mislim da si ti jedina osoba koja razumije", rekao je. "Kako je to kad izgubiš sestru i svi očekuju da se nosiš s tim. Da kreneš dalje. Jesi li ti ikad to prežalila?" Te je riječi rekao tako ogorčeno da sam očekivala da će mu jezik požutjeti.

"Nikad to nećeš prežaliti", rekla sam. "To te zarazi. Mene je uništilo."

Osjećala sam se dobro što to govorim naglas.

"Zašto svi misle da je tako čudno da žalim za Natalie?" John je prevrnuo soljenku i ona se s treskom srušila na pod. Barmen nam je uputio ogorčeni pogled. Podigla sam je, sjela na svoju stranu stola i preko ramena bacila prstohvat soli za nas oboje.

"Valjda kad si mlad ljudi očekuju da ćeš stvari prihvatiti lakše", rekla sam.

"A ti si i muško. Muškarci nemaju nježne osjećaje."

Frknuo je. "Roditelji su mi dali tu neku knjigu o suočavanju sa smrću, Muškarci i žalovanje. U njoj piše da ponekad moraš sve pustiti, samo poricati.

To poricanje zna biti dobro za muškarce. I tako sam se sat vremena nastojao pretvarati da me nije briga. I neko kratko vrijeme stvarno me i nije bilo briga.

Sjedio sam u svojoj sobi kod Meredith i mislio o... sranjima. Samo sam buljio kroz prozor u taj mali kvadrat plavog neba i stalno si govorio: Dobro je, dobro je, dobro je. Kao da sam ponovno klinac. A kad sam bio gotov, bio sam posve siguran da ništa više neće biti dobro. Čak ni ako uhvate onoga tko je to učinio, neće biti dobro. Ne znam zašto svi stalno govore da ćemo se osjećati bolje kad nekoga uhite. Sad se čini da ću taj netko koga će uhititi biti ja." Nasmijao se stenjući i odmahnuo glavom. "To je jednostavno suludo." A zatim naglo: "Želiš li još jedno piće? Hoćeš li popiti još jedno piće sa mnom?"

Bio je zgažen, gadno se ljuljao, ali ja nikad ne bih odgovarala svog

supatnika od olakšanja koje nudi nesvijest. Katkad je to najlogičniji put. Uvijek sam vjerovala da je bistra trezvenost za one tvrda srca. Kako bih ga dostigla, popila sam jednu kratku za šankom, a onda se vratila s dva burbona. Moj je bio dupli.

“Izgleda kao da su izabrali jedine dvije djevojčice u Wind Gapu koje su razmišljale svojom glavom i odstrijelili ih”, rekao je John. Otpio je gutljaj burbona. “Misliš li da bi tvoja i moja sestra bile prijateljice?”

Na tome imaginarnome mjestu na kojem bi obje bile žive i na kojem Marian ne bi starjela.

“Ne”, rekla sam i iznenada se nasmijala. I on se nasmijao.

“Znači, tvoja mrtva sestra predobra je za moju mrtvu sestru?” bubnuo je.

Oboje smo se ponovno nasmijali, a zatim se brzo ozlovoljili i vratili svojim pićima. Već sam se osjećala pripito.

“Nisam ubio Natalie”, prošaptao je.

“Znam.”

Uzeo me za ruku, omotao je oko svoje.

“Nokti su joj bili lakirani. Kad su je pronašli. Netko joj je nalakirao nokte”, promrmljao je.

“Možda je sama.”

“Natalie je mrzila takve stvari. Jedva je dopuštala i da joj četka prođe kroz kosu.”

Nekoliko minuta vladala je tišina. Carole King ustupila je mjesto Carly Simon. Ženski narodnjački glasovi u baru za koljače.

“Tako si krasna”, rekao je John.

“I ti si.”

John je na parkiralištu prtljao s ključevima, pa mi ih je lako predao kad sam mu rekla da je suviše pijan da vozi. Nije doduše da sam ja bila bolje. Kroz maglu sam ga vozila natrag prema Meredithinoj kući, ali on je samo odmahnuo glavom kad smo prišli blizu i upitao hoću li ga odvesti u motel izvan grada. Isti onaj u kojem sam odsjela na putu ovamo, malo sklonište u kojem se čovjek mogao pripremiti za Wind Gap i njegovu težinu.

Vozili smo spuštenih prozora i kroz njih je puhala topla noć lijepeći Johnu majicu na prsa, a moji su se dugi rukavi vijorili na vjetru. Osim guste kose na glavi, bio je posve ogoljen. Čak i na rukama stršilo mu je samo sitno paperje.

Činio se gotovo golim, kao da treba zaklon.

Platila sam sobu, broj 9, jer John nije imao kreditnih kartica, pa mu otvorila vrata, posjela ga na krevet i donijela plastičnu šalicu mlake vode. Samo je gledao u pod i odbijao je prihvatiti.

“Johne, moraš popiti malo vode.”

Iskapio je šalicu u jednom gutljaju i pustio je da se otkotrlja s kreveta.

Zgrabio me za ruku. Pokušala sam se izvući što je bio više instinkt negoli nešto drugo ali stisnuo me jače.

“Neki dan vidio sam i ovo”, rekao je prstom prateći obrise slova Ou riječi uništeno zavučenoj odmah gore ispod mog lijevog rukava.

Podigao je drugu ruku i pomilovao me po licu. “Mogu li pogledati?”

“Ne.” Još sam se jednom pokušala izvući.

“Daj mi da vidim, Camille.” Držao me i dalje.

“Ne, Johne. To nitko ne smije vidjeti.”

“Ja smijem.”

Zasukao mi je rukav, zaškiljio. Pokušavajući razumjeti crte na mojoj koži.

Ne znam zašto sam mu to dopustila. Imao je neki radoznao, sladak izraz lica.

Bila sam slaba od cijelog tog dana. I bila sam tako umorna od skrivanja. Više od desetljeća posvećeno prikrivanju, nikad interakciji s prijateljem, izvorom, blagajnicom u supermarketu u kojoj mi pozornost nije odvlačila bojazan da će se neki ožiljak otkriti. Neka John pogleda. Molim te, neka pogleda. Nisam imala potrebu skrivati se od nekoga tko priziva zaborav tako željno kao ja.

Zasukao je drugi rukav, i tu su bile moje izložene ruke, tako gole da sam ostala bez daha.

“Ovo nije nitko vidio?”

Odmahnula sam glavom.

“Koliko dugo to već radiš, Camille?”

“Jako dugo.”

Buljio je u moje ruke, odgurivao rukave dalje. Poljubio me usred riječi umorno.

“Upravo se tako osjećam”, rekao je prolazeći prstima preko ožiljaka dok nisam osjetila srhe naježene kože. “Daj mi da ih vidim sve.”

Prevukao mi je košulju preko glave, a ja sam sjedila poput poslušnog djeteta. Izuo mi je cipele i čarape, spustio hlače. U grudnjaku i gaćicama drhtala sam u ledenoj sobi, a klimatizacijski uređaj ispaljivao je hladnoću preko mene.

John je razvukao pokrivače, pokazao mi da se popnem u krevet, što sam i učinila osjećajući groznicu i hladnoću u isti mah.

Podizao mi je ruke, noge, okrenuo me na leđa. Čitao me. Govorio je te riječi naglas, ujedno i ljutito i besmisleno: pećnica, mučno, dvorac. Skinuo je i svoju odjeću, kao da je osjećao neravnopravnost, u hrpi je bacio na pod i nastavio čitati. Pundža, prkosno, čvor, četka. Brzim pokretom prstiju otkvačio mi je grudnjak sprijeda, zgulio ga s mene. Cvat, doza, boca, sol. Ukrutio se. Stavio mi je usta na bradavice, prvi put otkako sam se zaozbiljno počela rezati, dopustila sam to nekom muškarcu. Četrnaest godina.

Ruke su mu plazile posvuda po meni, a ja sam mu puštala: po leđima, po grudima, po bedrima, po ramenima. Jezik mu je bio u mojim ustima, prolazio mi niz vrat, preko bradavica, među noge pa natrag u usta. Osjećala sam sebe

na njemu. Riječi su utihnule. Osjećala sam se egzorcirano.

Uvela sam ga u sebe pa svršila brzo i jako, a onda još jednom. Osjetila sam njegove suze na ramenima dok je podrhtavao u meni. Zaspali smo smotani jedno oko drugoga (noga je stršila tu, ruka iza glave tamo) i jedna je riječ zabrujala: znak. Dobar ili loš, nisam znala. U tom sam trenutku odlučila misliti da je dobar. Glupava curica.

U rano jutro grančice stabala na zori su pred prozorom sobe sjale poput stotina sićušnih ručica. Gola sam otišla do sudopera da napunim šalicu vode jer oboje smo bili mamurni i žedni i slabašno sunce obasjavalo je moje ožiljke, a riječi su ponovno zatrepale i oživjele. Remisija je završila. Gornja mi se usna protiv moje volje skvrčila od gađenja koje je izazvao pogled na moju kožu i omotala sam se ručnikom prije nego što sam se vratila u krevet.

John je otpio gutljaj vode, uzeo mi glavu u naručje i ulio mi malo u usta, a onda popio ostatak. Prstima je vukao ručnik. Ja sam ga, grubog poput krpe na grudima, čvrsto držala i odmahivala glavom.

“Što je ovo?” šaptao mi je na uho.

“To je jutarnje svjetlo koje ne prašta”, šapnula sam ja njemu. “Vrijeme da se riješimo iluzije.”

“Koje iluzije?”

“Da išta može biti dobro”, rekla sam i poljubila ga u obraz.

“Hajde da to još ne radimo”, rekao je i omotao ruke oko mene. Te tanke ruke bez dlaka. Dječачke ruke. Govorila sam si to, ali osjećala sam se sigurno i dobro. Lijepo i čisto. Stavila sam mu lice na vrat i onjušila ga: alkohol i oštar losion za brijanje, onaj koji štrca ledeno plavo. Kad sam ponovno otvorila oči, pred prozorom sam vidjela rotirajuće krugove policijske sirene.

Tras, tras, tras. Vrata su zvečala kao da bi se lako mogla razbiti.

“Camille Preaker. Govori načelnik Vickery. Otvorite ako ste unutra.”

Pograbili smo razbacanu odjeću, a Johnove su oči bile zaprepastene kao ptičje. Struganje kopči remena i šuštanje košulje koji će nas odati. Užurbani, krivi zvukovi. Bacila sam plahte natrag na krevet, prošla prstima kroz kosu i dok se John postavljao u nezgrapno ležeran ooložaj iza mene prstiju zavučениh u ušice za remen, otvorila sam vrata.

Richard. Lijepo izglačana bijela košulja, kravata s jasno odijeljenim prugama, osmijeh koji je uvenuo čim je ugledao Johna. Uz njega Vickery, koji je trljao brkove kao da se pod njima krio osip i pogledom prešao s mene na Johna prije nego što se zabaljio ravno u Richarda.

Richard nije rekao ništa, samo je bijesno zurio u mene, prekrižio ruke i duboko udahnuo. Sigurna sam da se u sobi osjećao miris seksa.

“Pa, izgleda da ste vi odlično”, rekao je. Nasilu se samozadovoljno osmjehnuo. Znala sam da je nasilu jer mu je koža iznad kragne bila crvena kao nekom ljutitom liku iz crtića. “Kako si ti, Johne? Jesi li dobro?”

“Dobro sam, hvala”, rekao je John i prišao da stane uz mene.

“Gospođice Preaker, vaša je majka zvala prije nekoliko sati kad niste došli kući”, promrmljao je Vickery. “Rekla je da ste bili bolesni, da ste pali, tako nešto. Bila je stvarno zabrinuta. Stvarno zabrinuta. A uza sve ove ružne događaje ne možete biti pretjerano oprezni. Valjda će joj biti drago kad čuje da ste... ovdje.”

Posljednji je dio zvučao kao pitanje na koje nemam namjeru odgovoriti.

Richardu sam dugovala objašnjenje. Vickeryju ne.

“Mogu i sama nazvati majku, hvala vam. Cijenim što pazite na mene.”

Richard je gledao u pod, grizao usnu, što je bio jedini put da ga vidim posramljenog. Trbuh mi se prevrtao od ljigavosti i straha.

Izdahnuo je, težak i dug zapuh, stavio ruku na bok, zagledao se u mene pa u Johna. Klinci uhvaćeni dok izvode nepodopštine. “Hajde, Johne, odvest ćemo te kući”, rekao je Richard. “Camille me može odvesti, ali hvala vam, detektive Willis.”

“Jesi li ti punoljetan, sinko?” Vickery je upitao.

“Osamnaest mu je godina”, rekao je Richard.

“Onda dobro, vas dvoje se lijepo zabavite”, rekao je Vickery, nasmijao se kroza zube u Richardovu smjeru i ispod glasa promrmljao: “Već ste proveli lijepu noć.”

“Nazvat ću te poslije, Richarde”, rekla sam.

Podigao je ruku, trznuo njome prema meni okrećući se prema autu.

John i ja bili smo uglavnom tihi putem prema njegovim roditeljima, gdje je namjeravao malo odspavati u podrumskoj teretani. Pjevušio je dio neke stare bebop-stvari iz pedesetih i tapkao noktima po kvaki na vratima.

“Što misliš, koliko je to loše izgledalo?” upitao je konačno.

“Za tebe možda nije loše. Pokazuje da si dobar američki momak sa zdravim interesom za žene i neobavezni seks.”

“To nije bilo neobavezno. Uopće se ne osjećam neobavezno u pogledu toga. A ti?”

“Ne. To je bila teška riječ. Bilo je upravo suprotno”, rekla sam. “No starija sam od tebe više od deset godina i pokrивam zločin koji... to je sukob interesa. I bolji su novinari dobivali otkaz zbog takvih stvari.” Bila sam svjesna sunca na svom licu, bora na rubovima svojih očiju, godina koje su visjele na meni.

Johnovo je lice usprkos pijenju i kratkom snu bilo nalik na laticu.

“Sinoć. Spasila si me. To me spasilo. Da nisi ostala sa mnom, učinio bih nešto loše. Znam to, Camille.”

“S tobom sam se osjećala vrlo sigurno”, rekla sam mu, a to sam i mislila, ali riječi su iz mene izašle onim neiskrenim, monotonim glasom moje majke.

Izbacila sam Johna ulicu dalje od kuće njegovih roditelja i njegov mi je poljubac u posljednji čas sletio na obraz dok sam kretala.

Nitko ne može dokazati da se nešto dogodilo, pomislila sam u tom

trenutku.

Odvezla sam se natrag u glavnu ulicu, parkirala ispred policijske stanice.

Jedna je ulična svjetiljka i dalje gorjela. Pet i četrdeset sedam. U predvorju još uvijek nije bilo dežurnog recepcionara, pa sam pozvonila na noćno zvonce.

Osvježivač zraka u prostoriji blizu moje glave šišteći mi je ispljunuo miris limuna točno na rame. Ponovno sam udarila po zvoncu, i Richard se pojavio iza proreza od stakla u teškim vratima što su vodila u urede. Stao je i zabljesnuo se u mene na trenutak, pa sam čekala da mi ponovno okrene leđa, gotovo sam to i htjela, ali je otvorio vrata i ušao u predvorje.

“Odakle želiš početi, Camille?” Sjedio je na jednom od predebelo tapeciranih stolaca držeći glavu u rukama, a kravata mu je visjela između nogu.

“Richarde, nije bilo kako je izgledalo”, rekla sam. “Znam da to zvuči kao klišej, ali istina je.” Poriči, poriči, poriči.

“Camille, samo četrdeset osam sati nakon što smo ti i ja vodili ljubav, nalazim te u motelskoj sobi s glavnim osumnjičenim u svojoj istrazi ubojstva djece. Čak ako i nije bilo kako je izgledalo, loše je.”

“On to nije učinio, Richarde. Potpuno sam sigurna da on to nije učinio.”

“Stvarno? Jeste li o tome raspravljali dok je njegov kurac bio u tebi?”

Dobro, bijes, pomislila sam. S tim se mogu nositi. Bolje od očajnoga hvatanja za glavu.

“Nije se dogodilo ništa slično tome, Richarde. Pronašla sam ga u Heelah’su, bio je pijan, mrtav pijan i zbilja sam pomislila da bi si mogao nauditi. Odvela sam ga u motel jer sam htjela ostati s njim i ispitati ga. Treba mi za reportažu. I znaš li što sam doznala? Tvoja je istraga uništila tog dečka, Richarde. A što je još gore, ja čak i ne mislim da ti vjeruješ da je on to učinio.”

Samo je posljednja rečenica bila potpuno točna, a ja to nisam ni shvatila dok riječi nisu izašle iz mojih usta. Richard, pametan tip, odličan policajac, iznimno ambiciozan, radio je na svom prvom velikom slučaju i cijelo mu je mjesto tulilo da mora nekoga uhititi, a još nije ništa otkrio. Da je protiv Johna imao išta više od želje, već bi ga bio uhitio prije tko zna koliko dana.

“Camille, unatoč tome što misliš, ne znaš sve o ovoj istrazi.”

“Richarde, vjeruj mi, nikad nisam ni mislila da znam. Nikad se nisam osjećala nikako drukčije nego kao najbeskorisniji promatrač. Uspio si me pojebati i ostati i dalje hermetički zatvoren. Iz tebe ništa ne curi.”

“Ah, još uvijek pizdiš zbog toga? Mislio sam da si velika curica.” Tišina.

Šištanje limuna. Mogla sam nejasno čuti kucanje velikoga srebrnog sata na Richardovu zapešću.

“Daj da ti pokažem kako dobar drug znam biti”, rekla sam. Ponovno sam uključila autopilot kao u starim danima, očajna da mu se podam, da ga odobrovoljim, da ga prisilim da me ponovno zavoli. Nekoliko minuta noćas

osjećala sam se tako utješeno, a Richardovo ukazanje pred onim motelskim vratima smršalo je ono što je ostalo od zaostalog spokoja. Željela sam to natrag.

Spustila sam se na koljena i počela mu otkopčavati hlače. Na trenutak mi je stavio ruku na zatiljak. Zatim me ipak grubo zgrabio za rame.

“Isuse, što to radiš, Camille?” Shvativši koliko mu je stisak čvrst, popustio ga je i podigao me na noge.

“Samo želim da stvari između nas budu u redu.” Igrala sam se dugmetom njegove košulje ne želeći ga pogledati u oči.

“To neće pomoći, Camille”, rekao je. Gotovo kreposno poljubio me u usne. “To moraš znati prije nego što kreneš dalje. To jednostavno moraš znati i točka.”

Onda me zamolio da odem.

Nekoliko sati koji su proletjeli hvatala sam san na stražnjem sjedalu auta.

Otprilike kao da čitam neki znak između vagona vlaka koji prolazi. U FaStopu sam kupila četkicu za zube, losion i sprej za kosu najjačeg mirisa koji sam uspjela pronaći. Nad umivaonikom na benzinskoj crpki oprala sam zube, a zatim utrljala losion pod pazuha i među noge te pošpricala kosu. Rezultatni miris bio je zadah znoja i seksa ispod iskidanih oblaka jagode i aloje.

Nisam se mogla suočiti s majkom u kući, pa sam luđački pomislila da bih umjesto toga trebala raditi. (Kao da sam i dalje kanila napisati tu reportažu. Kao da sve nije išlo k vragu.) Budući da mi je u glavi bila svježja primjedba koju je Geri Shilt imala o njoj, odlučila sam ponovno otići do Katie Lacey. Ona je bila majka pomoćnica za učenje u osnovnoj školi i u Natalieinu i Anninu razredu. I moja je majka bila pomoćnica za učenje, obavljala je tu žuđenu, elitnu funkciju u školi koju su mogle obavljati samo žene koje nisu radile: proletjeti kroz učionice dvaput tjedno i pripomoći pri organizaciji likovnoga, tehničkoga, glazbenoga i, četvrtkom za djevojčice, šivanja. Barem je u moje doba to bilo šivanje. Dosad je već vjerojatno uvedeno nešto rodno neutralnije i modernije.

Rad na računalu ili mikrovalka za početnike.

Katie je kao i moja majka živjela na vrhu visokog brežuljka. Vitke stube pred kućom zasijecale su travu i graničile sa suncokretima. Na vrhu brežuljka tanko i elegantno raslo je stablo katalpe, ženski parnjak krupnom sjenovitom hrastu s desne strane. Bilo je jedva deset, ali Katie se mršava i crna već sunčala na terasi, a ventilator joj je glumio povjetarac. Sunce bez vrućine. Kad bi još mogla smisliti i preplanulu put bez raka. Ili barem bez bora. Vidjela me kako se uspinjem stubama kao iritantni titraj na tamnozelenom travnjaku, pa je rukom zaklonila oči kako bi me prepoznala s visine od deset metara.

“Tko je to?” zazvala je. Njezina kosa, u srednjoj školi prirodno pšenično žuta, sada je bila boje mjedi sa srebrnastim pramenovima i stršila je iz konjskog repa na tjemenu.

“Zdravo, Katie. Camille je.”

“Ca-miiiiille! Oh, Bože moj, silazim.”

Taj je pozdrav bio velikodušniji negoli sam očekivala od Katie, koju nisam čula od one večeri kad je bio tulum žalovanja kod Angie. Njezina ljutnja uvijek je dolazila i odlazila poput povjetarca.

Doskakutala je do vrata, a one svijetloplave oči sjale su joj s osunčanog lica. Ruke su joj bile crne i mršave kao u djeteta, podsjećale su me na francuske cigare koje je Alan počeo pušiti jedne zime. Majka ga je izolirala u podrum, koji je otmjeno proglasila njegovom salom za pušenje. Alan se uskoro ostavio cigara pa je prešao na porto.

Preko bikinija Katie je prebacila neonski ružičastu majicu bez rukava od one vrste koju su djevojke uzimale na South Padreu kasnih osamdesetih kao suvenire s natjecanja ljepote u mokrim majicama tijekom proljetnih praznika.

Obgrlila me svojim rukama boje kakaa i uvela unutra. Ni u toj staroj kući nema klime, objasnila je, baš kao ni kod moje majke. Iako imaju jednu sobnu jedinicu u spavaćoj sobi. Klinici se, pretpostavljala sam, mogu i preznojavati. Činilo se da je cijelo istočno krilo zatvoreno igralište, upotpunjeno žutom plastičnom kućicom, toboganom, dizajnerskim konjićem za ljuljanje. Ništa od svega toga nije izgledalo ni približno rabljeno. Velika slova u boji obrubljiivala su jedan zid: Mackenzie. Emma. Fotografije nasmijanih plavokosih djevojčica prćastih nosića i staklastih očiju, lijepe djece što dišu na usta. Nijedan krupni plan lica, već uvijek kadrirane kako bi se uhvatilo ono što imaju na sebi. Ružičasti kombinezoni s tratinčicama, crvene haljinice s dugim gaćicama na tufnice, uskršnji šeširići i sandale. Slatka djeca, stvarno slatka odjeća. Upravo sam stvorila slogan za male kupce iz Wind Gapa.

Činilo se da Katie Lacey Brucker nije briga zašto sam došla njezinoj kući tog petka ujutro. Pričalo se o nekoj prljavoj ispovijesti zvijezde koju je čitala i je li slučaj Jon Benet zauvijek stigmatizirao dječja natjecanja u ljepoti. Mackenzie umire od želje za manekenstvom. Pa, lijepa je kao i njezina majka, tko bi joj zamjerio? Ah, Camille, baš je slatko to što si rekla nikad nisam ni slutila da me smatraš ljepoticom. Ma naravno, ne budi smiješna. Želiš li piće? Apsolutno.

Doma ne držimo alkohol. Naravno, to uopće nisam ni mislila. Slatki čaj? Slatki čaj bio bi divan, u Chicagu ga je nemoguće dobiti, stvarno ti počnu nedostajati te male regionalne sitnice, trebala bi vidjeti kako gore pripremaju šunku. Tako je krasno biti doma.

Katie se vratila s kristalnim vrčem slatkog čaja. Zanimljivo s obzirom na to da sam iz dnevne sobe vidjela kako iz hladnjaka vadi veliku demižonku od četiri litre. Val samozadovoljstva nakon kojeg je slijedio podsjetnik da ni ja nisam bila posebno otvorena. Zapravo, svoje sam prirodno stanje zaogrnila teškim mirisom lažnih biljaka. Ne samo aloje i jagode već i slabašnim daškom

osvježivača zraka na bazi limuna koji je dopirao s ramena.

“Katie, ovaj je čaj prekrasan. Kunem se da bih slatki čaj mogla piti uz svaki obrok.”

“Kako gore pripremaju šunku?” Zavukla je stopalo pod noge i nalegla na njega. To ozbiljno piljenje, kao da nastoji zapamtiti kombinaciju za sef, podsjetilo me na srednju školu.

Ja ne jedem šunku još otkako sam kao dijete otišla posjetiti obiteljsku firmu. Nije bio čak ni dan za klanje, ali zbog tog sam prizora noćima ostajala budna. Stotine tih životinja zatvorene u kaveze tako tijesne da se ne mogu ni okrenuti, slatkasti smrad krvi i govana u grlu. Slika Amme kako netremice zuri u te kaveze.

“S premalo smeđeg šećera.”

“Aha. Kad smo već kod toga, mogu li ti napraviti sendvič ili nešto? Imam šunke s farme tvoje mame, govedine od Deaconovih, piletine iz Coveysa. I puretine iz Lean Cuisine.”

Katie je bila tip koji će se radije muvati naokolo po cijeli dan, očistiti kuhinjske pločice četkicom za zube, izvlačiti dlačice između podnih dasaka čačalicom nego mnogo govoriti o nečemu neugodnom. Barem je bila trijezna.

Ipak sam je uvukla u razgovor o Ann i Natalie uz jamstvo anonimnosti i uključila diktafon. Djevojčice su bile slatke i drage, onaj obavezni veseli revizionizam. A zatim:

“No na dan šivanja imali smo incident s Ann.” Dan šivanja još uvijek je postojao. To je valjda utješno na neki način. “Upiknula je Natalie Keene iglom u obraz. Mislim da je ciljala u oko, znaš, kao što je Natalie učinila onoj curici u Ohio.” U Philadelphiji. “Jedan su tren njih dvije sjedile lijepo i mirno jedna uz drugu nisu bile prijateljice, išle su u različite razrede, ali šivanje je otvoreno za sve.

I Ann je nešto pjevušila za sebe i izgledala baš kao neka mala majka. A onda se dogodilo to što se dogodilo.”

“Koliko je jako Natalie bila ozlijeđena?”

“Hm, ne prejako. Ja i Rae Whitescarver, ona je sada učiteljica u drugom razredu. Nekad smo je znali kao malu Rae Little, nekoliko godina mlađu od nas... iako nije mala. Barem nije bila onda izgubila je nekoliko kila. Kako bilo, ja i Rae odvuikle smo Ann, a Natalie je ostala stršiti ta igla iz obraza, tek palac ispod oka. Nije plakala niti što drugo. Samo je soptala poput bijesnog konja.”

Slika Ann kako razbarušene kose provlači iglu kroz tkaninu prisjećajući se priče o Natalie i njezinim škarama, o nasilju po kojem je bila tako različita. I prije nego što je uopće razmislila, igla ulazi u meso, lakše nego što biste mislili, i jednim brzim ubodom pogađa kost. Natalie s tim metalom koji viri iz nje poput nekog sićušnog srebrnog harpuna.

“Ann je to učinila bez ikakvog jasnog razloga?”

“Jedno sam naučila o njima dvjema, nije im trebao razlog za napad.”

“Jesu li ih druge curice kinjile? Jesu li bile pod stresom?”

“Ha, ha!” Bio je to iskreno iznenađen smijeh, ali izletio joj je kao savršen, nevjerojatan “ha, ha”. Kao neka mačka koja vas pogleda i kaže “mijau”.

“Pa, ne bih rekla da su dani u školi bili nešto čemu su se veselile”, rekla je Katie. “No o tome bi trebala pitati svoju sestricu.”

“Znam da kažeš da ih je Amma zlostavljala...”

“Bože nam pomozite kad ona krene u srednju školu.”

Čekala sam tiho da Katie Lacey Brucker uzme zalet i počne pričati o mojoj sestri. Loše vijesti, pretpostavljala sam. Nije ni čudo da je bila tako sretna što me vidi.

“Sjećaš li se kako smo mi šefovale u Calhoonu? Ono što smo mi smatrale da je fora postalo bi fora, one koje mi nismo voljele svi su mrzili?” Zvučala je kao da zamišlja zemlju iz bajke prepunu sladoleda i zečića. Ja sam samo kimala. Sjećam se posebno okrutne geste sa svoje strane: jedna nadobudna cura po imenu LeeAnn, prijateljica zaostala iz osnovne škole, pokazivala je previše zabrinutosti za moje mentalno stanje sugerirajući da možda patim od depresije. Jednog dana, kad je dotrčala do mene da porazgovaramo prije škole, otvoreno sam je ponizila. Još uvijek je se sjećam: knjige skupljene pod rukama, ona čudna suknja od kretona, glava pomalo pognuta kad god bi mi se obraćala.

Okrenula sam joj leđa, zapriječila joj pristup grupici cura s kojima sam bila, našalila se na račun njezine konzervativne, crkvene odjeće. Cure su se pridružile. Ostatak tjedna otvoreno je šikanirana. Posljednje dvije godine škole provela je družeći se s nastavnicima tijekom ručka.

Mogla sam to zaustaviti jednom riječju, ali nisam. Htjela sam da se makne od mene.

“Tvoja sestra je triput gora od nas. I ima izraženu zločestu crtu.”

“Kako to misliš zločestu crtu?”

Katie je izvukla meku kutiju cigareta iz ladice stolića, pripalila jednu dugom šibicom za kamin. Još uvijek je potajno pušila.

“Oh, ona i one tri curice, one male plavuše koje već imaju sise vladaju školom, a Amma vlada njima. Ozbiljno ti kažem, gadno je. Ponekad je smiješno, ali uglavnom je gadno. Tjeraju tu neku debelu curu da im svaki dan donese ručak, a prije nego što ode, tjeraju je da pojede nešto ne služeći se rukama, da samo zabije lice u tanjur.” Nabrala je nos, ali inače se nije činilo da joj to smeta. “Neku drugu djevojčicu satjerali su u kut, natjerali da digne košulju i pokaže se dečkima. Jer je bila ravna. Prisilile su je da prostači dok to radi. Kruži glasina da su jednu svoju staru prijateljicu s kojom su se posvađale, curu koja se zove Ronna Deel, odveli na tulum, napili je i... nekako je darovali nekim od starijih dečki. Zatim su stražarile ispred sobe dok ovi nisu završili s njom.”

“Pa, tek im je trinaest godina”, rekla sam. Razmišljala sam o svemu što sam ja činila u toj dobi. Prvi sam put shvatila kako sam uvredljivo mlada bila.

“To su ti starmale curice. I mi smo radile neke prilično divlje stvari kad smo bile tek nešto starije.” Katiein je glas postao promukliji od dima. Otpuhnula ga je i gledala kako lebdi plavičast iznad nas.

“Nikad nismo radile nešto tako okrutno.”

“Bile smo prokleta blizu, Camille.” Ti jesi, ja nisam. Buljile smo jedna u drugu, u sebi katalogizirajući svoja iživljavanja.

“Kako bilo, Amma je jako zajebavala Ann i Natalie”, rekla je Katie. “Bilo je lijepo što se tvoja mama tako zanimala za njih.”

“Znam da je mama bila Annina mentorica.”

“Oh, radila je s njima kao majka pomagačica, vodila ih kod vas kući, hranila ih poslije škole. Ponekad je čak znala doći i tijekom odmora, mogla si je vidjeti kako ih kroz ogradu gleda na igralištu.” Slika moje majke kako se žudno naviruje prstiju smotanih u žićanoj ogradi. Slika moje majke kako sva u bijelom, sjajno bijelom, jednom rukom drži Natalie, a prst druge prinosi ustima da ušutka Jamesa Capisija.

“Jesmo li završile?” upitala je Katie. “Nekako sam umorna od priče o svemu tome.” Isključila je diktafon.

“I tako, čula sam za tebe i onog slatkog murjaka”, nasmiješila se. Čuperak kose pobjegao joj je iz konjskog repa i sjetila sam je se kako me, lakirajući nokte, glave nagnute prema stopalima, ispituje o nekim košarkašima koje je htjela za sebe. Nastojala sam se ne trznuti na spomen Richarda.

“Oh, glasine, glasine”, nasmijala sam se. “Sam frajer, sama ženska... moj život nije ni približno tako zanimljiv.”

“John Keene možda bi rekao drukčije.” Izvukla je još jednu cigaretu, zapalila je pa udahnula i izdahnula strijeljajući me onim svojim porculanski plavim očima. Ovog puta bez osmijeha. Znala sam da to može završiti dvojako.

Mogla sam joj povjeriti nekoliko sočnih detalja, uveseliti je. Ako je u deset sati priča već došla do Katie, ostatak Wind Gapa čut će do podneva. Ili sam mogla zanijekati, riskirati da se naljuti, izgubiti njezinu susretljivost. Već sam imala intervju, a svakako me nije bilo briga hoću li joj ostati u milosti.

“Ah. Još glasina. Ljudi bi si ovdje trebali pronaći bolje hobije.”

“Stvarno?”

Meni je zvučalo prilično tipično. Uvijek si bila otvorena za zabavu.”

Ustala sam i više nego spremna za odlazak. Katie me ispratila žvačući unutarnju stijenku usta.

“Hvala ti što si odvojila malo vremena za mene, Katie. Bilo te je lijepo vidjeti.”

“I tebe, Camille. Uživaj u ostatku svog boravka ovdje.” Već sam prošla kroz vrata i izašla na stube, kad me pozvala.

“Camille?” Okrenula sam se i vidjela je kako stoji lijeve noge savijene prema unutra poput djevojčice, što je bila poza koju je zauzimala čak i u srednjoj školi. “Priateljski savjet: idi kući i operi se. Smrdiš.”

I otišla sam kući. Mozak mi je zapinjao o slike moje majke, sve zlokobne.

Znak. Ta riječ opet je bubnjala na mojoj koži. Slika mršave, raskuštrane Joye kako dugim noktima ljušti kožu s moje majke. Slika majke koja mi reže kosu, njezinih tableta i napitaka. Slika Marian, sada svedene na kosti u lijesu, bijele satenske vrpce omotane oko isušenih plavih uvojaka kao oko nekog uvelog buketa. Moje majke koja njeguje one divlje djevojčice. Ili pokušava. Nije baš bilo vjerojatno da bi Natalie i Ann tako mnogo trpjele. Adora je mrzila djevojčice koje se nisu predavale pred njezinim osebnim stilom majčinstva. Je li lakirala Natalieine nokte prije nego što ju je zadavila? Poslije?

Luda si što razmišljaš o tome o čemu razmišljaš. Luda si ako ne razmišljaš o tome.

PETNAESTO POGLAVLJE

Na trijemu su bila poredana tri mala ružičasta bicikla okićena bijelim pletenim košarama i vrpčama koje su se vijorile s ručki. Zavirila sam u jednu košaru i vidjela preveliko sjajilo za usne i džoint u vrećici za sendvič.

Uvukla sam se kroz bočna vrata i bešumno se uspela stubama. Cure su bile u Amminoj sobi i glasno se hihotale, oduševljeno kriješteći. Otvorila sam vrata bez kucanja. Nepristojno, ali nisam mogla podnijeti pomisao na ono tajnovito komešanje, ono žurno zauzimanje nevine poze za odrasle. Tri plavuše stajale su u krugu oko Amme u kratkim hlačama i minicama koje su im otkrivale obrijane mršave noge. Amma je na stolu prčkala po svojoj lutkinjoj kući kose skupljene na tjemenu i svezane velikom plavom vrpcom, a do nje je ležala tuba superljepila. Ponovno su zakreštale kad sam ih pozdravila šireći tobože skandalizirane, vesele osmijehe poput nekih zaprepasštenih ptica.

“Zdravo, Mille”, izvalila je Amma, koja više nije bila previjena, ali je izgledala iscijeđeno i grozničavo. “Samo se igramo lutkama. Zar nemam najljepšu lutkinu kuću?” Glas joj je bio sirupast, preuzet prema modelu nekog djeteta iz obiteljske emisije iz pedesetih. Teško je bilo pomiriti tu Ammu s onom koja mi je prije samo dvije noći davala drogu. S mojom sestrom koja je iz zabave podvodila prijateljice starijim dečkima.

“Da, Camille, zar ti se ne sviđa Ammina lutkina kuća?” kao jeka promuklim se glasom javila cura mjedenoplave kose. Samo Jodes nije gledala u mene. Umjesto toga buljila je u lutkinu kuću kao da se snagom volje može uvući unutra.

“Osjećaš li se bolje, Amma?”

“Oh, svakako, draga sestro”, zanjištala je. “Nadam se da se i ti osjećaš dobro.”

Cure su se ponovno zahihotale, kao neki drhtaj. Zalupila sam vratima jer mi je išla na živce igra koju nisam razumjela. “Možda bi trebala povesti Jodes sa sobom”, doviknula mi je jedna od njih kroz zatvorena vrata. Jodes neće još dugo u grupi.

Pripremila sam si toplu kupku unatoč vrućini čak je i porculan kade bio ružičast. Prostorija je mirisala na sapun od mente i onaj slatkasti, slinavi miris ženskog seksa. Tijelo me boljelo, bila sam potpuno iskorištena i taj je osjećaj bio dobar. Zatvorila sam oči, skliznula u vodu i pustila je da mi uđe u uši. Sama.

Poželjela sam da sam to urezala u kožu, odjednom iznenađena zbog toga što ta riječ nije uresila moje tijelo. Onaj goli krug na vlasištu koji mi je ostavila

Adora ježio mi se, kao da se dobrovoljno javlja za zadatak. I lice mi se ohladilo, a kad sam otvorila oči, vidjela sam kako se majka nadvija preko ovalnog ruba kade, a duga plava kosa okružuje joj lice.

Trznula sam se, pokrila grudi poprskavši je malo vodom po bijeloj kariranoj ružičastoj ljetnoj haljini.

“Srce, kamo si otišla? Bila sam potpuno luda. Sama bih te bila otišla potražiti, ali Amma je imala tešku noć.”

“Što je bilo Ammi?”

“Gdje si bila noćas?”

“Što je bilo Ammi, majko?”

Krenula mi je rukom prema licu, a ja sam se lecnula. Namrštila se i ponovno pružila ruku, potapšala me po obrazu, zalizala mi mokru kosu. Kad je maknula ruku, izgledala je zaprepašteno zbog vlažnosti, kao da je ona uništila kožu.

“Morala sam se brinuti za nju”, rekla je jednostavno. Na rukama su mi podivljali trnci. “Je li ti hladno, dušo? Bradavice su ti tvrde.”

U ruci je imala čašu plavkastog mlijeka, koju mi je tiho pružila. Ili će mi od pića pozliti, pa ću znati da nisam luda, ili neće, pa ću znati da sam stvorenje puno mržnje. Popila sam mlijeko dok je majka pjevušila i prelazila jezikom preko donje usne, a ta je gesta bila tako gorljiva da je gotovo izgledala opsceno.

“Kad si bila mala, nikad nisi bila tako dobra curica”, rekla je. “Uvijek si bila tako svojeglava. Možda ti se malo više slomio duh. Na dobar način. Na nužan način.”

Otišla je, a ja sam sat vremena čekala u kadi da se nešto dogodi. Grčevi u trbuhu, vrtoglavica, groznica. Sjedila sam mirno kao što sjedim u zrakoplovu, kad se pribojavam da bih nas jednim naglim pokretom mogla strmoglaviti.

Ništa. Kad sam otvorila vrata, Amma je bila u mom krevetu.

“Tako si odvratna”, rekla je lijeno, prekriženih ruku. “Ne mogu vjerovati da si jebala ubojicu djece. Gadna si baš onako kako je ona govorila.”

“Ne slušaj mamu, Amma. Ona nije pouzdana osoba. I ne...” Što? Ne uzimaj ništa od nje. Reci ako to misliš, Camille. “Nemoj se okretati protiv mene, Amma. U ovoj obitelji jedni druge povređujemo užasno brzo.”

“Pričaj mi o njegovom kurcu, Camille. Je li bio lijep?” Glas joj je bio sladunjav, zauzela je onaj stav koji je prema meni imala prije, ali nije bila odsutna: vrpoljila se pod mojim plahtama divljih očiju i rumena lica.

“Amma, ne želim o tome razgovarati s tobom.”

“Nisi bila tako odrasla neku večer, sestro. Zar više nismo prijateljice?”

“Amma, sad moram leći.”

“Teška noć, ha? E, samo čekaj sve će se pogoršati.” Poljubila me u obraz, izvukla se iz kreveta i odzveckala niz hodnik u svojim velikim plastičnim sandalama.

Dvadeset minuta poslije počeli su povraćanje, izvijanje, znojni grčevi u kojima sam zamišljala kako mi se želudac steže i puca kao srce tijekom infarkta.

Između nakašljavanja sjedila sam na podu pokraj školjke naslonjena na zid samo u majici koja mi je loše pristajala. Izvana se čulo trvenje plavih šojki.

Unutra je majka zvala Gaylu. Prošlo je sat vremena, a ja sam još uvijek povraćala zelenkastu mučnu žuč, koja je iz mene izlazila polako i ljigavo poput sirupa.

Navukla sam neku odjeću i oprezno oprala zube. Guranje prevelikog dijela četkice za zube u usta ponovno je izazivalo grčenje u grlu.

Alan je sjedio na prednjem trijemu čitajući veliku, u kožu uvezanu knjigu pod jednostavnim naslovom Konji. Zdjela izrađena od debelog narančastog ornament-stakla na naslonu za ruke njegova stolca za ljuljanje, u njoj hrpa zelenog pudinga. Na sebi je imao plavo ljetno prugasto odijelo, navrh glave panama-šešir. Bio je miran poput bare.

“Zna li ti majka da odlaziš?”

“Vraćam se uskoro.”

“Mnogo si bolja prema njoj u zadnje vrijeme, Camille, i na tome sam ti zahvalan. Čini se da joj je podosta bolje. Čak se i... Ammom bavi tečnije.”

Činilo se da uvijek zastaje prije nego što izgovori kćerino ime, kao da ima neku pomalo prostu konotaciju.

“Dobro, Alane, dobro.”

“Nadam se da se i sama sa sobom osjećaš bolje, Camille. To je važna stvar, voljeti sama sebe. Dobar stav zarazan je jednako kao i loš.”

“Uživaj u konjima.”

“To uvijek.”

Vožnja do Woodberryja bila je isprekidana naglim skretanjima preko rubnika, gdje bih povratila još žuči i nešto krvi. Tri zaustavljanja, jedno tijekom kojeg sam se ispovraćala niz vrata auta jer ih nisam uspjela dovoljno brzo otvoriti. Da to isperem, poslužila sam se starom šalicom mlakoga gaziranog soka od jagode i votke.

Bolnica St. Joseph u Woodberryju bila je velika kocka od zlatne cigle ispresijecana prozorima oker boje. Marian ju je zvala napolitanka. U toj ustanovi posla uglavnom nije bilo previše, jer ako ste živjeli dalje prema zapadu, radi zdravlja ste išli u Poplar Bluff, a ako ste živjeli dalje prema sjeveru, išli ste u Hayti. U Woodberry ste išli samo ako ste zapeli u peti čizme Missourija.

Velika žena komično okrugla poprsja s druge strane informacijskog pulta signalizirala je da ne želi da je se uznemiruje. Stajala sam i čekala. Pretvarala se da studiozno čita. Prišla sam bliže. Kažiprstom je pratila retke časopisa i nastavila čitati.

“Oprostite”, rekla sam, a ton mi je bio mješavina razdražljivosti i

patroniziranja koju sam čak i ja mrzila.

Imala je brkove i požutjele prste od pušenja koji su pristajali uz smeđe očnjake koji su joj provirivali ispod gornje usne. Lice koje pokazuješ svijetu govori svijetu kako da se prema tebi ophodi, govorila je moja majka kad god sam se opirala njezinu uljepšavanju. Prema ovoj se ženi nije moglo ophoditi na lijep način.

“Moram pronaći neke medicinske kartone.”

“Uputite zahtjev svom liječniku.”

“Sestrini su.”

“Neka onda sestra uputi zahtjev svom liječniku.” Okrenula je stranicu časopisa.

“Sestra mi je mrtva.” To se moglo sročiti i obzirnije, ali željela sam da se žena prene. Čak i tada nevoljko mi je pridala pozornost.

“Ah. Žao mi je zbog vašega gubitka. Je li umrla ovdje?” Kimnula sam.

“Dovezena je mrtva. Ovdje je mnogo puta primila hitnu pomoć, a i liječnik joj je radio ovdje.”

“Kojeg je datuma umrla?”

“Prvog svibnja tisuću devetsto osamdeset osme.”

“Isuse. To je korak unatrag. Nadam se da ste strpljiva žena.”

Četiri sata poslije, nakon dvije partije vrištanja s nezainteresiranim sestrama, očajnog flerta s blijedim administratorom izgužvana lica i tri odlaska u zahod radi povraćanja, Marianini su mi kartoni bačeni u krilo.

Postojao je po jedan za svaku godinu njezina života, a svaki je sljedeći bio sve deblji. Polovinu liječničkih žvrljotina nisam uspjela odgonetnuti. Mnoge su bile vezane uz tražene i obavljene pretrage koje nikad nisu imale nikakve koristi. Snimanja mozga i srca. Postupak tijekom kojeg je niz Marianino grlo spuštana kamera kako bi joj se pregledao želudac ispunjen svjetlećom bojom.

Monitori za srce i disanje. Moguće dijagnoze: dijabetes, šum na srcu, refluks želučane kiseline, bolesna jetra, plućna hipertenzija, depresija, Chronova bolest, lupus. Zatim ženskast, ružičast list papira s crtama. Spojen s dokumentacijom o tjednu koji je Marian provela u bolnici na pretragama želuca. Pravilan, okrugao ali ljutit kurziv - svaka riječ olovkom je duboko urezana u papir. Pisalo je:

Ja sam sestra koja je negovala Marian Crellin tijekom njezinih ovotjednih pregleda, kao i tijekom nekoliko njezinih prethodnih boravaka u bolnici. Vrlo sam čvrstog (“Vrlo sam čvrstog” dvaput podcrtano) uvjerenja da to dijete uopće nije bolesno. Vjerujem da bi bila savršeno zdrava kad ne bi bilo njezine majke.

U djeteta se primjećuju znakovi bolesti nakon što provode neko vrijeme sama s majkom, čak i onih dana kada se do majčinih posjeta osjećala dobro. Majka ne pokazuje zanimanje za Marian. Kad je

dobro čini se čak da je i kažnjava. Majka grli dijete samo kad je bolesno ili plače. Ja i neke druge sestre, koje su iz političkih razloga odlučile da neće staviti svoja imena na ovaj iskaz, čvrsto vjerujemo da bi dijete, kao i njezinu sestru, trebalo premjestiti iz doma radi daljnjeg promatranja.

Beverly Van Lumm

Pravednička indignacija. Toga bi nam dobro došlo i više. Zamislila sam Beverly Van Lumm kako prsata, stisnutih usana i kose povezane u odlučnu punđu črčka dopis u susjednoj sobi pošto je bila prisiljena ostaviti slabašnu Marian u majčinu naručju i samo je pitanje vremena kad će Adora pozvati sestre.

Za sat vremena ušla sam u trag sestri na pedijatrijskom odjelu, zapravo velikoj prostoriji s četiri kreveta, od kojih su zauzeta bila samo dva. Jedna je djevojčica spokojno čitala dok je dječak pokraj nje spavao u uspravnom položaju, a vrat mu je pridržavala nekakva metalna proteza koja mu je, kako se činilo, bila usađena točno u kralježnicu.

Beverly Van Lumm nije bila nimalo nalik na ono što sam zamišljala.

Možda u kasnim pedesetima, bila je sićušna, a sijeda joj je kosa bila ošišana vrlo kratko. Nosila je bolničke hlače s cvjetnim uzorkom i svijetloplavu kutu, a za uho je zatakla olovku. Kad sam joj se predstavila, činilo se da me se smjesta sjetila i nije izgledala iznenađeno što sam se konačno pojavila.

“Lijepo vas je vidjeti ponovno nakon svih tih godina iako mi se gade okolnosti”, rekla je toplim, dubokim glasom. “Katkad sanjarim da Marian sama dolazi ovamo odrasla, možda s kojim djetetom. Sanjarenja znaju biti opasna.”

“Došla sam jer sam pročitala vašu zabilješku.”

Otpuhnula je, začepila olovku.

“Vraga je to donijelo nekog dobra. Da nisam bila tako mlada, nervozna i puna strahopoštovanja prema velikim doktorima ovdje, ne bih samo napisala zabilješku, već bih učinila i nešto više. Jer u to je vrijeme bilo gotovo nečuveno optužiti majke za takvo što. Gotovo sam dobila otkaz. Nikad zapravo ne želite vjerovati u nešto takvo. Kao nešto iz braće Grimm, MPP.”

“MPP?”

“Munchausen per proxima. Skrbnik, obično majka, gotovo uvijek majka, naudi djetetu kako bi privukla pozornost na sebe. Ako imate Munchausen, naudite sami sebi kako biste dobili pozornost. Ako imate MPP, naudite djetetu da biste pokazali kako ste dobra i brižna majka. Braća Grimm, vidite što hoću reći? Kao nešto što bi učinila kakva zla kraljica iz bajke. Čudi me da niste čuli za to.”

“Zvuči poznato”, rekla sam.

“To postaje prilično poznata bolest. Popularna. Ljudi vole novo i sablasno. Sjećam se kad se osamdesetih pojavila anoreksija. Što je više bilo TV-filmova o njoj, više se djevojčica izglednjivalo. Ipak, uvijek se činilo da ste vi u redu.

Drago mi je.”

“Ja sam dobro, uglavnom. Imam još jednu sestru, djevojčicu rođenu nakon Marian, za koju sam zabrinuta.”

“I trebali biste biti. Živjeti s mamom koja boluje od MPP-a nije baš nešto što bi svatko poželio. Imate sreće što se mama nije više pozabavila vama.”

Neki čovjek u zelenoj kirurškoj odori prohujao je niz hodnik u invalidskim kolicima u pratnji dvojice debelih nasmijanih muškaraca u sličnom ruhu.

“Studenti medicine”, rekla je Beverly prevrćući očima.

“Je li koji liječnik ikad proveo kakve izvide vezane uz vaše izvješće?”

“Ja sam to nazvala izvješćem, no oni su to smatrali sitničavošću sestre koja je ljubomorna jer nema djece. Kao što rekoh, bila su druga vremena. Danas sestre uživaju zericu više poštovanja. Samo zericu. I da budem iskrena, Camille, nisam ni inzistirala. Tek sam se bila razvela i trebao mi je posao, a, sve u svemu, trebao mi je netko tko bi mi rekao da se varam. Moraš vjerovati da se varaš. Kad je Marian umrla, pila sam tri dana. Bila je već zakopana kad sam to ponovno natuknula, upitala ravnatelja pedijatrije je li vidio moju zabilješku.

Rečeno mi je da uzmem tjedan dana slobodno. Bila sam jedna od onih histeričnih žena.”

Oči su me odjednom zapekle i napunile se suzama, a ona me primila za ruku.

“Žao mi je, Camille.”

“Bože, kako sam ljuta.” Suze su se slijevale niz moje obraze, a ja sam ih otirala nadlanicom dok mi Beverly nije dala paketić maramica. “Što se to uopće dogodilo. Što mi je trebalo tako dugo da to shvatim.”

“Pa, dušo, ona vam je majka. Ne mogu ni zamisliti kako vam je suočavati se s tim. Barem se čini da će pravda sad biti zadovoljena. Koliko je dugo detektiv na slučaju?”

“Detektiv?”

“Willis, je li tako? Zgodan momak, bistar. Fotokopirao je sve i jedan Marianin karton, ispitivao me dok me plombe nisu zaboljele. Nije mi rekao da se to tiče još jedne djevojčice. No rekao mi je da ste vi dobro. Mislim da mu se sviđate kad god bi vas spomenuo, sav bi se uzvrpoljio i posramio.”

Prestala sam plakati, smotala maramice i bacila ih u smeće do ženske koja je čitala. Radoznalo je pogledala u koš, kao da je upravo stigla pošta. Zahvalila sam Beverly i krenula van osjećajući se ludo i željna plavog neba.

Beverly me sustigla kod dizala i primila za obje ruke. “Izvucite sestru iz te kuće, Camille. Nije sigurna.”

Pokraj izlaza 5 između Woodberyja i Wind Gapa nalazio se bar za motocikliste, mjesto gdje su se prodavali kartoni piva za van bez provjere isprava. Tamo sam često zalazila u srednjoj školi. Uz pikado je bio telefon na kovanice. Uzela sam punu ruku kovanica od četvrt dolara i nazvala Curryja. Po običaju, javila se Eileen, onim svojim glasom blagim i postojanim poput gore.

Tek što sam se predstavila, počela sam ridati.

“Camille, dušo, što je? Jesi li dobro? Naravno da nisi dobro. Oh, žao mi je.

Nakon tvog zadnjeg poziva rekla sam Franku da te izvuče odatle. Što je bilo?”

Nastavila sam jecati, čak nisam mogla ni smisliti što da kažem. Strelica je udarila u ploču uz tupi tresak.

“Nisi se valjda... opet ozlijedila? Camille? Zlato, plašiš me...”

“Moja majka...” rekla sam prije nego što sam se ponovno slomila.

Podrhtavala sam od jecaja, čistila se iz dubine trbuha, gotovo presamićena.

“Tvoja majka? Je li dobro?”

“Neee.” Dugo zavijanje nalik na dječje. Predaja slušalice i Eileenino uzbunjeno mrmljanje Frankova imena, riječi nešto se dogodilo... strašno, dvije sekunde tišine i razbijanje stakla. Curry je prebrzo ustao od stola i prevrnuo čašu viskija na pod. Samo pretpostavka.

“Camille, javi mi se, što nije u redu.” Curry me prenuo svojim grubim glasom, kao da mi nečije ruke potresaju oba ramena.

“Znam tko je to učinio, Curry”, procijedila sam kroza zube. “Znam.”

“Pa, to nije razlog za plakanje, mala. Je li policija nekoga uhitila?”

“Još nije. Znam tko je to učinio.” Tup na ploči za pikado.

“Tko? Camille, reci mi.”

Pritisnula sam slušalicu na usta i prošaptala: “Moja majka.”

“Tko? Camille, moraš govoriti glasnije. Jesi li u nekom baru?”

“To je učinila moja majka”, jauknula sam u telefon, a riječi su izletjele poput praska.

Tišina koja je trajala predugo. “Camille, pod velikim si stresom i grdno sam pogriješio što sam te poslao dolje tako brzo nakon... Sad, želim da odeš do najbližeg aerodroma i vratiš se ovamo. Nemoj uzimati odjeću, samo ostavi auto i dođi doma. Poslije ćemo se baviti svim tim stvarima. Plati si kartu, ja ću ti vratiti novac kad se vratiš. Ali moraš smjesta doći doma.”

Doma, doma, doma, kao da me pokušavao hipnotizirati.

“Nikad neću imati doma”, zacviljela sam i ponovno počela jecati. “Moram ići ovo srediti, Curry.” Spustila sam slušalicu upravo dok mi je on to zabranjivao.

Richarda sam pronašla u Gritty’su na kasnom ručku. Gledao je izreske iz philadelphijskih novina o Natalieinu napadu škarama. Nevoljko mi je kimnuo

dok sam sjedala nasuprot njemu, pogledao je svoju masnu zobenu kašu sa sirom pa ponovno podigao pogled da prouči moje podbuhlo lice.

“Jesi li dobro?”

“Mislim da je moja majka ubila Marian i mislim da je ubila Ann i Natalie.

I znam da i ti to misliš. Upravo sam se vratila iz Woodberryja, pizdo.”

Negdje između izlaza 5 i 2 tuga se pretvorila u bijes. “Ne mogu vjerovati da si sve vrijeme dok si se družio sa mnom samo pokušavao izvući informacije o mojoj majci. Pa kakva si ti to bolesna pizda od čovjeka?” Tresla sam se, a riječi su mi štektale iz usta.

Richard je izvadio deset dolara iz novčanika, zataknuo ih pod tanjur, prešao na moju stranu stola i primio me za ruku. “Izađi sa mnom van, Camille.

Ovo nije pravo mjesto.” Izveo me kroz vrata do suvozačkih vrata svog automobila i, još uvijek držeći ruku na mojoj, uveo me unutra.

Vozio nas je tiho do hridi podižući ruku svaki put kad bih pokušala nešto reći. Konačno sam se okrenula od njega, usmjerila tijelo prema prozoru i promatrala kako modrozeleno užurbano šuma juri mimo nas.

Parkirali smo na istome mjestu s kojeg smo gledali rijeku prije nekoliko tjedana. Mutila se ispod nas u mraku, a struja je hvatala komadiće mjesečine.

Kao da gledate bubu kako se gura kroz jesenje lišće.

“Sad je moj red za klišej”, rekao je Richard profilom okrenut prema meni.

“Da, isprva si me zanimala zato što me zanimala tvoja maka. No iskreno sam se zaljubio u tebe. Koliko se netko može zaljubiti u osobu tako zatvorenu kao što si ti. Naravno, razumijem i zašto. Isprva sam te mislio službeno ispitati, ali nisam znao koliko ste ti i Adora bliske, nisam htio da joj nešto natukneš. A i nisam bio siguran, Camille. Trebalo mi je vremena da je još malo proučim. Bila je to samo slutnja. Puka slutnja. Trač ovdje, trač ondje, o tebi, o Marian, o Ammi i tvojoj majci. No istina je da se žene ne uklapaju u profil za ovakve stvari. Nisu serijske ubojice djece. Onda sam na to počeo gledati drukčije.”

“Kako to?” Glas mi je bio tup poput starog željeza.

“Zbog onog malog, Jamesa Capisija. Stalno sam mu se vraćao, onaj pokvarenoj vještici od žene iz bajke.” Odjeci Beverly, braće Grimm. “Još uvijek ne vjerujem da je stvarno vidio tvoju majku, ali mislim da se nečega sjetio, nekog osjećaja ili podsvjesnog straha koji se pretvorio u tu osobu. Počeo sam razmišljati o tome kakva bi žena ubijala djevojčice i krala im zube. Žena koja želi potpunu kontrolu. Žena čiji je nagon za njegovanjem izopačen. I Ann i Natalie bile su... uređene prije nego što su ubijene. Oba roditeljska para primijetila su nekarakteristične pojedinosti. Natalieini nokti bili su lakirani svijetloružičasto. Annine su noge bile obrijane. Objema je u nekom trenutku nanesen ruž na usne.”

“A što sa zubima?”

“Nije li osmijeh najjače djevojačko oružje?” upitao je Richard. Konačno se okrenuvši prema meni. “A u slučaju tih dviju curica, i doslovce oružje. Zbog tvoje priče o grizenju usredotočio sam se na neke stvari. Ubojica je bila žena koja je prezirala snagu žena, koja je to smatrala vulgarnim. Pokušala je biti majka tim curicama, dominirati nad njima, pretvoriti ih u vlastitu viziju. Kad su one to odbile, kad su se pobunile protiv toga, ubojica je pobjesnjela. Te djevojčice morale su umrijeti. Davljenje je sama definicija dominacije.

Ubojstvo u usporenoj snimci. Jednog sam dana sklopio oči u uredu kad sam napisao profil i vidio lice tvoje majke. Iznenadno nasilje, bliskost s mrtvim djevojčicama, nema alibi ni za jednu noć. Tome pridonosi i slutnja Beverly Van Lumm o Marian. Iako još uvijek moramo ekshimirati Marian kako bismo vidjeli možemo li prikupiti čvršće dokaze. Tragove trovanja ili nešto.”

“Pusti je na miru “

“Ne mogu, Camille. I sama znaš da je to potrebno. Tretirat ćemo je s poštovanjem.” Stavio mi je ruku na bedro. Ne na ruku ili rame, već na bedro.

“Je li John ikad uistinu bio osumnjičen?” Ruka se pomaknula.

“Njegovo je ime stalno kružilo. Vickery je bio na neki način opsjednut.

Mislio je, ako je Natalie bila nekako nasilna, da je i John nasilan. A nije, k tome, bio ni iz grada, a znaš kako su pridošlice sumnjive.”

“Richarde, imaš li ijedan čvrst dokaz o mojoj majci? Ili je to sve pretpostavka?”

“Sutra ćemo ishoditi nalog za pretres kuće. Sigurno je zadržala zube.

Kažem ti to kao znak pažnje. Jer te poštujem i vjerujem ti.”

“Dobro”, rekla sam.

Na koljenu mi se upalio pad. “Moram izvući Ammu odande.”

“Noćas se ništa neće dogoditi. Moraš otići kući i provesti ondje normalnu večer. Ponašaj se što je prirodnije moguće. Sutra ti mogu uzeti iskaz, bit će od velike koristi za slučaj.”

“Ozljeđuje i mene i Ammu. Drogira nas, truže. Nešto.” Ponovno sam osjetila mučninu.

Richard mi je skinuo ruku s bedra.

“Camille, zašto nisi rekla nešto prije? Mogli smo te dati testirati. To bi bilo izvrsno za slučaj. Prokletstvo.”

“Hvala ti na brizi, Richarde.”

“Je li ti itko ikada rekao da si preosjetljiva, Camille?”

“Nitko nikad.”

Gayla je stajala na vratima, duh koji bdiye u našoj kući na vrhu brežuljka.

Nestala je u tren oka, a kad sam parkirala pod nadstrešnicu, upalilo se svjetlo u blagovaonici.

Šunka. Namirisala sam je i prije nego što sam došla do vrata. Plus raštika i kukuruz. Svi su sjedili mirno kao glumci ispred zastora. Prizor: večera. Majka

uspravna na čelu stola. Alan i Amma sa svake strane, mjesto za mene postavljeno na suprotnom kraju. Gayla mi je izvukla stolac pa je šaptom vraćena u kuhinju u svom bolničarskom ruhu. Bilo mi je zlo od susreta s bolničarkama. Ispod podnih dasaka stroj za pranje rublja drndao je kao i uvijek.

“Zdravo, draga, jesi li se danas lijepo provela?” majka me oslovila previše glasno. “Sjedni, odgodili smo večeru zbog tebe. Mislila sam da bismo trebali večerati kao obitelj sad kad uskoro odlaziš.”

“Odlazim?”

“Spremaju se uhititi tvog malog prijatelja, draga. Nemoj mi reći da sam bolje informirana od novinarka.” Okrenula se prema Alanu i Ammi i nasmijala poput neke ugodne domaćice koja dijeli aperitive. Zazvonila je zvoncem, pa je Gayla na srebrnoj plitici unijela šunku drhtavu kao žele. Kriška ananasa ljepljivo je klizila niz nju.

“Ti reži, Adora”, rekao je Alan, a majka je začuđeno podignula obrve.

Uvojci plave kose lepršali su joj dok je rezala ploške debele kao prst i dijelila ih na tanjure. Kad mi je Amma ponudila porciju, odmahнула sam glavom, pa ju je poslala Alanu.

“Šunka ne”, promrmljala je majka. “Još uvijek nisi nadrasla tu fazu, Camille.”

“Fazu da ne volim šunku? Ne, nisam.”

“Misliš li da će Johna pogubiti?” upitala me Amma. “Tvoj John u ćeliji za osuđeničke na smrt?” Majka ju je obukla u bijelu haljinu bez rukava s ružičastim vrpčama, a kosu joj je isplela u pletenice s obje strane. Odisala je bijesom kao nekim smradom.

“U Missouriju je predviđena smrtna kazna, a ta vrsta ubojstava svakako vapi za smrtnom kaznom, ako išta to zaslužuje”, rekla sam.

“Imamo li još uvijek električnu stolicu?” upitala me Amma.

“Ne”, rekao je Alan. “Sad jedi svoje meso.”

“Smrtonosna injekcija”, prošaptala je majka. “Kao kad uspavljuju mačku.”

Zamislila sam majku kako zavezana za bolnička kolica razmjenjuje kurtoazne primjedbe s liječnikom prije nego što je ubode igla. Kako prikladno, njezina smrt od otrovne igle.

“Camille, kad bi mogla biti neki lik iz bajke, tko bi željela biti?” upitala me Amma.

“Trnoružica.” Provesti život u snovima zvučalo je predobro.

“Ja bih bila Perzefona.”

“Ne znam tko je to”, rekla sam. Gayla je na moj tanjur bubnula malo raštike i svježega kukuruza. Natjerala sam se da jedem klipić po klipić, a refleks grčenja grla javljao se sa svakim zagrizom.

“Ona je kraljica mrtvih”, široko se osmjehnula Amma. “Bila je tako lijepa da ju je Had uzeo sebi u podzemlje da mu bude žena. No njezina je majka bila

tako bijesna da je prisilila Hada da vrati Perzefonu. Ali samo na šest mjeseci svake godine. I tako ona provodi pola života s mrtvima, a pola sa živima.”

“Amma, zašto bi ti takvo stvorenje bilo privlačno?” upitao je Alan. “Znaš biti tako grozna.”

“Žao mi je Perzefone jer je se, čak i kad je sa živima, ljudi boje zbog toga gdje je bila” rekla je Amma. “I čak i kad je s majkom, nije baš sretna jer zna da se mora vratiti u podzemlje.” Iscerila se prema Adori i zabila veliki odrezak šunke u usta, a zatim graknula.

“Gayla, treba mi šećera!” viknula je prema vratima.

“Posluži se zvoncem, Amma”, rekla je majka. Ni ona nije jela.

Gayla je ušla sa zdjelicom pa posula žlicu šećera po Amminoj šunki i narezanim rajčicama.

“Daj meni”, cviljela je Amma.

“Pusti Gayli”, rekla je mama. “Ti ga stavljaš previše.”

“Hoćeš li biti tužna kad John bude mrtav, Camille?” upitala je Amma cuclajući plošku šunke. “Bi li bila tužnija da umre John ili ja?”

“Ne želim da itko umre”, rekla sam. “Mislim da je ionako bilo previše smrti u Wind Gapu.”

“Tako je”, rekao je Alan. Čudno svečano.

“Određeni ljudi bi trebali umrijeti. John bi trebao umrijeti”, nastavila je Amma. “Čak ako ih i nije ubio, trebao bi umrijeti. Propao je sad kad mu je sestra umrla.”

“Po toj bih logici i ja trebala umrijeti jer je i moja sestra mrtva, pa sam i ja propala”, rekla sam. Prožvakala još jedan klipić. Amma me promatrala.

“Možda. Ali sviđaš mi se, pa se nadam da nećeš. Što ti misliš?” okrenula se Adori. Palo mi je na pamet da joj se nikad nije obraćala izravno, nikad s “majko” ili “mama”, čak ni s “Adora”. Kao da joj nije znala ime, pa je nastojala da to ne bude previše očito.

“Marian je umrla prije mnogo, mnogo vremena i mislim da smo možda svi trebali skončati s njom”, rekla je majka umorno. A onda se odjednom razgalila: “Ali nismo i jednostavno moramo naprijed, zar ne?” Zvonjava zvonca, skupljanje tanjura, Gayla koja kruži oko stola poput olinjalog vuka.

Zdjelice sorbeta od crvenih naranči za desert. Majka koja je nestala u smočnicu i ukazala se s dvije tanke kristalne bočice i vlažnim ružičastim očima.

Želudac mi je poskočio.

“Camille i ja popit ćemo piće u mojoj spavaćoj sobi”, rekla je ostalima, popravljajući kosu pred zrcalom bifea. Bila je odjevena za to, shvatila sam, već je bila u spavaćici. Baš kao što sam činila kao dijete kad bi me pozvala k sebi, pratila sam je uza stube.

A zatim sam se našla u njezinoj sobi, gdje sam oduvijek željela biti. Taj masivni krevet s kojeg se jastuci razrastaju poput lupara. Zrcalo u veličini

čovjeka ugrađeno u zid. I čuveni pod od slonovače zbog kojega je sve sjalo kao da smo u nekom snježnom, mjesečinom obasjanom krajoliku. Pobacala je jastuke na pod, povukla pokrivače i pokazala mi da sjednem na krevet, a zatim se popela do mene. Svih tih mjeseci tijekom kojih je Marian umirala kad ju je držala u svojoj sobi, a mene odbijala, nisam se usudila ni zamisliti samu sebe sklupčanu u krevetu s majkom. Sad sam, više od petnaest godina prekasno, bila tu.

Provukla mi je prste kroz kosu i uručila mi piće. Njušenje: mirisalo je na smeđe jabuke. Čvrsto sam ga držala, ali nisam pijuckala.

“Kad sam bila mala curica, majka me odvela u sjevernu šumu i ostavila”, rekla je Adora. “Nije djelovala ni ljutito ni uzrujano. Samo ravnodušno. Gotovo kao da joj je bilo dosadno. Nije mi objasnila zašto. Nije mi, zapravo, rekla ni riječi. Samo mi je rekla da uđem u auto. Bila sam bosa. Kad smo stigle onamo, uzela me za ruku i vrlo me učinkovito odvušla stazom pa mimo staze, a zatim mi je pustila ruku i rekla mi da je ne pratim. Imala sam osam godina, bila sam maleno stvorenje. Kad sam stigla kući, noge su mi bile sve izranjavane, a ona me samo pogledala preko večernjih novina i otišla u svoju sobu. Ovu sobu.”

“Zašto mi to pričaš?”

“Kad tako malo dijete zna da majci nije stalo do njega, loše se stvari događaju.”

“Vjeruj mi, znam kakav je to osjećaj”, rekla sam. Rukama mi je još uvijek prolazila kroz kosu igrajući se jednim prstom mojim ogoljelim krugom u vlasištu.

“Htjela sam te voljeti, Camille. No bila si tako teška. Marian, ona je bila tako laka.”

“Dosta više, mama”, rekla sam.

“Ne. Nije dosta. Daj mi da te negujem, Camille. Samo jednom, trebaj me.”

Neka završi. Neka sve završi.

“Hajdemo onda”, rekla sam. Progutala sam piće jednim gutljajem, zgulila njezine ruke sa svoje glave i snagom volje umirila glas.

“Trebam te cijelo vrijeme, mama. Na pravi način. To nije potreba koju si ti stvorila kako bi je mogla uključivati i isključivati. I nikad ti neću moći oprostiti za Marian. Ona je bila dijete.”

“Ona će uvijek biti moje dijete”, rekla je majka.

ŠESNAESTO POGLAVLJE

Zaspala sam ne uključivši ventilator, pa se probudila zalijepljena za plahte.

U vlastitom znoju i urinu. Zubi su mi cvokotali, a iza očnih jabučica bubnjalo mi je bilo. Zgrabila sam kantu za smeće pokraj kreveta i povratila. Vruću tekućinu na vrhu koje su plutala četiri klipića.

Majka je ušla u sobu prije nego što sam se odvušla natrag na krevet.

Zamislila sam je kako sjedi na stolcu u hodniku uz Marianinu fotografiju i krpa čarape dok čeka da se razbolim.

“Hajde, dušo. U kadu s tobom”, šaptala je. Prevušla mi je košulju preko glave, raskopčala dugmad pidžame. Vidjela sam kako mi na sekundicu gleda vrat, grudi, kukove, noge.

Ulazeći u kadu, ponovno sam povratila, a majka me držala za ruku radi ravnoteže. Još malo vruće tekućine niz moja prsa i na porculanu. Adora je strgnula ručnik s vješalice, namočila ga alkoholom za trljanje pa me obrisala objektivno poput perača prozora. Sjedila sam u kadi dok me zalijevala čašama hladne vode po glavi kako bi mi skinula temperaturu. Dala mi je još dvije tablete i još jednu čašu mlijeka boje svijetlog neba. Sve sam to uzela s istom onom ogorčenom željom za osvetom koja me pokretala tijekom dvodnevnih pijanki: Još nisam na pođu, što još imaš? Željela sam da bude opako. Toliko sam dugovala Marian.

Povraćanje u kadu, ispuštanje vode iz kade, ponovno punjenje, ispuštanje.

Vrećice s ledom na mojim ramenima i između nogu. Topli oblozi na mom čelu i koljenima. Škarice u rani na mom članku, poslije polivenoj alkoholom za trljanje. Voda što se ispire ružičasto. Nestajanje, nestajanje, nestajanje, moli s mog vrata.

Adorine trepavice bile su potpuno počupane, iz lijevog su joj oka klizile debele suze, a gornju je usnu stalno kupala jezikom. Dok sam gubila svijest, pomisao: Njeguje me. Moja majka sva u znoju skrbi za mene. Laskavo. Nitko drugi to ne bi učinio za mene. Marian. Ljubomorna sam na Marian.

Kad su me ponovno probudili vrisci, plutala sam u kadi dopola punoj mlake vode. Slaba i uparena, izvukla sam se iz kade, omotala tanki pamučni ogrtač oko sebe majčini visoki vrisci brenčali su mi u ušima i otvorila vrata baš kad je upao Richard.

“Camille, jesi li dobro?” Majčino zavijanje, divlje i grubo, rezalo je zrak iza njega.

Onda je zinuo. Nagnuo je glavu na jednu stranu, zagledao se u brazgotine na mom vratu. Rastvorio mi ogrtač i lecnuo se.

“Isuse Kriste.” Onaj vidovnjački drhtaj: kolebao se između smijeha i straha.

“Što nije u redu s mojom majkom?”

“Što nije u redu s tobom? Režeš se?”

“Urezujem riječi”, promrsila sam kao da je to nešto drugo.

“Riječi, to vidim.”

“Zašto moja majka vrišti?” Osjetila sam mučninu i tresnuvši sjela na pod.

“Camille, je li ti zlo?”

Kimnula sam. “Jesi li što pronašao?”

Vickery i nekoliko policajaca protutnjali su pokraj moje sobe. Majka je, rukama se držeći za glavu, proteturala za njima nekoliko sekunda poslije i vikala na njih da izađu, da imaju poštovanja, da budu svjesni da će zažaliti.

“Ne još. Koliko ti je zlo?” Popipao mi je čelo i zavezao ogrtač odbijajući me ponovno pogledati u lice.

Slegnula sam ramenima poput nadurenog djeteta.

“Svi moraju napustiti kuću, Camille. Obuci nešto na sebe pa ću te odvesti doktoru.”

“Da, treba ti tvoj dokaz. Nadam se da je u meni ostalo dovoljno dokaza.”

Iz majčine ladice za gaćice do večeri su izuzeti sljedeći predmeti.

Osam bočica tableta protiv malarije s oznakama prekomorskih zemalja, velikih plavih tableta koje su povučene iz uporabe zbog toga što mogu izazvati groznicu i zamućenje vida. Tragovi lijeka otkriveni su na mojim toksikološkim testovima.

Sedamdeset dvije tablete industrijskog laksativa koji prije svega služi za opuštanje crijeva životinja na farmama. Njegovi tragovi otkriveni su na mojim toksikološkim testovima.

Tri tuceta tableta protiv epileptičkih napadaja, čija uporaba može izazvati vrtoglavicu i mučninu. Njihovi tragovi otkriveni su na mojim toksikološkim testovima.

Tri bočice sirupa od ipekakuane, koji služi za izazivanje povraćanja u slučaju trovanja. Njegovi tragovi otkriveni su na mojim toksikološkim testovima.

Sto šezdeset jedna tableta sredstva za smirenje konja. Njegovi tragovi otkriveni su na mojim toksikološkim testovima.

Kutija za prvu pomoć s desecima nepakiranih tableta, bočica i štrcaljki koje Adori nisu mogle poslužiti ni za što. Ni za što dobro.

Iz majčine kutije za šešire dnevnik s cvjetnim uzorkom, koji će biti uveden kao sudski dokument, a sadržava odlomke kao što je sljedeći:

14. RUJNA1982.

Danas sam odlučila prestati njegovati Camille i usredotočiti se na Marian.

Camille nikad nije postala dobra bolesnica zbog bolesti samo

postaje bijesna i inatljiva. Ne voli da je diram. Nikad nisam čula za takvo što. Inati se kao Joya.

Mrzim je. Marian je takva lutkica kad je bolesna, užasno me voli i želi me uza se cijelo vrijeme. Volim joj brisati suze.

23. OŽUJKA 1985.

Marian je ponovno otišla u Woodberry zbog "poteškoća s disanjem od jutra i mučnine u želucu". Nosila sam svoj žuti kostim, ali na kraju se nisam osjećala dobro u njemu - bojim se da sam zbog plave kose izgledala previše isprano.

Ili kao hodajući ananas! Dr. Jameson je vrlo sposoban i dobar, zanima ga Marian, ali nije zabadalo. Čini se da sam ga se prilično dojmila. Rekao je da sam anđeo i da bi svako dijete trebalo imati majku kao što sam ja. Upustili smo se u kratak flert unatoč burmama. Sestre su pomalo problematične. Vjerojatno ljubomorne. Sljedeći ću put morati biti stvarno pažljiva (kirurški zahvat čini se vjerojatnim!). Možda bih Gayli mogla naložiti da pripremi kosani odrezak.

Sestre vole mala čašćenja pod pauzom. Možda i velika zelena vrpca oko zdjele?

Moram srediti kosu prije sljedećeg odlaska na hitnu... nadam se da će dr. Jameson (Rick) biti dežuran...

10. SVIBNJA 1988.

Marian je mrtva. Nisam mogla prestati. Izgubila sam šest kilograma i sama sam kost i koža. Svi su nevjerojatno pažljivi. Ljudi znaju biti tako divni.

Najvažniji dokaz otkriven je pod jastukom žutog dvosjeda od brokata u Adorinoj sobi: prljavi par kliješta, malih i ženskastih. DNK-testovima potvrđeno je da se krv s alatke podudara s krvlju Ann Nash i Natalie Keene.

Zubi nisu pronađeni u majčinoj kući. Tjednima nakon toga morale su me predodžbe o tome kamo su mogli nestati, vidjela bih svijetloplavi kabriolet kako se vozi kao i uvijek sa spuštenim krovom, žensku ruku pruženu kroz prozor, zube prosute u guštik uz cestu blizu puteljka kojim se ide u sjevernu šumu. Par finih balerinki prlja se blatom na rubu Falls Creeka, zubi poput oblutaka propadaju kroz vodu. Ružičasta spavaćica leprša kroz Adorin ružičnjak, ruke kopaju, zubi ukopani kao sićušne kosti.

Ni na jednom od tih mjesta zubi nisu pronađeni. Tražila sam od policije da provjeri.

SEDAMNAESTO POGLAVLJE

Dana 28. svibnja Adora Crellin uhićena je zbog ubojstva Ann Nash, Natalie Keene i Marian Crellin. Alan je odmah platio jamčevinu kako bi suđenje mogla pričekati u udobnosti svog doma. Uzevši u obzir situaciju, sud je odlučio da je najbolje da ja preuzmem skrbništvo nad polusestrom. Dva dana poslije odvezla sam se natrag na sjever, u Chicago, a Amma je bila uz mene.

Iscrpljivala me. Amma je bila silovito prohtjevna i gorjela je od tjeskobe znala je hodati u krug poput divlje mačke u kavezu i zasipati me ljutitim pitanjima (Zašto je sve tako glasno? Kako mogu živjeti u tako malom stanu? Nije li vani opasno?) tražeći potvrdu moje ljubavi. Ispucavala je svu onu dodatnu energiju koju je nakupila jer nije bila prikovana uz krevet nekoliko puta mjesečno.

Do kolovoza je postala opsjednuta ženskim ubojicama. Lucrezijom Borgiom, Lizzie Borden, nekom ženom s Floride koja je utopila troje djece nakon sloma živaca. "Mislim da su posebne", rekla je Amma prkosno.

Pokušava iznaći način da oprostí majci, rekla je njezina dječja psihologinja.

Amma je dvaput vidjela tu ženu, a zatim je doslovce legla na pod i vrištala kad sam je pokušala odvesti u treći posjet. Umjesto toga radila je na Adorinoj lutkinoj kući većinu dana. To joj je bio način suočavanja s ružnim stvarima koje su se ondje dogodile, rekla je psihologinja kad sam je nazvala. Čini se da bi tu stvar onda trebala razbiti, odgovorila sam. Amma me ošamarila kad sam za Adorin krevet u lutkinoj kući donijela tkaninu pogrešne plave boje. Pljunula je na pod kad sam odbila platiti šezdeset dolara za minijaturnu sofú izrađenu od pravog oraha.

Pokušavala sam s terapijom zagrljaja, smiješnim programom prema kojem sam trebala čvrsto priviti Ammu uza se i ponavljati volim te, volim te, volim te dok ona pokušava izmigoljiti. Četiri se puta oslobodila i nazvala me kujom, zalupila vratima. Peti smo se put obje počele smijati.

Alan se isprsio za nešto gotovine - dvadeset dvije tisuće dolara ne računajući knjige i opremu - kako bi se Amma upisala u školu Bell, udaljenu samo devet blokova. Brzo je pronašla prijateljice, mali krug lijepih djevojčica koje su naučile čeznuti za svim stvarima vezanim uz Missouri. Jedina koja mi se uistinu sviđala bila je djevojčica po imenu Lily Burke. Bila je bistra kao Amma, ali s vedrijim stavom. Bila je prošarana pjegicama, a imala je prevelike prednje zube i kosu boje čokolade, koja je, kako je Amma istaknula, bila jednake nijanse kao i tepih u mojoj staroj sobi. Unatoč tome sviđala mi se.

Postala je dio inventara u stanu: pomagala mi je kuhati ručak, postavljala

mi pitanja o zadaći, pričala mi priče o dečkima. Amma je sa svakim Lilyinim posjetom postajala sve tiša. U listopadu je već počela otvoreno zatvarati vrata svoje sobe kad bi Lily svratila.

Jedne sam se noći probudila i zatekla Ammu kako stoji kraj moga kreveta.

“Voliš Lily više nego mene”, prošaptala je. Bila je grozničava, spavačica joj se zalijepila za znojno tijelo, cvokotala je zubima. Odvela sam je u kupaonicu, posjela na školjku, namočila krpu pod hladnom, metalnom vodom na umivaoniku i obrisala joj čelo. Zatim smo buljile jedna u drugu. Sivoplave oči baš kao i Adorine. Prazne. Poput jezera zimi.

Isula sam dva aspirina na dlan, vratila ih u bocu pa ih ponovno isula. Jednu ili dvije tablete. Tako ih je lako dati. Hoću li joj poželjeti dati još jednu pa još jednu? Hoće li mi se svidjeti briga za malu bolesnu curicu? šuštanje prepoznavanja kad me pogledala drhtava i bolesna: Majka je ovdje.

Dala sam Ammi dva aspirina. Od tog mirisa slina mi je pošla na usta.

Ostatak sam isula u kanalizaciju.

“Sad me moraš strpati u kadu i oprati”, cviljela je.

Prevukla sam joj spavačicu preko glave. Njezina je golotinja bila zaprepašćujuća: štapičaste djevojačke nožice, nazubljeni okrugli ožiljak na kuku kao polovica čepa za bocu, meko paperje poput uvele slame među njezinim nogama. Pune, putene grudi. Trinaest godina.

Ušla je u kadu i privukla noge bradi.

“Moraš me istrljati alkoholom”, cendrala je.

“Ne, Amma, samo se opusti.”

Ammino je lice postalo ružičasto i počela je plakati.

“Tako to ona radi”, prošaptala je. Suze su se pretvorile u jecaje, a zatim u žalobno tuljenje.

“Nećemo to više raditi kao što ona radi”, rekla sam.

Dana dvanaestog listopada Lily Burke nestala je vraćajući se kući iz škole.

Četiri sata poslije tijelo joj je otkriveno uredno posjednuto pokraj kontejnera tri ulice dalje od našeg stana. Iščupano joj je samo šest zuba, dva prevelika prednja i četiri donja.

Nazvala sam Wind Gap i pričekala dvadeset minuta dok mi policija nije potvrdila da je majka u svojoj kući.

Prva sam to pronašla. Pustila sam policiji da to otkrije, ali ja sam prva pronašla. Dok me Amma pratila poput bijesna psa, pretraživala sam stan, prevrtala jastuke garniture za sjedenje, kopala po ladicama. Što si to učinila, Amma? Kad sam stigla do njezine sobe, bila je mirna. Samodopadna. Pretražila sam joj gaćice, ispraznila djevojačku škrinju, preokrenula madrac.

Prošla sam kroz radni stol i otkrila samo olovke, naljepnice i šalicu koja je zaudarala po bjelilu.

Pročešljala sam sadržaj lutkine kuće prostoriju po prostoriju razbivši svoj mali krevet na četiri stupa, Ammin dnevni krevet, limunski žuti dvosjed. Kad

sam izbacila majčin veliki mjedeni baldahin i uništila joj psihu, netko je, Amma ili ja, vrisnuo. Možda smo i obje. Pod majčine sobe. One krasne pločice od slonovače. Izrađene od ljudskih zuba. Pedeset šest sićušnih zuba koji su očišćeni i izbijeljeni sjali s poda.

I drugi su bili umiješani u ubojstva djece u Wind Gapu. U zamjenu za manje kazne u psihijatrijskoj bolnici tri plavuše priznale su da su pomogle Ammi da ubije Ann i Natalie. Odvezle su se u Adorinu autiću za golf i zadržale se pokraj Annine kuće, gdje su je nagovorile da se pođe provozati. Moja te mama želi pozdraviti.

Djevojke su se polako dovezle u sjevernu šumu, pretvarale su se da će imati neku čajanku. Uredile su Ann, malo se igrale s njom, a zatim je se nakon nekoliko sati zasitile. Počele su tjerati Ann prema potoku. Djevojčica je, naslutivši nevolje, pokušala pobjeći, ali Amma ju je uhvatila i srušila na pod.

Udarila ju je kamenom. Ova ju je ugrizla. Vidjela sam ranu na kuku, ali nisam shvatila što taj nazubljeni polumjesec znači.

Tri plavuše držale su Ann na podu dok ju je Amma davila užetom za sušenje rublja koje je ukrala iz susjedove alatnice. Trebalo im je sat vremena da smire Jodes i još sat vremena da Amma iščupa zube, a Jodes je sve vrijeme plakala. Zatim su četiri djevojčice odnijele tijelo do vode, bacile ga, odjurile natrag do Kelseyine kuće, oprale se u stražnjoj prostoriji garaže za kočije i pogledale film. Nikako se nisu mogle složiti koji. Sve su se sjećale da su jele dinju i pile bijelo vino iz boca spritea za slučaj da se Kelseyina mama naviri unutra.

James Capisi nije lagao o onoj sablasnoj ženi. Amma je ukrala jednu našu djevičanski čistu bijelu plahu, izradila od nje grčku haljinu pa svezala svoju svijetloplavu kosu i napudrala se tako da sjaji. Bila je Artemida, krvožedna lovkinja. Natalie je isprva bila zatečena kad joj je Amma šapnula na uho: Ovo je igra. Dođi sa mnom, igrat ćemo se. Bodrila je Natalie kroz šumu pa opet natrag do Kelseyine garaže, gdje su je držale punih četrdeset osam sati uređujući je, brijući joj noge, šminkajući je i hraneći na smjene dok su uživale u općoj uzbuni. Odmah nakon ponoći četrnaestoga prijateljice su je pridržavale dok ju je Amma davila. Ponovno je sama iščupala zube. Pokazalo se da dječje zube nije tako teško izvaditi ako prebacite dovoljno težine na kliješta. I ako vas nije briga kako će na kraju izgledati. (Slika Ammine lutkine kuće i njezina mozaika od iskrzanih, slomljenih zuba od kojih su neki bili obične krhotine.) U četiri ujutro djevojčice su se polako odvezle Adorinim autićem za golf do stražnje strane glavne ulice. Otvor između željeznarije i kozmetičkog salona bio je tek dovoljno širok da Amma i Kelsey jedna iza druge mogu odnijeti Natalie za ruke i noge na drugu stranu, gdje su je posjele, a zatim su pričekale otkriće. Jodes je ponovno plakala. Zabrinute da bi se mogla slomiti, djevojčice su poslije razgovarale o tome da i nju ubiju. Ideju su gotovo provele u djelo kad je moja majka uhićena.

Amma je ubila Lily sasvim sama: udarila ju je u potiljak kamenom, a zatim je zadavila golim rukama, iščupala joj šest zuba i odrezala kosu. Sve to u uličici iza kontejnera, gdje je i ostavila tijelo. Kamen, kliješta i škare donijela je u školu u seksi ružičastom ruksaku koji sam joj kupila.

Kosu boje čokolade koja je pripadala Lily Burke Amma je isplela u tepih za sobu u svojoj lutkinoj kući.

EPILOG

Adora je proglašena krivom za ubojstvo s predumišljajem zbog onoga što je učinila Marian. Njezin odvjetnik već priprema žalbu, što entuzijastično bilježi grupica koja vodi majčino web-mjesto osloboditeadoru.com. Alan je zatvorio kuću u Wind Gapu i uzeo stan blizu njezina zatvora u Vandeliji u Missouriju.

Na dane kad je ne može posjetiti piše joj pisma.

O našoj ubilačkoj obitelji na brzinu su izdana jeftina izdanja, a i sama sam zasuta ponudama za knjigu. Curry me pritiskao da prihvatim jednu, ali se brzo povukao. Bolje za njega. John mi je napisao toplo, bolno pismo. Sve je vrijeme mislio da je to bila Amma, pa se djelomično i preselio k Meredith da "drži stražu". Što je objasnilo razgovor koji sam načula između njega i Amme, koja se voljela poigravati njegovom boli. Nanošenje boli kao oblik flerta. Bol kao bliskost, baš kao što je moja majka gurala škare u moje rane. Što se tiče moje druge romanse u Wind Gapu, Richard se više nikad nije javio. Kad sam vidjela na koji je način gledao moje išarano tijelo, i znala sam da neće.

Amma će ostati iza brave do osamnaestog rođendana, a vjerojatno i dulje.

Posjeti su dopušteni samo dvaput mjesečno. Jednom sam otišla, sjela s njom na veselom igralištu ograđenom bodljikavom žicom. Djevojčice u zatvorskim vrećastim hlačama i majicama visjele su s penjalica i gimnastičkih karika pod nadzorom debelih i ljutih stražarica. Tri djevojčice istrzano su se spuštale niz nakrivljen tobogan, penjale uz ljestve pa ponovno spuštale. I tako uvijek iznova tijekom cijelog mog posjeta.

Amma je ostrigla kosu na kratko. Možda je time pokušala izgledati opasnije, ali umjesto toga je dobila neku vilenjačku auru s drugog svijeta. Kad sam je primila za ruku, bila joj je vlažna od znoja. Izvukla ju je.

Obećala sam si da je neću ispitivati o ubojstvima, da ću posjet učiniti što je moguće lakšim. No pitanja su navrla gotovo odmah. Zašto zubi, zašto te curice koje su bile tako bistre i zanimljive. Kako su je one mogle uvrijediti? Kako im je to mogla učiniti? Posljednje je pitanje došlo kao prijekor, kao da joj držim prodiku jer je priredila tulum dok me nije bilo.

Amma je ogorčeno piljila u one tri djevojčice na toboganu i rekla da ih sve ondje mrzi, da su sve cure lude ili glupe. Mrzila je što mora prati rublje i dodirivati tuđe stvari. Zatim je na trenutak zašutjela, i pomislila sam da će ignorirati moje pitanje.

"Neko sam se vrijeme družila s njima", rekla je naposljetku sebi u bradu.

"Zabavljale smo se, trčale naokolo po šumi. Bile smo divlje. Zajedno smo ozljeđivale štošta. Jednom smo ubile mačku. No onda se ona", Adorino se ime

po običaju nije spominjalo, "zainteresirala za njih. Nikada nisam mogla imati ništa samo za sebe. Nisu više bile moja tajna. Stalno su nam dolazile kući.

Počele su mi postavljati pitanja o bolesti. Počele su sve uništavati. Ona to čak nije ni shvaćala." Amma je grubo protrljala ostriženu kosu. "A zašto je Ann morala ugristi... nju? Nisam mogla prestati razmišljati tome. Zašto ju je Ann mogla ugristi, a ja nisam."

Nije htjela reći ništa više, odgovarala je samo uzdasima i nakašljanjem.

Što se tiče zuba, vadila ih je jer su joj bili potrebni. Lutkina je kuća morala biti savršena, baš kao i sve što je Amma voljela.

Mislim da toga ima još. Ann i Natalie ubijene su jer im je Adora poklanjala pozornost. Amma je to mogla doživljavati samo kao nepravdu. Amma, koja je tako dugo majci dopuštala da je truže. Ponekad, kad daš da ti ljudi rade neke stvari, ti zapravo to radiš njima. Amma je kontrolirala Adoru dopuštajući joj da je truže. Zauzvrat je zahtijevala bezuvjetnu ljubav i odanost. Nije bilo mjesta ni za jednu drugu curicu. Iz istih je razloga ubila i Lily Burke. Jer mi se ona, sumnjala je Amma, više sviđala.

Možete, naravno, smisliti četiri tisuće drugih objašnjenja za Ammine postupke. Na kraju ostaje činjenica: Amma je uživala u nanošenju bola. Volim nasilje, zakreštala je na mene. Ja krivim svoju majku. Dijete zadojeno otrovom utjehu traži u tome da naudi drugima.

Na dan Ammina uhićenja, na dan kad se konačno sve rasvijetlilo, Curry i Eileen posjeli su se na moj kauč poput nekih zabrinutih posuda za sol i papar.

Zavukla sam nož u rukav pa u kupaonici svukla košulju i zabila ga duboko u onaj savršeni krug na leđima. Strugala njime naprijed-natrag dok kožu nisam izrezala posjeklinama nalik na žvrljotine. Curry je provalio netom prije nego što sam krenula prema licu.

On i Eileen spakirali su mi stvari i odveli me k sebi, gdje imam krevet i nešto prostora u onome što je nekoć bila podrumaska teretana. Svi su oštri predmeti pod ključem, ali nisam se previše ni trudila dokopati ih se.

Učim se biti njegovana. Privikavam se na roditeljsku skrb. Vratila sam se u djetinjstvo, na poprište zločina. Eileen i Curry jutrom me bude i poljupcima (ili, u njegovu slučaju, milovanjem ispod brade) spremaju na spavanje. Ne pijem ništa jače od gaziranog soka od grožđa kojime me časti Curry. Eileen mi priprema kupke, a katkad me i češlja. Od toga mi se ne ježi koža, što smatramo dobrim znakom.

Uskoro će dvanaesti svibnja, obljetnica mog povratka u Wind Gap. Ove godine na taj datum pada i Majčin dan. Lukavo. Katkad mislim o onoj noći kad sam njegovala Ammu i kako sam je dobro tješila i smirivala. Sanjam da perem Ammu i sušim joj čelo. Budim se s mučninom u želucu i znojnom gornjom usnom. Jesam li dobro njegovala Ammu zbog svoje dobrote? Ili mi se njegovanje Amme sviđjelo jer bolujem od Adorine bolesti? Kolebam se između tih dviju mogućnosti, osobito noću, kad mi koža počinje pulsirati.

U posljednje vrijeme naginjem dobroti.